

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 5. heinäkuuta 2023
(OR. en)

11505/23
ADD 5

Toimielinten välinen asia:
2023/0258(NLE)

POLCOM 151
SERVICES 29
FDI 17
COLAC 83

EHDOTUS

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	5. heinäkuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 434 final – LIITE 2 – OSA 2/2
Asia:	LIITE asiakirjaan Ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan unionin ja Chilen tasavallan välisen väliaikaisen kauppasopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 434 final – LIITE 2 – OSA 2/2.

Liite: COM(2023) 434 final – LIITE 2 – OSA 2/2

Bryssel 5.7.2023
COM(2023) 434 final

ANNEX 2 – PART 2/2

LIITE

asiakirjaan

Ehdotus neuvoston päätökseksi

**Euroopan unionin ja Chilen tasavallan välisen väliaikaisen kauppasopimuksen
allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta**

TUOTEKOHTAISTEN ALKUPERÄSÄÄNTÖJEN ALKUHUOMAUTUKSET

Huomautus 1

Yleiset periaatteet

1. Tässä liitteessä vahvistetaan yleiset säännöt liitteen 3-B sovellettaville vaatimuksille, joista määrätään 3.2 artiklan 1 kohdan c alakohdassa.
2. Tätä liitettä ja liitettä 3-B sovellettaessa tuotteen katsotaan olevan 3.2 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti alkuperätuote, jos tariffiluokituksen muuttumista, tuotantoprosessia tai ei-alkuperäainesten enimmäisarvoa koskevat vaatimukset tai muut tässä liitteessä tai liitteessä 3-B eritellyt vaatimukset täyttyvät.
3. Tuotekohtaisessa alkuperäsäännössä olevalla viittauksella painoon tarkoitetaan nettopainoa, joka on aineksen tai tuotteen paino ilman pakkauksen painoa.
4. Tämä liite ja liite 3-B perustuvat harmonoituun järjestelmään, sellaisena kuin se on muutettuna 1 päivänä tammikuuta 2022.

Huomautus 2
Liitteen 3-B rakenne

1. Jaksoja tai ryhmiä koskevat huomautukset on tarvittaessa luettava yhdessä kyseistä jaksoa, ryhmää, nimikettä tai alanimikettä koskevan tuotekohtaisen alkuperäsäännön kanssa.
2. Kutakin liitteessä 3-B olevassa 2 sarakkeessa esitettyä tuotekohtaista alkuperäsääntöä sovelletaan vastaavaan kyseisessä liitteessä olevassa 1 sarakkeessa yksilöityyn tuotteeseen.
3. Jos tuotteeseen sovelletaan vaihtoehtoisia tuotekohtaisia alkuperäsääntöjä, tuotteen katsotaan olevan alkuperätuote, jos se täyttää jonkin vaihtoehtoista. Jos tuotteeseen sovelletaan tuotekohtaista alkuperäsääntöä, joka sisältää useita vaatimuksia, tuotteen katsotaan olevan alkuperätuote ainoastaan, jos se täyttää kaikki vaatimukset.
4. Tässä liitteessä ja liitteessä 3-B:
 - a) 'jaksolla' tarkoitetaan harmonoidun järjestelmän jaksoa;
 - b) 'ryhmällä' tarkoitetaan harmonoidun järjestelmän tariffiluokituksen kahta ensimmäistä numeroa;
 - c) 'nimikkeellä' tarkoitetaan harmonoidun järjestelmän tariffiluokituksen neljää ensimmäistä numeroa;

- d) 'alanimikkeellä' tarkoitetaan harmonoidun järjestelmän tariffiluokituksen kuutta ensimmäistä numeroa.
5. Tuotekohtaisissa alkuperäsäännöissä käytetään seuraavia lyhenteitä¹:
- a) 'CC:llä' tarkoitetaan tuotantoa mihin tahansa ryhmään kuuluvasta ei-alkuperäaineesta, lukuun ottamatta kyseisen tuotteen ryhmää, tai muutosta ryhmään, nimikkeeseen tai alanimikkeeseen jostain muusta ryhmästä; tämä tarkoittaa sitä, että kaikkien tuotteen tuotannossa käytettyjen ei-alkuperäainesten tariffiluokitus on muutettava harmonoidun järjestelmän 2-numerotasolla (eli muutos toiseen ryhmään);
- b) 'CTH:lla' tarkoitetaan tuotantoa mihin tahansa nimikkeeseen kuuluvasta ei-alkuperäaineesta, lukuun ottamatta kyseisen tuotteen nimikettä, tai muutosta ryhmään, nimikkeeseen tai alanimikkeeseen jostain muusta nimikkeestä; tämä tarkoittaa sitä, että kaikkien tuotteen tuotannossa käytettyjen ei-alkuperäainesten tariffiluokitus on muutettava harmonoidun järjestelmän 4-numerotasolla (eli muutos toiseen nimikkeeseen);
- c) 'CTSH:lla' tarkoitetaan tuotantoa mihin tahansa alanimikkeeseen kuuluvasta ei-alkuperäaineesta, lukuun ottamatta kyseisen tuotteen alanimikettä, tai muutosta ryhmään, nimikkeeseen tai alanimikkeeseen jostain muusta alanimikkeestä; tämä tarkoittaa sitä, että kaikkien tuotteen tuotannossa käytettyjen ei-alkuperäainesten tariffiluokitus on muutettava harmonoidun järjestelmän 6-numerotasolla (eli muutos toiseen alanimikkeeseen); ja

¹ Selvennyksenä todetaan, että jos tariffiluokituksen muutos edellyttää tietyistä ryhmistä, nimikkeistä tai alanimikkeistä tapahtuvan muutoksen kohdalla poikkeusta, mitään kyseisiin ryhmiin, nimikkeisiin tai alanimikkeisiin kuuluvia ei-alkuperäaineita ei saa käyttää erikseen tai yhdessä.

- d) 'tuotannolla minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineista' tarkoitetaan, että valmistus tai käsittely ei-alkuperäaineista on ollut riittävä.

Huomautus 3

Liitteen 3-B soveltaminen

1. Alkuperäaseman saaneita, aineksena toiseen tuotteeseen käytettäviä tuotteita koskevaa 3.2 artiklan 2 kohtaa sovelletaan riippumatta siitä, onko tämä asema saatu samassa tehtaassa siinä osapuolella, jossa näitä tuotteita käytetään.
2. Jos tuotekohtaisessa alkuperäsäännössä määrätään, että tiettyä ei-alkuperäainesta ei saa käyttää tai että tietyn ei-alkuperäaineksen arvo tai paino ei saa ylittää tiettyä kynnyksarvoa, kyseisiä vaatimuksia ei sovelleta muualle harmonoituun järjestelmään luokiteltuihin ei-alkuperäaineisiin.
3. Jos tuotekohtaisessa alkuperäsäännössä määrätään, että tuote on tuotettava tietystä aineksesta, tämä sääntö ei estä käyttämästä muita aineksia, jotka eivät luonteensa vuoksi voi täyttää tätä vaatimusta.

Huomautus 4

Ei-alkuperäainesten enimmäisarvon laskeminen

1. Tässä liitteessä ja liitteessä 3-B:
 - a) 'tullausarvolla' tarkoitetaan tullitariffeja ja kauppaa koskevan vuoden 1994 yleissopimuksen VII artiklan soveltamisesta tehdyn sopimuksen mukaisesti määritettyä arvoa;
 - b) 'EXW:llä' tarkoitetaan sille valmistajalle, jonka yrityksessä viimeinen valmistus tai käsittely on suoritettu, tuotteesta maksettua noudettuna-hintaa, johon sisältyvät kaikkien valmistuksessa käytettyjen aineiden arvo ja kaikki muut sen tuottamiseen liittyvät kustannukset ja josta on vähennetty mahdolliset sisäiset verot, jotka palautetaan tai voidaan palauttaa valmista tuotetta viettäessä;
 - c) 'MaxNOM:lla' tarkoitetaan ei-alkuperäainesten enimmäisarvoa ilmaistuna prosentteina; ja
 - d) 'VNM:llä' tarkoitetaan tuotteen valmistukseen käytettyjen ei-alkuperäainesten arvoa, joka on niiden tullausarvo tuontihetkellä ja johon sisältyvät kuljetus, vakuutus tarvittaessa, pakkaus- ja kaikki muut kustannukset, jotka aiheutuivat aineiden kuljettamisesta sen osapuolen tuontisatamaan, jossa tuotteen tuottaja sijaitsee; jos tullausarvoa ei tiedetä eikä voida todeta, käytetään ensimmäistä todettavissa olevaa ei-alkuperäaineksista jommassakummassa osapuolella maksettua hintaa; tuotteen tuotannossa käytettyjen ei-alkuperäainesten arvo voidaan laskea painotetun keskimääräisen arvon laskemiseen käytettävän kaavan tai muun varaston arvostusmenetelmän perusteella osapuolella yleisesti hyväksyttyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti.

Jos tosiasiallisesti maksettu hinta ei vastaa kaikkia tuotteen valmistukseen liittyviä kustannuksia, jotka tosiasiallisesti aiheutuivat Euroopan unionissa tai Chilessä, noudettuna-hinnalla tarkoitetaan kaikkien niiden kustannusten summaa, josta on vähennetty mahdolliset sisäiset verot, jotka palautetaan tai voidaan palauttaa valmista tuotetta vietäessä.

2. MaxNOM:n laskemisessa käytetään seuraavia kaavoja:

$$\text{MaxNOM}(\%) = \frac{\text{VNM}}{\text{EXW}} \times 100$$

Huomautus 5

Liitteessä 3-B olevassa V–VII jaksossa tarkoitettujen prosessien määritelmät

Liitteessä 3-B olevassa V–VII jaksossa:

- a) 'bioteknologisella käsittelyllä' tarkoitetaan
 - i) mikro-organismien, bakteerien, virusten, myös faagien, tai ihmisten, eläinten tai kasvien solujen biologista tai bioteknologista viljelyä (mukaan lukien soluviljely), hybridisaatiota tai geneettistä muuntamista; tai
 - ii) solujen tai solujenvälisten rakenteiden, kuten eristettyjen geenien, geenifragmenttien ja plasmidien, tuotantoa, eristämistä tai puhdistamista taikka fermentointia;

- b) 'hiukkaskoon muutoksella' tarkoitetaan tuotteen hiukkaskoon tarkoituksellista ja valvottua muuttamista muulla tavoin kuin ainoastaan murskaamalla tai puristamalla siten, että tuloksena saadaan tuote, jonka hiukkaskoko, hiukkaskokojakauma tai pinta-ala on määritelty ja jolla on merkitystä tuloksena olevan tuotteen kannalta ja jolla on erilaiset fysikaaliset tai kemialliset ominaisuudet kuin tuotantopanoksina käytetyillä aineksilla;
- c) 'kemiallisella reaktiolla' tarkoitetaan (myös biokemiallista) prosessia, jossa syntyy uusi molekyyli siten, että atomienväliset sidokset katkeavat ja muodostuu uusia sidoksia tai atomien avaruusjärjestys molekyylissä muuttuu, lukuun ottamatta seuraavia, joita ei pidetä tämän määritelmän mukaisina kemiallisina reaktioina:
- i) veteen tai muihin liuottimiin liuottaminen;
 - ii) liuottimien, myös liuotinveden, poistaminen; tai
 - iii) kideveden lisääminen tai poistaminen;
- d) 'tislauksella' tarkoitetaan
- i) tislausta normaalipaineessa: erotteluprosessi, jossa maaöljyt muunnetaan tislauskolonissa jakeiksi kiehumispisteen mukaan, ja höyry tiivistyy tämän jälkeen erilaisiksi nestemäisiksi jakeiksi; maaöljyn tislauksesta saatuihin tuotteisiin voivat sisältyä nestekaasu, teollisuusbenssiini, bensiini, petroli, diesel- tai lämmitysöljy, kevyt kaasuöljy ja voiteluöljy; tai

- ii) tyhjötislausta: tislauksen ilmanpainetta alhaisemmassa paineessa mutta ei niin alhaisessa, että se luokiteltaisiin molekyylitislaukseksi; tyhjötislausta käytetään tislamaan korkeassa lämpötilassa kiehuvia ja lämpöherkkiä aineksia, kuten tuottamaan maaöljyjen raskaista tisleistä kevyistä raskaisiin vaihtelevia tyhjiökaasuöljyjä ja jäännöstä;
- e) 'isomeerien erottamisella' tarkoitetaan isomeerien eristämistä tai erottamista isomeerien seoksesta;
- f) 'sekoittamisella' tarkoitetaan aineiden tarkoituksellista ja mittasuhteiden osalta kontrolloitua sekoittamista, mukaan lukien dispergointi, ei kuitenkaan laimentimen lisäämistä, ainoastaan ennalta määritettyjen eritelmien mukaisesti siten, että saadaan tuote, jonka fysikaaliset tai kemialliset ominaisuudet ovat merkitykselliset tuotteen tarkoituksen tai käytön kannalta ja eroavat tuotantopanoksina käytettyjen aineiden ominaisuuksista;
- g) 'standardiaineksen tuottamisella, mukaan lukien standardiliuokset' tarkoitetaan sellaisen valmisteen tuottamista, joka soveltuu analyysi-, kalibrointi- tai viitekäyttöön ja jonka täsmälliset puhtausasteet tai määräsuhteet valmistaja on todentanut;
- h) 'puhdistuksella' tarkoitetaan prosessia, jossa vähintään 80 prosenttia olemassa olevista epäpuhtauksista poistuu tai jossa epäpuhtaudet vähenevät tai poistuvat ja jonka tuloksena saadaan yhteen tai useampaan seuraavista käyttötarkoituksista soveltuva tuote:
- i) lääkeaine tai lääkkeenkaltaisen, kosmeettinen, eläinlääketieteellinen tai elintarvikelaatuinen aine;

- ii) analyyttiseen käyttöön taikka taudinmääritys- tai laboratoriokäyttöön tarkoitettu kemiallinen tuote tai reagenssi;
- iii) mikroelektroniikassa käytettävät osat tai komponentit;
- iv) erityinen optinen käyttötarkoitus;
- v) myrkytön käyttö terveys- ja turvallisuustarkoituksiin;
- vi) biotekninen käyttö;
- vii) erotusprosessissa käytettävä kantaja-aine; tai
- viii) laadultaan ydintekniseen käyttöön sopiva käyttötarkoitus.

Huomautus 6

Liitteessä 3-B olevassa XI jaksossa käytettyjen termien määritelmät

Liitteessä 3-B olevassa XI jaksossa:

- a) 'katkotuilla tekokuiduilla' tarkoitetaan nimikkeiden 55.01–55.07 synteetti- tai muuntokuitu filamentteja, katkokuituja ja niiden jätteitä;

- b) 'luonnonkuiduilla' tarkoitetaan muita kuituja kuin synteetti- ja muuntokuituja; niiden käyttö rajoittuu kehruuta edeltävillä valmistusasteilla oleviin kuituihin ja siihen kuuluvat myös jätteet ja, jollei toisin mainita, kuidut, jotka on karstattu, kammattu tai muulla tavoin valmistettu, mutta joita ei ole kehrätty; "luonnonkuituihin" kuuluvat nimikkeeseen 05.11 jouhi, nimikkeiden 50.02 ja 50.03 silkki, nimikkeiden 51.01–51.05 villakuidut ja hieno ja karkea eläimenkarva, nimikkeiden 52.01–52.03 puuvillakuidut ja nimikkeiden 53.01–53.05 muut kasvitekstiilikuidut;
- c) 'painamisella' tarkoitetaan tekniikkaa, jolla tekstiilialustalle annetaan rasteri-, rulla-, digitaalista tai muuta siirtotekniikkaa käyttäen pysyvä objektiivisesti arvioitu funktio, kuten väri, kuvio tai tekninen suorituskyky; ja
- d) 'painamisella (itsenäisenä käsittelynä)' tarkoitetaan tekniikkaa, jolla tekstiilialustalle annetaan rasteri-, rulla-, digitaalista tai muuta siirtotekniikkaa käyttäen pysyvä objektiivisesti arvioitu funktio, kuten väri, kuvio tai tekninen suorituskyky, ja sille tehdään vähintään kaksi valmistelu- tai viimeistelytoimenpidettä, kuten pesu, valkaisu, merserointi, lämpökiinnitys, nukitus, kalanterointi, kutistumisen estävä käsittely, kestoviimeistely, dekatointi, kyllästäminen, parsinta ja noppaus, poltto, ilmakeivaus, venytys, jauhaminen, höyrykutistus, märkädekatointi, edellyttäen että kaikkien käytettyjen ei-alkuperäainesten arvo on enintään 50 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta.

Huomautus 7

Kahta tai useampaa perustekstiiliainetta sisältäviin tuotteisiin sovellettavat toleranssit

1. Tätä huomautusta sovellettaessa perustekstiiliaineet ovat seuraavat:

- a) silkki;
- b) villa;
- c) karkea eläimenkarva;
- d) hieno eläimenkarva;
- e) jouhet;
- f) puuvilla;
- g) paperinvalmistusaineet ja paperi;
- h) pellava;
- i) hamppu;

- j) juutti ja muut niinitekstiilikuidut;
- k) sisali ja muut *Agave*-sukuisista kasveista saadut tekstiilikuidut;
- l) kookoskuidut, manilla, rami ja muut kasvitekstiilikuidut;
- m) synteettikuidut;
- n) muuntokuidut;
- o) sähköä johtavat filamentit;
- p) polypropeenista valmistetut synteettikatkokuidut;
- q) polyesteristä valmistetut synteettikatkokuidut;
- r) polyamidista valmistetut synteettikatkokuidut;
- s) polyakryylnitriilistä valmistetut synteettikatkokuidut;
- t) polyimidistä valmistetut synteettikatkokuidut;
- u) polytetrafluorietyleenistä valmistetut synteettikatkokuidut;

- v) poly(fenyleenisulfidista) valmistetut synteettikatkokuidut;
- w) poly(vinyylikloridista) valmistetut synteettikatkokuidut;
- x) muut synteettikatkokuidut;
- y) viskoosista valmistetut muuntokatkokuidut;
- z) muut muuntokatkokuidut;
- aa) segmentoitu polyuretaania oleva lanka, jossa on joustavia polyeetterisegmenttejä, myös kierrepäällystetty;
- bb) segmentoitu polyuretaania oleva lanka, jossa on joustavia polyesterisegmenttejä, myös kierrepäällystetty;
- cc) nimikkeen 56.05 tuotteet (metalloitu lanka), joissa on kaistaleita, jotka koostuvat enintään 5 mm leveästä kahden muovikelman väliin joko värittömällä tai värillisellä liimalla kiinnitetystä, alumiinifoliota tai muovikelmua, myös alumiinijauheella peitettyä, olevasta sydäimestä;
- dd) muut nimikkeen 56.05 tuotteet;

ee) lasikuidut; ja

ff) metallikuidut.

2. Kun liitteessä 3-B on viittaus tähän huomautukseen, sen 2 sarakkeessa esitettyjä vaatimuksia ei sovelleta toleranssina tuotteen valmistuksessa käytettyihin ei-alkuperä tuotteita oleviin perustekstiiliaineisiin, edellyttäen että

a) tuote sisältää kahta tai useampaa perustekstiiliainetta; ja

b) kyseisten ei-alkuperä tuotteita olevien perustekstiiliaineiden paino yhteensä on enintään 10 prosenttia kaikkien käytettyjen perustekstiiliaineiden kokonaispainosta; esimerkiksi:

nimikkeen 51.07 villalankaa ja nimikkeen 55.09 synteettikatkokuitulankaa ja muita aineksia kuin perustekstiiliainetta sisältävän nimikkeen 51.12 villakankaan osalta voidaan käyttää ei-alkuperä tuotetta olevaa villalankaa, joka ei täytä liitteessä 3-B olevaa vaatimusta, tai ei-alkuperä tuotetta olevaa synteettilankaa, joka ei täytä liitteessä 3-B olevaa vaatimusta, tai näiden kahden lankatyypin sekoitusta, jos niiden yhteispaino on enintään 10 prosenttia koko perustekstiiliaineen painosta.

3. Sen estämättä, mitä 2 kohdan b alakohdassa määrätään, sellaisten tuotteiden osalta, joissa on segmentoitua polyuretaania olevaa, myös kierrepäällystettyä lankaa, jossa on joustavia polyeetterisegmenttejä, toleranssi on enintään 20 prosenttia. Muiden ei-alkuperä tuotteita olevien perustekstiiliaineiden osuus saa kuitenkin olla enintään 10 prosenttia.

4. Sen estämättä, mitä 2 kohdan b alakohdassa määrätään, sellaisten tuotteiden osalta, joissa on kaistaleita, jotka koostuvat enintään 5 mm leveästä kahden muovikelmun väliin joko värittömällä tai värillisellä liimalla kiinnitetystä, alumiinifoliota tai muovikelmua, myös alumiinijauheella peitettyä, olevasta sydäimestä, toleranssi on enintään 30 prosenttia. Muiden ei-alkuperä tuotteita olevien perustekstiiliaineiden osuus saa kuitenkin olla enintään 10 prosenttia.

Huomautus 8

Tiettyihin tekstiilituotteisiin sovellettavat muut toleranssit

1. Kun liitteessä 3-B on viittaus tähän huomautukseen, voidaan käyttää ei-alkuperä tuotteita olevia tekstiiliaineita (vuoria ja välivuoria lukuun ottamatta), jotka eivät täytä sovitettua tekstiilituotetta koskevaa sarakkeen 2 sääntöä, edellyttäen että ne luokitellaan eri nimikkeeseen kuin tuote ja että niiden arvo on enintään 8 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta.

2. Ei-alkuperä aineksia, joita ei luokitella harmonoidun järjestelmän 50–63 ryhmään, voidaan käyttää rajoituksetta harmonoidun järjestelmän 61–63 ryhmään luokiteltavien tekstiilituotteiden valmistuksessa riippumatta siitä, sisältävätkö ne tekstiiliainetta. Esimerkiksi:

jos liitteessä 3-B olevassa vaatimuksessa määrätään, että tietyn tekstiilitavaran (esimerkiksi housujen) valmistuksessa on käytettävä lankaa, tämä ei estä nappien kaltaisten ei-alkuperä tuotteita olevien metallitavaroiden käyttöä, koska metallitavaroita ei luokitella harmonoidun järjestelmän 50–63 ryhmään. samoista syistä se ei estä ei-alkuperä tuotteita olevien vetoketjujen käyttöä, vaikka vetoketjut tavallisesti sisältävät tekstiiliä.

3. Kun liitteessä 3-B olevassa vaatimuksessa määrätään ei-alkuperäainesten enimmäisarvo, niiden ei-alkuperäainesten arvo, joita ei luokitella harmonoidun järjestelmän 50–63 ryhmään, on otettava huomioon ei-alkuperäainesten arvon laskennassa.

Huomautus 9 Maataloustuotteet

1. Osapuolen alueella kasvatettuja tai siellä korjattuja harmonoidun järjestelmän 6, 7, 8, 9, 10 ja 12 ryhmän ja nimikkeen 24.01 maataloustuotteita on kohdeltava kyseisen osapuolen alueen alkuperä tuotteina, vaikka ne olisi kasvatettu toisesta maasta tuoduista siemenistä, sipuleista, juurakoista, pistokkaista, varttamisoksista, versoista, nupuista tai kasvien muista elävistä osista.
2. Sen estämättä, mitä 3.5 artiklassa määrätään, harmonoidun järjestelmän alanimikkeisiin 1602.31, 1602.32, 1602.41 ja 1602.50 luokiteltujen tuotteiden osalta 3.5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa vahvistettu arvo saa olla enintään 15 prosenttia tuotteen noudettuna-hinnasta.

TUOTEKOHTAISET ALKUPERÄSÄÄNNÖT

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
I JAKSO	ELÄVÄT ELÄIMET; ELÄINTUOTTEET
1 ryhmä	Elävät eläimet
01.01-01.06	Kaikki 1 ryhmän eläimet ovat kokonaan tuotettuja.
2 ryhmä	Liha ja muut syötävät eläimenosat
02.01-02.10	Valmistus, jossa kaikki käytetyt 1 ja 2 ryhmän ainekset ovat kokonaan tuotettuja.
3 ryhmä	Kalat sekä äyriäiset, nilviäiset ja muut vedessä elävät selkärangattomat
03.01-03.09	Valmistus, jossa kaikki käytetyt 3 ryhmän ainekset ovat kokonaan tuotettuja.
4 ryhmä	Maito ja meijerituotteet; linnunmunat; luonnonhunaja; muualle kuulumattomat eläinperäiset syötävät tuotteet
04.01-04.10	Valmistus, jossa: - kaikki käytetyt 4 ryhmän ainekset ovat kokonaan tuotettuja; - ja nimikkeiden 17.01 ja 17.02 ei-alkuperäainesten yhteispaino on enintään 20 prosenttia tuotteen painosta.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
5 ryhmä	Muualle kuulumattomat eläinperäiset tuotteet
05.01-05.11	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineista.
II JAKSO	KASVITUOTTEET
6 ryhmä	Elävät puut ja muut elävät kasvit; sipulit, juuret ja niiden kaltaiset tuotteet; leikkokukat ja leikkovihreä
06.01-06.04	Valmistus, jossa kaikki käytetyt 6 ryhmän ainekset ovat kokonaan tuotettuja.
7 ryhmä	Kasvikset sekä tietyt syötävät kasvit, juuret ja mukulat
07.01-07.14	Valmistus, jossa kaikki käytetyt 7 ryhmän ainekset ovat kokonaan tuotettuja.
8 ryhmä	Syötävät hedelmät ja pähkinät; sitrushedelmien ja melonin kuoret
08.01-08.14	Valmistus, jossa: - kaikki käytetyt 8 ryhmän ainekset ovat kokonaan tuotettuja; ja käytettyjen nimikkeiden 17.01 ja 17.02 ei-alkuperäainesten yhteispaino on enintään 20 prosenttia tuotteen painosta.
9 ryhmä	Kahvi, tee, mate ja mausteet
09.01-09.10	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineista.
10 ryhmä	Vilja
10.01-10.08	Valmistus, jossa kaikki käytetyt 10 ryhmän ainekset ovat kokonaan tuotettuja.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
11 ryhmä	Myllyteollisuustuotteet; maltaat; tärkkelys; inuliini; vehnägluteeni
11.01-11.09	Tuotanto, jossa kaikki käytetyt 10 ja 11 ryhmän, nimikkeiden 07.01, 07.14 ja 23.02–23.03 sekä alanimikkeen 0710.10 ei-alkuperäaineet ovat kokonaan tuotettuja.
12 ryhmä	Öljysiemenet ja -hedelmät; erinäiset siemenet ja hedelmät; teollisuus- ja lääkekasvit; oljet ja kasvirehu
1201.10-1207.91	CTH.
1207.99	
- Chia-kasvin siemenet	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineksista.
- muut	CTH.
12.08-12.14	CTH.
13 ryhmä	Kumilakat; kumit, hartsit ja muut kasvimehut ja -uutteet
1301.20-1302.39	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineksista, jolloin: - käytettyjen nimikkeiden 17.01 ja 17.02 ei-alkuperäainesten yhteispaino on enintään 20 prosenttia tuotteen painosta.
14 ryhmä	Kasvipäriset punonta- ja palmikointiaineet; muualle kuulumattomat kasvit tuotteet
14.01-14.04	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineksista.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
III JAKSO	ELÄIN-, KASVI- JA MIKROBIRASVAT JA -ÖLJYT SEKÄ NIIDEN PILKKOUTUMISTUOTTEET; VALMISTETUT RAVINTORASVAT; ELÄIN- JA KASVIVAHAT
15 ryhmä	Eläin-, kasvi- ja mikrobirasvat ja -öljyt sekä niiden pilkkoutumistuotteet; valmistetut ravintorasvat; eläin- ja kasvivahat
15.01-15.04	CTH.
15.05-15.06	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineksista.
15.07-15.08	CTSH.
15.09-15.10	Valmistus, jossa kaikki käytetyt kasviainekset ovat kokonaan tuotettuja.
15.11-15.15	CTSH.
15.16-15.17	CTH.
15.18	CTSH.
15.20	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineksista.
15.21-15.22	CTSH.
IV JAKSO	ELINTARVIKETEOLLISUUDEN TUOTTEET; JUOMAT, ETYYLIALKOHOLI (ETANOLI) JA ETIKKA; TUPAKKA JA VALMISTETUT TUPAKANKORVIKKEET; TUOTTEET, MYÖS NIKOTIINIA SISÄLTÄVÄT, JOTKA ON TARKOITUS HENGITTÄÄ SISÄÄN ILMAN POLTTAMISTA; MUUT NIKOTIINIA SISÄLTÄVÄT TUOTTEET, JOTKA ON TARKOITETTU IHMISTEN NIKOTIININSAANTIIN
16 ryhmä	Lihasta, kalasta, äyriäisistä, nilviäisistä, muista vedessä elävistä selkärangattomista tai hyönteisistä valmistetut tuotteet
16.01-16.05	Tuotanto, jossa kaikki käytetyt 1, 2, 3 ja 16 ryhmän ainekset ovat kokonaan tuotettuja.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
17 ryhmä	Sokeri ja sokerivalmisteet
17.01	CTH.
17.02	CTH, edellyttäen että käytettyjen nimikkeiden 11.01–11.08, 17.01 ja 17.03 ei-alkuperäainesten yhteispaino on enintään 20 prosenttia tuotteen painosta.
17.03	CTH.
17.04	CTH, edellyttäen että käytettyjen nimikkeiden 17.01 ja 17.02 ei-alkuperäainesten yhteispaino on enintään 40 prosenttia tuotteen painosta.
18 ryhmä	Kaakao ja kaakaovalmisteet
18.01-18.05	CTH.
18.06	CTH, edellyttäen että käytettyjen nimikkeiden 17.01 ja 17.02 ei-alkuperäainesten yhteispaino on enintään 40 prosenttia tuotteen painosta.
19 ryhmä	Viljasta, jauhoista, tärkkelyksestä tai maidosta valmistetut tuotteet; leipomatuotteet
19.01-19.05	CTH, edellyttäen että - käytettyjen 2, 3 ja 16 ryhmän ei-alkuperäainesten paino on enintään 20 prosenttia tuotteen painosta; - käytettyjen nimikkeiden 10.06 ja 11.01–11.08 ei-alkuperäainesten yhteispaino on enintään 20 % tuotteen painosta; - käytettyjen nimikkeiden 17.01 ja 17.02 ei-alkuperäainesten yhteispaino on enintään 20 % tuotteen painosta; ja - käytettyjen 4 ryhmän ei-alkuperäainesten paino on enintään 20 % tuotteen painosta.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
20 ryhmä	Kasviksista, hedelmistä, pähkinöistä tai muista kasvinosista valmistetut tuotteet
20.01	CTH.
20.02-20.03	Valmistus, jossa kaikki käytetyt 7 ryhmän ainekset ovat kokonaan tuotettuja.
20.04-20.07	CTH, edellyttäen että käytettyjen nimikkeiden 17.01 ja 17.02 ei-alkuperäainesten yhteispaino on enintään 40 prosenttia tuotteen painosta.
2008.11-2008.93	CTH, edellyttäen että käytettyjen nimikkeiden 17.01 ja 17.02 ei-alkuperäainesten yhteispaino on enintään 40 prosenttia tuotteen painosta.
2008.97	CTH, edellyttäen että käytettyjen nimikkeiden 17.01 ja 17.02 ei-alkuperäainesten yhteispaino on enintään 40 % tuotteen painosta. alanimikkeen 2008.20 ei-alkuperä tuotteita olevia ananasvalmisteita voidaan kuitenkin käyttää.
2008.99-2009.90	CTH, edellyttäen että käytettyjen nimikkeiden 17.01 ja 17.02 ei-alkuperäainesten yhteispaino on enintään 40 prosenttia tuotteen painosta.
21 ryhmä	Erinäiset elintarvikevalmisteet
21.01-21.02	CTH, edellyttäen että - käytettyjen 4 ryhmän ei-alkuperäainesten paino on enintään 20 % tuotteen painosta; ja - käytettyjen nimikkeiden 17.01 ja 17.02 ei-alkuperäainesten yhteispaino on enintään 20 % tuotteen painosta.
2103.10 2103.20 2103.90	CTH; ei-alkuperä tuotteita olevaa sinappijauhoa tai valmistettua sinappia voidaan kuitenkin käyttää.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
2103.30	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineksista.
21.04-21.06	CTH, edellyttäen että - käytettyjen 4 ryhmän ei-alkuperäainesten paino on enintään 20 % tuotteen painosta; ja - käytettyjen nimikkeiden 17.01 ja 17.02 ei-alkuperäainesten yhteispaino on enintään 20 % tuotteen painosta.
22 ryhmä	Juomat, etyylialkoholi (etanoli) ja etikka
22.01-22.06	CTH, ei kuitenkaan nimikkeistä 22.07 ja 22.08, edellyttäen että - kaikki käytetyt alanimikkeiden 0806.10, 2009.61 ja 2009.69 ainekset ovat kokonaan tuotettuja; - käytettyjen 4 ryhmän ei-alkuperäainesten paino on enintään 20 % tuotteen painosta; ja - käytettyjen nimikkeiden 17.01 ja 17.02 ei-alkuperäainesten yhteispaino on enintään 20 % tuotteen painosta.
22.07	CTH, ei kuitenkaan nimikkeistä 22.07 ja 22.08, edellyttäen että kaikki 10 ryhmän ja alanimikkeiden 0806.10, 2009.61 ja 2009.69 ainekset ovat kokonaan tuotettuja.
22.08-22.09	CTH, ei kuitenkaan nimikkeistä 22.07 ja 22.08, edellyttäen että kaikki alanimikkeiden 0806.10, 2009.61 ja 2009.69 ainekset ovat kokonaan tuotettuja.
23 ryhmä	Elintarviketeollisuuden jätetuotteet ja jätteet; valmistettu rehu
23.01	CTH.
23.02-2303.10	CTH, edellyttäen että käytettyjen 10 ryhmän ei-alkuperäainesten paino on enintään 20 % tuotteen painosta.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
2303.20-23.08	CTH.
23.09	CTH, edellyttäen että - kaikki käytetyt 2 ja 3 ryhmän ainekset ovat kokonaan tuotettuja; - käytettyjen 4 ryhmän ei-alkuperäainesten paino on enintään 20 % tuotteen painosta; - käytettyjen 10 ja 11 ryhmän ja nimikkeiden 23.02 ja 23.03 ei-alkuperäainesten yhteispaino on enintään 20 % tuotteen painosta; ja - käytettyjen nimikkeiden 17.01 ja 17.02 ei-alkuperäainesten yhteispaino on enintään 20 % tuotteen painosta.
24 ryhmä	Tupakka ja valmistetut tupakankorvikkeet; tuotteet, myös nikotiinia sisältävät, jotka on tarkoitettu hengittää sisään ilman polttamista; muut nikotiinia sisältävät tuotteet, jotka on tarkoitettu ihmisten nikotiininsaantiin
24.01	Valmistus, jossa kaikki nimikkeen 24.01 ainekset ovat kokonaan tuotettuja.
2402.10	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineksista, edellyttäen että käytettyjen nimikkeen 24.01 ei-alkuperäainesten paino on enintään 40 % käytettyjen 24 ryhmän ainesten painosta.
2402.20	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineksista, paitsi tuotteen oman nimikkeen ja alanimikkeen 2403.19 piippu- ja savuketupakan aineksista, jolloin vähintään 10 prosenttia kaikista käytetyistä nimikkeen 24.01 aineksista on kokonaan tuotettuja.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
2402.90	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineksista, edellyttäen että käytettyjen nimikkeen 24.01 ei-alkuperäainesten paino on enintään 40 % käytettyjen 24 ryhmän ainesten painosta.
2403.11-2404.19	CTH, jossa vähintään 10 prosenttia kaikkien käytettyjen nimikkeen 24.01 ainesten painosta on kokonaan tuotettuja.
2404.91-2404.99	CTH.
V JAKSO	KIVENNÄISTUOTTEET Jaksohuomautus: Tämän jakson prosesseja koskevien horisontaalisten sääntöjen määritelmät, ks. liitteessä 3-A oleva huomautus 5.
25 ryhmä	Suola; rikki; maa- ja kivilajit; kipsi, kalkki ja sementti
25.01-25.30	CTH; tai MaxNOM 70 % (EXW).
26 ryhmä	Malmit, kuona ja tuhka
26.01-26.21	CTH.
27 ryhmä	Kivennäispolttoaineet, kivennäisöljyt ja niiden tislauustuotteet; bitumiset aineet; kivennäisvahat
27.01-27.09	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineksista.
27.10	CTH, ei kuitenkaan alanimikkeiden 3824.99 ja 3826.00 biodieselistä; tai tislauksen tai kemiallinen reaktio suoritettu, edellyttäen että käytetty nimikkeen 27.10 ja alanimikkeiden 3824.99 ja 3826.00 biodiesel (mukaan lukien vetykäsittely kasviöljy) on saatu esteröinnillä, transesteröinnillä tai vetykäsittelyllä.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
27.11-27.15	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineksista.
VI JAKSO	KEMIANTEOLLISUUDEN JA SIIHEN LIITTYVÄN TEOLLISUUDEN TUOTTEET Jaksohuomautus: Tämän jakson prosesseja koskevien horisontaalisten sääntöjen määritelmät, ks. liitteessä 3-A oleva huomautus 5.
28 ryhmä	Epäorgaaniset kemikaalit; jalometallien, harvinaisten maametallien, radioaktiivisten alkuaineiden ja isotooppien orgaaniset ja epäorgaaniset yhdisteet
28.01-28.53	CTSH; kemiallinen reaktio, puhdistus, sekoittaminen, standardiaineksen tuottaminen, hiukkaskoon muutos, isomeerien erottaminen tai bioteknologinen käsittely suoritettu; tai MaxNOM 50 % (EXW).
29 ryhmä	Orgaaniset kemialliset yhdisteet
2901.10-2905.42	CTSH; kemiallinen reaktio, puhdistus, sekoittaminen, standardiaineksen tuottaminen, hiukkaskoon muutos, isomeerien erottaminen tai bioteknologinen käsittely suoritettu; tai MaxNOM 50 % (EXW).
2905.43-2905.44	CTH, ei kuitenkaan alanimikkeestä 3824.60; tai MaxNOM 40 % (EXW).

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
2905.45	CTSH; samaan alanimikkeeseen kuin tuote kuuluvia aineksia voidaan kuitenkin käyttää, jos niiden yhteisarvo on enintään 20 % tuotteen noudettuna-hinnasta; tai MaxNOM 50 % (EXW).
2905.49-2942	CTSH; kemiallinen reaktio, puhdistus, sekoittaminen, standardiaineksen tuottaminen, hiukkaskoon muutos, isomeerien erottaminen tai bioteknologinen käsittely suoritettu; tai MaxNOM 50 % (EXW).
30 ryhmä	Farmaseuttiset tuotteet
30.01-30.06	CTSH; kemiallinen reaktio, puhdistus, sekoittaminen, standardiaineksen tuottaminen, hiukkaskoon muutos, isomeerien erottaminen tai bioteknologinen käsittely suoritettu; tai MaxNOM 50 % (EXW).
31 ryhmä	Lannoitteet
31.01-31.04	CTH, samaan alanimikkeeseen kuin tuote kuuluvia ei-alkuperäaineita voidaan kuitenkin käyttää, jos niiden yhteisarvo on enintään 20 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta; tai MaxNOM 40 % (EXW).

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
31.05	
- Natriumnitraatti - Kalsiumsyanamidi - Kaliumsulfaatti - Kaliummagnesiumsulfaatti	CTH, samaan alanimikkeeseen kuin tuote kuuluvia ei-alkuperäaineita voidaan kuitenkin käyttää, jos niiden yhteisarvo on enintään 20 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta; tai MaxNOM 40 % (EXW).
Muut	CTH, mutta samaan alanimikkeeseen kuin tuote kuuluvia ei-alkuperäaineita voidaan kuitenkin käyttää, jos niiden yhteisarvo on enintään 20 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta ja jos käytettyjen ei-alkuperäainesten arvo on enintään 50 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta; tai MaxNOM 40 % (EXW).
32 ryhmä	Parkitus- tai väriaineet; tanniinit ja niiden johdannaiset; värit, pigmentit ja muut väriaineet; maalit ja lakat; maalit ja lakat; kitti sekä muut täyte- ja tiivistystahnat; musteet
32.01-3215.90	CTSH; kemiallinen reaktio, puhdistus, sekoittaminen, standardiaineksen tuottaminen, hiukkaskoon muutos, isomeerien erottaminen tai bioteknologinen käsittely suoritettu; tai MaxNOM 50 % (EXW).

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
33 ryhmä	Haihtuvat öljyt ja resinoidit; hajuste-, kosmeettiset tai toalettiainemisteet
3301.12-3301.90	CTSH; kemiallinen reaktio, puhdistus, sekoittaminen, standardiaineksen tuottaminen, hiukkaskoon muutos, isomeerien erottaminen tai bioteknologinen käsittely suoritettu; tai MaxNOM 50 % (EXW).
3302.10	CTH, mutta alanimikkeen 3302.10 ei-alkuperäaineita voidaan kuitenkin käyttää, jos niiden yhteisarvo on enintään 20 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta; tai MaxNOM 50 % (EXW).
3302.90	CTSH; kemiallinen reaktio, puhdistus, sekoittaminen, standardiaineksen tuottaminen, hiukkaskoon muutos, isomeerien erottaminen tai bioteknologinen käsittely suoritettu; tai MaxNOM 50 % (EXW).
33.03	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineksista.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
3304-33.07	CTSH; kemiallinen reaktio, puhdistus, sekoittaminen, standardiaineksen tuottaminen, hiukkaskoon muutos, isomeerien erottaminen tai bioteknologinen käsittely suoritettu; tai MaxNOM 50 % (EXW).
34 ryhmä	Saippua ja suopa, orgaaniset pinta-aktiiviset aineet, pesuvalmisteet, voiteluvalmisteet, tekovahat, valmistetut vahat, kiillotus-, hankaus- ja puhdistusvalmisteet, kynttilät ja niiden kaltaiset tuotteet, muovailumassat, ”hammasvahat” ja kipsiin perustuvat hammaslääkinnässä käytettävät valmisteet
34.01-34.07	CTSH; kemiallinen reaktio, puhdistus, sekoittaminen, standardiaineksen tuottaminen, hiukkaskoon muutos, isomeerien erottaminen tai bioteknologinen käsittely suoritettu; tai MaxNOM 50 % (EXW).
35 ryhmä	Valkuaisaineet; modifioidut tärkkelykset; liimat ja liisterit; entsyymit
35.01	CTH.
3502.11-3502.19	CTH, ei kuitenkaan nimikkeistä 04.07 ja 04.08.
3502.20-3504.00	CTH.
35.05	CTH, ei kuitenkaan nimikkeestä 11.08.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
35.06-35.07	CTSH; kemiallinen reaktio, puhdistus, sekoittaminen, standardiaineksen tuottaminen, hiukkaskoon muutos, isomeerien erottaminen tai bioteknologinen käsittely suoritettu; tai MaxNOM 50 % (EXW).
36 ryhmä	Räjähdysaineet; pyrotekniset tuotteet; tulitikut; pyroforiset seokset; helposti syttyvät aineet
36.01-36.06	CTSH; kemiallinen reaktio, puhdistus, sekoittaminen, standardiaineksen tuottaminen, hiukkaskoon muutos, isomeerien erottaminen tai bioteknologinen käsittely suoritettu; tai MaxNOM 50 % (EXW).
37 ryhmä	Valokuvaus- ja elokuvausvalmisteet
37.01-37.07	CTSH; kemiallinen reaktio, puhdistus, sekoittaminen, standardiaineksen tuottaminen, hiukkaskoon muutos, isomeerien erottaminen tai bioteknologinen käsittely suoritettu; tai MaxNOM 50 % (EXW).

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
38 ryhmä	Erinäiset kemialliset tuotteet
38.01-38.08	CTSH; kemiallinen reaktio, puhdistus, sekoittaminen, standardiaineksen tuottaminen, hiukkaskoon muutos, isomeerien erottaminen tai bioteknologinen käsittely suoritettu; tai MaxNOM 50 % (EXW).
3809.10	CTH, ei kuitenkaan nimikkeistä 11.08 ja 35.05.
3809.91-3822.90	CTSH; kemiallinen reaktio, puhdistus, sekoittaminen, standardiaineksen tuottaminen, hiukkaskoon muutos, isomeerien erottaminen tai bioteknologinen käsittely suoritettu; tai MaxNOM 50 % (EXW).
38.23	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineksista; tai MaxNOM 50 % (EXW).
3824.10-3824.50	CTSH; kemiallinen reaktio, puhdistus, sekoittaminen, standardiaineksen tuottaminen, hiukkaskoon muutos, isomeerien erottaminen tai bioteknologinen käsittely suoritettu; tai MaxNOM 50 % (EXW).

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
3824.60	CTH, ei kuitenkaan alanimikkeistä 2905.43 ja 2905.44.
3824.81-3825	CTSH; kemiallinen reaktio, puhdistus, sekoittaminen, standardiaineksen tuottaminen, hiukkaskoon muutos, isomeerien erottaminen tai bioteknologinen käsittely suoritettu; tai MaxNOM 50 % (EXW).
38.26	Valmistus, jossa biodiesel on saatu transesteröinnillä, esteröinnillä tai vetykäsittelyllä.
38.27	CTSH; Kemiallinen reaktio, puhdistus, sekoittaminen, standardiainesten tuottaminen, hiukkaskoon muutos, isomeerien erottaminen tai bioteknologinen käsittely suoritettu; tai MaxNOM 50 % (EXW).
VII JAKSO	MUOVIT JA MUOVITAVARAT; KUMI JA KUMITAVARAT Jaksohuomautus: Tämän jakson prosesseja koskevien horisontaalisten sääntöjen määritelmät, ks. liitteessä 3-A oleva huomautus 5.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
39 ryhmä	Muovit ja muovitavarat
39.01-39.15	CTSH; kemiallinen reaktio, puhdistus, sekoittaminen, standardiaineksen tuottaminen, hiukkaskoon muutos, isomeerien erottaminen tai bioteknologinen käsittely suoritettu; tai MaxNOM 50 % (EXW).
39.16-39.26	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
40 ryhmä	Kumi ja kumitavarat
40.01-40.11	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
4012.11-4012.19	CTSH; tai käytettyjen renkaiden uudelleen pinnoittaminen.
4012.20-4017.00	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
VIII JAKSO	RAAKAVUODAT JA -NAHAT, MUOKATTU NAHKA, TURKISNAHAT JA NIISTÄ VALMISTETUT TAVARAT; SATULA- JA VALJASTEOKSET; MATKATARVIKKEET, KÄSILAUKUT JA NIIDEN KALTAISET SÄILYTYSESINEET; SUOLESTA VALMISTETUT TAVARAT
41 ryhmä	Raakavuodat ja -nahat (muut kuin turkisnahat) sekä muokattu nahka

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
41.01-4104.19	CTH.
4104.41-4104.49	CTSH, ei kuitenkaan alanimikkeistä 4104.41–4104.49.
4105.10	CTH.
4105.30	CTSH.
4106.21	CTH.
4106.22	CTSH.
4106.31	CTH.
4106.32-4106.40	CTSH.
4106.91	CTH.
4106.92	CTSH.
41.07-41.13	CTH; ei kuitenkaan alanimikkeistä 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32 ja 4106.92; alanimikkeiden 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32 tai 4106.92 ei-alkuperäaineiksi voidaan kuitenkin käyttää, jos niille tehdään jälkiparkitus.
4114.10	CTH
4114.20	CTH; ei kuitenkaan alanimikkeistä 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32 ja 4106.92 eikä nimikkeestä 4107; alanimikkeiden 4104.41, 4104.49, 4105.30, 4106.22, 4106.32 ja 4106.92 sekä nimikkeen 4107 ei-alkuperäaineiksi voidaan kuitenkin käyttää, jos niille tehdään jälkiparkitus.
41.15	CTH

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
42 ryhmä	Nahkatavarat; satula- ja valjasteokset; matkatarvikkeet, käsilaukut ja niiden kaltaiset säilytysesineet; suolesta valmistetut tavarat (muut kuin silkkitoukan gut)
42.01-42.06	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
43 ryhmä	Turkisinahat ja tekoturkikset; niistä valmistetut tavarat
43.01-4302.20	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
4302.30	CTSH.
43.03-43.04	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
IX JAKSO	PUU JA PUUSTA VALMISTETUT TAVARAT; PUUHIILI; KORKKI JA KORKKITAVARAT; OLJESTA, ESPARTOSTA TAI MUISTA PUNONTA- TAI PALMIKOINTIAINEISTA VALMISTETUT TAVARAT; KORI- JA PUNONTATEOKSET
44 ryhmä	Puu ja puusta valmistetut tavarat; puuhiili
44.01-44.21	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
45 ryhmä	Korkki ja korkkitavarat
45.01-45.04	CTH.
46 ryhmä	Oljesta, espartosta tai muista punonta- tai palmikointiaineista valmistetut tavarat; kori- ja punontateokset

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
46.01-46.02	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
X JAKSO	PUUSTA TAI MUUSTA KUITUISESTA SELLULOOSA- AINEESTA VALMISTETTU MASSA; KERÄYSPAPERI, - KARTONKI JA -PAHVI (-JÄTE); PAPERI, KARTONKI JA PAHVI SEKÄ NIISTÄ VALMISTETUT TAVARAT
47 ryhmä	Puusta tai muusta kuituisesta selluloosa-aineesta valmistettu massa; keräyspaperi, -kartonki ja -pahvi (-jäte)
47.01-47.07	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
48 ryhmä	Paperi, kartonki ja pahvi; paperimassa-, paperi-, kartonki- ja pahvitavarat
48.01-48.23	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
49 ryhmä	Kirjat, sanomalehdet, kuvat ja muut painotuotteet; käsikirjoitukset, konekirjoitukset ja työpiirustukset
49.01-49.11	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
XI JAKSO	TEKSTIILIAINEET JA TEKSTIILITAVARAT Jaksohuomautus: Tämän jakson prosesseja koskevien horisontaalisten sääntöjen määritelmät, ks. liitteessä 3-A olevat huomautukset 6, 7 ja 8.
50 ryhmä	Silkki
50.01-50.02	CTH.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
50.03	
- Karstattu tai kammattu:	Silkkijätteiden karstausta tai kampausta.
- Muut:	CTH.
50.04-50.05	Luonnonkuitujen kehruu; Jatkuvan tekokuitufilamentin suulakepuristus yhdessä kehruun kanssa; Jatkuvan tekokuitufilamentin suulakepuristus yhdessä kiertämisen kanssa; tai Kiertäminen yhdessä minkä tahansa mekaanisen käsittelyn kanssa.
50.06	
Silkkilanka ja silkkijätteistä kehrätty lanka:	Luonnonkuitujen kehruu; Jatkuvan tekokuitufilamentin suulakepuristus yhdessä kehruun kanssa; Jatkuvan tekokuitufilamentin suulakepuristus yhdessä kiertämisen kanssa; tai Kiertäminen yhdessä minkä tahansa mekaanisen käsittelyn kanssa.
- Silkkitoukan gut:	CTH.
50.07	Luonnon- tai katkottujen tekokuitujen kehruu yhdessä kutomisen kanssa; Tekokuitufilamenttilangan suulakepuristus yhdessä kutomisen kanssa; Kiertäminen tai mikä tahansa mekaaninen käsittely yhdessä kutomisen kanssa; Kutominen yhdessä värjäämisen kanssa; Langan värjäminen yhdessä kutomisen kanssa; Kutominen yhdessä painamisen kanssa; tai Painaminen (itsenäisenä käsittelynä).

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
51 ryhmä	Villa sekä hieno ja karkea eläimenkarva; jouhilanka ja jouhesta kudotut kankaat
51.01-51.05	CTH.
51.06-51.10	Luonnonkuitujen kehruu; Tekokuitujen suulakepuristus yhdessä kehruun kanssa; tai Kiertäminen yhdessä minkä tahansa mekaanisen käsittelyn kanssa.
51.11-51.13	Luonnon- tai katkottujen tekokuitujen kehruu yhdessä kutomisen kanssa; Tekokuitufilamenttilangan suulakepuristus yhdessä kutomisen kanssa; Kutominen yhdessä värjäämisen kanssa; Langan värjääminen yhdessä kutomisen kanssa; Kutominen yhdessä painamisen kanssa; tai Painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
52 ryhmä	Puuvilla
52.01-52.03	CTH.
52.04-52.07	Luonnonkuitujen kehruu; Tekokuitujen suulakepuristus yhdessä kehruun kanssa; tai Kiertäminen yhdessä minkä tahansa mekaanisen käsittelyn kanssa.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
52.08-52.12	Luonnon- tai katkottujen tekokuitujen kehruu yhdessä kutomisen kanssa; Tekokuitufilamenttilangan suulakepuristus yhdessä kutomisen kanssa; Kiertäminen tai mikä tahansa mekaaninen käsittely yhdessä kutomisen kanssa; Kutominen yhdessä värjäämisen tai päällystämisen tai kerrostamisen kanssa; Langan värjääminen yhdessä kutomisen kanssa; Kutominen yhdessä painamisen kanssa; tai Painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
53 ryhmä	Muut kasvitekstiilikuidut; paperilanka ja kudotut paperilankakankaat
53.01-53.05	CTH.
53.06-53.08	Luonnonkuitujen kehruu; Tekokuitujen suulakepuristus yhdessä kehruun kanssa; tai Kiertäminen yhdessä minkä tahansa mekaanisen käsittelyn kanssa.
53.09-53.11	Luonnon- tai katkottujen tekokuitujen kehruu yhdessä kutomisen kanssa; Tekokuitufilamenttilangan suulakepuristus yhdessä kutomisen kanssa; Kutominen yhdessä värjäämisen tai päällystämisen tai kerrostamisen kanssa; Langan värjääminen yhdessä kutomisen kanssa; Kutominen yhdessä painamisen kanssa; tai Painaminen (itsenäisenä käsittelynä).

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
54 ryhmä	Tekokuitufilamentit; kaistaleet ja niiden kaltaiset tavarat tekstiilitekokuituaineesta
54.01-54.06	Luonnonkuitujen kehruu; Tekokuitujen suulakepuristus yhdessä kehruun kanssa; tai Kiertäminen yhdessä minkä tahansa mekaanisen käsittelyn kanssa.
54.07-54.08	Luonnon- tai katkottujen tekokuitujen kehruu yhdessä kutomisen kanssa; Tekokuitufilamenttilangan suulakepuristus yhdessä kutomisen kanssa; Langan värjääminen yhdessä kutomisen kanssa; Kutominen yhdessä värjäämisen tai päällystämisen tai kerrostamisen kanssa; Kiertäminen tai mikä tahansa mekaaninen käsittely yhdessä kutomisen kanssa; Kutominen yhdessä painamisen kanssa; tai Painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
55 ryhmä	Katkotut tekokuidut
55.01-55.07	Tekokuitujen suulakepuristus.
55.08-55.11	Luonnonkuitujen kehruu; Tekokuitujen suulakepuristus yhdessä kehruun kanssa; tai Kiertäminen yhdessä minkä tahansa mekaanisen käsittelyn kanssa.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
55.12-55.16	Luonnon- tai katkottujen tekokuitujen kehruu yhdessä kutomisen kanssa; Tekokuitufilamenttilangan suulakepuristus yhdessä kutomisen kanssa; Kiertäminen tai mikä tahansa mekaaninen käsittely yhdessä kutomisen kanssa; Kutominen yhdessä värjäämisen tai päällystämisen tai kerrostamisen kanssa; Langan värjääminen yhdessä kutomisen kanssa; Kutominen yhdessä painamisen kanssa; tai Painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
56 ryhmä	Vanu, huopa ja kuitukangas; erikoislangat; side- ja purjelanka, nuora ja köysi sekä niistä valmistetut tavarat
56.01	Luonnonkuitujen kehruu; Tekokuitujen suulakepuristus yhdessä kehruun kanssa; Vanutus; Nukkaaminen yhdessä värjäämisen tai painamisen kanssa; tai Liittäminen, päällystäminen, nukkaaminen, kerrostaminen tai metalloiminen yhdessä vähintään kahden muun tärkeän valmistelu- tai viimeistelytoimenpiteen kanssa (kuten kalanterointi, kutistumisen estävä käsittely, lämpökiinnitys, kestopiimeistely), edellyttäen että käytettyjen ei-alkuperäainesten arvo on enintään 50 % tuotteen noudettuna-hinnasta.
56.02	

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
- Neulahuopa:	Tekokuitujen suulakepuristus yhdessä kankaan valmistamisen kanssa; kuitenkin: - nimikkeen 54.02 ei-alkuperätuotetta olevaa polypropeenifilamenttia; - nimikkeen 55.03 tai 55.06 ei-alkuperä tuotteita olevia polypropeenikuituja; tai nimikkeen 55.01 ei-alkuperä tuotetta olevaa polypropeenifilamenttitouvia, joissa jokainen yksittäinen filamentti tai kuitu on alle 9 desitexiä, voidaan käyttää, jos niiden yhteisarvo on enintään 40 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta; tai Pelkkä kuitukankaan valmistaminen, kun kyseessä on luonnonkuiduista tehty huopa.
- Muut:	Tekokuitujen suulakepuristus yhdessä kankaan valmistamisen kanssa; tai Pelkkä kuitukankaan valmistaminen, kun kyseessä on muu luonnonkuiduista tehty huopa.
5603.11-5603.14	Valmistus - suunnatuista tai satunnaisesti järjestäytyneistä filamenteista; tai - luonnollisista tai ihmisen tuottamista aineista tai polymeereistä; jota seuraa molemmissa tapauksissa liittäminen kuitukankaaseen.
5603.91-5603.94	Valmistus - suunnatuista tai satunnaisesti suuntautuneista katkokuiduista; tai - luonnollisista tai ihmisen tuottamista silvotuista langoista; jota seuraa molemmissa tapauksissa liittäminen kuitukankaaseen.
5604.10	Valmistus yksinkertaisesta tai kerratusta tekstiilillä päällystämättömästä kumilangasta.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
5604.90	Luonnonkuitujen kehruu; Tekokuitujen suulakepuristus yhdessä kehruun kanssa; tai Kiertäminen yhdessä minkä tahansa mekaanisen käsittelyn kanssa.
56.05	Luonnon- tai katkottujen tekokuitujen kehruu; Tekokuitujen suulakepuristus yhdessä kehruun kanssa; tai Kiertäminen yhdessä minkä tahansa mekaanisen käsittelyn kanssa.
56.06	Tekokuitujen suulakepuristus yhdessä kehruun kanssa; Kiertäminen yhdessä kierrepäällälystämisen kanssa; Luonnon- tai katkottujen tekokuitujen kehruu; tai Nukkaaminen yhdessä värjäämisen kanssa.
56.07-56.09	Luonnonkuitujen kehruu; tai Tekokuitujen suulakepuristus yhdessä kehruun kanssa.
57 ryhmä	Matot ja muut lattianpäällysteet tekstiiliainetta Ryhmähuomautus: Ei-alkuperätuotetta olevaa juuttikangasta voidaan käyttää pohjana tämän ryhmän tuotteissa.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
57.01-57.05	Luonnon- tai katkottujen tekokuitujen kehruu yhdessä kutomisen tai tuftauksen kanssa; Tekokuitufilamenttilangan suulakepuristus yhdessä kutomisen tai tuftauksen kanssa; Valmistus kookoskuitu- tai sisallangasta tai juuttilangasta taikka klassisesta renkaasta kehrätystä viskoosilangasta; Tuftaus yhdessä värjäämisen tai painamisen kanssa; Nukkaaminen yhdessä värjäämisen tai painamisen kanssa; Tekokuitujen suulakepuristus yhdessä neulaamisen kaltaisten kuitukangastekniikoiden kanssa; tai Tekokuitufilamenttilangan tuftaus tai kutominen yhdessä päällystämisen tai kerrostamisen kanssa.
58 ryhmä	Kudotut erikoiskankaat; tuftatut tekstiilikankaat; pitsit; kuvakudokset; koristepunokset; koruompelukset
58.01-58.04	Luonnon- tai katkottujen tekokuitujen kehruu yhdessä kutomisen tai tuftauksen kanssa; Tekokuitufilamenttilangan suulakepuristus yhdessä kutomisen tai tuftauksen kanssa; Kutominen yhdessä värjäämisen tai nukkaamisen tai päällystämisen tai kerrostamisen tai metalloimisen kanssa; Tuftaus yhdessä värjäämisen tai painamisen kanssa; Nukkaaminen yhdessä värjäämisen tai painamisen kanssa; Langan värjääminen yhdessä kutomisen kanssa; Kutominen yhdessä painamisen kanssa; tai Painaminen (itsenäisenä käsittelynä).

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
58.05	CTH.
58.06-58.09	Luonnon- tai katkottujen tekokuitujen kehruu yhdessä kutomisen tai tuftauksen kanssa; Tekokuitufilamenttilangan suulakepuristus yhdessä kutomisen tai tuftauksen kanssa; Kutominen yhdessä värjäämisen tai nukkaamisen tai päällystämisen tai kerrostamisen tai metalloimisen kanssa; Tuftaus yhdessä värjäämisen tai painamisen kanssa; Nukkaaminen yhdessä värjäämisen tai painamisen kanssa; Langan värjääminen yhdessä kutomisen kanssa; Kutominen yhdessä painamisen kanssa; tai Painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
58.10	Koruompelukset, joissa minkä tahansa nimikkeen käytettyjen ei-alkuperäainesten, lukuun ottamatta kyseisen tuotteen nimikettä, arvo on enintään 50 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta.
58.11	Luonnon- tai katkottujen tekokuitujen kehruu yhdessä kutomisen tai tuftauksen kanssa; Tekokuitufilamenttilangan suulakepuristus yhdessä kutomisen tai tuftauksen kanssa; Kutominen yhdessä värjäämisen tai nukkaamisen tai päällystämisen tai kerrostamisen tai metalloimisen kanssa; Tuftaus yhdessä värjäämisen tai painamisen kanssa; Nukkaaminen yhdessä värjäämisen tai painamisen kanssa; Langan värjääminen yhdessä kutomisen kanssa; Kutominen yhdessä painamisen kanssa; tai Painaminen (itsenäisenä käsittelynä).

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
59 ryhmä	Kyllästetyt, päällystetyt, peitetyt tai kerrostetut tekstiilikankaat; tekstiilitavarat, jollaiset soveltuvat teolliseen käyttöön
59.01	Kutominen yhdessä värjäämisen tai nukkaamisen tai päällystämisen tai kerrostamisen tai metalloimisen kanssa; tai Nukkaaminen yhdessä värjäämisen tai painamisen kanssa.
59.02	
- joissa on enintään 90 painoprosenttia tekstiiliainetta:	Kutominen.
- Muut:	Tekokuitujen suulakepuristus yhdessä kutomisen kanssa.
59.03	Kutominen yhdessä kyllästämisen tai päällystämisen tai peittämisen tai kerrostamisen tai metalloimisen kanssa; Kutominen yhdessä painamisen kanssa; tai Painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
59.04	Kalenterointi yhdessä värjäyksen, pinnoituksen, kerrostamisen tai metallisoimisen kanssa. Ei-alkuperätuotetta olevaa juuttikangasta voidaan käyttää pohjana; tai Kutominen yhdessä värjäämisen tai päällystämisen tai kerrostamisen tai metalloimisen kanssa. Ei-alkuperätuotetta olevaa juuttikangasta voidaan käyttää pohjana.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
59.05	
Kumilla, muovilla tai muilla aineilla kyllästetyt, päälystetyt, peitetyt tai kerrostetut:	Kutominen, neulominen tai kuitukankaan valmistaminen yhdessä kyllästämisen tai päälystämisen tai peittämisen tai kerrostamisen tai metalloimisen kanssa.
- Muut:	Luonnon- tai katkottujen tekokuitujen kehruu yhdessä kutomisen kanssa; Tekokuitufilamenttilangan suulakepuristus yhdessä kutomisen kanssa; Kutominen, neulominen tai kuitukankaan valmistaminen yhdessä värjäämisen tai päälystämisen tai kerrostamisen kanssa; Kutominen yhdessä painamisen kanssa; tai Painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
59.06	
- Neulokset:	Luonnon- tai katkottujen tekokuitujen kehruu yhdessä neulomisen tai virkkaamisen kanssa; Tekokuitufilamenttilangan suulakepuristus yhdessä neulomisen tai virkkaamisen kanssa; Neulominen tai virkkaaminen yhdessä kumilla käsittelemisen kanssa; tai Kumilla käsitteleminen yhdessä vähintään kahden muun tärkeän valmistelu- tai viimeistelytoimenpiteen kanssa (kuten kalanterointi, kutistumisen estävä käsittely, lämpökiinnitys, kestoviimeistely), edellyttäen että käytettyjen ei-alkuperäainesten arvo on enintään 50 % tuotteen EXW-hinnasta.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
- Muut synteettikuitufilamenttilangasta valmistetut kankaat, joissa on enemmän kuin 90 painoprosenttia tekstiiliainetta:	Tekokuitujen suulakepuristus yhdessä kutomisen kanssa.
- Muut:	Kutominen, neulominen tai kuitukankaan valmistaminen yhdessä värjäämisen tai päällystämisen tai kumilla käsittelemisen kanssa; Langan värjäminen yhdessä kutomisen, neulomisen tai kuitukangasprosessin kanssa; tai Kumilla käsitteleminen yhdessä vähintään kahden muun tärkeän valmistelu- tai viimeistelytoimenpiteen kanssa (kuten kalanterointi, kutistumisen estävä käsittely, lämpökiinnitys, kestoviimeistely), edellyttäen että käytettyjen ei-alkuperäainesten arvo on enintään 50 % tuotteen EXW-hinnasta.
59.07	Kutominen, neulominen tai kuitukankaan valmistaminen yhdessä värjäämisen tai painamisen tai päällystämisen tai kyllästämisen tai peittämisen kanssa; Nukkaaminen yhdessä värjäämisen tai painamisen kanssa; tai Painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
59.08	
- Kyllästetyt hehkusukat:	Valmistus pyöröneulotusta tai virkatusta hehkusukkakankaasta.
- Muut:	CTH.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
59.09-59.11	Luonnon- tai katkottujen tekokuitujen kehruu yhdessä kutomisen kanssa; Tekokuitujen suulakepuristus yhdessä kutomisen kanssa; Kutominen yhdessä värjäämisen tai päällystämisen tai kerrostamisen kanssa; tai Päällystäminen, nukkaaminen, kerrostaminen tai metalloiminen yhdessä vähintään kahden muun tärkeän valmistelu- tai viimeistelytoimenpiteen kanssa (kuten kalanterointi, kutistumisen estävä käsittely, lämpökiinnitys, kesto viimeistely), edellyttäen että käytettyjen ei-alkuperäainesten arvo on enintään 50 % tuotteen EXW-hinnasta.
60 ryhmä	Neulokset
60.01-60.06	Luonnon- tai katkottujen tekokuitujen kehruu yhdessä neulomisen tai virkkaamisen kanssa; Tekokuitufilamenttilangan suulakepuristus yhdessä neulomisen tai virkkaamisen kanssa; Neulominen tai virkkaaminen yhdessä värjäämisen tai nukkaamisen tai päällystämisen tai kerrostamisen tai painamisen kanssa; Nukkaaminen yhdessä värjäämisen tai painamisen kanssa; Langan värjääminen yhdessä neulomisen tai virkkaamisen kanssa; tai Kiertäminen tai teksturointi yhdessä neulomisen tai virkkaamisen kanssa, edellyttäen että käytettyjen kiertämättömien tai teksturoimattomien ei-alkuperä tuotteita olevien lankojen arvo on enintään 50 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
61 ryhmä	Vaatteet ja vaatetustarvikkeet, neulosta
61.01-61.17	
- Kahdesta tai useammasta määrämuotoon leikatusta tai suoraan määrämuotoon neulotusta neuloskappaleesta yhteen ompelemalla tai muuten yhdistämällä valmistetut:	Neulominen tai virkkaaminen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa.
- Muut:	Luonnon- tai katkottujen tekokuitujen kehruu yhdessä neulomisen tai virkkaamisen kanssa; Tekokuitufilamenttilangan suulakepuristus yhdessä neulomisen tai virkkaamisen kanssa; tai Neulominen ja sovittaminen yhtenä käsittelynä.
62 ryhmä	Vaatteet ja vaatetustarvikkeet, muuta kuin neulosta
62.01	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Sovittaminen (mukaan lukien leikkaaminen), jota edeltää painaminen (itsenäisenä käsittelynä).

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
62.02	
- Koruommellut:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Valmistus koruompelemattomasta kankaasta, edellyttäen että käytetyn koruompelemattoman ei-alkuperäkankaan arvo on enintään 40 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta.
- Muut:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Sovittaminen (mukaan lukien leikkaaminen), jota edeltää painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
62.03	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Sovittaminen (mukaan lukien leikkaaminen), jota edeltää painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
62.04	
- Koruommellut:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Valmistus koruompelemattomasta kankaasta, edellyttäen että käytetyn koruompelemattoman ei-alkuperäkankaan arvo on enintään 40 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta.
- Muut:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Sovittaminen (mukaan lukien leikkaaminen), jota edeltää painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
62.05	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Sovittaminen (mukaan lukien leikkaaminen), jota edeltää painaminen (itsenäisenä käsittelynä).

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
62.06	
- Koruommellut:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Valmistus koruompelemattomasta kankaasta, edellyttäen että käytetyn koruompelemattoman ei-alkuperäkankaan arvo on enintään 40 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta.
- Muut:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Sovittaminen (mukaan lukien leikkaaminen), jota edeltää painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
62.07-62.08	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Sovittaminen (mukaan lukien leikkaaminen), jota edeltää painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
62.09	
- Koruommellut:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Valmistus koruompelemattomasta kankaasta, edellyttäen että käytetyn koruompelemattoman ei-alkuperäkankaan arvo on enintään 40 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta.
- Muut:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Sovittaminen (mukaan lukien leikkaaminen), jota edeltää painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
62.10	

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
- Tulensuojavarusteet, aluminoidulla polyesterikalvolla päällystettyä kangasta:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Päällystäminen tai kerrostaminen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa, edellyttäen että käytettyjen päällystämättömien tai kerrostamattomien ei-alkuperä tuotteita olevien kankaiden arvo on enintään 40 prosenttia tuotteen EXW- hinnasta.
- Muut:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Sovittaminen (mukaan lukien leikkaaminen), jota edeltää painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
62.11	
- Naisten ja tyttöjen vaatteet, koruomellut:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Valmistus koruompelemattomasta kankaasta, edellyttäen että käytetyn koruompelemattoman ei-alkuperäkankaan arvo on enintään 40 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta.
- Muut:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Sovittaminen (mukaan lukien leikkaaminen), jota edeltää painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
62.12	
- Kahdesta tai useammasta määrämuotoon leikatusta tai suoraan määrämuotoon neulotusta neuloskappaleesta yhteen ompelemalla tai muuten yhdistämällä neulotut:	Neulominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Sovittaminen (mukaan lukien leikkaaminen), jota edeltää painaminen (itsenäisenä käsittelynä).

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
- Muut:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Sovittaminen (mukaan lukien leikkaaminen), jota edeltää painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
62.13-62.14	
- Koruommellut:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; Valmistus koruompelemattomasta kankaasta, edellyttäen että käytetyn koruompelemattoman ei-alkuperäkankaan arvo on enintään 40 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta; tai Sovittaminen (mukaan lukien leikkaaminen), jota edeltää painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
- Muut:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Sovittaminen (mukaan lukien leikkaaminen), jota edeltää painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
62.15	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Sovittaminen (mukaan lukien leikkaaminen), jota edeltää painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
62.16	
- Tulensuojavarusteet, aluminoidulla polyesterikalvolla päällystettyä kangasta:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Päällystäminen tai kerrostaminen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa, edellyttäen että käytettyjen päällystämättömien tai kerrostamattomien ei-alkuperä tuotteita olevien kankaiden arvo on enintään 40 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
- Muut:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Sovittaminen (mukaan lukien leikkaaminen), jota edeltää painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
62.17	
- Koruommellut:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; Valmistus koruompelemattomasta kankaasta, edellyttäen että käytetyn koruompelemattoman ei-alkuperäkankaan arvo on enintään 40 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta; tai Sovittaminen (mukaan lukien leikkaaminen), jota edeltää painaminen (itsenäisenä käsittelynä).
- Tulensuojavarusteet, aluminoidulla polyesterikalvolla päällystettyä kangasta:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Päällystäminen tai kerrostaminen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa, edellyttäen että käytettyjen päällystämättömien tai kerrostamattomien ei-alkuperä tuotteita olevien kankaiden arvo on enintään 40 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta.
- Välivuorit kauluksia ja kalvosimia varten, määrämuotoon leikatut:	CTH, edellyttäen että kaikkien käytettyjen ei-alkuperä aineiden arvo on enintään 40 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta.
- Muut:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa.
63 ryhmä	Muut sovitettavat tekstiilitavarat; sarjat; käytetyt vaatteet ja muut käytetyt tekstiilitavarat; lumput
63.01-63.04	

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
- Huopaa, kuitukangasta:	Kuitukankaan valmistaminen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa.
- Muut: -- Koruommellut:	Kutominen tai neulominen tai virkkaaminen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa; tai Valmistus koruompelemattomasta kankaasta (muu kuin neulottu tai virkattu), edellyttäen että käytetyn koruompelemattoman ei-alkuperäkankaan arvo on enintään 40 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta.
-- Muut:	Kutominen tai neulominen tai virkkaaminen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa.
63.05	Tekokuitujen suulakepuristus tai luonnon- tai katkottujen tekokuitujen kehruu yhdessä kutomisen tai neulomisen ja sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa.
63.06	
- Kuitukangasta:	Kuitukankaan valmistaminen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa.
- Muut:	Kutominen yhdessä sovittamisen (mukaan lukien leikkaaminen) kanssa.
63.07	MaxNOM 40 % (EXW).
63.08	Jokaisen sarjaan kuuluvan tavarán on täytettävä se sääntö, jota siihen sovellettaisiin erillisenä sarjaan kuulumattomana tavarana; ei-alkuperä tuotteita voi kuitenkin sisältyä sarjaan, jos niiden yhteisarvo on enintään 15 prosenttia sarjan EXW-hinnasta.
63.09-63.10	CTH.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
XII JAKSO	JALKINEET, PÄÄHINEET, SATEENVARJOT JA PÄIVÄNVARJOT, KÄVELYKEPIT, ISTUINKEPIT, RUOSKAT, RATSUPIISKAT JA NIIDEN OSAT; VALMISTETUT HÖYHENET JA NIISTÄ VALMISTETUT TAVARAT; TEKOKUKAT; HIUKSISTA VALMISTETUT TAVARAT
64 ryhmä	Jalkineet, nilkkaimet ja niiden kaltaiset tavarat; niiden osat
64.01-64.05	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineksista, ei kuitenkaan nimikkeen 64.06 kokoonpannuista päällisistä, jotka on kiinnitetty sisäpohjiin tai muihin pohjan osiin.
64.06	CTH.
65 ryhmä	Päähineet ja niiden osat
65.01-65.07	CTH.
66 ryhmä	Sateenvarjot, päivänvarjot, kävelykepit, istuinkepit, ruoskat, ratsupiiskat sekä niiden osat
66.01-66.03	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
67 ryhmä	Valmistetut höyhenet ja untuvat sekä höyhenistä tai untuvista valmistetut tavarat; tekokukat; hiuksista valmistetut tavarat
67.01-67.04	CTH.
XIII JAKSO	KIVESTÄ, KIPSISTÄ, SEMENTISTÄ, ASBESTISTA, KIILTEESTÄ TAI NIIDEN KALTAISESTA AINEESTA VALMISTETUT TAVARAT; KERAAMISET TUOTTEET; LASI JA LASITAVARAT
68 ryhmä	Kivestä, kipsistä, sementistä, asbestista, kiilteestä tai niiden kaltaisesta aineesta valmistetut tavarat

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
68.01-68.15	CTH; tai MaxNOM 70 % (EXW).
69 ryhmä	Keraamiset tuotteet
69.01-69.14	CTH.
70 ryhmä	Lasi ja lasitavarat
70.01-70.09	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
70.10	CTH.
70.11	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
70.13	CTH, ei kuitenkaan nimikkeestä 70,10
70.14-70.20	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
XIV JAKSO	LUONNONHELMET JA VILJELLYT HELMET, JALO- JA PUOLIJALOKIVET, JALOMETALLIT, JALOMETALLILLA PLETEROIDUT METALLIT JA NÄISTÄ VALMISTETUT TAVARAT; EPÄAIDOT KORUT; METALLIRAHAT
71 ryhmä	Luonnonhelmet tai viljellyt helmet, jalo- tai puolijalokivet, jalometallit, jalometallilla pleteroidut metallit ja näistä valmistetut tavarat; epäaidot korut; metallirahat
71.01-71.05	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineista.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
71.06	
- Muokkaamattomat:	CTH, ei kuitenkaan nimikkeistä 71.06, 71.08 ja 71.10; Nimikkeiden 71.06, 71.08 tai 71.10 ei-alkuperä tuotteita olevien jalometallien elektrolyyttinen, terminen tai kemiallinen erottaminen; tai Nimikkeiden 71.06, 71.08 tai 71.10 ei-alkuperä tuotteita olevien jalometallien sulattaminen tai seostaminen toistensa tai epäjalojen metallien kanssa tai puhdistus.
- Puolivalmisteina tai jauheena:	Valmistus ei-alkuperä tuotteita olevista muokkaamattomista jalometalleista.
71.07	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperä aineksista.
71.08	
- Muokkaamattomat:	CTH, ei kuitenkaan nimikkeistä 71.06, 71.08 ja 71.10; Nimikkeiden 71.06, 71.08 tai 71.10 ei-alkuperä tuotteita olevien jalometallien elektrolyyttinen, terminen tai kemiallinen erottaminen; tai Nimikkeiden 71.06, 71.08 tai 71.10 ei-alkuperä tuotteita olevien jalometallien sulattaminen tai seostaminen toistensa tai epäjalojen metallien kanssa tai puhdistus.
- Puolivalmisteina tai jauheena:	Valmistus ei-alkuperä tuotteita olevista muokkaamattomista jalometalleista.
71.09	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperä aineksista.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
71.10	
- Muokkaamattomat:	CTH, ei kuitenkaan nimikkeistä 71.06, 71.08 ja 71.10; Nimikkeiden 71.06, 71.08 tai 71.10 ei-alkuperä tuotteita olevien jalometallien elektrolyyttinen, terminen tai kemiallinen erottaminen; tai Nimikkeiden 71.06, 71.08 tai 71.10 ei-alkuperä tuotteita olevien jalometallien sulattaminen tai seostaminen toistensa tai epäjalojen metallien kanssa tai puhdistus.
- Puolivalmisteina tai jauheena:	Valmistus ei-alkuperä tuotteita olevista muokkaamattomista jalometalleista.
71.11	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperä aineksista.
71.12-71.18	CTH.
XV JAKSO	EPÄJALOT METALLIT JA EPÄJALOSTA METALLISTA VALMISTETUT TAVARAT
72 ryhmä	Rauta ja teräs
72.01-72.06	CTH.
72.07	CTH, ei kuitenkaan nimikkeestä 72.06.
72.08-72.17	CTH, ei kuitenkaan nimikkeistä 72.08–72.17.
72.18	CTH.
72.19-72.23	CTH, ei kuitenkaan nimikkeistä 72.19–72.23.
72.24	CTH.
72.25-72.29	CTH, ei kuitenkaan nimikkeistä 72.25–72.29.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
73 ryhmä	Rauta- ja terästavarat
7301.10	CC, ei kuitenkaan nimikkeistä 72.08–72.17.
7301.20	CTH.
73.02	CC, ei kuitenkaan nimikkeistä 72.08–72.17.
73.03	CTH
73.04-73.06	Valmistus nimikkeiden 72.06, 72.07, 72.08, 72.09, 72.10, 72.11, 72.12, 72.18, 72.19, 72.20 tai 72.24 ei-alkuperäaineista.
73.07	
- Putkien liitos- ja muut osat, ruostumatonta terästä:	CTH, ei kuitenkaan ei-alkuperätuotetta olevista taotuista teelmistä; ei-alkuperä tuotteita olevia taottuja teelmiä voidaan kuitenkin käyttää, jos niiden yhteisarvo on enintään 50 prosenttia tuotteen EXW-hinnasta.
- Muut:	CTH.
73.08	CTH, ei kuitenkaan alanimikkeestä 7301.20.
7309.00-7315.19	CTH.
7315.20	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
7315.81-7326.90	CTH.
74 ryhmä	Kupari ja kuparitavarat
74.01-74.02	CTH.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
74.03	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineista.
74.04-74.07	CTH.
74.08	CTH ja MaxNOM 50 % (EXW).
74.09-74.19	CTH.
75 ryhmä	Nikkeli ja nikkelitavarat
75.01	CTH.
75.02	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineista.
75.03-75.08	CTH.
76 ryhmä	Alumiini ja alumiinitavarat
76.01	CTH ja MaxNOM 50 % (EXW); tai Valmistus seostamattomasta alumiinista tai alumiinijätteistä ja - romusta termisen tai elektrolyyttisen käsittelyn avulla.
76.02-76.03	CTH.
7604.10-7607.19	CTH ja MaxNOM 50 % (EXW).
7607.20	MaxNOM 50 % (EXW).
7608.10-7616.99	CTH ja MaxNOM 50 % (EXW).
78 ryhmä	Lyijy ja lyijytavarat
7801.10	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineista.
7801.91-7806.00	CTH.

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
79 ryhmä	Sinkki ja sinkkitavarat
79.01-79.07	CTH.
80 ryhmä	Tina ja tinatavarat
80.01-80.07	CTH.
81 ryhmä	Muut epäjalot metallit; kermetit; niistä valmistetut tavarat
81.01-81.13	Valmistus minkä tahansa nimikkeen ei-alkuperäaineksista.
82 ryhmä	Työkalut ja -välineet sekä veitset, lusikat ja haarukat, epäjaloa metallia; niiden epäjaloa metallia olevat osat
8201.10-8205.70	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
8205.90	CTH; nimikkeen 82.05 ei-alkuperä tuotteita olevia työkaluja voi kuitenkin sisältyä sarjaan, jos niiden yhteisarvo on enintään 15 prosenttia sarjan EXW-hinnasta.
82.06	CTH, ei kuitenkaan nimikkeistä 82.02–82.05; nimikkeiden 82.02–82.05 ei-alkuperä tuotteita olevia työkaluja voi kuitenkin sisältyä sarjaan, jos niiden yhteisarvo on enintään 15 prosenttia sarjan EXW-hinnasta.
82.07-82.15	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
83 ryhmä	Erinäiset epäjalosta metallista valmistetut tavarat
83.01-83.11	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
XVI JAKSO	KONEET JA MEKAANISET LAITTEET; SÄHKÖLAITTEET; NIIDEN OSAT; ÄÄNEN TALLENNUS- TAI TOISTOLAITTEET, TELEVISIOKUVAN TAI -ÄÄNEN TALLENNUS- TAI TOISTOLAITTEET SEKÄ TÄLLAISTEN TAVAROIDEN OSAT JA TARVIKKEET
84 ryhmä	Ydinreaktorit, höyrykattilat, koneet ja mekaaniset laitteet; niiden osat
84.01-84.06	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
84.07-84.08	MaxNOM 50 % (EXW).
84.09-84.24	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
84.25-84.30	CTH, ei kuitenkaan nimikkeestä 84.31; tai MaxNOM 50 % (EXW).
84.31-84.43	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
84.44-84.47	CTH, ei kuitenkaan nimikkeestä 84.48; tai MaxNOM 50 % (EXW).
84.48-84.55	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
84.56-84.65	CTH, ei kuitenkaan nimikkeestä 84.66; tai MaxNOM 50 % (EXW).
84.66-84.68	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
84.70-84.72	CTH, ei kuitenkaan nimikkeestä 84.73; tai MaxNOM 50 % (EXW).
84.73-84.87	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
85 ryhmä	Sähkökoneet ja -laitteet sekä niiden osat; äänen tallennus- tai toistolaitteet, televisiokuvan tai -äänien tallennus- tai toistolaitteet sekä tällaisten tavaroiden osat ja tarvikkeet
85.01-85.02	CTH, ei kuitenkaan nimikkeestä 85.03; tai MaxNOM 50 % (EXW).
85.03-85.18	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
85.19-85.21	CTH, ei kuitenkaan nimikkeestä 85.22; tai MaxNOM 50 % (EXW).
85.22-85.24	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
85.25-85.28	CTH, ei kuitenkaan nimikkeestä 85.29; tai MaxNOM 50 % (EXW).

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
85.29-85.34	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
85.35-85.37	CTH, ei kuitenkaan nimikkeestä 85.38; tai MaxNOM 50 % (EXW).
85.38-85.43	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
85.44-85.49	MaxNOM 50 % (EXW).
XVII JAKSO	KULKUNEUVOT, ILMA-ALUKSET JA ALUKSET SEKÄ NIIHIN RINNASTETTAVAT KULJETUSVARUSTEET
86 ryhmä	Rautatieveturit, raitiomoottorivaunut ja muu liikkuva kalusto sekä niiden osat; rautatie- tai raitiotieradan varusteet ja kiinteät laitteet sekä niiden osat; kaikenlaiset mekaaniset (myös sähkömekaaniset) liikennemerkintolaitteet
86.01-86.09	CTH, ei kuitenkaan nimikkeestä 86.07; tai MaxNOM 50 % (EXW).
87 ryhmä	Kuljetusvälineet ja kulkuneuvot, muut kuin rautatien tai raitiotien liikkuvaan kalustoon kuuluvat, sekä niiden osat ja tarvikkeet
87.01-87.07	MaxNOM 45 % (EXW).
87.08-87.11	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
87.12	MaxNOM 45 % (EXW).
87.13-87.16	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
88 ryhmä	Ilma-alukset, avaruusalukset sekä niiden osat
88.01-88.07	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
89 ryhmä	Alukset ja uivat rakenteet
89.01-89.08	CC; tai MaxNOM 40 % (EXW).
XVIII JAKSO	OPTISET, VALOKUVAUS-, ELOKUVA-, MITTAUS-, TARKISTUS-, TARKKUUS-, LÄÄKETIETEELLISET TAI KIRURGISET KOJEET JA LAITTEET; KELLLOT; SOITTIMET;
90 ryhmä	Optiset, valokuvaus-, elokuva-, mittaus-, tarkistus-, tarkkuus-, lääketieteelliset tai kirurgiset kojeet ja laitteet; niiden osat ja tarvikkeet
9001.10-9001.40	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
9001.50	CTH; tai Valmistus, jossa suoritetaan jokin seuraavista toimista: - puolivalmiin linssin pintakäsittely valmiiksi silmälasin linssiksi, jolla on optinen korjaava voimakkuus ja joka on tarkoitettu istutettavaksi silmälaseihin; tai - linssin päällystäminen asianmukaisilla käsittelyillä näön parantamiseksi ja käyttäjän suojelun varmistamiseksi; tai MaxNOM 50 % (EXW).
9001.90-9033.00	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
91 ryhmä	Kellot ja niiden osat
91.01-91.14	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
92 ryhmä	Soittimet; niiden osat ja tarvikkeet
92.01-92.09	MaxNOM 50 % (EXW).
XIX JAKSO	ASEET JA AMPUMATARVIKKEET; NIIDEN OSAT JA TARVIKKEET
93 ryhmä	Aseet ja ampumatarvikkeet; niiden osat ja tarvikkeet
93.01-93.07	MaxNOM 50 % (EXW).
XX JAKSO	ERINÄISET TAVARAT
94 ryhmä	Huonekalut; vuoteiden joustinpohjat ja vuodevarusteet, kuten patjat ja tyynyt, sekä niiden kaltaiset pehmustetut sisustustavarat; valaisimet ja valaistusvarusteet, muualle kuulumattomat; valokilvet ja niiden kaltaiset tavarat; tehdasvalmisteiset rakennukset
94.01-94.06	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
95 ryhmä	Lelut, pelit ja urheiluvälineet; niiden osat ja tarvikkeet
95.03-95.08	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
96 ryhmä	Erinäiset tavarat
96.01-96.04	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).

Sarake 1 Harmonoidun järjestelmän luokitus (2022), mukaan luettuna yksityiskohtainen kuvaus	Sarake 2 Tuotekohtaiset alkuperäsäännöt
96.05	Jokaisen sarjaan kuuluvan tavarahan on täytettävä se sääntö, jota siihen sovellettaisiin erillisenä sarjaan kuulumattomana tavarana; ei-alkuperä tuotteita voi kuitenkin sisältyä sarjaan, jos niiden yhteisarvo on enintään 15 prosenttia sarjan EXW-hinnasta.
96.06-9608.40	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
9608.50	Jokaisen sarjaan kuuluvan tavarahan on täytettävä se sääntö, jota siihen sovellettaisiin erillisenä sarjaan kuulumattomana tavarana; ei-alkuperä tuotteita voi kuitenkin sisältyä sarjaan, jos niiden yhteisarvo on enintään 15 prosenttia sarjan EXW-hinnasta.
9608.60-96.20	CTH; tai MaxNOM 50 % (EXW).
XXI JAKSO	TAIDETEOKSET, KOKOELMAESINEET JA ANTIIEKIESINEET
97 ryhmä	Taideteokset, kokoelmaesineet ja antiiekkiesineet
97.01-97.06	CTH

ALKUPERÄVAKUUTUS

Alkuperävakuutus, jonka teksti vahvistetaan jäljempänä, on laadittava asiaa koskevien alaviitteiden mukaisesti. Alaviitteitä ei tarvitse sisällyttää vakuutukseen.

Bulgariankielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika ⁽¹⁾)

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (износител №... ⁽²⁾) декларира, че освен където ясно е отбелязано друго, тези продукти са с ... ⁽³⁾ преференциален произход.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Kroatiankielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika ⁽¹⁾)

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (referentni broj izvoznika: ⁽²⁾) izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi ⁽³⁾ preferencijalnog podrijetla.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Tšekinkielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika ⁽¹⁾)

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (referenční číslo vývozce ... ⁽²⁾) prohlašuje, že kromě zřetelně označených, mají tyto výrobky preferenční původ v ... ⁽³⁾.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Tanskankielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (eksportørreferencenr. ...⁽²⁾)
erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ...⁽³⁾.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Hollanninkielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (referentienr. exporteur ...⁽²⁾)
verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van
preferentiële ... oorsprong zijn⁽³⁾.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Englanninkielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

The exporter of the products covered by this document (Exporter reference No ...⁽²⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... preferential origin⁽³⁾.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Vironkielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (eksportija viitenumber ...⁽²⁾) deklareerib, et need tooted on ...⁽³⁾ sooduspäritoluga, välja arvatud juhul kui on selgelt näidatud teisiti.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Suomenkielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (viejän viitenumero ...⁽²⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteita⁽³⁾.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Ranskankielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

L'exportateur des produits couverts par le présent document (n° de référence exportateur ...⁽²⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ...⁽³⁾.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Saksankielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

Der Ausführer (Referenznummer des Ausführers . . .⁽²⁾) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nichts anderes angegeben, präferenzbegünstigte Ursprungswaren ...⁽³⁾ sind.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Kreikankielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (αριθ. αναφοράς εξαγωγέα. ...⁽²⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής ...⁽³⁾.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Unkarinkielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (az exportőr azonosító száma ...⁽²⁾) kijelentem, hogy eltérő jelzs hiányában az áruk kedvezményes ... származásúak⁽³⁾.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Iirinkielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

The exporter of the products covered by this document (Exporter reference No ...⁽²⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... preferential origin⁽³⁾.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Italiankielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (numero di riferimento dell'esportatore ...⁽²⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ...⁽³⁾.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Latviankielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

Eksportētājs produktiem, kuri ietverti šajā dokumentā (eksportētāja atsauces numurs ...⁽²⁾), deklarē, ka, izņemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir priekšrocību izcelsme no ...⁽³⁾.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Liettuankielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

Šiame dokumente išvardintų prekių eksportuotojas (Eksportuotojo registracijos Nr ...⁽²⁾) deklaruoja, kad, jeigu kitaip nenurodyta, tai yra ...⁽³⁾ preferencinės kilmės prekės.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Maltankielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (Numru ta' Referenza tal-Esportatur ...⁽²⁾) jiddikjara li, hlief fejn indikat b'mod car li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' origini preferenzjali ...⁽³⁾.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Puolankielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (nr referencyjny eksportera ...⁽²⁾) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają ...⁽³⁾ preferencyjne pochodzenie.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Portugalinkielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

O abaixo assinado, exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (referência do exportador n.º ...⁽²⁾) declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ...⁽³⁾.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Romaniankielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document (numărul de referință al exportatorului ...⁽²⁾) declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferențială ...⁽³⁾.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Slovakinkielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (referenčné číslo vývozcu ...⁽²⁾) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v ...⁽³⁾.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Sloveeninkielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom, (referenčna št. izvoznika ...⁽²⁾) izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialn ...⁽³⁾ poreklo.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

Espanjankielinen toisinto

(Período: de _____ a _____⁽¹⁾)

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (número de referencia del exportador ...⁽²⁾) declara que, salvo clara indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ...⁽³⁾.

.....
(Lugar y fecha⁽⁴⁾)

.....
(Nombre y firma del exportador⁽⁵⁾)

Ruotsinkielinen toisinto

(_____ ja _____ välinen aika⁽¹⁾)

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (exportörens referensnummer⁽²⁾)
försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ursprung i ...⁽³⁾.

.....
(Paikka ja päiväys⁽⁴⁾)

.....
(Viejän nimi ja allekirjoitus⁽⁵⁾)

-
- (1) Jos alkuperävakuutus täytetään useille samanlaisten alkuperätuotteiden lähetyksille tämän sopimuksen 3.17 artiklan 5 kohdan b alakohdan mukaisesti, on mainittava ajanjakso, jona alkuperävakuutusta sovelletaan. Ajanjakso ei saa olla pidempi kuin 12 kuukautta. Tuotteen kaiken tuonnin on tapahduttava mainitun ajanjakson puitteissa. Jos ajanjaksoa ei sovelleta, kohta voidaan jättää tyhjäksi.
- (2) Mainitaan viitenumero, jolla viejä tunnistetaan. Euroopan unionin viejän osalta kyseessä on Euroopan unionin lakien ja asetusten mukaisesti osoitettu tunnus. Chilen viejän osalta kyseessä on Chilen säädösten ja määräysten mukaisesti osoitettu tunnus. Jos viejälle ei ole osoitettu tunnusta, kohta voidaan jättää tyhjäksi.
- (3) Ilmoitetaan tuotteen alkuperä: Chile tai Euroopan unioni (EU). Jos alkuperävakuutus liittyy kokonaan tai osittain tämän sopimuksen 3.29 artiklassa tarkoitettuihin Ceutan ja Melillan alkuperätuotteisiin, viejän on selvästi osoitettava ne tunnuksella ”CM” asiakirjassa, johon vakuutus laaditaan.
- (4) Paikka ja päiväys voidaan jättää pois, jos tiedot sisältyvät itse asiakirjaan.
- (5) Tapauksissa, joissa ei vaadita viejän allekirjoitusta, vapautus allekirjoituksesta merkitsee myös vapautusta allekirjoittajan nimen merkitsemisestä.

YHTEISET JULISTUKSET

YHTEINEN JULISTUS ANDORRAN RUHTINASKUNNASTA

1. Chile hyväksyy Andorran ruhtinaskunnan alkuperätuotteet, jotka kuuluvat harmonoidun järjestelmän 25–97 ryhmään, Euroopan unionin alkuperätuotteiksi tämän sopimuksen mukaisesti.
2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan edellyttäen, että Luxemburgissa 28 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyllä Euroopan talousyhteisön ja Andorran ruhtinaskunnan välillä kirjeenvaihtona tehdyllä sopimuksella perustetun tulliuunionin mukaisesti Andorran ruhtinaskunta soveltaa Chilen alkuperätuotteisiin samaa tullietuuskohtelua kuin Euroopan unioni soveltaa kyseisiin tuotteisiin.
3. Tämän yhteisen julistuksen 1 kohdassa tarkoitettua tuotteiden alkuperäaseman määrittämistä varten sovelletaan soveltuvien osien 3 lukua.

YHTEINEN JULISTUS SAN MARINON TASAVALLASTA

1. Chile hyväksyy San Marinon tasavallan alkuperä tuotteet Euroopan unionin alkuperä tuotteiksi tämän sopimuksen mukaisesti.
 2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan edellyttäen, että Brysselissä 16 päivänä joulukuuta 1991 tehdyn Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä San Marinon tasavallan yhteistyötä ja tulliliittoa koskevan sopimuksen mukaisesti San Marinon tasavalta soveltaa Chilen alkuperä tuotteisiin samaa tullietuuskohdetta kuin Euroopan unioni soveltaa kyseisiin tuotteisiin.
 3. Tämän yhteisen julistuksen 1 kohdassa tarkoitettujen tuotteiden alkuperä aseman määrittelymiseen sovelletaan soveltuvin osin 3 lukua.
-

SELITTÄVÄT HUOMAUTUKSET

1. Sovellettaessa 3.17 artiklaa osapuolten on noudatettava seuraavia suuntaviivoja:
 - a) jos kauppalasku tai muu kaupallinen asiakirja sisältää sekä alkuperä tuotteita että ei-alkuperä tuotteita, tuotteet olisi yksilöitävä sellaisiksi kyseisissä asiakirjoissa, ja ei-alkuperä tuotteet olisi yksilöitävä selkeästi erikseen. Ei-alkuperä tuotteiden erikseen yksilöimiseksi ei ole sovittu tiettyä tapaa. Se voidaan kuitenkin tehdä esimerkiksi seuraavasti:
 - i) kaupallisessa asiakirjassa ilmoitetaan kunkin tavaran jälkeen suluissa, onko tavara alkuperä tuote vai ei;
 - ii) kauppalaskussa käytetään kahta otsikkoa, alkuperä tuotteet ja ei-alkuperä tuotteet, ja tuotteet luetellaan niitä vastaavan otsikon alla; tai
 - iii) kullekin tuotteelle annetaan numero, ja ilmoitetaan, mitkä numerot liittyvät alkuperä tuotteisiin ja mitkä ei-alkuperä tuotteisiin;
 - b) kauppalaskun tai muun kaupallisen asiakirjan kääntöpuolelle laadittu alkuperä vakuutus voidaan hyväksyä;

- c) alkuperävakuutus voidaan laatia kauppalaskuun tai muuhun kaupallisen asiakirjaan, myös asiakirjan valokopioon, kirjoittamalla koneella tai käsin, painamalla tai leimaamalla; asiakirjassa olisi oltava viejän ja vastaanottajan nimi ja täydellinen osoite sekä yksityiskohtainen kuvaus tuotteista, jotta ne voidaan tunnistaa, ja alkuperävakuutuksen laatimispäivä, jos se on eri kuin kauppalaskun tai muun kaupallisen asiakirjan päivämäärä; tariffiluokitus olisi mieluiten ilmoitettava kauppalaskussa tai muussa kaupallisessa asiakirjassa vähintään harmonoidun järjestelmän nimiketasolla (nelinumeroinen koodi); tarvittaessa olisi ilmoitettava myös kaikkien alkuperätuotteiden bruttomassa (kg) tai muu mittayksikkö, kuten litra tai m³;
- d) alkuperävakuutus voidaan laatia erilliselle paperille joka voi olla mutta jonka ei tarvitse olla virallinen kirjepaperi; jos vakuutus laaditaan erilliselle paperiarkille, kyseinen paperiarkki on liitettävä osaksi kauppalaskua tai muuta kaupallista asiakirjaa viittaamalla laskussa tai muussa kaupallisessa asiakirjassa kyseiseen paperiarkkiin;
- e) jos kauppalaskussa tai muussa kaupallisessa asiakirjassa on useita sivuja, sivut olisi numeroitava ja sivujen kokonaismäärä mainittava; erilliselle paperiarkille laaditussa alkuperävakuutuksessa voidaan viitata asianomaiseen kauppalaskuun tai muuhun kaupalliseen asiakirjaan;
- f) alkuperävakuutus voidaan laatia etikettiin, joka on pysyvästi kiinnitetty kauppalaskuun tai muuhun kaupalliseen asiakirjaan, edellyttäen että ei ole epäilystäkään siitä, että viejä on kiinnittänyt etiketin;

- g) selkeyden vuoksi todetaan, että vaikka alkuperävaluutan laatii viejä ja viejä vastaa siitä, että siinä annetaan riittävän yksityiskohtaiset tiedot alkuperätuotteen tunnistamiseksi, kauppalaskun tai muun kaupallisen asiakirjan laatijan henkilöllisyyttä tai sijoittautumispaikkaa koskevia vaatimuksia ei ole, jos kyseinen asiakirja mahdollistaa viejän selkeän tunnistamisen;
- h) jos viejä ei pysty laatimaan alkuperävaluutusta kauppalaskuun tai muuhun kaupalliseen asiakirjaan, voidaan käyttää kolmannen maan kauppalaskua tai muuta kaupallista asiakirjaa, esimerkiksi silloin, kun alkuperätuotteiden lähetys jaetaan osiin kolmannessa maassa 3.14 artiklan mukaisesti;
- i) muu kaupallinen asiakirja voi olla esimerkiksi liitteenä oleva lähetysluettelo, proforma-lasku tai pakkausluettelo.

2. Sovellettaessa 3.18 artiklaa osapuolet eivät voi hylätä tullietuuskohdetta koskevaa pyyntöä sellaisten alkuperävaluutan ja tullitoimipaikalle toimitettujen asiakirjojen välisten erojen tai alkuperävaluutuksessa olevien vähäisten virheiden perusteella, jotka eivät anna aiheutta epäillä tuontiasiakirjoihin sisältyvien tietojen oikeellisuutta ja jotka eivät vaikuta tuotteiden alkuperäasemaan; tällaisia eroja tai vähäisiä virheitä voivat olla esimerkiksi:

- a) tuotteen kuvauksessa, viejän tai vastaanottajan nimessä tai osoitteessa taikka kaupallisen asiakirjan numerossa olevat kirjoitusvirheet;

- b) viejää tai vastaanottajaa koskevissa lisätiedoissa, kuten puhelinnumerossa, postinumerossa tai sähköpostiosoitteessa, olevat virheet;
- c) virheellinen viittaus tariffiluokitukseen, paitsi jos se vaikuttaa tuotteen alkuperäasemaan tai tullietuuskohdeltuun.

3. Tullietuuskohdeltua koskeva pyyntö voidaan kuitenkin hylätä seuraavien alkuperävakuutuksessa olevien virheiden perusteella:

- a) virheellinen viejän viitenumero; ja
- b) tuotteen tai tariffiluokituksen epätarkka kuvaus, joka vaikuttaa sen alkuperäasemaan tai tullietuuskohdeltuun.

TOIMIVALTAISET VIRANOMAISET

1. Euroopan unionissa toimivaltaisia viranomaisia terveys- ja kasvinsuojeluasioiden valvonnassa ovat jäsenvaltioiden asianomaiset viranomaiset ja Euroopan komissio yhdessä. Tältä osin sovelletaan seuraavaa:

- a) Chileen suuntautuvassa viennissä jäsenvaltioiden asianomaiset viranomaiset ovat vastuussa tuotanto-olosuhteiden ja -vaatimusten valvonnasta, mukaan lukien lakisääteiset tarkastukset, ja terveystodistuksista, mukaan lukien eläinten hyvinvointi, joilla todistetaan sovittujen standardien ja vaatimusten noudattaminen;
- b) Chilestä tulevassa tuonnissa jäsenvaltioiden asianomaiset viranomaiset ovat vastuussa sen valvomisesta, että tuonti on Euroopan unionin tuontiehtojen mukaista; ja
- c) Euroopan komissio on vastuussa yleisestä koordinoinnista, tarkastuksista, tarkastusjärjestelmien auditoinneista ja tarvittavista lainsäädäntötoimista, joilla varmistetaan standardien ja vaatimusten yhdenmukainen soveltaminen Euroopan unionin sisämarkkinoilla.

2. Chilen maatalousministeriön Servicio Agrícola y Ganadero vastaa toimivaltaisena viranomaisena kaikkien sellaisten vaatimusten hallinnoinnista, jotka liittyvät seuraaviin:

- a) terveys- ja kasvinsuojelutoimet, joita sovelletaan terveys- ja kasvinsuojelutoimien piiriin kuuluvien maaeläinten ja niistä peräisin olevien tuotteiden, kasvien, kasvituotteiden ja muiden tuotteiden tuontiin ja vientiin;
- b) terveys- ja kasvinsuojelutoimet, jotka on hyväksytty vähentämään riskiä maaeläintautien ja kasvintuhoojien kulkeutumisesta Chileen ja niiden hävittämisen tai leviämisen valvomiseksi; ja
- c) terveyttä ja kasvinsuojelua koskevien vientitodistusten antaminen maaeläinperäisille ja kasvituotteille.

3. Chilen terveysministeriö vastaa toimivaltaisena viranomaisena kaikkien sekä kotimaassa tuotettujen että maahantuotujen ihmisille tarkoitettujen elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnasta ja vientiin tarkoitettujen jalostettujen elintarvikkeiden, pois lukien vesieläimistä saadut tuotteet, turvallisuustodistuksista.

4. Chilen talousministeriön Servicio Nacional de Pesca y Acuicultura vastaa toimivaltaisena viranomaisena vientiin tarkoitettujen vesieläimistä saatujen elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnasta ja vastaavien virallisten todistusten antamisesta. Se on vastuussa myös vesieläinten terveyden suojelusta, vientiin tarkoitettujen vesieläinten terveystodistuksista sekä vesieläinten, syöttien ja vesiviljelyssä käytetyn rehun tuontivalvonnasta.

LUETTELO ILMOITETTAVISTA ELÄINTAUDEISTA JA KASVINTUHOOJISTA, JOIDEN
OSALTA VOIDAAN MÄÄRITTÄÄ ALUEELLINEN TAUTIVAPAAUS

ILMOITETTAVAT MAA- JA VESIELÄINTAUDIT,
JOIDEN OSALTA OSAPUOLEN TILANNE ON TUNNUSTETTU
JA JOIDEN OSALTA VOIDAAN TEHDÄ ALUEELLISTAMISPÄÄTÖKSIÄ

Kaikki eläntaudit, jotka on lueteltu Maailman eläntautijärjestön (WOAH) luettelon viimeisimmässä versiossa, myös kansainvälisessä maa- ja vesieläinten terveyttä koskevassa säännöstössä.

ILMOITETTAVAT KASVINTUHOOJAT, JOIDEN OSALTA OSAPUOLEN TILANNE ON TUNNUSTETTU JA JOIDEN OSALTA VOIDAAN TEHDÄ ALUEELLISTAMISPÄÄTÖKSIÄ

1. Euroopan unionin osalta:

- a) kasvintuhoojat, joiden ei tiedetä esiintyvän missään Euroopan unionin osassa ja jotka ovat merkityksellisiä koko Euroopan unionin tai sen osan kannalta, sellaisena kuin ne luetellaan komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/2072¹ liitteessä II olevassa A osassa;
- b) kasvintuhoojat, joiden tiedetään esiintyvän Euroopan unionissa ja jotka ovat merkityksellisiä koko Euroopan unionin kannalta, sellaisena kuin ne luetellaan komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/2072 liitteessä II olevassa B osassa; ja
- c) kasvintuhoojat, joiden tiedetään esiintyvän Euroopan unionissa ja joiden osalta on vahvistettu kasvintuhoojasta vapaat alueet tai suoja-alueet, sellaisena kuin ne luetellaan komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/2072 liitteessä III.

¹ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/2072, annettu 28 päivänä marraskuuta 2019, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/2031 täytäntöönpanon yhdenmukaisten edellytysten vahvistamisesta kasvintuhoojien vastaisten suojatoimenpiteiden osalta, komission asetuksen (EY) N:o 690/2008 kumoamisesta ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2019 muuttamisesta (EUVL L 319, 10.12.2019, s. 1).

2. Chile:

- a) kasvintuhoojat, joiden ei tiedetä esiintyvän missään Chilen osassa, sellaisena kuin ne luetellaan Servicio Agrícola y Ganaderon päätöksen nro 3080/2003¹ 20 §:ssä;
- b) kasvintuhoojat, joiden tiedetään esiintyvän Chilessä ja jotka ovat virallisessa valvonnassa, sellaisena kuin ne luetellaan Servicio Agrícola y Ganaderon päätöksen nro 3080/2003 21 §:ssä; ja
- c) kasvintuhoojat, joiden tiedetään esiintyvän Chilessä, jotka ovat virallisessa valvonnassa ja joiden osalta on vahvistettu tuhoojasta vapaat alueet, sellaisena kuin ne luetellaan Servicio Agrícola y Ganaderon päätöksen nro 3080/2003 6 ja 7 §:ssä.

¹ *Resolución N° 3080 Exenta del Servicio Agrícola y Ganadero, que establece criterios de regionalización en relación a las plagas cuarentenarias para el territorio de Chile (Diario Oficial 7 de noviembre de 2003)* (Servicio Agrícola y Ganaderon päätös nro 3080/2003, karanteenituhoojien alueellistamista koskevista kriteereistä Chilen alueella (Virallinen lehti, 7. marraskuuta 2003)).

ALUE- JA VYÖHYKEJAKO

1. Tilanteen tunnustamista ja alueellistamista koskevien päätösten perusta maa- ja vesieläinten tautien osalta:

a) eläintaudit:

- i) osapuolen tai sen alueen tilanteen tunnustamisen perusta eläintautien osalta on Maailman eläintautijärjestön, jäljempänä 'WOAH', eläinten terveyttä koskevan kansainvälisen säännösten luku "Maan tai vyöhykkeen taudista/tartunnasta vapaan tilanteen ja epidemiologisten seurantajärjestelmien tunnustaminen"; ja
- ii) alueellistamista koskevien päätösten tunnustamisen perusta eläintautien osalta on WOAHin eläinten terveyttä koskevan kansainvälisen säännösten luku "Alue- ja vyöhykejako"; ja

b) vesieläinten taudit: alueellistamista koskevien päätösten tunnustamisen perusta vesiviljelyeläinten tautien osalta on WOAHin vesieläinten terveyttä koskeva kansainvälinen säännöstö.

2. Tietyistä kasvintuhoojista vapaan alueen vahvistamisen edellytyksissä on 6.7 artiklan 2 kohdan mukaisesti noudatettava seuraavia:

- a) FAO:n kansainvälinen kasvinsuojelutoimenpidestandardi nro 4 ”Kasvintuhoojista vapaiden alueiden vahvistamisedellytykset” ja FAO:n kansainvälisen kasvinsuojelutoimenpidestandardin nro 5 ”Kasvinsuojelualan sanasto” asiaa koskevat määritelmät; tai
- b) asetuksen (EU) 2016/2031¹ 32 artikla.

3. Osapuolen alueen tai alueen osan erityistilanteen tunnustamisen edellytykset tiettyjen eläintautien osalta:

- a) jos tuojaosapuoli katsoo, että sen alue tai alueen osa on vapaa muusta kuin WOAHin luettelon viimeisimmässä versiossa luetellusta eläintaudista, sen on esitettävä viejäosapuolelle asianmukaiset todistusasiakirjat, joista käyvät ilmi erityisesti seuraavat edellytykset:
 - i) taudin luonne ja sen esiintymisen tausta osapuolen alueella;
 - ii) serologisiin, mikrobiologisiin, patologiisiin tai epidemiologisiin tutkimuksiin perustuvat valvontakokeiden tulokset ja se, että taudista on ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/2031, annettu 26 päivänä lokakuuta 2016, kasvintuhoojien vastaisista suojatoimenpiteistä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 228/2013, (EU) N:o 652/2014 ja (EU) N:o 1143/2014 muuttamisesta sekä neuvoston direktiivien 69/464/ETY, 74/647/ETY, 93/85/ETY, 98/57/EY, 2000/29/EY, 2006/91/EY ja 2007/33/EY kumoamisesta (EUVL L 317, 23.11.2016, s. 4).

- iii) ajanjakso, jonka aikana valvontaa harjoitettiin;
 - iv) tarvittaessa ajanjakso, jonka aikana rokottaminen tautia vastaan on ollut kiellettyä, ja maantieteellinen alue, jolla kielto on ollut voimassa; ja
 - v) järjestelyt sen todentamiseksi, että tautia ei esiinny;
- b) jos tuojaosapuoli vaatii yleisiä tai erityisiä lisätakeita 6.6 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla, tällaiset takeet eivät saa ylittää takeita, joita tuojaosapuoli soveltaa; ja
- c) osapuolen on ilmoitettava toiselle osapuolelle kaikista tämän kohdan a alakohdassa täsmennettyjen edellytysten muutoksista, jotka liittyvät asianomaiseen tautiin. Mahdollisia tuojaosapuolen tämän kohdan b alakohdan mukaisesti käyttöön ottamia lisätakeita on ilmoituksen jälkeen muutettava tai ne on peruutettava.
-

ELÄINTEN, ELÄINTUOTTEIDEN, ELÄINPERÄISTEN TUOTTEIDEN JA ELÄIMISTÄ
SAATUJEN SIVUTUOTTEIDEN TUONTIIN LIITTYVIEN LAITOSTEN
HYVÄKSYMISEDELLYTYKSET JA -MENETTELY

1. Tuojaosapuoli voi vaatia viejäosapuolen eläinten, eläintuotteiden, eläinperäisten tuotteiden ja eläimistä saatujen sivutuotteiden tuontiin liittyvien laitosten hyväksymistä.
2. Tuojaosapuolen on hyväksyttävä viejäosapuolen laitokset viejäosapuolen antamien asianmukaisten takeiden perusteella ilman, että tuojaosapuoli tarkastaa yksittäiset laitokset ennakolta.
3. Tuojaosapuolen on sovellettava hyväksymismenettelyä eläimiin, eläintuotteisiin, eläinperäisiin tuotteisiin ja eläimistä saatuihin sivutuotteisiin liittyvien laitosten kaikkiin luokkiin.
4. Tuojaosapuolen on laadittava luettelot hyväksytyistä laitoksista ja asetettava ne julkisesti saataville. Sen on muutettava tai täydennettävä näitä luetteloita saatujen uusien hakemusten ja takeiden huomioon ottamiseksi.

5. Hyväksyntään sovelletaan seuraavia edellytyksiä ja menettelyä:

- a) tuojaosapuoli on antanut luvan kyseisen eläintuotteen tuontiin viejäosapuolesta, ja kyseisiä tuotteita koskevat asianmukaiset tuontiedellytykset ja todistusvaatimukset on vahvistettu;
- b) viejäosapuolen toimivaltainen viranomainen on antanut tuojaosapuolelle riittävät takeet siitä, että sen yhdessä tai useammassa luettelossa mainitut laitokset täyttävät tuojaosapuolen asiaankuuluvat terveysvaatimukset, ja virallisesti hyväksynyt laitokset, jotka mainitaan tuojaosapuoleen tapahtuvaa vientiä koskevissa luetteloissa;
- c) viejäosapuolen toimivaltaisella viranomaisella on valtuudet keskeyttää tuojaosapuoleen sellaisesta laitoksesta suuntautuva vientitoiminta, josta kyseinen viranomainen on antanut takeet, jos kyseisiä takeita ei noudateta; ja
- d) tuojaosapuolen 6.11 artiklan mukaisesti suorittama tarkastus voi olla osa hyväksyntämenettelyä ja se voi koskea seuraavia:
 - i) laitoksen hyväksymisestä vastaavan toimivaltaisen viranomaisen rakenne ja organisaatio sekä kyseisen toimivaltaisen viranomaisen valtuudet ja takeet, jotka se voi antaa tuojaosapuolen sääntöjen täytäntöönpanon osalta;

ii) paikalla tehtävä tarkastus edustavalle määrälle viejäosapuolen toimittamassa luettelossa tai toimittamissa luetteloissa mainituista laitoksista; tai

iii) Euroopan unionissa tarkastus voi koskea yksittäisiä jäsenvaltioita.

6. Tuojaosapuoli voi muuttaa voimassa olevaa laitosten luetteloa 5 kohdan d alakohdassa tarkoitetun tarkastuksen tulosten perusteella.

VASTAAVUUDEN MÄÄRITTÄMISMENETTELY

1. Vastaavuuden määrittämisessä sovelletaan seuraavia periaatteita:
 - a) osapuolet voivat määrittää vastaavuuden yksittäiselle toimenpiteelle tai toimenpiteiden joukolle tai järjestelmille, jotka liittyvät eläimiin, eläintuotteisiin, kasveihin, kasvituotteisiin ja terveys- ja kasvinsuojelutoimien piiriin kuuluviin muihin tuotteisiin;
 - b) vastaavuuden määrittäminen ei saa olla syy häiritä eläinten, eläintuotteiden, kasvien, kasvituotteiden ja terveys- ja kasvinsuojelutoimien piiriin kuuluvien muiden tuotteiden kauppaa tai keskeyttää se;
 - c) toimenpiteiden vastaavuuden määrittäminen on viejäosapuolen ja tuojaosapuolen välinen interaktiivinen prosessi, joka muodostuu siitä, että viejäosapuoli osoittaa objektiivisesti yksittäisten toimenpiteiden vastaavuuden ja tuojaosapuoli arvioi kyseisen osoittamisen objektiivisesti, ja jonka tavoitteena on se, että tuojaosapuoli mahdollisesti tunnustaa vastaavuuden; ja
 - d) viejäosapuolen asiaankuuluvien toimenpiteiden vastaavuuden lopullinen tunnustaminen on yksinomaan tuojaosapuolen päätettävissä.

2. Vastaavuuden määrittämismenettelyn aloittamiseen sovelletaan seuraavia ennakkoehtoja:
- a) viejäosapuoli ei saa käynnistää vastaavuuden määrittämismenettelyä, jos tuojaosapuoli ei ole sallinut niiden eläinten, eläintuotteiden, kasvien, kasvituotteiden ja terveys- ja kasvinsuojelutoimien piiriin kuuluvien muiden tuotteiden tuontia, joiden osalta vastaavuutta haetaan; hyväksyntä riippuu terveys- tai kasvintuhoojatilanteesta, säädöksistä ja määräyksistä sekä eläimiä, eläintuotteita, kasveja, kasvituotteita ja terveys- ja kasvinsuojelutoimien piiriin kuuluvia muita tuotteita koskevien tarkastusten ja valvontajärjestelmän tehokkuudesta viejäosapuolella; menettelyssä on otettava huomioon asianomaiseen toimialaan sovellettavat säädökset ja määräykset sekä viejäosapuolen toimivaltaisen viranomaisen rakenne, sen komentoketju ja toimivaltuudet, sen operatiiviset menettelyt ja resurssit ja toimivaltaisten viranomaisten suorituskyky tarkastusten ja valvontajärjestelmien osalta, mukaan lukien eläimiä, eläintuotteita, kasveja, kasvituotteita ja terveys- ja kasvinsuojelutoimien piiriin kuuluvia muita tuotteita koskevan valvonnan taso sekä tuojaosapuolelle vaaratilanteissa annettavien tietojen säännöllisyys ja nopeus; vastaavuuden määrittämismenettelyä voidaan tukea dokumentoinnilla, tarkastuksilla ja aiemmalla osoitetulla kokemuksella;
- b) osapuolten on käynnistettävä vastaavuuden määrittämismenettely lisäyksessä 6-E-1 vahvistettujen ensisijaisten toimialojen mukaisesti; ja

- c) viejäosapuoli voi käynnistää menettelyn vain, jos viejäosapuoleen ei sovelleta tuojaosapuolen käyttöön ottamia suojatoimenpiteitä asianomaisten eläinten, eläintuotteiden, kasvien, kasvituotteiden ja terveys- ja kasvinsuojelutoimien piiriin kuuluvien muiden tuotteiden osalta.

3. Vastaavuuden määrittämismenettelyyn sovelletaan seuraavaa:

- a) viejäosapuolen on toimitettava tuojaosapuolelle pyyntö, joka koskee eläimiä, eläintuotteita, kasveja, kasvituotteita ja terveys- ja kasvinsuojelutoimien piiriin kuuluvia muita tuotteita koskevan yksittäisen toimenpiteen, toimenpiteiden joukon tai järjestelmien vastaavuuden tunnustamista;
- b) viejäosapuolen pyynnössä on:
 - i) selitettävä niiden eläinten, eläintuotteiden, kasvien, kasvituotteiden ja terveys- ja kasvinsuojelutoimien piiriin kuuluvien muiden tuotteiden kaupan merkitys, joiden osalta vastaavuuden tunnustamista pyydetään;
 - ii) yksilöitävä tuojaosapuolen eläimiin, eläintuotteisiin, kasveihin, kasvituotteisiin ja terveys- ja kasvinsuojelutoimien piiriin kuuluviin muihin tuotteisiin sovellettavista tuontiedellytyksistä kaikki ne toimenpiteet, joita viejäosapuoli voi noudattaa; ja

- iii) yksilöitävä tuojaosapuolen eläimiin, eläintuotteisiin, kasveihin, kasvituotteisiin ja terveys- ja kasvinsuojelutoimien piiriin kuuluviin muihin tuotteisiin sovellettavista tuontiedellytyksistä kaikki ne toimenpiteet, joiden osalta viejäosapuoli pyytää vastaavuuden tunnustamista;
 - c) viejäosapuolen on 4 kohdan mukaisesti objektiivisesti osoitettava tuojaosapuolelle, että sen yksilöimä toimenpide on kyseisen hyödykkeen tuontiedellytysten mukainen;
 - d) tuojaosapuolen on 4 kohdan mukaisesti objektiivisesti arvioitava viejäosapuolen osoittama vastaavuus;
 - e) tuojaosapuolen on määritettävä, onko vastaavuus saavutettu; ja
 - f) tuojaosapuolen on annettava määräytyksestään ja viejäosapuolen pyyntöä koskevasta päätöksestään viejäosapuolelle kattava selvitys ja esitettävä asiaa tukevaa näyttöä.
4. Viejäosapuolen esittämään vastaavuuden osoittamiseen ja tuojaosapuolen suorittamaan mainitun osoittamisen arviointiin sovelletaan seuraavaa:
- a) viejäosapuolen on objektiivisesti osoitettava vastaavuus 3 kohdan b alakohdan ii alakohdan mukaisesti yksilöidyn tuojaosapuolen toimenpiteen osalta; tarvittaessa vastaavuus on osoitettava objektiivisesti kaikkien suunnitelmien tai ohjelmien osalta, esimerkiksi jäämiä koskevan suunnitelman osalta, joita tuojaosapuoli edellyttää tuonnin sallimiseksi; ja

- b) osapuolten on mahdollisuuksien mukaan perustettava objektiivinen osoittaminen ja arviointi seuraaviin:
- i) kansainvälisesti tunnustetut standardit;
 - ii) asianmukaiseen tieteelliseen näyttöön perustuvat standardit;
 - iii) riskinarviointi;
 - iv) osoitettu asianmukainen aikaisempi kokemus;
 - v) toimenpiteiden oikeudellinen asema tai hallinnollisen aseman taso; tai
 - vi) täytäntöönpanon ja soveltamisen valvonnan tason on perustuttava erityisesti seuraaviin:
 - A) seuranta- ja valvontaohjelmien tulokset;
 - B) viejäosapuolen tekemän tarkastuksen tulokset;
 - C) tunnustettuja analyysimenetelmiä käyttäen tehtyjen analyysien tulokset;
 - D) tuojaosapuolen suorittamien tarkastusten ja tuontitarkastusten tulokset;
 - E) viejäosapuolen toimivaltaisten viranomaisten toiminta; ja
 - F) aiempi kokemus.

5. Jos tuojaosapuoli määrittää vastaavuuden osoittamisen arvioinnin jälkeen, että vastaavuutta ei ole saavutettu, sen on annettava viejäosapuolelle selitys.

ENSISIJAISET TOIMIALAT JA OSA-ALAT, JOIDEN OSALTA VASTAAVUUS VOIDAAN
TUNNUSTAA

Sopimuksen 6.16 artiklassa tarkoitettu alakomitea voi suositella, että kauppaneuvosto muuttaa tätä
lisäystä 6.8 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

OHJEET TARKASTUSTEN TOTEUTTAMISEKSI

1. Tässä liitteessä:
 - a) 'tarkastettavalla' tarkoitetaan tarkastuksen kohteena olevaa osapuolta; ja
 - b) 'tarkastajalla' tarkoitetaan tarkastuksen suorittavaa osapuolta.
2. Tarkastuksiin sovelletaan seuraavia yleisiä periaatteita:
 - a) osapuoli voi suorittaa tarkastukset auditointien tai paikalla tehtävien tarkastusten pohjalta;
 - b) tarkastukset on toteutettava tarkastajan ja tarkastettavan välisenä yhteistyönä tämän liitteen mukaisesti;
 - c) tarkastajan on suunniteltava tarkastukset siten, että niillä tarkastetaan tarkastettavan suorittaman valvonnan tehokkuus eikä niinkään hylätä yksittäisiä eläimiä, eläinryhmiä tai elintarvikelaitosten lähetyksiä taikka yksittäisiä kasvi- tai kasvituote-eriä;
 - d) jos tarkastuksessa tulee esiin vakava ihmisten, eläinten tai kasvien terveyteen liittyvä riski, tarkastettavan on ryhdyttävä välittömiin korjaaviin toimiin;

- e) tarkastukseen voi kuulua asianomaisten säännösten ja täytäntöönpanomenetelmän tutkiminen, tulosten arviointi, vaatimustenmukaisuuden tason tarkastelu ja myöhemmät korjaavat toimet;
 - f) osapuolten on perustettava tarkastusten tiheys suoritukseen; alhaisen suoritustason on johdettava suurempaan tarkastustiheyteen; tarkastettavan on korjattava epätydyttävä suoritustaso tarkastajaa tyydyttäväksi; ja
 - g) osapuolen on suoritettava tarkastukset ja annettava niihin perustuvat päätökset avoimesti ja johdonmukaisesti.
3. Tarkastajan on laadittava suunnitelma, joka on mielellään tunnustetun kansainvälisen standardin mukainen ja sisältää seuraavat osatekijät:
- a) tarkastuksen kohde ja laajuus;
 - b) tarkastuspäivä ja -paikka sekä aikataulu loppuraportin laatimiseen saakka;
 - c) kieli tai kielet, joilla tarkastus suoritetaan ja raportti laaditaan;
 - d) tarkastajan tai tarkastajien henkilöllisyys, mukaan lukien tiiminvetäjä, jos tehdään tiimityötä; erikoisjärjestelmien ja -ohjelmien tarkastaminen saattaa edellyttää tarkastajilta erityistä ammattiosaamista;

- e) tarvittaessa aikataulu, johon on merkitty kokoukset viranomaisten kanssa ja vierailut laitoksiin tai niiden tiloihin; tarkastajan ei tarvitse täsmentää etukäteen käyntikohteena olevaa laitosta tai tiloja;
- f) tarkastajan on noudatettava liikesalaisuutta, jollei tiedonvälityksen vapautta koskevista säännöksistä muuta johdu, ja vältettävä eturistiriitoja; ja
- g) tarkastajan on noudatettava työterveyttä ja -turvallisuutta koskevia sääntöjä ja otettava huomioon toimijoiden oikeudet; tarkastajan on annettava tarkastettavan edustajille mahdollisuus tarkastella suunnitelmaa etukäteen.

4. Seuraavia periaatteita sovelletaan tarkastettavan toteuttamiin toimiin tarkastuksen helpottamiseksi:

- a) tarkastettavan on toimittava täydessä yhteistyössä tarkastajan kanssa ja nimettävä tästä yhteistyöstä vastaava henkilöstö; yhteistyöhön voi kuulua muun muassa seuraavien helpottaminen:
 - i) tutustuminen asiaankuuluviin säännöksiin ja standardeihin, vaatimustenmukaisuusohjelmiin ja asianmukaisiin asiakirjoihin ja dokumentaatioon;
 - ii) tutustuminen auditointi- ja tarkastuskertomuksiin;
 - iii) tutustuminen korjaavia toimia ja seuraamuksia koskevaan dokumentaatioon; ja

- iv) pääsy laitoksiin; ja
 - b) tarkastettavan on laadittava asiakirjoin vahvistettu ohjelma sen osoittamiseksi tarkastajalle, että vaatimuksia on noudatettu johdonmukaisella ja yhtenäisellä tavalla.
5. Tarkastuksiin sovelletaan seuraavia menettelyjä ja periaatteita:
- a) osapuolten edustajien on pidettävä avauskokous, jossa tarkastaja tarkastaa tarkastussuunnitelman ja varmistaa, että tarkastusten suorittamiseksi on käytettävissä riittävät resurssit, dokumentit ja muut tarvittavat välineet;
 - b) asiakirjojen tarkastelu voi koostua seuraavien tarkastelusta:
 - i) a alakohdassa tarkoitetut asiakirjat ja dokumentointi;
 - ii) tarkastettavan rakenne ja valtuudet;
 - iii) tämän sopimuksen voimaantulon tai edellisen tarkastuksen jälkeen tarkastus- ja todistusjärjestelmiin tehdyt relevantit muutokset;
 - iv) eläimiä, eläintuotteita, kasveja ja kasvituotteita koskevien tarkastus- ja todistusjärjestelmien täytäntöönpano; ja

- v) asiaankuuluvat tarkastus- ja todistusasiakirjat ja dokumentaatio;
 - c) paikalla tehtäviin tarkastuksiin sovelletaan seuraavia periaatteita:
 - i) paikalla tehtävien tarkastusten sisällyttämistä koskeva päätös tehdään riskiarvioinnin perusteella ottaen huomioon erilaiset tekijät, kuten kyseiset eläimet, eläintuotteet, kasvit ja kasvituotteet, miten toimiala tai viejämäa on aiemmin noudattanut vaatimuksia, tuotantomäärä ja tuonti- tai vientituotanto, infrastruktuurin muutokset ja kansalliset tarkastus- ja todistusjärjestelmät; ja
 - ii) paikalla tehtäviin tarkastuksiin voi sisältyä tarkastuskäyntejä tuotanto- ja valmistuslaitoksiin, elintarvikkeiden käsittely- tai varastointialueille ja valvontalaboratorioihin sen tarkistamiseksi, pitävätkö a alakohdassa tarkoitetuissa asiakirjoissa annetut tiedot paikkansa; ja
 - d) jos tehdään seurantatarkastus puutteellisuuksien korjaamisen tarkastamiseksi, voi riittää, että tarkastetaan ainoastaan ne kohdat, joiden on todettu edellyttävän korjaamista.
6. Osapuolten on yhdenmukaistettava tarkastusten tuloksia ja päätelmiä koskevat raportointilomakkeet mahdollisimman pitkälle, jotta tarkastukset olisivat mahdollisimman yhdenmukaisia, avoimia ja tehokkaita. Valmisteluasiakirjoihin voi sisältyä luettelo tarkastettavista asioista, joita ovat esimerkiksi:
- a) lainsäädäntö;

- b) tarkastus- ja todistuspalvelujen rakenne ja toimet;
- c) laitoksia koskevat tiedot ja toimintamenetelmät, terveyttä koskevat tilastot, näytteenottosuunnitelmat ja tulokset;
- d) määräysten noudattamista koskevat toimet ja menettelyt;
- e) ilmoitus- ja valitusmenettelyt; ja
- f) koulutusohjelmat.

7. Osapuolten edustajien, mukaan lukien tarvittaessa kansallisista tarkastus- ja todistusohjelmista vastaavat virkamiehet, on pidettävä päätöskokous. Tässä kokouksessa tarkastajan on esitettävä tarkastuksen päätelmät selkeästi ja tiiviisti siten, että tarkastettava ymmärtää tarkastuksen päätelmät. Tarkastettavan on laadittava toimintasuunnitelma mahdollisten todettujen puutteiden korjaamiseksi mielellään toteutusaikatauluineen.

8. Tarkastusraportin luonnos on toimitettava 20 työpäivän kuluessa tarkastettavalle, jolla on 25 työpäivää aikaa kommentoida sitä. Tarkastettavan huomautukset on liitettävä ja tarvittaessa sisällytettävä loppuraporttiin. Jos tarkastuksessa on kuitenkin todettu merkittävä ihmisten, eläinten tai kasvien terveyteen liittyvä riski, tarkastettavalle on ilmoitettava asiasta mahdollisimman nopeasti ja joka tapauksessa 10 työpäivän kuluessa tarkastuksen päättymisestä.

TUONTITARKASTUKSET JA TARKASTUSMAKSUT

1. Tuontitarkastuksiin sovelletaan seuraavia periaatteita:
 - a) tuontitarkastukset muodostuvat asiakirjatarkastuksista, tunnistustarkastuksista ja fyysisistä tarkastuksista;
 - b) eläinten ja eläintuotteiden osalta fyysiset tarkastukset ja niiden tiheys perustuvat niiden tuontiin liittyviin riskeihin;
 - c) toteuttaessaan kasvien terveyttä koskevia tarkastuksia tuojaosapuolen on varmistettava, että kasvit, kasvituotteet ja muut tavarat sekä niiden pakkaukset tarkastetaan yksityiskohtaisesti ja virallisesti joko kokonaisuudessaan tai edustavista näytteistä ja että tarvittaessa myös tavaraa kuljettavat ajoneuvot tarkastetaan yksityiskohtaisesti ja virallisesti, jotta voidaan mahdollisuuksien mukaan varmistaa, että ne eivät ole kasvintuhoojien saastuttamia; ja
 - d) jos tarkastuksissa ilmenee, että asiaankuuluvia standardeja tai vaatimuksia ei ole noudatettu, tuojaosapuolen on toteutettava virallisia toimenpiteitä, jotka ovat oikeassa suhteessa yksilöityyn riskiin nähden; aina kun se on mahdollista, tuojalle tai tämän edustajalle annetaan mahdollisuus tutustua lähetykseen ja toimittaa asiaa koskevia tietoja tuojaosapuolen auttamiseksi lähetystä koskevan lopullisen päätöksen tekemisessä; tällaisen päätöksen on oltava oikeassa suhteessa kyseessä olevaan riskiin.

2. Fyysisiin tarkastuksiin sovelletaan seuraavaa tiheystasoa:

a) eläimet ja eläintuotteet:

i) tuonti Euroopan unioniin:

Rajatarkastuksen tyyppi	Tiheystaso
1. Asiakirjatarkastukset	100 %
2. Tunnistustarkastukset	100 %
3. Fyysiset tarkastukset	
Elävät eläimet	100 %
Ryhmän I tuotteet	20 %
– Tuore liha, muut eläimenosat mukaan lukien, ja tuotteet, jotka ovat peräisin nauta-, lammas-, vuohi-, sika- ja hevoseläimistä, sellaisena kuin ne määritellään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 853/2004 ¹	
– Kalastustuotteet ilmatiiviisti suljetuissa astioissa, joiden tarkoituksena on pitää tuotteiden lämpötila vakaana ympäristön lämpötilasta huolimatta, tuore ja jäädytetty kala sekä kuivatut ja/tai suolatut kalastustuotteet	
– Kokonaiset munat	
– Sianihra (laardi) ja renderoidut rasvat	
– Luonnonsuolet	
– Siitosmunat	

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 853/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä (EUVL L 139, 30.4.2004, s. 55).

Rajatarkastuksen tyyppi	Tiheystaso
Ryhmän II tuotteet – Siipikarjanliha ja siitä tehdyt tuotteet – Kaninliha, (luonnonvaraisen tai tarhatun) riistan liha ja niistä saatavat tuotteet – Ihmisravinnoksi tarkoitettut maito ja maitotuotteet – Munatuotteet – Ihmisravinnoksi tarkoitettu jalostettu eläinvalkuainen – Muut kalastustuotteet kuin 20 prosentin kohdalla mainitut tuotteet – Simpukat – Hunaja	50 %
Ryhmän III tuotteet – Siemenneste – Alkiot – Lanta – Maito ja maitotuotteet (muut kuin ihmisravinnoksi tarkoitettut) – Gelatiini – Sammakonreidet ja etanat – Luut ja luutuotteet – Vuodat ja nahat – Harjakset, villa, karvat ja höyhenet – Sarvet ja sarvituotteet, kaviot, sorkat ja niistä valmistetut tuotteet – Mehiläistuotteet – Metsästystrofeet – Jalostettu lemmikkieläinten ruoka – Lemmikkieläinten ruoan valmistukseen käytettävät raaka-aineet – Farmaseuttiseen tai tekniseen käyttöön tarkoitettut raaka-aineet, veri, verituotteet, rauhaset ja elimet – Heinä ja oljet – Patogeenit – Jalostettu (pakattu) eläinvalkuainen	Vähintään 1 %, enintään 10 %

Rajatarkastuksen tyyppi	Tiheystaso
Muuksi kuin ihmisravinnoksi tarkoitettu jalostettu eläinvalkuainen (irtotavarana)	100 % ensimmäisten kuuden lähetyksen osalta (komission asetus (EU) N:o 142/2011 ¹), sen jälkeen 20 %

ii) Chileen suuntautuva tuonti:

Rajatarkastuksen tyyppi	Tiheystaso
1. Asiakirjatarkastukset	100 %
2. Tunnistustarkastukset	100 %
3. Fyysiset tarkastukset	
4. Elävät eläimet	100 %
Ryhmän 1 tuotteet	50 %
– Tuore naudanliha	
(Seuraavat 10 lähetystä, jos fyysisessä tarkastuksessa tehty löydöksiä)	100 %
Ryhmän 2 tuotteet	20 %
– Siipikarjan, lampaiden, vuohien, sikojen, hevoseläinten ja luonnonvaraisten eläinten tuore liha	
– Matelijoiden ja sammakkoeläinten liha	
– Lihajalosteet (naudanliha, sianliha, siipikarjan liha)	
– Maito ja maitotuotteet	
– Hunaja	
– Kokonaiset munat	

¹ Komission asetus (EU) N:o 142/2011, annettu 25 päivänä helmikuuta 2011, muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1069/2009 täytäntöönpanosta sekä neuvoston direktiivin 97/78/EY täytäntöönpanosta tiettyjen näytteiden ja tuotteiden osalta, jotka vapautetaan kyseisen direktiivin mukaisista eläinlääkärintarkastuksista rajatarkastusasemilla (EUVL L 54, 26.2.2011, s. 1).

Rajatarkastuksen tyyppi	Tiheystaso
– Suolet – Muut eläimenosat – Jänteet, rustot, naudan palleapilarit – Siemenneste ja alkiot – Höyhenjauho, kuorijauho, liha- ja luujauho – Öljyt ja syötit – Verituotteet – Lihauute, rauhasuute (Seuraavat 10 lähetystä, jos fyysisessä tarkastuksessa tehty löydöksiä)	50 %
Ryhmän 3 tuotteet – Kengurunliha – Matelijoiden liha – Lihäsäilykkeet ja säilötty lihavalmisteet – Merilintujen guano – Höyhenet, karvat, harjakset ja harjakarvat – Kollageeni, gelatiini – In vitro -käyttöön tarkoitettu veri, seerumi, plasma – Valmisateriat – Sappi ja kasvualustat – Mehiläisvaha – Eri lajien nahka – Mehiläiskuningatarhyytelö ja mehiläiskittivaha – Lihauute – Villa, ei kuitenkaan käsitelty villa	Vähintään 1 % Enintään 10 %

Rajatarkastuksen tyyppi	Tiheystaso
– Pekoni, rasvat, syötävä siannahka – In vitro -käyttöön tarkoitettu eläimen veri, seerumi ja plasma – Jänteet ja rustot – Eläinrasva (pekoni, syötävä nahka) – Kuivattu liha – Metsästystrofeet ja täytetyt eläimet – Parkitut, puoliparkitut, wet blue ja peitatut nahat – Käsitelty, värjätty ja jalostettu villa – Ravitsemuksellisesti tasapainoinen lemmikkieläinten ruoka (Seuraavat 10 lähetystä, jos fyysisessä tarkastuksessa tehty löydöksiä)	20 %

b) kasvit ja kasvituotteet:

- i) komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/2072¹ liitteessä XI lueteltujen kasvien, kasvituotteiden ja muiden tavaroiden Euroopan unioniin suuntautuva tuonti:

Rajatarkastuksen tyyppi	Tiheystaso
1. Asiakirjatarkastukset	100 %
2. Tunnistustarkastukset	100 %
3. Fyysiset tarkastukset	Kasvit, kasvituotteet ja muut tavarat ja niiden pakkaukset on tarkastettava yksityiskohtaisesti ja virallisesti joko kokonaisuudessaan tai edustavista näytteistä; tarvittaessa myös niitä kuljettavat ajoneuvot tarkastetaan yksityiskohtaisesti ja virallisesti, jotta voidaan mahdollisuuksien mukaan varmistaa, että ne eivät ole kasvintuhoojien saastuttamia;

¹ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/2072, annettu 28 päivänä marraskuuta 2019, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/2031 täytäntöönpanon yhdenmukaisten edellytysten vahvistamisesta kasvintuhoojien vastaisten suojatoimenpiteiden osalta, komission asetuksen (EY) N:o 690/2008 kumoamisesta ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2019 muuttamisesta (EUVL L 319, 10.12.2019, s. 1).

ii) Chileen suuntautuva tuonti:

A) asiakirjatarkastukset koskevat kaikkien lähetykseen liittyvien asiakirjojen tarkastamista sen varmistamiseksi, että ne täyttävät kasvinterveystodistuksia koskevat vaatimukset;

B) fyysiset tarkastukset:

B.1) fyysiset tarkastukset koskevat lähetysten tarkastamista valmistus- tai jalostusasteen määrittämiseksi, esimerkiksi sen todentamiseksi, onko tuote jäädytetty, kuivattu tai paahdettu;

B.2) kasvien terveystarkastus on kasvien, kasvituotteiden ja muiden säänneltyjen tavaroiden virallinen silmämääräinen tarkastus sen määrittämiseksi, esiintyykö kasvintuhoojia ja onko kasvinsuojelumääräyksiä noudatettu;

C) vastaanotto koskee kansainvälisiä kuljetusvälineitä kasvinterveystilanteen määrittämiseksi.

Rajatarkastuksen tyyppi	Tiheystaso
1. Asiakirjatarkastukset	100 %
2. Tunnistustarkastukset	100 %
3. Fyysiset tarkastukset: – fyysinen tarkastus – kasvien terveystarkastus	Kasvit, kasvituotteet ja muut säännellyt tavarat ja niiden pakkaukset on tarkastettava yksityiskohtaisesti ja virallisesti joko kokonaisuudessaan tai edustavista näytteistä; tarvittaessa myös niitä kuljettavat ajoneuvot tarkastetaan yksityiskohtaisesti ja virallisesti, jotta voidaan mahdollisuuksien mukaan varmistaa, että ne eivät ole kasvintuhoojien saastuttamia;
Kasvit, kasvituotteet ja muut säännellyt tavarat, jotka muodostavat kasvinterveysriskin	Rajatarkastuksen tyyppi
Siemenet, kasvit ja kasvien osat, jotka on tarkoitettu lisäykseen, lisääntymiseen tai istutukseen	Asiakirjatarkastukset Tunnistustarkastukset Kasvien terveystarkastus
Organismit ja mikro-organismit, joita käytetään biologisessa torjunnassa, pölyttäjinä, tiettyjen aineiden tuotannossa tai tutkimuksissa	Asiakirjatarkastukset Tunnistustarkastukset Kasvien terveystarkastus
Kasvituotteet	
Kasviaines, johon kohdistuu yksi tai useampi valmistus- tai jalostustoimi, jolla muutetaan alkuperäisiä ominaisuuksia ja jonka tuloksena kasvintuhooja ei voi vaikuttaa suoraan ainekseen, mutta joka voi toimia kantajana tai kärsiä kasvintuhoojatartunnasta varastointiolosuhteiden vuoksi	Asiakirjatarkastukset Tunnistustarkastukset Fyysinen tarkastus

Rajatarkastuksen tyyppi	Tiheystaso
Kasviaines, johon kasvintuhooja voi vaikuttaa tai joka voi tarjota sille suojapaikan, vaikka aines on ollut valmistustoimen kohteena	Asiakirjatarkastukset Tunnistustarkastukset Kasvien terveystarkastus
Nautittavaksi tarkoitettut tuoreet kasvituotteet, suoraan käyttöön tai jalostamisen jälkeen, joihin kasvintuhooja voi vaikuttaa tai jotka voi tarjota sille suojapaikan	Asiakirjatarkastukset Tunnistustarkastukset Kasvien terveystarkastus
Muut säännellyt tavarat, jotka muodostavat kasvinterveysriskin	
Kasvualustat	Asiakirjatarkastukset Tunnistustarkastukset Kasvien terveystarkastus
Biolannoitteet	Asiakirjatarkastukset Tunnistustarkastukset Kasvien terveystarkastus
Kuljetusvälineet	Tarkastus vastaanottohetkellä
Puiset pakkausmateriaalit	Kasvien terveystarkastus
Kontit	Kasvien terveystarkastus
Käytetyt koneet ja ajoneuvot, joita on käytetty maa- ja metsätalouden tarkoituksiin	Asiakirjatarkastukset Tunnistustarkastukset Kasvien terveystarkastus

TERVEYSTODISTUKSET

1. Terveystodistukseen sovelletaan seuraavia periaatteita:
 - a) kasvien, kasvituotteiden ja muiden tavaroiden terveystodistusten osalta toimivaltaisten viranomaisten on sovellettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/2031¹ 100 ja 101 artiklaa sekä FAO:n kansainvälisessä kasvinsuojelutoimenpidestandardissa nro 7 ("Vientitodistusjärjestelmä") ja FAO:n kansainvälisessä kasvinsuojelutoimenpidestandardissa nro 12 ("Kasvinsuojelutodistuksia koskevat suuntaviivat") vahvistettuja periaatteita; ja
 - b) eläimiä ja eläintuotteita koskeviin terveystodistukseen sovelletaan seuraavia periaatteita:
 - i) osapuolten toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että todistuksia myöntävillä virkamiehillä on riittävä eläinlääkintälainsäädännön tuntemus niiden eläinten tai eläintuotteiden osalta, joista todistus annetaan, ja että he ovat yleisesti ottaen perillä todistusten laatimisessa ja antamisessa noudatettavista säännöistä ja tarvittaessa sellaisten tutkimusten, testien ja tarkastusten luonteesta ja laajuudesta, joita on toteutettava ennen todistuksen antamista;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/2031, annettu 26 päivänä lokakuuta 2016, kasvintuhoojien vastaisista suojatoimenpiteistä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 228/2013, (EU) N:o 652/2014 ja (EU) N:o 1143/2014 muuttamisesta sekä neuvoston direktiivien 69/464/ETY, 74/647/ETY, 93/85/ETY, 98/57/EY, 2000/29/EY, 2006/91/EY ja 2007/33/EY kumoamisesta (EUVL L 317, 23.11.2016, s. 4).

- ii) todistuksia myöntävät virkamiehet eivät saa todistaa tietoja, joihin he eivät ole perehtyneet tai joita he eivät voi varmistaa;
- iii) todistuksia myöntävät virkamiehet eivät saa allekirjoittaa tyhjiä tai epätäydellisiä todistuksia tai sellaisia eläimiä tai eläintuotteita koskevia todistuksia, joita he eivät ole tarkastaneet tai jotka eivät ole enää heidän valvonnassaan; jos todistus allekirjoitetaan toisen todistuksen tai asiakirjan perusteella, todistuksia myöntävällä virkamiehellä on oltava kyseinen todistus tai asiakirja hallussaan ennen allekirjoittamista;
- iv) todistuksia myöntävä virkamies voi todistaa tietoja, jotka:
 - A) on todennut oikeiksi b alakohdan i, ii ja iii alakohdan perusteella toinen henkilö, jolla on siihen toimivaltaisen viranomaisen valtuutus ja joka toimii kyseisen viranomaisen valvonnassa, edellyttäen että todistusviranomainen voi todentaa todistettavien tietojen paikkansapitävyyden; tai
 - B) on saatu valvontaohjelmien yhteydessä eläinlääkintälainsäädännön mukaisista virallisesti tunnustetuista laadunvarmistusjärjestelmistä tai epidemiologisista valvontajärjestelmistä;

- v) osapuolten toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava tarvittavat toimet todistusten luotettavuuden varmistamiseksi; niiden on erityisesti varmistettava, että niiden nimeämät todistuksia myöntävät virkamiehet ovat:
- A) asemassa, joka takaa heidän puolueettomuutensa ja sen, että he eivät saa minkäänlaista suoraa kaupallista hyötyä niistä eläimistä tai tuotteista, joista he antavat todistuksia, tai niistä tiloista tai laitoksista, joista eläimet tai tuotteet ovat peräisin; ja
- B) täysin tietoisia jokaisen allekirjoittamansa todistuksen sisällön merkityksestä;
- vi) laadittavilla todistuksilla varmistetaan todistuksen ja lähetyksen välinen yhteys, ja todistus on laadittava vähintään yhdellä todistuksia myöntävän virkamiehen osaamalla kielellä ja vähintään yhdellä tuojaosapuolen virallisista kielistä 3 kohdan mukaisesti;
- vii) toimivaltaisten viranomaisten on voitava osoittaa todistuksen ja sen antaneen todistuksia myöntävän virkamiehen välinen yhteys ja varmistettava, että annetuista todistuksista on saatavissa jäljennös mainitun viranomaisen määräämän ajanjakson ajan;
- viii) osapuolten on otettava käyttöön ja toteutettava tarpeelliset tarkastukset ja valvontatoimet virheellisten tai harhaanjohtavien todistusten antamisen estämiseksi ja eläinlääkintälainsäädännön mukaisiin tarkoituksiin annetuilta näyttävien todistusten laittoman laatimisen tai käytön estämiseksi; ja

ix) toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava tarpeelliset tutkimukset tai tarkastukset sekä tarkoituksenmukaiset toimenpiteet kaikkien niiden tietoon saatetun väärin tai harhaanjohtavien todistusten laatimisen rankaisemiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta mahdollisuutta ryhtyä asiassa oikeustoimiin ja määrätä rangaistuksia; tällaisiin toimenpiteisiin voi sisältyä todistuksia myöntävien virkamiesten väliaikainen pidättäminen tehtävistään tutkimuksen ajaksi, erityisesti jos:

- A) tarkastuksissa todetaan, että todistuksia myöntävä virkamies on tietoisesti antanut vilpillisen todistuksen, toimivaltaisen viranomaisen on mahdollisuuksien mukaan toteutettava kaikki tarvittavat toimet sen varmistamiseksi, ettei kyseinen todistuksia myöntävä virkamies voi uusia tekoaan; ja
- B) tarkastuksissa todetaan, että yksityishenkilö tai yritys on käyttänyt vilpillisellä tavalla tai muuttanut virallista todistusta, toimivaltaisen viranomaisen on mahdollisuuksien mukaan toteutettava kaikki tarpeelliset toimet sen varmistamiseksi, ettei kyseinen yksityishenkilö tai yritys voi uusia tekoaan; tällaisiin toimenpiteisiin voi sisältyä se, että kyseiselle henkilölle tai yritykselle kieltäydytään antamasta virallista todistusta.

2. Sopimuksen 6.9 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun todistuksen osalta terveystodistuksessa olevan terveyttä koskevan vakuutuksen on kuvattava asianomaisen tuotteen vastaavuusasemaa. Terveyttä koskevasta vakuutuksesta on käytävä ilmi, että viejäosapuoli on noudattanut sellaisia tuotantonormeja, jotka tuojaosapuoli on tunnustanut vastaaviksi.

3. Terveystodistuksen laatimiseen sovelletaan seuraavia virallisia kieliä koskevia vaatimuksia:
- a) tuonti Euroopan unioniin:
 - i) kasvien, kasvituotteiden ja muiden tavaroiden osalta terveystodistus on laadittava vähintään yhdellä Euroopan unionin virallisista kielistä ja mieluiten yhdellä määräjäsenvaltion virallisista kielistä;
 - ii) eläinten ja eläintuotteiden osalta terveystodistus on laadittava vähintään yhdellä määräjäsenvaltion virallisista kielistä ja yhdellä sen jäsenvaltion virallisista kielistä, jossa 6.12 artiklassa tarkoitetut tuontitarkastukset tehdään; ja
 - b) Chileen suuntautuvassa tuonnissa terveystodistukset on laadittava espanjaksi tai muulla kielellä, jolloin on toimitettava espanjankielinen käännös.
-

ENERGIATUOTTEIDEN, RAAKA-AINEIDEN ja HIILIVETYJEN LUETTELOT**1. Luettelo energiatuotteista HS-koodeittain:**

- a) kiinteät polttoaineet (HS-koodit 27.01, 27.02 ja 27.04);
- b) raakaöljy (HS-koodi 27.09);
- c) öljytuotteet (HS-koodit 27.10 ja 27.13–27.15);
- d) maakaasu, mukaan lukien nesteytetty maakaasu ja nestekaasu (HS-koodi 27.11); ja
- e) sähköenergia (HS-koodi 27.16).

2. Luettelo raaka-aineista HS-koodeittain:

Ryhmä	Nimike
25	Suola; rikki; maa- ja kivilajit; kipsi, kalkki ja sementti
26	Malmit, kuona ja tuhka
27	Kivennäispolttoaineet, kivennäisöljyt ja niiden tislauustuotteet; bitumiset aineet; kivennäisvahat
28	Epäorgaaniset kemikaalit; jalometallien, harvinaisten maametallien, radioaktiivisten alkuaineiden ja isotooppien orgaaniset ja epäorgaaniset yhdisteet

Ryhmä	Nimike
29	Orgaaniset kemialliset yhdisteet
71	Luonnonhelmet ja viljellyt helmet, jalo- ja puolijalokivet, jalometallit, jalometallilla pleteroidut metallit ja niistä valmistetut tavarat – ei kuitenkaan luonnonhelmistä tai viljellyistä helmistä, jalo- tai puolijalokivistä
72	Rauta ja teräs
74	Kupari ja kuparitavarat
75	Nikkeli ja nikkelitavarat
76	Alumiini ja alumiinitavarat
78	Lyijy ja lyijytavarat
79	Sinkki ja sinkkitavarat
80	Tina ja tinatavarat
81	Muut epäjalot metallit; kermetit; niistä valmistetut tavarat

3. Luettelo hiilivedyistä HS-koodeittain:

a) raakaöljy (HS-koodi 27.09); ja

b) maakaasu (HS-koodi 27.11).

8.5 ARTIKLAN 2 KOHDASSA TARKOITETUT VIENTIHINNOITTELUEHDOT

1. Chilen 8.5 artiklan 2 kohdan nojalla käyttöön ottaman tai voimassa pitämisen toimenpiteen on täytettävä kaikki seuraavat edellytykset:

- a) se ei saa johtaa vientirajoitukseen Euroopan unioniin suuntautuvassa viennissä 2.11 artiklan mukaisesti;
- b) se ei saa vaikuttaa kielteisesti Euroopan unionin kykyyn hankkia raaka-aineita Chilestä;
- c) jos raaka-ainetta toimitetaan etuushinnalla minkä tahansa kolmannen maan mille tahansa talouden toimijoille, sama etuushinta on myönnettävä välittömästi ja ehdoitta Euroopan unionin talouden toimijoille vastaavissa tilanteissa; ja
- d) se ei saa johtaa etuushintaan, joka on alhaisempi kuin saman tavaran alhaisin vientihinta edeltävien 12 kuukauden aikana.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu toimenpide ja sen täytäntöönpanotapa on asetettava julkisesti saataville Chilen säädösten ja määräysten mukaisesti ja Euroopan unionin pyynnöstä Chilen on annettava Euroopan unionille yksityiskohtaiset ja luotettavat tiedot tuotteen määritelmästä ja tuotantomäärästä, jota toimenpide koskee, ja siitä, onko kotimarkkinamyyntiä tapahtunut etuushinnoilla, sekä toimenpiteestä aiheutuneesta kotimarkkinahinnasta.

OSAPUOLTEN TUNNUSTAMAT KANSAINVÄLISET STANDARDOINTIJÄRJESTÖT

1. Bureau International des Poids et Mesures (BIPM);
2. Codex Alimentarius -komissio;
3. Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö (ICAO);
4. Ihmisten käyttöön tarkoitettujen lääkkeiden rekisteröintiä koskevia vaatimuksia käsittelevä kansainvälinen harmonisointineuvosto (ICH);
5. Sähköalan kansainvälinen standardisointijärjestö (IEC);
6. Kansainvälinen työjärjestö (ILO);
7. Kansainvälinen merenkulkujärjestö (IMO);
8. Kansainvälinen oliivineuvosto (COI);

9. Kansainvälinen viinijärjestö (OIV);
10. Kansainvälinen standardisoimisjärjestö (ISO);
11. Lakisääteisen mittaustoiminnan kansainvälinen järjestö (OIML);
12. Kansainvälinen televiestintäliitto (ITU);
13. Yhdistyneiden kansakuntien kemikaalien maailmanlaajuisesti yhdenmukaistettua luokitus- ja merkintäjärjestelmää käsittelevä asiantuntijoiden alakomitea (UN/SCEGHS);
14. Maailman postiliitto (UPU);
15. Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission puitteissa toimiva ajoneuvoja koskevien sääntöjen yhdenmukaistamista käsittelevä maailmanfoorumi (WP.29); ja
16. Maailman eläintautijärjestö (WOAH).

VAATIMUSTENMUKAISUUDEN ARVIOINTI – ALAT JA ERITYISPIIRTEET

1. Luettelo aloista¹:
 - a) jäljempänä 2 kohdassa määritellyt sähkö- ja elektroniikkalaitteiden turvallisuusnäkökohdat;
 - b) jäljempänä 2 kohdassa määritellyt koneiden turvallisuusnäkökohdat;
 - c) jäljempänä 2 kohdassa määritelty laitteiden sähkömagneettinen yhteensopivuus;
 - d) energiatehokkuus, mukaan lukien ekologista suunnittelua koskevat vaatimukset;
 - e) tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittaminen sähkö- ja elektroniikkalaitteissa; ja
 - f) saniteettilaitteet.

¹ Selkeyden vuoksi todetaan, että tätä liitettä ei sovelleta kokonaisesti ilma-aluksiin, aluksiin, rautateihin, ajoneuvoihin eikä meriliikenteessä, rautatieliikenteessä, ilmailussa ja ajoneuvoissa käytettäviin erikoislaitteisiin.

2. Tässä liitteessä:

- a) 'laitteiden sähkömagneettisella yhteensopivuudella' tarkoitetaan sähkömagneettista yhteensopivuutta (häiriöt ja häiriönsieto), joka koskee laitteita, jotka tarvitsevat sähkövirtaa tai sähkömagneettisia kenttiä toimiakseen asianmukaisesti, sekä laitteita, joita käytetään tällaisen sähkövirran tuottamiseen, siirtämiseen ja mittaamiseen, lukuun ottamatta seuraavia:
- i) räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettävät laitteet;
 - ii) radiologisiin tai lääketieteellisiin tarkoituksiin käytettävät laitteet;
 - iii) tavara- ja henkilöhissien sähköiset osat;
 - iv) radioamatöörien käyttämät radiolaitteet;
 - v) mittauslaitteet;
 - vi) muut kuin itsetoimivat vaa'at;
 - vii) laitteet, joiden vaikutus sähkömagneettiseen yhteensopivuuteen on vain vähäistä; ja
 - viii) ammattilaisten käyttöön tarkoitetut erikoisvalmisteiset arviointivälineistöt, joita käytetään ainoastaan tutkimus- ja kehitysyksiköissä tällaista tarkoitusta varten;

- b) 'energiatehokkuudella' tarkoitetaan sellaisen tuotteen suoritteen, palvelun, tavarain tai energian tuotoksen ja energiapanoksen välistä suhdetta, jolla on käyttönsä aikana vaikutusta energiankulutukseen ottaen huomioon resurssien tehokas kohdentaminen;
- c) 'sähkö- ja elektroniikkalaitteiden turvallisuusnäkökohdilla' tarkoitetaan turvallisuusnäkökohtia, jotka koskevat laitteita (muuta kuin koneita), jotka tarvitsevat sähkövirtaa toimiakseen asianmukaisesti, sekä laitteita, joita käytetään tällaisen sähkövirran tuottamiseen, siirtämiseen ja mittaamiseen ja jotka on suunniteltu käytettäväksi 50–1 000 V:n vaihtovirralla ja 75–1 500 V:n tasavirralla, sekä laitteita, jotka tarkoituksellisesti lähettävät tai vastaanottavat sähkömagneettisia aaltoja, joiden taajuus on alhaisempi kuin 3 000 GHz, radioviestintää tai radiopaikannusta varten, lukuun ottamatta seuraavia:
- i) räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettävät laitteet;
 - ii) radiologisiin tai lääketieteellisiin tarkoituksiin käytettävät laitteet;
 - iii) tavara- ja henkilöhissien sähköiset osat;
 - iv) radioamatöörien käyttämät radiolaitteet;
 - v) sähkömittarit;
 - vi) kotitalouskäyttöön tarkoitetut pistotulpat ja -asiat;

vii) sähköpaimenet;

viii) lelut;

ix) ammattilaisten käyttöön tarkoitetut erikoisvalmisteiset arviointivälineistöt, joita käytetään ainoastaan tutkimus- ja kehitysyksiköissä tällaista tarkoitusta varten; tai

x) rakennuksiin tai maa- ja vesirakennuskohteisiin pysyvästi asennetut rakennustuotteet, joiden tehokkuus vaikuttaa rakennuksen tai yhdyskuntarakentamisen tehokkuuteen, kuten kaapelit, palohälyttimet tai sähköovet;

d) 'koneiden turvallisuusnäkökohdilla' tarkoitetaan turvallisuusnäkökohtia, jotka koskevat vähintään yhdestä liikkuvasta osasta koostuvaa kokoonpanoa, jonka voimanlähteenä on yhtä tai useampaa energianlähdettä (esimerkiksi lämpö-, sähkö-, pneumaattinen, hydraulinen tai mekaaninen energia) hyödyntävä käyttövoimajärjestelmä ja joka on järjestetty ja ohjattu toimimaan yhtenä kokonaisuutena, lukuun ottamatta kummankin osapuolen määrittelemiä suuririskisiä koneita;

e) 'saniteettilaitteilla' tarkoitetaan käymälöitä, porealtaita, keittiöaltaita, urinaaleja, kylpyammeita, suihkualtaita, bideitä, pesualtaita.

3. Tämän sopimuksen 9.9 artiklan 7 kohdan mukaisesti kauppaneuvosto voi muuttaa tämän liitteen 1 kohdassa olevaa alojen luetteloa.

4. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, osapuoli voi ottaa käyttöön tässä liitteessä luetelluilla aloilla tässä liitteessä tarkoitettuihin tuotteisiin sovellettavia pakollista kolmannen osapuolen suorittamaa testausta tai sertifiointia koskevia vaatimuksia seuraavin edellytyksin:

- a) tällaisten vaatimusten käyttöönotto on perusteltua ihmisten terveyden ja turvallisuuden suojeluun liittyvistä pakottavista syistä;
- b) kyseisten tuotteiden suorituskykyä koskevat perustellut tekniset tai tieteelliset tiedot tukevat tällaisten vaatimusten käyttöönottoa;
- c) tällaiset vaatimukset eivät rajoita kauppaa enemmän kuin on tarpeen osapuolen oikeutettujen tarkoituksien täyttämiseksi ottaen huomioon riskit, jotka niiden täyttämättä jättäminen aiheuttaisi; ja
- d) osapuoli ei olisi voinut kohtuudella ennakoida tarvetta ottaa käyttöön tällaisia vaatimuksia tämän sopimuksen voimaantulohetkellä.

Osapuolen on ennen vaatimusten käyttöönottoa ilmoitettava tästä toiselle osapuolelle ja neuvottelujen jälkeen otettava toisen osapuolen huomautukset huomioon mahdollisimman suuressa määrin tällaisia vaatimuksia suunnitellessaan.

MOOTTORIAJONEUVOT JA NIIDEN VARUSTEET JA OSAT

1. Tässä liitteessä:
 - a) 'vuoden 1958 sopimuksella' tarkoitetaan Genevessä 20 päivänä maaliskuuta 1958 tehtyä sopimusta pyörillä varustettuihin ajoneuvoihin ja niihin asennettaviin tai niissä käytettäviin varusteisiin ja osiin sovellettavien yhdenmukaistettujen teknisten sääntöjen hyväksymisestä sekä näiden sääntöjen mukaisesti myönnettyjen hyväksyntöjen vastavuoroista tunnustamista koskevista ehdoista;
 - b) 'HS 2017:llä' tarkoitetaan Maailman tullijärjestön harmonoidun järjestelmän vuoden 2017 laitosta;
 - c) 'UNECE:llä' tarkoitetaan Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomissiota; ja
 - d) 'E-säännöillä' tarkoitetaan vuoden 1958 sopimuksen mukaisesti hyväksytyjä sääntöjä.
2. Tässä liitteessä käytetyillä termeillä tarkoitetaan samaa kuin vuoden 1958 sopimuksessa tai kaupan teknisiä esteitä koskevan sopimuksen liitteessä 1.

3. Tätä liitettä sovelletaan osapuolten väliseen kauppaan, joka koskee kaikkia ajoneuvojen rakennetta koskevan UNECE:n konsolidoidun päätöslauselman (R.E.3)¹ 1.1 kohdassa määriteltyjä moottoriajoneuvoja ja niiden varusteita ja osia, jotka kuuluvat muiden muassa HS 2017:n ryhmiin 40, 84, 85, 87, 90 ja 94, jäljempänä 'soveltamisalaan kuuluvat tuotteet'.

4. Soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta tämän liitteen tavoitteena on

- a) poistaa ja estää tullien ulkopuoliset kahdenvälisen kaupan esteet;
- b) helpottaa uusien moottoriajoneuvojen hyväksyntää muun muassa vuoden 1958 sopimuksessa vahvistettujen hyväksymisjärjestelmien perusteella;
- c) luoda kilpailuun perustuvat markkinaolosuhteet, jotka pohjautuvat avoimuuden, syrjimättömyyden ja läpinäkyvyyden periaatteisiin; ja
- d) turvata ihmisten terveyden, turvallisuuden ja ympäristön suojelu ja tunnustaa osapuolten oikeus määritellä haluamansa suojelun taso ja sääntelytavat.

5. Osapuolet tunnustavat, että E-säännöt ovat tämän liitteen soveltamisalaan kuuluvia tuotteita koskevia alan kansainvälisiä standardeja.

¹ ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6, 11. heinäkuuta 2017.

6. Tuojaosapuoli hyväksyy markkinoilleen uudet moottoriajoneuvot ja uusien moottoriajoneuvojen varusteet ja osat, jos valmistaja on tuojaosapuolen sovellettavien säädösten ja määräysten mukaisesti todistanut, että ajoneuvo tai sen varusteet tai osat ovat tuojaosapuolella sovellettavien vastaavien turvallisuusstandardien tai teknisten määräysten mukaisia¹.
7. Osapuolet tunnustavat, että Chile on sisällyttänyt teknisiin määräyksiinsä tietyt Euroopan unionin tekniset määräykset ja tietyt E-säännöt ja hyväksynyt vastaavat testausselostet ja tyyppihyväksyntätodistukset.
8. Chile hyväksyy Euroopan unionin ja UNECE:n tyyppihyväksyntätodistukset, jotka on annettu Euroopan unionin teknisten määräysten ja E-sääntöjen nojalla ja joissa todistetaan soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden vastaavuus Chilen teknisten määräysten kanssa, ilman lisätestaus- tai merkintävaatimuksia sen todentamiseksi tai todistamiseksi, että tuotteet ovat Euroopan unionin tai UNECE:n tyyppihyväksyntätodistusten vaatimusten mukaisia, ellei tästä aiheudu riskiä ihmisten terveydelle, turvallisuudelle tai ympäristölle Chilen teknisten määräysten nojalla.

¹ Selkeyden vuoksi todetaan, että minkään tässä kohdassa ei saa tulkita estävän osapuolta hyväksymästä markkinoilleen uusia moottoriajoneuvoja tai uusia moottoriajoneuvojen varusteita ja osia, jotka on sertifioitu kolmannen maan turvallisuus- ja päästöstandardien mukaisesti, tai vaatimasta todistusta sellaisten voimassa olevien moottoriajoneuvojen turvallisuus- ja päästöstandardien noudattamisesta, jotka osapuoli pitää voimassa tämän sopimuksen voimaantulopäivänä, jollei 7 kohdasta muuta johdu.

9. Chile voi muuttaa teknisiä määräyksiään, jos se katsoo, että Euroopan unionin tekniset määräykset tai E-säännöt eivät enää vastaa sen haluamaa suojelun tasoa tai aiheuttavat riskin ihmisten terveydelle, turvallisuudelle tai ympäristölle. Ennen tällaisten muutosten tekemistä Chilen on ilmoitettava asiasta Euroopan unionille tämän sopimuksen 9.13 artiklan mukaisesti nimettyjen yhteyspisteiden kautta ja pyynnöstä toimitettava tiedot muutosten perusteista.
10. Tuojaosapuolen toimivaltaiset viranomaiset voivat tarkastaa, että soveltamisalaan kuuluvat tuotteet ovat kaikkien tuojaosapuolen asiaankuuluvien teknisten määräysten mukaisia. Tarkastukset tehdään pistokokein markkinoilla ja tuojaosapuolen teknisten määräysten mukaisesti.
11. Tuojaosapuoli voi vaatia toimittajaa vetämään tuotteen markkinoiltaan, jos tuote ei ole kyseisten teknisten määräysten mukainen.
12. Osapuolten on pidättäydyttävä mitätöimästä tai heikentämästä toiselle osapuolelle tämän liitteen mukaisesti koituvia etuja nimenomaan soveltamisalaan kuuluvia tuotteita koskevilla sääntelytoimenpiteillä, sanotun kuitenkin rajoittamatta osapuolten oikeutta toteuttaa liikenneturvallisuuden, ympäristön tai kansanterveyden suojelun ja vilpillisten toimintatapojen estämisen edellyttämiä toimenpiteitä haluamansa suojelun tason mukaisesti.

13. Tuojaosapuolen on pyrittävä sallimaan sellaisten tuotteiden tuonti ja kauppa, jotka sisältävät uutta teknologiaa tai uuden ominaisuuden, jota tuojaosapuoli ei vielä sääntele, paitsi jos sillä on tieteellisten tai teknisten tietojen perusteella perusteltu syy epäillä, että kyseinen uusi teknologia tai uusi ominaisuus vaarantaa ihmisten terveyden, turvallisuuden tai ympäristön. Jos tuojaosapuoli kieltää markkinoilleen saattamisen, sen on ilmoitettava päätöksestään toiselle osapuolelle mahdollisimman pian.

14. Osapuolten on tehtävä yhteistyötä ja vaihdettava tietoja kaikista tämän liitteen täytäntöönpanon kannalta merkityksellisistä kysymyksistä kaupan teknisiä esteitä käsittelevässä alakomiteassa.

9.7 ARTIKLAN 5 KOHDAN b ALAKOHDASSA TARKOITETTU JÄRJESTELY, JOKA
KOSKEE SÄÄNNÖLLISTÄ TIETOJENVAIHTOA MUIDEN TUOTTEIDEN KUIN
ELINTARVIKKEIDEN TURVALLISUUDESTA JA SIIHEN LIITTYVISTÄ ENNALTA
EHKÄISEVISTÄ, RAJOITTAVISTA JA KORJAAVISTA TOIMISTA

Kauppaneuvosto voi muuttaa tätä liitettä 9.7 artiklan 10 kohdan mukaisesti.

9.7 ARTIKLAN 6 KOHDASSA TARKOITETTU JÄRJESTELY, JOKA KOSKEE MUIDEN
VAATIMUSTENVASTAISTEN TUOTTEIDEN KUIN ELINTARVIKKEIDEN OSALTA
TOTEUTETTUJA TOIMIA KOSKEVAA SÄÄNNÖLLISTÄ, MUUTA KUIN 9.7 ARTIKLAN 5
KOHDASSA TARKOITETTUA TIETOJENVAIHTOA

Kauppaneuvosto voi muuttaa tätä liitettä 9.7 artiklan 10 kohdan mukaisesti.

VOIMASSA OLEVIA TOIMENPITEITÄ KOSKEVAT VARAUMAT

Ylähuomautukset

1. Lisäyksissä 10-A-1 ja 10-A-2 olevissa osapuolten luetteloissa esitetään 10.11 ja 11.8 artiklan mukaiset osapuolten tekemät varaumat, jotka koskevat voimassa olevia toimenpiteitä, jotka eivät ole seuraavien velvoitteiden mukaisia:
 - a) 11.6 artikla;
 - b) 10.6 tai 11.4 artikla;
 - c) 10.8 artikla;
 - d) 10.10 artikla; tai
 - e) 10.9 artikla.
2. Osapuolen varaumat eivät rajoita osapuolten GATS-sopimuksen mukaisia oikeuksia ja velvollisuuksia.

3. Jokainen varauma sisältää seuraavat osat:

- a) 'toimialalla' tarkoitetaan yleistä toimialaa, jolla varauma tehdään;
- b) 'osa-alalla' tarkoitetaan tiettyä toimialaa, jolla varauma tehdään;
- c) 'toimialaluokalla' tarkoitetaan tapauksen mukaan varauman kattamaa, CPC- tai ISIC Rev. 3.1 -luokituksen mukaista toimintaa tai kyseisessä varaumassa nimenomaisesti muutoin kuvattua toimintaa;
- d) 'varauman tyypissä' yksilöidään tämän liitteen 1 kohdassa tarkoitettu velvoite, jonka osalta varauma tehdään;
- e) 'hallintotasolla' tarkoitetaan sitä toimenpidettä hallinnoivaa hallintotasoa, jonka osalta varauma tehdään;
- f) 'toimenpiteissä' yksilöidään lait tai muut toimenpiteet, joiden osalta varauma tehdään, siten kuin toimenpide on tarvittaessa esitetty ”kuvauksessa”. Osassa ”toimenpiteet” mainittu ”toimenpide”:
 - i) tarkoittaa toimenpidettä sellaisena kuin se on muutettuna, jatkettuna tai uusittuna tämän sopimuksen voimaantulopäivänä;

- ii) sisältää mahdolliset siihen perustuvat toimenpiteet, jotka on hyväksytty tai jotka pidetään voimassa kyseisen toimenpiteen nojalla ja sen mukaisesti; ja
 - iii) sisältää Euroopan unionin luettelon osalta kaikki lait tai muut toimenpiteet, joilla direktiivi pannaan täytäntöön jäsenvaltion tasolla; ja
- g) 'kuvauksessa' esitetään sen voimassa olevan toimenpiteen vaatimustenvastaiset osat, joiden osalta varauma tehdään.

4. Selkeyden vuoksi todetaan, että jos osapuoli ottaa käyttöön uuden toimenpiteen eri hallintotasolla kuin sillä, jolla varauma alun perin tehtiin, ja tämä uusi toimenpide tosiasiallisesti korvaa – alueella, jolla sitä sovelletaan – toimenpiteitä koskevassa osassa mainitun alkuperäisen toimenpiteen vaatimustenvastaisen osan, uuden toimenpiteen katsotaan olevan 10.11 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu alkuperäisen toimenpiteen mukautus tai 11.8 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu alkuperäisen toimenpiteen muutos.

5. Varauman tulkinnassa otetaan huomioon varauman kaikki osat. Varaumaa tulkitaan niiden velvoitteiden mukaisesti, joiden osalta varauma tehdään. Osa ”toimenpiteet” on etusijalla kaikkiin muihin osiin nähden.

6. Osapuolten luetteloissa ”ISIC Rev. 3.1” tarkoittaa kaikkia toimialoja koskevaa kansainvälistä toimialaluokitusstandardia sellaisena kuin Yhdistyneiden kansakuntien tilastokomissio on sen hyväksynyt (Statistical Papers, Series M, No 4, ISIC Rev. 3.1, 2002).
7. Osapuolten luetteloissa paikallisen läsnäolon vaatimusta osapuolen alueella koskeva varauma tehdään 11.6 artiklan eikä 11.4 artiklan nojalla tai liitteen 10-C osalta 11.7 artiklan nojalla. Tällaista vaatimusta ei tehdä varaumana myöskään 10.6 artiklan osalta.
8. Euroopan unionin tasolla tehtyä varaumaa sovelletaan Euroopan unionin toimenpiteeseen, jäsenvaltion toimenpiteeseen keskustasolla tai valtion toimenpiteeseen jäsenvaltiossa, paitsi jos varaumassa suljetaan pois jokin jäsenvaltio. Jäsenvaltion tekemää varaumaa sovelletaan valtion toimenpiteeseen keskus-, alue- tai paikallistasolla kyseisessä jäsenvaltiossa. Belgian varaumia sovellettaessa hallinnon keskustaso kattaa liittovaltion hallinnon sekä alueiden ja kuntien hallinnot, koska niillä kaikilla on yhtäläinen lainsäädäntövalta. Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden varaumia sovellettaessa hallinnon aluetasolla tarkoitetaan Suomessa Ahvenanmaata. Chilen tasolla tehtyä varaumaa sovelletaan keskus- tai paikallishallinnon toimenpiteeseen.

9. Osapuolten luetteloihin ei sisälly pätevyysvaatimuksiin ja -menettelyihin, teknisiin standardeihin eikä lupavaatimuksiin ja -menettelyihin liittyviä toimenpiteitä, elleivät ne ole 10.6, 11.4 tai 11.6 artiklassa tarkoitettuja rajoituksia. Näihin toimenpiteisiin voi kuulua etenkin toimiluvan saamista koskeva edellytys, yleispalveluvelvoitteiden täyttäminen, tunnustettua pätevyyttä koskeva edellytys säännellyillä aloilla, tiettyjen tutkintojen, mukaan lukien kielitutkinnot, läpäisemistä koskeva edellytys, tiettyä ammattia koskevan jäsenyysvaatimuksen, kuten ammattialajärjestön jäsenyyden, täyttäminen, edellytys paikallisesta edustajasta tai paikallisesta osoitteesta, tai muut syrjimättömät vaatimukset, joiden mukaan tiettyä toimintaa ei saa harjoittaa suojelluilla alueilla. Tällaisia toimenpiteitä sovelletaan joka tapauksessa, vaikka niitä ei mainittaisi tässä liitteessä.

10. Selvyyden vuoksi todetaan, että Euroopan unionin osalta kansallisen kohtelun myöntämisvelvoite ei tarkoita, että Chilen luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille olisi myönnettävä sama kohtelu kuin jäsenvaltiossa Euroopan unionin toiminnasta tehtyä sopimusta tai mitä tahansa sen nojalla hyväksyttyä toimenpidettä sovellettaessa, mukaan lukien niiden täytäntöönpano jäsenvaltioissa, myönnetään seuraaville:

- a) toisen jäsenvaltion luonnolliset henkilöt tai asukkaat; tai
- b) toisen jäsenvaltion tai Euroopan unionin lainsäädännön nojalla perustetut tai muulla tavoin järjestetyt oikeushenkilöt, joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on Euroopan unionissa.

11. Osapuolen sijoittajien perustamille oikeushenkilöille, jotka on perustettu toisen osapuolen (Euroopan unionin tapauksessa myös jonkin jäsenvaltion) oikeuden mukaisesti ja joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on kyseisessä toisessa osapuolessa, myönnetty kohtelu ei rajoita niiden 10 luvun mukaisten edellytysten tai velvollisuuksien soveltamista, joita tällaisille oikeushenkilöille on mahdollisesti asetettu kyseiseen toiseen osapuoleen perustamisen yhteydessä ja joiden soveltamista jatketaan.

12. Osapuolten luetteloita sovelletaan ainoastaan osapuolten alueeseen 33.8 artiklan mukaisesti, ja niillä on merkitystä ainoastaan Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden ja Chilen välisissä kauppasuhteissa. Ne eivät vaikuta Euroopan unionin oikeudesta johtuviin jäsenvaltioiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin.

13. Euroopan unionin luettelossa käytetään seuraavia lyhenteitä:

EU Euroopan unioni, mukaan lukien sen kaikki jäsenvaltiot

AT Itävalta

BE Belgia

BG Bulgaria

CY Kypros

CZ Tšekki

DE Saksa

DK Tanska

EE Viro

EL Kreikka

ES Espanja

FI Suomi

FR Ranska

HR Kroatia

HU Unkari

IE Irlanti

IT Italia

LT Liettua

LU Luxemburg

LV Latvia

MT Malta

NL Alankomaat

PL Puola

PT Portugali

RO Romania

SE Ruotsi

SI Slovenia

SK Slovakia

ETA Euroopan talousalue

EUROOPAN UNIONIN LUETTELO

Varauma nro 1 – Kaikki toimialat

Varauma nro 2 – Asiantuntijapalvelut (lukuun ottamatta terveydenhuollon ammatteja)

Varauma nro 3 – Asiantuntijapalvelut (terveydenhuollon ammatit ja farmaseuttisten valmisteiden vähittäismyynti)

Varauma nro 4 – Tutkimus- ja kehittämispalvelut

Varauma nro 5 – Kiinteistöpalvelut

Varauma nro 6 – Yrityspalvelut

Varauma nro 7 – Rakennusalan palvelut

Varauma nro 8 – Jakelupalvelut

Varauma nro 9 – Koulutuspalvelut

Varauma nro 10 – Ympäristöpalvelut

Varauma nro 11 – Terveystenhoolto- ja sosiaalipalvelut

Varauma nro 12 – Matkailu ja siihen liittyvät palvelut

Varauma nro 13 – Virkistys-, kulttuuri- ja urheilupalvelut

Varauma nro 14 – Liikennepalvelut ja liikenteen liitännäispalvelut

Varauma nro 15 – Energiaan liittyvä toiminta

Varauma nro 16 – Maatalous, kalastus ja valmistus

Varauma nro 1 – Kaikki toimialat

Toimiala: Kaikki toimialat

Varauman tyyppi: Kansallinen kohtelu

Suosituimmuuskohtelu

Suoritevaatimukset

Ylempi johto ja hallitukset

Luku/jakso: Sijoitusten vapauttaminen ja Rajat ylittävä palvelukauppa

Hallintotaso: EU/jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

a) Sijoittautumismuoto

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu:

EU: Sellaisille oikeushenkilöille, jotka on perustettu Euroopan unionin tai jäsenvaltion oikeuden mukaisesti ja joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on Euroopan unionissa, Chilen sijoittajien Euroopan unioniin perustamat oikeushenkilöt mukaan lukien, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen nojalla myönnetty kohtelu ei koske Euroopan unionin ulkopuolella perustettuja oikeushenkilöitä eikä tällaisten oikeushenkilöiden sivuliikkeitä tai edustustoja, Chilen oikeushenkilöiden sivuliikkeitä ja edustustot mukaan lukien.

Vähemmän edullinen kohtelu voidaan myöntää oikeushenkilöille, jotka on perustettu Euroopan unionin tai jäsenvaltion oikeuden mukaisesti ja joilla on ainoastaan sääntömääräinen kotipaikka Euroopan unionissa, jollei voida osoittaa, että niillä on tosiasiallinen ja jatkuva yhteys jonkin jäsenvaltion talouteen.

Toimenpiteet:

EU: Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Ylempi johto ja hallitukset:

Tätä varaumaa sovelletaan ainoastaan terveys-, sosiaali- ja koulutuspalveluihin:

EU (koskee myös hallinnon aluetasoa), Myydessään tai luovuttaessaan terveydenhuolto-, sosiaali- tai koulutuspalveluja (CPC 93 ja 92) tarjoavan, olemassa olevan valtionyrityksen tai julkisen vallan yhteisön pääomaosuuksia tai varoja jäsenvaltio voi estää tällaisten pääomaosuuksien tai varojen omistuksen ja/tai asettaa rajoituksia omistukselle tai tällaisten pääomaosuuksien tai varojen omistajien määräysvallalle näin muotoutuneissa yrityksissä Chilen sijoittajien tai niiden yritysten osalta. Jäsenvaltio voi tällaisen myynnin tai muun luovutuksen osalta ottaa käyttöön tai pitää voimassa ylemmän johdon tai hallitusten jäsenten kansalaisuutta koskevan minkä tahansa toimenpiteen.

Tätä varaumaa sovellettaessa

- i) toimenpide, joka pidetään voimassa tai otetaan käyttöön tämän sopimuksen voimaantulopäivän jälkeen ja jolla myynnin tai muun luovutuksen yhteydessä estetään pääomaosuuksien tai varojen omistusoikeus tai asetetaan sille rajoituksia taikka asetetaan tässä varaumassa kuvattu kansalaisuutta koskeva vaatimus, on voimassa oleva toimenpide; ja
- ii) 'valtionyrityksellä' tarkoitetaan yritystä, jonka jokin jäsenvaltio omistaa tai jossa sillä on omistusoikeuksien kautta määräysvalta ja joka kattaa sellaisen tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen perustetun yrityksen, jonka tarkoituksena on yksinomaan olemassa olevan valtionyrityksen tai julkisen vallan yhteisön pääomaosuuksien tai varojen myynti tai luovutus.

Toimenpiteet:

EU: Kuten edellä kuvaus-osassa on selostettu.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu:

AT: Sivuliikkeen toimintaa varten Euroopan talousalueen ulkopuolisten (ETAan kuulumattomien) yritysten on nimitettävä vähintään yksi sivuliikkeen edustuksesta vastaava henkilö, joka asuu Itävallassa.

Itävallan kauppalain (Gewerbeordnung) noudattamisesta vastaavalla johtohenkilöstöllä (toimitusjohtajat, luonnolliset henkilöt) on oltava kotipaikka Itävallassa.

BG: Ulkomaiset oikeushenkilöt, joita ei ole perustettu jonkin jäsenvaltion tai ETAn jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, voivat harjoittaa liiketoimintaa ja toteuttaa toimia, jos ne ovat sijoittautuneet Bulgarian tasavaltaan kaupparekisteriin merkityn yhtiön muodossa. Sivuliikkeiden perustaminen edellyttää lupaa.

Ulkomaisten yritysten edustustot on rekisteröitävä Bulgarian kauppaja teollisuuskamariin, ja ne eivät saa harjoittaa liiketoimintaa vaan niillä on oikeus ainoastaan markkinoida omistajaansa ja toimia edustajana tai asiamiehenä.

EE: Jos yksityisen osakeyhtiön, julkisen osakeyhtiön tai sivuliikkeen hallituksen jäsenistä vähintään puolella ei ole asuinpaikkaa Virossa, toisessa ETAn jäsenvaltiossa tai Sveitsin valaliitossa, tällaisen yksityisen osakeyhtiön, julkisen osakeyhtiön tai ulkomaisen yrityksen on nimitettävä yhteyshenkilö, jonka Virossa sijaitsevaan osoitteeseen yrityksen oikeudenkäyntiasiakirjat ja yritykselle (tai ulkomaisen yrityksen sivuliikkeelle) tarkoitetut tahdonilmaisut voidaan toimittaa.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Ylempi johto ja hallitukset sekä Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

FI: Vähintään yhdellä avoimen yhtiön osakkaista tai kommandiittiyhtiön vastuussa olevista yhtiömiehistä on oltava asuinpaikka ETA-valtiossa tai, jos yhtiömies on oikeushenkilö, kotipaikka (ei sivuliikkeitä) ETA-valtiossa. Rekisteriviranomainen voi myöntää poikkeuksia.

Yksityisyrittäjänä toimiminen edellyttää asuinpaikkaa ETA-valtiossa.

Jos ETA:n ulkopuolisesta maasta oleva ulkomainen organisaatio aikoo harjoittaa liiketoimintaa tai kauppaa perustamalla sivuliikkeen Suomeen, perustaminen edellyttää elinkeinolupaa.

Vähintään yhdellä hallituksen varsinaisella jäsenellä ja yhdellä varajäsenellä sekä toimitusjohtajalla on oltava asuinpaikka ETA-valtiossa. Rekisteriviranomainen voi myöntää yrityskohtaisia poikkeuksia.

SE: Ulkomaisen yrityksen, joka ei ole rekisteröitynyt oikeushenkilöksi Ruotsissa tai joka harjoittaa toimintaansa kaupallisen asiamiehen välityksellä, on harjoitettava kaupallista toimintaansa sellaisen Ruotsiin rekisteröidyn sivuliikkeen välityksellä, jolla on itsenäinen johto ja erillinen kirjanpito. Sivuliikkeen toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan, jos sellainen nimitetään, on asuttava ETA-valtiossa. Taloudellista toimintaa Ruotsissa harjoittavan luonnollisen henkilön, joka ei asu ETA-valtiossa, on nimettävä Ruotsissa tapahtuvasta toiminnasta vastaava maassa asuva edustaja ja ilmoitettava tämä rekisteriin. Ruotsissa tapahtuvasta toiminnasta on pidettävä erillistä kirjanpitoa. Toimivaltainen viranomainen voi yksittäistapauksissa myöntää poikkeuksia sivuliike- ja asumispaikkavaatimuksesta. ETA:n ulkopuolella sijaitsevien yritysten tai sen ulkopuolella asuvien luonnollisten henkilöiden alle vuoden kestävät rakennushankkeet vapautetaan vaatimuksista perustaa sivuliike tai nimetä maassa asuva edustaja.

Rajoitetun vastuun yhtiöiden ja taloudellisten yhteenliittymien hallituksen jäsenistä ja varajäsenistä vähintään puolen, toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan sekä vähintään yhden henkilön, jolla on oikeus allekirjoittaa yhtiön puolesta, jos sellainen on, on asuttava Euroopan talousalueella. Toimivaltainen viranomainen voi myöntää poikkeuksia tästä vaatimuksesta. Jos yksikään yrityksen tai yhteisön edustajista ei asu Ruotsissa, hallituksen on nimettävä Ruotsissa asuva henkilö, jolla on oikeus ottaa vastaan oikeudellisia asiakirjoja yrityksen tai yhteisön puolesta, ja ilmoitettava tämä henkilö rekisteriin.

Kaikkien muun tyyppisten oikeushenkilöiden perustamiseen sovelletaan vastaavia ehtoja.

SK: Ulkomaisen luonnollisen henkilön, jonka nimi on tarkoitus rekisteröidä asianomaiseen rekisteriin (kaupparekisteri, yritysrekisteri tai muu ammattirekisteri) yrittäjän puolesta toimimaan valtuutettuna henkilönä, on esitettävä Slovakian oleskelulupa.

Toimenpiteet:

AT: Aktiengesetz, BGBL. Nr. 98/1965, 254 § (2),

GmbH-Gesetz, RGBL. Nr. 58/1906, 107 § (2), ja Gewerbeordnung, BGBL. Nr. 194/1994, § 39 (2a).

BG: Kauppalaki, 17a § ja

Laki sijoitusten edistämisestä, 24 §.

EE: Äriseadustik (kauppalaki) 631 § (1, 2 ja 4).

FI: Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (122/1919) 1 §,

Osuuskuntalaki (1488/2001),

Osaakeyhtiölaki (624/2006) ja

Laki luottolaitostoiminnasta (121/2007).

SE: Lag om utländska filialer m.m. (laki ulkomaisista sivuliikkeistä) (1992:160),

Aktiebolagslagen (osaakeyhtiölaki) (2005:551),

Laki taloudellisista yhteenliittymistä (2018:672) ja Laki eurooppalaisista taloudellisista etuyhtymistä (1994:1927).

SK: Kauppalaki nro 513/1991, 21 §, Laki nro 455/1991 kaupan alan toimiluvista ja

Laki nro 404/2011 ulkomaalaisten oleskelusta, 22 ja 32 §.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Suoritevaatimukset

BG: Bulgariaan sijoittautuneet yritykset voivat palkata kolmansien maiden kansalaisia ainoastaan sellaisiin tehtäviin, joihin ei vaadita Bulgarian kansalaisuutta. Bulgariaan sijoittautuneen yrityksen palveluksessa olevien kolmansien maiden kansalaisten kokonaismäärä viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana saa olla enintään 20 prosenttia (pienien ja keskisuurten yritysten osalta 35 prosenttia) niiden palveluksessa olevien Bulgarian, muiden jäsenvaltioiden, ETA-sopimuksen osapuolina olevien valtioiden tai Sveitsin valaliiton kansalaisten keskimääräisestä lukumäärästä. Työnantajan on myös osoitettava, että tällaisiin tehtäviin ei ole soveltuvia työntekijöitä, jotka ovat Bulgarian, EU:n, ETA-valtion tai Sveitsin kansalaisia, suorittamalla työmarkkinatesti ennen kolmannen maan kansalaisen palvelukseen ottamista.

Yhdessä yrityksessä työskentelevien kolmansien maiden kansalaisten määrää ei rajoiteta, kun kyseessä ovat korkeaa pätevyyttä vaativaa työtä tai kausityötä tekevät tai lähetetyt työntekijät tai yrityksen sisäisesti siirretyt työntekijät, tutkijat ja opiskelijat. Näihin ryhmiin kuuluvien kolmansien maiden kansalaisten palvelukseen ottaminen ei edellytä työmarkkinatestiä.

Toimenpiteet:

BG: Laki työvoiman muuttoliikkeestä ja liikkuvuudesta.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu:

PL: Edustuston toiminta saa käsittää ainoastaan sen edustaman ulkomaisen emoyrityksen mainonnan ja myynninedistämisen. Euroopan unionin ulkopuoliset sijoittajat ja niiden yritykset voivat harjoittaa taloudellista toimintaa kaikilla toimialoilla, lakiasianpalveluja lukuun ottamatta, ainoastaan kommandiittiyhtiön, kommandiittiosakeyhtiön, rajavastuuyhtiön tai osakeyhtiön muodossa, kun taas kotimaiset sijoittajat ja yritykset voivat toimia myös ei-kaupallisena yhtiönä (avoin yhtiö tai rajattoman vastuun yhtiö).

Toimenpiteet:

PL: Laki Puolan tasavallan alueella taloudellista toimintaa harjoittavia ulkomaisia yrittäjiä ja muita ulkomaisia henkilöitä koskevista säännöistä, annettu 6 päivänä maaliskuuta 2018.

b) Kiinteistöjen hankinta

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu:

AT (koskee hallinnon aluetasoa): Euroopan unionin ulkopuoliset luonnolliset henkilöt ja yritykset tarvitsevat kiinteistöjen hankintaan, ostamiseen, vuokraamiseen ja leasingvuokraamiseen toimivaltaisten alueellisten viranomaisten (Länder) luvan. Lupa myönnetään ainoastaan, jos hankinnan katsotaan olevan yleisen (erityisesti taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurillisen) edun mukaista.

CY: Kyproslaiset ja kyproslaista syntyperää olevat henkilöt sekä jonkin jäsenvaltion kansalaiset voivat hankkia kiinteistöjä Kyproksesta ilman rajoituksia. Ulkomaalaiset eivät voi hankkia, kuolemantapauksia (mortis causa) lukuun ottamatta, kiinteää omaisuutta ilman ministerineuvoston lupaa. Jos ulkomaalaisten suorittama kiinteän omaisuuden hankinta ylittää sen, mikä on tarpeen rakennuksen tai ammattikäyttöön tarkoitetun tilan pystyttämiseksi, tai se on suurempi kuin kaksi donumia (2 676 m²), ministerineuvoston lupa edellyttää ministerineuvoston antamassa ja edustajainhuoneen hyväksymässä määräyksessä asetettujen ehtojen, rajoitusten, edellytysten ja kriteerien täyttymistä. Ulkomaalaiseksi katsotaan kaikki henkilöt, jotka eivät ole Kyproksen tasavallan kansalaisia, mukaan luettuina ulkomaisessa määräysvallassa olevat yritykset. Käsitteellä ei tarkoiteta kyproslaista syntyperää olevia ulkomaalaisia eikä Kyproksen tasavallan kansalaisten ei-kyproslaisia puolisoita.

CZ: Valtion omistuksessa olevaan maatalousmaahan sovelletaan erityissääntöjä. Valtion omistamaa maatalousmaata voivat hankkia ainoastaan Tšekin kansalaiset, toisen jäsenvaltion kansalaiset tai ETA-sopimuksen osapuolia olevien valtioiden tai Sveitsin valaliiton kansalaiset. Oikeushenkilöt voivat ostaa valtion omistamaa maatalousmaata valtiolta vain, jos ne ovat Tšekissä toimivia maatalousyrittäjiä tai jos niillä on vastaava asema toisessa jäsenvaltiossa tai ETA-sopimuksen osapuolena olevassa valtiossa tai Sveitsin valaliitossa.

DK: Luonnollisten henkilöiden, jotka eivät asu Tanskassa ja jotka eivät ole aikaisemmin asuneet Tanskassa yhteensä viiden vuoden ajan, on kiinteistöjen hankintaa koskevan Tanskan lain mukaisesti hankittava oikeusministeriön lupa kiinteän omaisuuden omistusoikeuden hankintaan Tanskassa. Tämä koskee myös oikeushenkilöitä, joita ei ole rekisteröity Tanskassa. Luonnollisten henkilöiden osalta kiinteän omaisuuden hankinta sallitaan, jos hakija aikoo käyttää kiinteää omaisuutta pääasiallisena asuntonaan.

Kun kyse on oikeushenkilöistä, joita ei ole rekisteröity Tanskassa, kiinteän omaisuuden hankinta sallitaan yleensä, jos hankinta on ostajan liiketoiminnan edellytys. Lupaa vaaditaan myös, jos hakija aikoo käyttää kiinteää omaisuutta toissijaisena asuntona. Lupa myönnetään vain, jos hakijalla katsotaan olevan kokonaisvaltaisen ja konkreettisen arvioinnin perusteella erityisen vahvat siteet Tanskaan.

Kiinteän omaisuuden hankinnasta annetun lain mukainen lupa myönnetään ainoastaan tietyn kiinteän omaisuuden hankintaan. Luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden tekemästä maatalousmaan hankinnasta säädetään lisäksi maatalouskiinteistöjä koskevassa Tanskan laissa, jossa asetetaan maatalouskiinteistöjen hankintaa koskevia rajoituksia kaikille - niin tanskalaisille kuin ulkomaalaisille - henkilöille. Näin ollen kaikkien luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden, jotka haluavat hankkia maatalouskiinteistöjä, on täytettävä tämän lain vaatimukset. Tämä tarkoittaa yleensä sitä, että maatalouskiinteistöön sovelletaan rajoitettua asuinpaikkavaatimusta. Asuinpaikkavaatimus ei ole henkilökohtainen. Oikeushenkilöiden on edustettava jotakin lain 20 ja 21 §:ssä lueteltua muotoa ja niiden on oltava rekisteröityjä unionissa (tai ETA-alueella).

EE: OECD:n jäsenvaltiosta peräisin olevalla oikeushenkilöllä on oikeus ostaa kiinteistö, joka käsittää:

- i) alle kymmenen hehtaaria maatalousmaata, metsämaata tai maatalous- ja metsämaata yhteensä, ilman rajoituksia;
- ii) kymmenen hehtaaria tai enemmän maatalousmaata, jos oikeushenkilö on kiinteistön hankintaa koskevan liiketoimen toteuttamista välittömästi edeltävien kolmen vuoden aikana harjoittanut Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen liitteessä I lueteltujen maataloustuotteiden tuotantoa, kalastustuotteet ja puuvilla pois lukien, jäljempänä 'maataloustuotteet';

- iii) kymmenen hehtaaria tai enemmän metsämaata, jos oikeushenkilö on kiinteistön hankintaa koskevan liiketoimen toteuttamista välittömästi edeltävien kolmen vuoden aikana harjoittanut metsälaissa tarkoitettua metsänhoitoa, jäljempänä 'metsänhoito', tai maataloustuotteiden tuotantoa.
- iv) alle kymmenen hehtaaria maatalousmaata ja alle kymmenen hehtaaria metsämaata, mutta kymmenen hehtaaria tai enemmän maatalous- ja metsämaata yhteensä, jos oikeushenkilö on kiinteistön hankintaa koskevan liiketoimen toteuttamista välittömästi edeltävien kolmen vuoden aikana harjoittanut maataloustuotteiden tuotantoa tai metsänhoitoa.

Jos oikeushenkilö ei täytä ii, iii ja iv alakohdassa asetettuja vaatimuksia, oikeushenkilö voi hankkia kiinteistön, joka käsittää kymmenen hehtaaria tai enemmän maatalousmaata, metsämaata tai maatalous- ja metsämaata yhteensä ainoastaan sen paikkakunnan paikallishallinnon neuvoston luvalla, josta kiinteistö on tarkoitus hankkia.

Muiden kuin ETA-valtioiden kansalaisiin sovelletaan tietyillä maantieteellisillä alueilla kiinteistön hankintaa koskevia rajoituksia.

EL: Kiinteistön hankinta tai vuokraaminen raja-alueilla on kielletty luonnollisilta henkilöiltä ja oikeushenkilöiltä, joiden kansalaisuus- tai asuinvaltio on jäsenvaltioiden ja Euroopan vapaakauppaliiton ulkopuolella. Kielto voidaan poistaa päätöksellä, jonka asianomaisen paikallishallinnon komitea (tai Kreikan yksityistämisrahaston omistukseen kuuluvien kiinteistöjen osalta puolustusministeri) tekee vapaan harkintansa mukaan.

HR: Ulkomaiset yritykset voivat hankkia kiinteistöjä palvelujen tarjoamista varten ainoastaan, jos ne ovat sijoittautuneet Kroatiaan ja yhtiöityneet siellä oikeushenkilönä. Sivuliikkeiden tarjoamien palvelujen toteuttamiseen tarvittavien kiinteistöjen hankkiminen edellyttää oikeusministeriön lupaa. Ulkomaalaiset eivät voi hankkia maatalousmaata.

MT: Muut kuin jonkin jäsenvaltion kansalaiset eivät voi hankkia kiinteää omaisuutta kaupallisiin tarkoituksiin. Sellaisten yritysten, joiden pääomasta vähintään 25 prosenttia on Euroopan unionin ulkopuolisten toimijoiden omistuksessa, on hankittava toimivaltaisen viranomaisen (rahoitusasioista vastaava ministeri) lupa kiinteän omaisuuden hankkimiseen kaupallisiin tarkoituksiin. Toimivaltainen viranomainen päättää, onko ehdotetusta hankinnasta nettohyötyä Maltan taloudelle.

PL: Ulkomaalaiset tarvitsevat luvan kiinteistöjen suoraan ja epäsuoraan hankintaan. Lupa myönnetään sisäasioissa toimivaltaisen ministerin hallinnollisella päätöksellä ja puolustusministerin suostumuksella ja maatalouskiinteistöjen osalta myös maatalous- ja maaseudun kehityksen ministerin suostumuksella.

Toimenpiteet:

AT: Burgenländisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 25/2007;

Burgenländisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2004;

NÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBL. 6800;

OÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 88/1994;

Salzburger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2002;

Steiermärkisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 134/1993;

Tiroler Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 61/1996;

Voralberger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 42/2004; ja

Wiener Ausländergrundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 11/1998.

CY: Laki kiinteän omaisuuden hankinnasta (ulkomaalaiset) (109 luku), sellaisena kuin se on muutettuna.

CZ: Laki nro 503/2012, Kok., valtion maavirastosta, sellaisena kuin se on muutettuna.

DK: Tanskan laki kiinteän omaisuuden hankinnasta (konsolidointilaki nro 265, annettu 21 päivänä maaliskuuta 2014, kiinteän omaisuuden hankinnasta);

Täytäntöönpanomääräys kiinteistöjen hankinnasta (täytäntöönpanomääräys nro 764, annettu 18 päivänä syyskuuta 1995); ja

Maatilalaki (konsolidointilaki nro 27, annettu 4 päivänä tammikuuta 2017).

EE: Kinnisasja omandamise kitsendamise seadus (laki kiinteän omaisuuden hankkimisen rajoituksista), 2 luvun 4 §, 3 luvun 10 §, 2017.

EL: Laki 1892/1990, sellaisena kuin se on muutettuna, yhdessä, kun kyseessä on hakemus, puolustusministeriön ja yleisen järjestyksen ministeriön päätöksen 110/3/330340/Σ.120/7-4-14 kanssa.

HR: Laki omistusoikeudesta ja muista aineellisista oikeuksista (OG 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 143/12 ja 152/14), 354–358.b §; Laki maatalousmaasta (OG 20/18, 115/18, 98/19), 2 §; Laki yleisestä hallintomenettelystä.

MT: Immovable Property (Acquisition by Non-Residents) Act (laki kiinteästä omaisuudesta (ulkomaalaisten tekemät hankinnat), 246 luku; ja Toissijaisten asuntojen hankkimista Maltassa koskeva Maltan liittymisasiakirjan pöytäkirja N:o 6.

PL: Laki ulkomaalaisten kiinteistöhankinnoista, annettu 24 päivänä maaliskuuta 1920 (Puolan virallinen lehti 2016, kohta 1061, sellaisena kuin se on muutettuna).

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu:

HU: Ulkomaalaiset tarvitsevat kiinteistön hankintaan luvan asianomaiselta hallintoviranomaiselta, joka vastaa siitä maantieteellisestä alueesta, jolla kiinteistö sijaitsee.

Toimenpiteet:

HU: Hallituksen asetus nro 251/2014 (X. 2.) ulkomaiden kansalaisten muun kuin maa- ja metsätalouden tarkoituksiin käytettävien kiinteistöjen hankinnoista; ja Laki LXXVIII/1993, 1/A §.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu:

LV: Chilen kansalaiset saavat hankkia kaupunkien maa-alueita Latviassa tai muussa jäsenvaltiossa rekisteröityjen oikeushenkilöiden kautta:

- i) jos yli 50 prosenttia yhtiöiden osakepääomasta on jäsenvaltioiden kansalaisten, Latvian valtion tai kuntien omistuksessa yhdessä tai erikseen;
- ii) jos yli 50 prosenttia yhtiöiden osakepääomasta on sellaisen kolmannen maan luonnollisten henkilöiden tai yhtiöiden omistuksessa, jonka kanssa Latvialla on sijoitusten edistämistä ja molemminpuolista suojelua koskeva kahdenvälinen sopimus, jonka Latvian parlamentti on hyväksynyt ennen 31. joulukuuta 1996;
- iii) jos yli 50 prosenttia yhtiöiden osakepääomasta on sellaisen kolmannen maan luonnollisten henkilöiden tai yhtiöiden omistuksessa, jonka kanssa Latvia on tehnyt sijoitusten edistämistä ja molemminpuolista suojelua koskevan kahdenvälisen sopimuksen 31. joulukuuta 1996 jälkeen, jos kyseisessä sopimuksessa on määritelty Latvian luonnollisten henkilöiden ja yhtiöiden oikeudet kyseisessä kolmannessa maassa tapahtuvan maan hankinnan osalta;
- iv) jos yli 50 prosenttia yhtiöiden osakepääomasta on i–iii alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden yhteisomistuksessa; tai

v) jos yhtiöt ovat julkisia osakeyhtiöitä, joiden osakkeet noteerataan pörssissä.

Latvia sallii Chilen kansalaisten ja chileläisten yritysten ostaa kaupunkikiinteistöjä Latviassa samoin ehdoin kuin Latvian kansalaisten siinä laajuudessa kuin Chile sallii Latvian kansalaisten ja latvialaisten yritysten ostaa kaupunkikiinteistöjä Chilen alueella.

Toimenpiteet:

LV: Laki Latvian tasavallan kaupunkien maaudistuksesta, 20 ja 21 §.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu:

DE: Kiinteistöjen hankintaan saatetaan soveltaa tiettyjä vastavuoroisuutta koskevia ehtoja.

ES: Ulkomaiset sijoitukset toimintoihin, jotka liittyvät suoraan sellaisten valtioiden diplomaattisten edustustojen kiinteistösijoituksiin, jotka eivät ole jäsenvaltioita, edellyttävät Espanjan ministerineuvoston hallinnollista lupaa, jollei sovelleta vastavuoroista vapauttamista koskevaa sopimusta.

RO: Ulkomaalaiset ja kansalaisuudettomat henkilöt sekä ulkomaiset oikeushenkilöt (muut kuin jonkin ETAn jäsenvaltion kansalaiset ja oikeushenkilöt) voivat hankkia omistusoikeuden maahan kansainvälisten sopimusten määräysten mukaisesti vastavuoroisuuteen perustuen. Ulkomaalaiset ja kansalaisuudettomat henkilöt sekä ulkomaiset oikeushenkilöt eivät saa hankkia omistusoikeutta maahan suotuisammin ehdoin kuin ne ehdot, joita sovelletaan Euroopan unionin luonnollisiin tai oikeushenkilöihin.

Toimenpiteet:

DE: Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (EGBGB; Siviilioikeuden säännösten johdantolaki).

ES: Kuninkaan asetus 664/1999, annettu 23 päivänä huhtikuuta 1999, ulkomaisista sijoituksista.

RO: Laki nro 17/2014 tietyistä kaupungin ulkopuolella sijaitsevan maatalousmaan myyntiä ja ostoa sääntelevistä toimenpiteistä; ja

Laki nro 268/2001 sellaisten yritysten yksityistämisestä, jotka omistavat maatalousmaata valtion julkisessa omistuksessa ja yksityisessä hallinnassa, sekä valtion tilaviraston perustamisesta, sellaisena kuin se on myöhemmin muutettuna.

Varauma nro 2 – Asiantuntijapalvelut (lukuun ottamatta terveydenhuollon ammatteja)

Toimiala – osa-ala:	Asiantuntijapalvelut – Lakiasiaainpalvelut; patenttiasiamies, teollisoikeusasiamies, teollis- ja tekijänoikeusasiamies; laskentatoimen palvelut ja kirjanpito palvelut; tilintarkastuspalvelut, veroneuvontapalvelut; arkkitehti- ja kaupunkisuunnittelupalvelut, tekniset palvelut ja tekniset kokonaispalvelut
Toimialaluokka:	CPC 861, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674 ja 879 osittain
Varauman tyyppi:	Kansallinen kohtelu Suosituimmuuskohtelu Ylempi johto ja hallitukset Paikallinen läsnäolo
Luku/jakso:	Sijoitusten vapauttaminen, Rajat ylittävä palvelukauppa
Hallintotaso:	EU/jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

a) Lakiasianpalvelut (CPC 861 osittain)¹

Selvyyden vuoksi todetaan, että ylähuomautusten ja erityisesti niiden 9 kohdan mukaisesti asianajajaliittoon rekisteröitymistä koskeviin vaatimuksiin voi sisältyä vaatimus, jonka mukaan hakijalla on oltava vastaanottavassa maassa oikeustieteen tutkinto tai vastaava tai että hakija on suorittanut jonkin koulutuksen toimiluvan saaneen juristin valvonnassa taikka että hakijalla on toimipaikka tai postiosoite asianajajaliiton lainkäyttöalueella, jotta hän voi hakea kyseisen asianajajaliiton jäsenyyttä. Jotkin jäsenvaltiot voivat vaatia, että luonnollisilla henkilöillä, joilla on asianajotoimistossa/yrityksessä tietty asema, tai osakkeenomistajilla on oltava oikeus harjoittaa juristin ammattia vastaanottavan lainkäyttöalueen lain osalta.

¹ Tätä varaumaa sovellettaessa:

- a) 'sisäisellä lainsäädännöllä' tarkoitetaan tietyn jäsenvaltion ja Euroopan unionin lainsäädäntöä;
- b) 'kansainvälisellä julkisoikeudella' tarkoitetaan kansainvälistä julkisoikeutta, Euroopan unionin oikeutta lukuun ottamatta ja mukaan lukien kansainvälisillä sopimuksilla ja yleissopimuksilla vahvistettu oikeus sekä kansainvälinen tapaoikeus;
- c) 'oikeudellisilla neuvonnalla' tarkoitetaan muun muassa neuvonnan antamista asiakkaille ja neuvottelua asiakkaiden kanssa asioissa, mukaan lukien liiketoimet, suhteet ja riidat, joihin liittyy lain soveltamista tai tulkintaa; osallistumista asiakkaiden kanssa tai näiden puolesta neuvotteluihin ja muihin toimiin kolmansien osapuolten kanssa tällaisissa asioissa; sekä kokonaan tai osittain lakiin perustuvien asiakirjojen laatimista ja kaikenlaisten asiakirjojen tarkastamista laissa säädettyjä tarkoituksia varten ja sen vaatimusten mukaisesti;
- d) 'oikeudellisella edustuksella' tarkoitetaan muun muassa hallintovirastoille, tuomioistuimille tai muille asianmukaisesti asetetuille virallisille lainkäyttöelimille toimitettavien asiakirjojen laatimista; ja esiintymistä hallintovirastoissa, tuomioistuimissa ja muissa asianmukaisesti asetetuissa lainkäyttöelimissä käytävissä menettelyissä;
- e) 'oikeudellisilla välimies-, välitys- ja sovittelupalveluilla' tarkoitetaan välimiehelle, välittäjälle tai sovittelijalle esitettävien asiakirjojen valmistelua ja valmistautumista ja esiintymistä välimiehen, välittäjän tai sovittelijan johdolla käsiteltävissä riita-asioissa, jotka edellyttävät lain soveltamista ja tulkintaa. Se ei kata välimies-, välitys- ja sovittelupalveluja sellaisissa riita-asioissa, joihin ei liity lain soveltamista ja tulkintaa ja jotka kuuluvat liikkeenjohdon konsultointipalveluihin liittyviin palveluihin. Se ei myöskään sisällä välimiehenä, välittäjänä tai sovittelijana toimimista. Alaryhmänä kansainvälisillä välimies-, välitys- tai sovittelupalveluilla tarkoitetaan samoja palveluja silloin, kun riidassa on osapuolia kahdesta tai useammasta maasta.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa –
Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

EU: Luonnollisen tai oikeushenkilön oikeudellisena edustajana Euroopan unionin teollisoikeuksien virastossa (EUIPO) voivat toimia ainoastaan sellaiset oikeusalan ammattilaiset, joilla on oikeus harjoittaa ammattiaan jossakin ETAn jäsenvaltiossa ja ammatillinen kotipaikka ETA-valtiossa, siltä osin kuin heillä on kyseisessä jäsenvaltiossa oikeus toimia edustajana tavaramerkkejä tai teollisoikeuksia koskevissa asioissa, sekä edustajat, jotka mainitaan EUIPO:n hyväksytyjen edustajien luettelossa. (CPC 861 osittain)

AT: Sisäiseen (Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden) oikeuteen liittyvien lakiasianpalvelujen tarjoamisen, mukaan luettuna edustaminen tuomioistuimissa, osalta edellytetään ETA-valtion tai Sveitsin kansalaisuutta ja asuinpaikkaa (kaupallinen läsnäolo). Ainoastaan ETA-valtion tai Sveitsin kansalaisia olevat asianajajat voivat tarjota lakiasianpalveluja kaupallisen läsnäolon kautta. Kansainvälistä julkioikeutta ja kotivaltion oikeutta koskevien lakiasianpalvelujen tarjoaminen on sallittua ainoastaan rajat ylittävällä tasolla. Ulkomaalaisten asianajajien (joilla on oltava täysi pätevyys kotimaassaan) pääomaosakkuus ja osuus minkä tahansa asianajotoimiston liikevaihtoksesta saa olla enintään 25 prosenttia; loppuosan on oltava täysin pätevyityneiden ETA-valtion ja Sveitsin juristien hallussa, ja vain viimeksi mainitut voivat käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa asianajotoimiston päätöksenteossa.

BE: (koskee myös suosituimmuuskohtelua) Asianajajaliiton täysjäsenyys ja Belgian sisäistä oikeutta, mukaan luettuna edustaminen tuomioistuimissa, koskevien lakiasiainpalvelujen tarjoaminen edellyttävät asuinpaikkaa Belgiassa. Ulkomaalaista juristia koskeva asuinpaikkavaatimus asianajajaliiton täysjäsenyyden saamiseksi on vähintään kuusi vuotta rekisteröintihakemuksen päivästä, tietyin edellytyksin kolme vuotta. Vaatimuksena on Belgian ulkoasiainministerin antama todistus kansallisen oikeuden tai kansainvälisen yleissopimuksen sallimasta vastavuoroisuudesta (vastavuoroisuusehto).

Ulkomaiset juristit voivat toimia lainopillisina konsultteina. Juristit, jotka ovat ulkomaisen (EU:n ulkopuolisen) asianajajaliiton jäseniä ja jotka haluavat sijoittautua Belgiaan mutta jotka eivät täytä täysin pätevien juristien luetteloon, EU:n luetteloon tai juristiharjoittelijoiden luetteloon merkitsemisen edellytyksiä, voivat pyytää rekisteröitymistä ns. B-luetteloon. Tällainen ”B-luettelo” on ainoastaan Brysselin asianajajaliitossa. B-luettelossa oleva juristi voi antaa neuvontaa. Edustaminen ”Cour de Cassation” -oikeusistuimessa edellyttää, että edustajan nimi on kirjattu hyväksytyjen edustajien listalle.

BG: (koskee myös suosituimmuuskohtelua) Varattu jäsenvaltion, ETA-sopimuksen osapuolena olevan toisen valtion tai Sveitsin valaliiton kansalaisille, joille on myönnetty lupa harjoittaa juristin ammattia jonkin edellä mainitun maan lainsäädännön mukaisesti. Ulkomaalainen (edellä mainittuja lukuun ottamatta), jolla on lupa harjoittaa juristin ammattia oman maansa lainsäädännön mukaisesti, voi toimia Bulgarian tasavallan oikeusviranomaisissa oman maansa kansalaisen puolustusasianajajana tai -asiamiehenä erityistapauksessa yhdessä bulgarialaisen juristin kanssa, jos tästä on sovittu Bulgarian ja asianomaisen vieraan valtion välisessä sopimuksessa, tai esittää korkeimmalle asianajajaneuvostolle asiaa koskevan alustavan pyynnön, jos vastavuoroisuusedellytys täyttyy. Oikeusministeri nimeää korkeimman asianajajaneuvoston puheenjohtajan pyynnöstä maat, joiden osalta on olemassa tällainen vastavuoroisuussuhde. Voidakseen tarjota oikeudellista sovittelua ulkomaalaisella on oltava lupa pitkäaikaiseen tai pysyvään oleskeluun Bulgarian tasavallassa, minkä lisäksi edellytetään, että hänet on merkitty oikeusministerin ylläpitämään yhtenäiseen sovittelijarekisteriin.

CY: Edellytyksenä on ETA-valtion tai Sveitsin kansalaisuus ja asuinpaikka (kaupallinen läsnäolo). Ainoastaan asianajajaliiton jäseneksi merkityt asianajajat voivat olla lakitoimiston osakkaita, osakkeenomistajia tai hallituksen jäseniä Kyproksessa.

CZ: Edellytyksenä on asianajajaliiton täysjäsenyys. Sisäiseen (Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden) oikeuteen liittyvien lakiasiainpalvelujen tarjoamisen, mukaan luettuna edustaminen tuomioistuimissa, osalta edellytetään ETA-valtion tai Sveitsin kansalaisuutta. Kaikkein lakiasiainpalvelujen tarjoamista varten edellytetään asuinpaikkaa (kaupallinen läsnäolo).

DE: Asianajajaliiton jäsenyys voidaan myöntää vain juristeille, joilla on ETA-valtiossa tai Sveitsissä suoritettu tutkinto. Heillä on tällöin oikeus tarjota Saksan sisäistä oikeutta koskevia lakiasianpalveluja. Asianajajaliiton täysjäsenyyden saaminen edellyttää kaupallista läsnäoloa. Toimivaltainen asianajajaliitto voi myöntää poikkeuksia. Ulkomaisten juristien (joilla on muualla kuin ETA-valtiossa tai Sveitsissä hankittu pätevyys) voidaan soveltaa rajoituksia, jotka koskevat osakkeenomistusta lakiasiantuimistossa, joka tarjoaa sisäiseen oikeuteen liittyviä lakiasianpalveluja. Ulkomaiset juristit voivat tarjota ulkomaiseen tai kansainväliseen julkisoikeuteen perustuvia lakiasianpalveluja osoittamalla asiantuntemuksensa. Lakiasianpalvelujen tarjoaminen Saksassa edellyttää rekisteröintiä.

DK: Lakiasianpalvelujen tarjoaminen ”advokat”-nimikkeellä (asianajaja) tai millä tahansa muulla vastaavalla nimikkeellä sekä edustaminen tuomioistuimissa on varattu asianajajille, joilla on tanskalainen toimilupa. EU- ja ETA-valtioiden sekä Sveitsin juristit voivat harjoittaa ammattiaan lähtömaansa nimikkeellä.

Asianajotoimiston osakkaita voivat olla ainoastaan juristit, jotka toimivat aktiivisesti juristeina kyseisessä yrityksessä tai sen emo- tai tytäryrityksessä, sekä muut kyseisen yrityksen tai muun Tanskassa rekisteröidyn asianajotoimiston työntekijät. Yrityksen muut työntekijät voivat omistaa yhteensä alle 10 prosenttia osakkeista ja äänioikeuksista, minkä lisäksi osakkuus edellyttää, että he läpäisevät tutkinnon, joka koskee juristin ammatin harjoittamisen kannalta erityisen tärkeitä sääntöjä.

Hallituksen jäseniä voivat olla ainoastaan juristit, jotka toimivat aktiivisesti juristeina kyseisessä yrityksessä tai sen emo- tai tytäryrityksessä, sekä muut osakkeenomistajat ja työntekijöiden edustajat. Hallituksen jäsenten enemmistön on oltava juristeja, jotka toimivat aktiivisesti juristeina kyseisessä yrityksessä tai sen emo- tai tytäryrityksessä.

Asianajotoimiston johtajana voivat toimia ainoastaan juristit, jotka toimivat aktiivisesti juristeina kyseisessä yrityksessä tai sen emo- tai tytäryrityksessä, sekä muut osakkeenomistajat, jotka ovat läpäisseet edellä mainitun tutkinnon.

EE: Kun kyseessä ovat sisäiseen (Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden) oikeuteen liittyvät lakiasiainpalvelut sekä osallistuminen rikosoikeudellisiin menettelyihin ja edustaminen korkeimmassa oikeudessa, edellytetään asuinpaikkaa (kaupallinen läsnäolo) Virossa.

EL: Sisäiseen (Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden) oikeuteen liittyvien lakiasiainpalvelujen tarjoamisen, mukaan luettuna edustaminen tuomioistuimissa, osalta edellytetään ETA-valtion tai Sveitsin kansalaisuutta ja asuinpaikkaa (kaupallinen läsnäolo).

ES: Sisäiseen oikeuteen liittyvien lakiasiainpalvelujen tarjoamisen, mukaan luettuna edustaminen tuomioistuimissa, osalta edellytetään ETA-valtion tai Sveitsin kansalaisuutta. Toimivaltaiset viranomaiset voivat myöntää kansalaisuutta koskevia poikkeuksia. Kaikkien lakiasiainpalvelujen tarjoaminen edellyttää työosoitetta.

FI: Ammattinimikkeen ”asianajaja” (tai ruotsiksi ”advokat”) käyttö edellyttää asuinpaikkaa ETA-valtiossa tai Sveitsissä ja asianajajaliiton jäsenyyttä. Lakiasianpalveluja, mukaan luettuna Suomen sisäinen oikeus, voi tarjota myös asianajajaliittoon kuulumaton henkilö.

FR: Lakiasianpalvelujen tarjoaminen sisäistä oikeutta koskevissa asioissa, mukaan luettuna edustaminen tuomioistuimissa, edellyttää asianajajaliiton täysjäsenyyttä, jonka edellytyksenä on asuinpaikka ETA-valtiossa tai sijoittautuminen ETA-valtioon. Edustamiseen ”Cour de Cassation”- ja ”Conseil d'Etat” -oikeusistuimissa sovelletaan kiintiöitä, ja ne on varattu Ranskan ja EU:n kansalaisille. Chilen asianajajaliiton jäsen voi rekisteröityä ulkomaiseksi oikeudelliseksi neuvonantajaksi Ranskassa tarjotakseen väliaikaisesti tai pysyvästi tiettyjä Chilen oikeuteen tai kansainväliseen julkisoikeuteen liittyviä lakiasianpalveluita. Pysyvää harjoittamista varten vaaditaan työosoitetta Ranskan asianajajaliiton lainkäyttöalueella tai rekisteröitymistä tai sijoittautumista ETA-valtiossa.

HR: Sisäiseen (Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden) oikeuteen liittyvien lakiasianpalvelujen tarjoamisen, mukaan luettuna edustaminen tuomioistuimissa, osalta edellytetään Euroopan unionin jäsenvaltion kansalaisuutta. Kansainväliseen julkisoikeuteen liittyvissä menettelyissä osapuolia voi edustaa välimiestuomioistuimissa ja väliaikaisissa tuomioistuimissa ulkomainen juristi, joka on kotimaansa asianajajaliiton jäsen. Asianajotoimiston voi perustaa ainoastaan juristi, jolla on kroatialainen ammattinimike (chileläiset yritykset voivat perustaa sivuliikkeen, joka ei saa palkata kroatialaisia juristeja).

HU: Asianajajaliiton täysjäsenyyteen ja sisäiseen lainsäädäntöön liittyvien lakiasianpalvelujen harjoittamiseen, kuten edustamiseen tuomioistuimissa, edellytetään ETA-valtion tai Sveitsin kansalaisuutta ja asuinpaikkaa (kaupallinen läsnäolo). Ulkomaiset juristit voivat antaa sisäistä oikeutta ja kansainvälistä oikeutta koskevaa oikeudellista neuvontaa yhteistyössä unkarilaisen asianajajan tai asianajotoimiston kanssa. Unkarilaisen asianajajan (ügyvéd) tai asianajotoimiston (ügyvédi iroda) kanssa on tehtävä yhteistyösopimus. Ulkomainen lainopillinen neuvonantaja ei voi olla unkarilaisen asianajotoimiston jäsen. Ulkomainen juristi ei ole valtuutettu valmistelevaan asiakirjoja tai toimimaan asiakkaan oikeudellisena edustajana välimiehen, sovittelijan tai sovittelijan johdolla käsiteltävissä riita-asioissa.

LT: Sisäiseen (Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden) oikeuteen liittyvien lakiasianpalvelujen tarjoamisen, mukaan luettuna edustaminen tuomioistuimissa, osalta edellytetään ETA-valtion tai Sveitsin kansalaisuutta ja asuinpaikkaa (kaupallinen läsnäolo) (myös, kun kyseessä on suosituimmuuskohtelu).

Ulkomaiset juristit voivat toimia juristeina tuomioistuimessa ainoastaan kansainvälisten sopimusten mukaisesti, mukaan lukien erityismääräykset edustuksesta tuomioistuimissa.

LU (koskee myös suosituimmuuskohtelua): Sisäiseen oikeuteen liittyvien lakiasianpalvelujen, mukaan luettuna edustaminen tuomioistuimissa, osalta edellytetään ETA-valtion tai Sveitsin kansalaisuutta ja asuinpaikkaa (kaupallinen läsnäolo).

Asianajajaliiton neuvosto voi poiketa ulkomaan kansalaista koskevasta kansalaisuusvaatimuksesta vastavuoroisuuden perusteella.

LV (koskee myös suosituimmuuskohtelua): Sisäisen oikeuden harjoittamisen, mukaan luettuna edustaminen tuomioistuimissa, osalta edellytetään ETA-valtion tai Sveitsin kansalaisuutta. Ulkomaiset juristit voivat toimia juristeina tuomioistuimessa ainoastaan vastavuoroista oikeusapua koskevien kahdenvälisen sopimusten mukaisesti.

Euroopan unionin tai ulkomaisten juristien osalta on olemassa erityisvaatimuksia. Esimerkiksi osallistuminen rikosoikeudenkäynteihin on sallittua ainoastaan yhteistyössä Latvian valantehneiden asianajajien liittoon kuuluvan juristin kanssa.

MT: Sisäiseen oikeuteen liittyvien lakiasianpalvelujen, mukaan luettuna edustaminen tuomioistuimissa, osalta edellytetään ETA-valtion tai Sveitsin kansalaisuutta ja asuinpaikkaa (kaupallinen läsnäolo).

NL: Ainoastaan Alankomaiden rekisteriin merkityt, paikallisen toimiluvan saaneet juristit voivat käyttää nimikettä ”asianajaja”. Nimikkeen ”asianajaja” käyttämisen sijaan (ei-rekisteröityjen) ulkomaisten juristien on mainittava kotimaansa ammattialajärjestö Alankomaissa tapahtuvaa toimintaansa varten.

PT (koskee myös suosituimmuuskohtelua): Portugalin sisäisen oikeuden harjoittaminen edellyttää asuinpaikkaa (kaupallista läsnäoloa) Portugalissa. Edustaminen tuomioistuimissa edellyttää asianajajaliiton täysjäsenyyttä. Ulkomaalaiset, joilla on Portugalin jonkin oikeustieteellisen tiedekunnan myöntämä tutkintotodistus, voivat rekisteröityä Portugalin asianajajaliittoon (Ordem dos Advogados) samoin ehdoin kuin Portugalin kansalaiset, jos heidän maassaan myönnetään vastavuoroinen kohtelu Portugalin kansalaisille.

Muut ulkomaalaiset, joilla on oikeustieteen korkeakoulututkinto, jonka jokin Portugalin oikeustieteellinen tiedekunta on tunnustanut, voivat rekisteröityä asianajajaliiton jäseniksi edellyttäen, että he suorittavat vaaditun koulutuksen ja läpäisevät lopullisen arviointi- ja hyväksymistutkinnon. Vain sellaiset asianajotoimistot, joiden osakepääoma on yksinomaan Portugalin asianajajaliittoon hyväksytyjen juristien omistuksessa, voivat harjoittaa toimintaa Portugalissa.

Oikeudellista neuvontaa millä tahansa ulkomaisen oikeuden ja kansainvälisen julkisoikeuden oikeudenalalla saavat antaa tunnustetut juristit, oikeustieteen maisterit ja tohtorit (vaikka he eivät olisi asianajajia tai yliopiston professoreita), edellyttäen että heillä on ammatillinen kotipaikka (”domiciliação”) Portugalissa, he läpäisevät pääsykokeen ja rekisteröityvät asianajajaliittoon.

RO: Ulkomainen juristi ei saa esittää kirjallisia tai suullisia päätelmiä tuomioistuimessa tai muissa lainkäyttöelimissä, kansainvälisiä välimiesmenettelyjä lukuun ottamatta.

SE: (koskee myös suosituimmuuskohtelua) Asianajajaliiton jäsenyys ja nimikkeen ”advokat” käyttö edellyttävät asuinpaikkaa ETA-valtiossa tai Sveitsissä. Ruotsin asianajajaliiton hallitus voi myöntää poikkeuksia. Asianajajaliiton jäsenyys ei ole edellytys Ruotsin sisäisen oikeuden harjoittamiselle. Ruotsin asianajajaliiton jäsenen voi palkata vain asianajajaliiton jäsen tai yritys, joka harjoittaa asianajajaliiton jäsenen liiketoimintaa. Asianajajaliiton jäsenen voi kuitenkin palkata ulkomainen asianajotoimintaa harjoittava yritys, jos kyseisellä yrityksellä on kotipaikka Euroopan unionin jäsenvaltiossa, ETA-valtiossa tai Sveitsin valaliitossa. Ruotsin asianajajaliiton jäsen voi olla myös Euroopan unionin ulkopuolisen asianajotoimiston palveluksessa, jollei Ruotsin asianajajaliiton hallituksen vahvistamasta poikkeuksesta muuta johdu.

Yrityksen tai henkilöyhtiön muodossa toimintaansa harjoittavilla Ruotsin asianajajaliiton jäsenillä ei saa olla muita tehtäviä, eivätkä he saa harjoittaa muuta liiketoimintaa kuin asianajajan ammattia. Yhteistyö muiden asianajoyritysten kanssa on sallittua, mutta yhteistyö ulkomaisten yritysten kanssa edellyttää Ruotsin asianajajaliiton hallituksen lupaa. Vain asianajajaliiton jäsen voi suoraan tai epäsuoraan taikka yrityksen kautta toimia juristina, omistaa yrityksen osakkeita tai olla yhtiökumppani. Vain asianajajaliiton jäsen voi olla yrityksen tai henkilöyhtiön hallituksen jäsen tai varajäsen tai toimitusjohtaja taikka valtuutettu allekirjoittaja tai sihteeri.

SI: (koskee myös suosituimmuuskohtelua) Asiakkaiden edustaminen tuomioistuimessa maksua vastaan edellyttää kaupallista läsnäoloa Slovenian tasavallassa. Ulkomainen juristi, jolla on oikeus harjoittaa juristin ammattia ulkomailla, voi tarjota lakiasiainpalveluja tai harjoittaa juristin ammattia asianajajalain 34a §:n mukaisesti, kunhan tosiasiallisen vastavuoroisuuden edellytys täyttyy.

Slovenian asianajajaliiton hyväksymien asianajajien kaupallinen läsnäolo voidaan toteuttaa ainoastaan yksityisenä elinkeinonharjoittajana taikka lakiasian rajavastuuyhtiönä (henkilöyhtiö) tai rajattoman vastuun yhtiönä (henkilöyhtiö). Asianajotoimiston toiminta on rajoitettu lainopillisten palvelujen harjoittamiseen. Vain juristit voivat olla asianajotoimiston osakkaita.

SK: (koskee myös suosituimmuuskohtelua) Sisäiseen oikeuteen liittyvien lakiasiainpalvelujen tarjoaminen, mukaan lukien edustaminen tuomioistuimissa, edellyttää ETA-valtion kansalaisuutta ja asuinpaikkaa (kaupallinen läsnäolo) Slovakian tasavallassa. EU:n ulkopuolisten maiden juristien osalta edellytetään tosiasiallista vastavuoroisuutta.

Toimenpiteet:

EU: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1001¹ 120 artikla;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1001, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, Euroopan unionin tavaramerkistä (EUVL L 154, 16.6.2017, s. 1).

Neuvoston asetuksen (EY) N:o 6/2002¹, annettu 12 päivänä joulukuuta 2001, 78 artikla.

AT: Rechtsanwaltsordnung (asianajajalaki) – RAO, RGBL. nro 96/1868, 1 ja 21c §.;
Rechtsanwaltsgesetz - EIRAG, BGBl. Nr. 27/2000, sellaisena kuin se on muutettuna; § 41
EIRAG

BE: Belgian oikeudenkäyntilaki (428–508 §); Kuninkaan asetus, annettu 24 päivänä elokuuta 1970.

BG: Asianajajalaki; Sovittelulaki; ja Laki notaareista ja notaaritoiminnasta.

CY: Asianajajalaki (2 luku), sellaisena kuin se on muutettuna.

CZ: Laki nro 85/1996 Kok., Laki lainopillisista ammanteista.

DE:

Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO; liittovaltion asianajajalaki);

Gesetz über die Tätigkeit europäischer Rechtsanwälte in Deutschland (EuRAG); ja 10 §

Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG).

¹ Neuvoston asetus (EY) N:o 6/2002, annettu 12 päivänä joulukuuta 2001, yhteisömallista (EYVL L 3, 5.1.2002, s. 1).

DK: Retsplejeloven (Oikeudenkäymislaki) 12 ja 13 luku (konsolidoitu laki No. 1284, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018).

EE: Advokatuuriseadus (asianajajaliittolaki);

Tsiviilkohtumenetluse seadustik (siviiliprosessilaki); Halduskohtumenetluse seadus (hallintotuomioistuinprosessilaki); Kriminaalmenetluse seadustik (rikosprosessilaki);

ja Väärteomenetluse seadustik (rikkomusprosessilaki).

EL: Uusi asianajajalaki nro 4194/2013.

ES: Estatuto General de la Abogacía Española, aprobado por Real Decreto 658/2001, 13.1a §.

FI: Laki asianajajista 496/1958, 1 ja 3 §; ja Oikeudenkäymiskaari (4/1734).

FR: Loi 71-1130 du 31 décembre 1971, Loi 90- 1259 du 31 décembre 1990 ja Ordonnance du 10 septembre 1817 modifiée.

HR: Laki lainopillisista ammanteista (OG 9/94, 117/08, 75/09, 18/11).

HU: Laki LXXVIII/2017 asianajajan ammatin harjoittamisesta.

LT: Liettuan tasavallan laki nro IX-2066 asianajajaliitosta, annettu 18 päivänä maaliskuuta 2004, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 12 päivänä joulukuuta 2017 annetulla lailla nro XIII-571.

LU: Loi du 16 décembre 2011 modifiant la loi du 10 août 1991 sur la profession d'avocat.

LV: Rikosprosessilaki 79 §, ja Latvian tasavallan asianajajalaki 4 §.

MT: Code of Organisation and Civil Procedure (laki riita-asioiden oikeudenkäyntijärjestyksestä), 12 luku.

NL: Advocatenwet (asianajajalaki).

PT: Laki 145/2015, 9 set., alterada p/ Lei 23/2020, 6 jul. (art.º 194 substituído p/ art.º 201.º; e art.º 203.º substituído p/ art.º 213.º);

Portugalin asianajajaliiton perussääntö (Estatuto da Ordem dos Advogados) ja asetus 229/2004, 5 ja 7–9 §; Asetus 88/2003, 77 ja 102 §; Toimistoasianajajaliiton säännöstö (Estatuto da Câmara dos Solicitadores), sellaisena kuin se on muutettuna laeilla 49/2004 ja lain 154/2015 14 §:llä; lailla 14/2006 ja asetuksella N:o 226/2008, sellaisena kuin se on muutettuna 26 päivänä kesäkuuta 2013 annetulla lailla 41/2013;

Laki 78/2001, 31 §:n 4 kohta, Alterada p/ Lei 54/2013, 31 jul.; Perhe- ja työasioiden sovittelua koskeva määräys (Ordinance 282/2010), alterada p/ Portaria 283/2018, 19 out; Rikossovittelulaki 21/2007, 12 §; Laki 22/2013, 26 fev., alterada p/ Lei 17/2017, 16 maio, alterada pelo Decreto-Lei 52/2019, 17 abril.

RO: Asianajajalaki, Sovittelulaki ja Laki notaareista ja notaaritoiminnasta.

SE: Rättegångsbalken (Ruotsin oikeudenkäymiskaari) (1942:740) ja Ruotsin asianajajaliiton käytännösäännöt, hyväksytty 29 päivänä elokuuta 2008.

SI: Zakon o odvetništvu (Neuradno prečiščeno besedilo-ZOdv-NPB8 Državnega Zbora RS z dne 7 junij 2019 (asianajajalaki), Slovenian parlamentin laatima epävirallinen konsolidoitu teksti, 7 päivänä kesäkuuta 2019).

SK: Asianajolaki 586/2003, 2 ja 12 §.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu:

PL: Ulkomaiset juristit voivat sijoittautua ainoastaan rekisteröidyn henkilöyhtiön, kommandiittiyhtiön tai kommandiittiosakeyhtiön muodossa.

Toimenpiteet:

PL: Laki ulkomaisten asianajajien tarjoamasta oikeusavusta Puolan tasavallassa, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2002, 19 §; Veroneuvontalaki.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

IE, IT: Sisäiseen (Euroopan unionin ja jäsenvaltioiden) oikeuteen liittyvien lakiasianpalvelujen tarjoamisen, mukaan luettuna edustaminen tuomioistuimissa, osalta edellytetään asuinpaikkaa (kaupallinen läsnäolo) Italiassa.

Toimenpiteet:

IE: Solicitors Acts 1954–2011 (asianajajalait vuosilta 1954–2011).

IT: Kuninkaan asetus 1578/1933, 17 §, Laki lainopillisista ammateista.

- b) Patenttiasiamiehet, teollisoikeusasiamiehet, teollis- ja tekijänoikeusasiamiehet (CPC 879 osittain, 861 ja 8613)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

AT: Patenttiasiamiehen toiminnan harjoittaminen edellyttää ETA-valtion tai Sveitsin kansalaisuutta, ja asuinpaikkaa siellä edellytetään.

BG ja CY: Patenttiasiamiehen toiminnan harjoittaminen edellyttää ETA-valtion tai Sveitsin kansalaisuutta. Kyproksen osalta edellytetään asuinpaikkaa.

DE: Asianajajaliiton jäsenyys voidaan myöntää vain patenttiasiamiehille, joilla on ETA-valtiossa tai Sveitsissä suoritettu tutkinto. Heillä on tällöin oikeus tarjota Saksan sisäistä oikeutta koskevia patenttiasiamiespalveluja. Asianajajaliiton täysjäsenyyden saaminen edellyttää kaupallista läsnäoloa. Asianajajaliitto voi myöntää poikkeuksia. Ulkomaiset patenttilakimiehet voivat tarjota ulkomaiseen oikeuteen perustuvia lakiasiainpalveluja osoittamalla asiantuntemuksensa. Lakiasiainpalvelujen tarjoaminen Saksassa edellyttää rekisteröintiä. Ulkomaiset (muualla kuin ETA-valtiossa tai Sveitsissä suoritettu tutkinto) patenttiasiamiehet eivät saa perustaa yritystä yhdessä kansallisten patenttiasiamiesten kanssa.

Ulkomaiset (muut kuin ETA-valtion ja Sveitsin) patenttiasiamiehet voivat toteuttaa kaupallisen läsnäolonsa ainoastaan yhtiömuodossa Patentanwalts-GmbH tai Patentanwalt-AG hankkimalla vähemmistöosuuden.

EE: Patenttiasiamiehen toiminnan harjoittaminen edellyttää Viron tai EU:n kansalaisuutta ja pysyvää asuinpaikkaa.

ES ja PT: Teollisoikeusasiamiehen toiminnan harjoittaminen edellyttää ETA-valtion kansalaisuutta.

FR: Teollisoikeusasiamiehen toiminnan harjoittaminen edellyttää sijoittautumista tai asuinpaikkaa ETA-valtiossa. Luonnollisilta henkilöiltä edellytetään ETA-valtion kansalaisuutta. Asiakkaan edustaminen kansallisessa teollisoikeuksien virastossa edellyttää sijoittautumista ETA-valtioon. Yli puolen osakkeista ja äänioikeuksista on oltava ETA:n kansalaisia olevien ammattihenkilöiden omistuksessa. Asianajotoimistot voivat tarjota teollisoikeusasiamiehen palveluja (ks. lakiasiainpalveluja koskeva varauma).

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa –
Kansallinen kohtelu:

LV: Patenttiasiamiehiltä edellytetään EU:n kansalaisuutta.

Toimenpide:

LV: Laki teollisoikeuden instituutioista ja menettelyistä, luku XVIII (119-136 §).

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

FI ja HU: Patenttiasiamiehen toiminnan harjoittaminen edellyttää asuinpaikkaa ETA-valtiossa.

SI: Rekisteröityjen oikeuksien (patentit, tavaramerkit ja mallisuoja) haltijalla tai hakijalla on oltava asuinpaikka Sloveniassa. Vaihtoehtoisesti vaaditaan Sloveniassa rekisteröity patenttiasiamies tai tavaramerkki- ja malliasiamies, jonka päätarkoituksena on suorittaa esimerkiksi menettelyihin ja ilmoituksiin liittyviä palveluja.

Toimenpiteet:

AT: Patenttiasiamieslaki, BGBl. 214/1967, sellaisena kuin se on muutettuna, 2 ja 16 a §.

BG: Patenteista ja käyttömallien rekisteröinnistä annetun lain 8 b luku.

CY: Asianajajalaki (2 luku), sellaisena kuin se on muutettuna.

DE: Patentanwaltsordnung (PAO), Gesetz über die Tätigkeit europäischer Patentanwälte in Deutschland (EuPAG) ja § 10 Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG).

EE: Patendivoliniku seadus (patenttiasiamieslaki) 2 §, 14 §.

ES: Ley 11/1986, de 20 de marzo, de Patentes de Invención y Modelos de utilidad, 155–157 §.

FI: Tavaramerkkilaki (7/1964),

Laki auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä (22/2014) ja

Laki kasvinjalostajanoikeudesta (1279/2009) ja Mallioikeuslaki (221/1971).

FR: Code de la propriété intellectuelle.

HU: Laki XXXII patenttiasiamiehistä vuodelta 1995.

PT: Asetus 15/95, sellaisena kuin se on muutettuna lailla 17/2010, määräyksen (portaria) 1200/2010 5 §:llä ja määräyksellä (portaria) 239/2013; ja Laki 9/2009.

SI: Zakon o industrijski lastnini (Laki teollisoikeuksista), Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 100/13 ja 23/20 (Slovenian tasavallan virallinen lehti nro 51/06 – virallinen konsolidoitu teksti ja 100/13 ja 23/20).

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

IE: Sijoittautuminen edellyttää, että vähintään yksi yrityksen johtajista, osakkaista, päälliköistä tai työntekijöistä rekisteröidään Irlannissa patenttiasiamieheksi tai teollis- ja tekijänoikeusasiamieheksi. Rajat ylittävä toiminta edellyttää ETA-valtion kansalaisuutta, kaupallista läsnäoloa ja päätoimipaikkaa ETA-valtiossa sekä ETA-valtion lainsäädännön mukaista pätevyyttä.

Toimenpiteet:

IE: Trade Marks Act 1996 (tavaramerkkilaki vuodelta 1996), sellaisena kuin se on muutettuna, 85 ja 86 §;

Trade Marks Rules 1996 (tavaramerkkisäännöt vuodelta 1996), säännöt 51, 51A ja 51B, sellaisena kuin se on muutettuna; Patent Act 1992 (patenttilaki vuodelta 1992), sellaisena kuin se on muutettuna, 106 ja 107 § ja Register of Patent Agent Rules S.I. 580 of 2015 (patenttiasiamiessäännöt S.I 580 vuodelta 2015).

- c) Laskentatoimen palvelut ja kirjanpidon palvelut (CPC 8621 muut kuin tilintarkastuspalvelut, 86213, 86219 ja 86220)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

AT: Kotimaansa lainsäädännön nojalla pätevöityneiden ulkomaisten tilinpitäjien ja kirjanpitäjien pääomaosuus ja äänioikeus itävaltalaisessa yrityksessä ei saa ylittää 25:tä prosenttia. Palveluntarjoajalla on oltava toimisto tai toimipaikka ETA-valtiossa (CPC 862).

FR: Edellytetään sijoittautumista tai asuinpaikkaa.

IT: Asuinpaikka tai yrityksen kotipaikka on edellytys ammattirekisteriin merkitsemiselle, mikä on puolestaan vaatimuksena laskentatoimen palvelujen ja kirjanpito palvelujen tarjoamiselle (CPC 86213, 86219 ja 86220).

PT: (koskee myös suosituimmuuskohtelua): Asuinpaikka tai yrityksen kotipaikka on edellytys sertifioitujen tilintarkastajien ammattirekisteriin (Ordem dos Contabilistas Certificados) merkitsemiselle, mikä on puolestaan vaatimuksena kirjanpito palvelujen tarjoamiselle, edellyttäen että Portugalin kansalaisiin sovelletaan vastavuoroista kohtelua.

Toimenpiteet:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (laki tilintarkastajista ja tilintarkastajan ammatista, BGBl. I Nr. 58/1999), 12, 65, 67 ja 68 (1) 4 §; ja

Bilanzbuchhaltungsgesetz (BibuG), BGBl. I Nr. 191/2013, 7, 11 ja 28 §.

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945.

IT: Asetus 139/2005; ja Laki 248/2006.

PT: Asetus nro 452/99, sellaisena kuin se on muutettuna 7 päivänä syyskuuta annetulla lailla nro 139/2015.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

SI: Laskentatoimen palvelujen ja kirjanpito palvelujen tarjoaminen edellyttää sijoittautumista Euroopan unioniin (CPC 86213, 86219 ja 86220).

Toimenpiteet:

SI: Laki palveluista sisämarkkinoilla (Slovenian tasavallan virallinen lehti nro 21/10).

- d) Tilintarkastuspalvelut (CPC 86211 ja 86212, muut kuin laskentatoimen palvelut ja kirjanpito palvelut)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu:

EU: Lakisääteisten tilintarkastuspalvelujen tarjoaminen edellyttää hyväksyntää jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta, joka voi tunnustaa Chilen tai minkä tahansa muun kolmannen maan kansalaisen pätevyyden vastaavuuden vastavuoroisuuden perusteella (CPC 8621).

Toimenpiteet:

EU: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU¹; ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/43/EY².

Toimenpiteet:

BG: Laki riippumattomasta tilintarkastuksesta.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

AT: Kotimaansa lainsäädännön nojalla pätevyityneiden ulkomaisten tilintarkastajien pääomaosuus ja äänioikeus itävaltalaisessa yrityksessä ei saa ylittää 25:tä prosenttia. Palveluntarjoajalla on oltava toimisto tai toimipaikka ETA-valtiossa.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/43/EY, annettu 17 päivänä toukokuuta 2006, tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta (EUVL L 157, 9.6.2006, s. 87).

Toimenpiteet:

AT: Wirtschaftstreuhänderberufsgesetz (laki tilintarkastajista ja tilintarkastajan ammatista, BGBl. I Nr. 58/1999), 12, 65, 67 ja 68 (1) 4 §.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

DK: Lakisääteisiä tilintarkastuksia koskevien palvelujen tarjoaminen edellyttää hyväksymistä tilintarkastajana Tanskassa. Hyväksyntä edellyttää asuinpaikkaa jossakin ETAn jäsenvaltiossa. Tilintarkastajien hyväksytyjen tilintarkastusyhteisöjen ja muiden kuin perustamissopimuksen 54 artiklan 3 kohdan g alakohdan nojalla annetun neuvoston direktiivin 2006/43/EY täytäntöönpanosta annetun asetuksen mukaisesti hyväksytyjen tilintarkastusyhteisöjen osalta äänioikeus ei saa ylittää 10:tä prosenttia äänioikeudesta.

FR: (koskee myös suosituimmuuskohtelua): Lakisääteiset tilintarkastukset: edellytetään sijoittautumista tai asuinpaikkaa. Chilen kansalaiset voivat tarjota lakisääteisiä tilintarkastuspalveluja Ranskassa vastavuoroisuuden perusteella.

PL: Tilintarkastuspalvelujen tarjoaminen edellyttää sijoittautumista Euroopan unioniin.

Toimenpiteet:

DK: Revisorloven (Tanskan laki hyväksytyistä tilintarkastajista ja tilintarkastusyhteisöistä), laki nro 1287, annettu 20 päivänä marraskuuta 2018.

FR: Code de commerce.

PL: Laki lakisääteisistä tilintarkastajista, tilintarkastusyhteisöistä ja julkisesta valvonnasta, annettu 11 päivänä toukokuuta 2017, Puolan virallinen lehti nro vuodelta 2017, kohta 1089.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa –
Kansallinen kohtelu:

CY: Toimilupa myönnetään taloudellisen tarveharkinnan perusteella. Pääasiallinen arviointiperuste: osa-alan työllisyystilanne. Luonnollisten henkilöiden väliset ammatilliset kumppanuudet (henkilöyhtiöt) sallitaan.

SK: Vain yritykset, joiden pääomaosuudesta ja äänioikeudesta vähintään 60 prosenttia on varattu Slovakian tai jonkin jäsenvaltion kansalaisille, voivat saada luvan tehdä tilintarkastuksia Slovakiassa.

Toimenpiteet:

CY: Laki tilintarkastajista vuodelta 2017 (laki 53(I)/2017).

SK: Laki nro 423/2015 lakisääteisestä tilintarkastuksesta.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

DE: Kolmansien maiden tilintarkastajat, jotka on rekisteröity WPO:n 134 §:n mukaisesti, voivat tehdä sellaisten Euroopan unionin ulkopuolella päätoimipaikkaa pitävien yritysten vuotuisten tilinpäätösten lakisääteiset tarkastukset tai konsolidoidut tilinpäätökset, joiden siirtokelpoiset arvopaperit ovat kaupankäynnin kohteena säännellyillä markkinoilla.

Toimenpiteet:

DE: Handelsgesetzbuch (HGB; Kauppalaki);

Gesetz über eine Berufsordnung der Wirtschaftsprüfer (Wirtschaftsprüferordnung - WPO; Laki tilintarkastajista).

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu:

ES: Lakisääteisen tilintarkastajan on oltava jäsenvaltion kansalainen. Tätä varauttaa ei sovelleta Espanjan säännellyillä markkinoilla listattujen Euroopan unionin ulkopuolisten maiden yritysten tilintarkastuksiin.

Toimenpiteet:

ES: Ley 22/2015, de 20 de julio, de Auditoría de Cuentas (uusi Tilintarkastuslaki 22/2015 tilintarkastuspalveluista).

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

SI: Vaatimuksena on kaupallinen läsnäolo. Kolmannen maan tilintarkastusyhteisö voi olla osakkeenomistaja slovenialaisessa tilintarkastusyhtyksessä tai muodostaa henkilöyhtiön tällaisen yrityksen kanssa, jos sen kolmannen maan lainsäädännön mukaan, jossa tilintarkastusyhteisö on perustettu, slovenialaiset tilintarkastusyhtykset voivat olla osakkeenomistajia kyseisen maan tilintarkastusyhteisössä tai muodostaa henkilöyhtiön tällaisen yhteisön kanssa (vastavuoroisuusvaatimus).

Toimenpiteet:

SI: Tilintarkastuslaki (ZRev-2), Slovenian tasavallan virallinen lehti nro 65/2008 (sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna nrolla 84/18); ja Yhtiölaki (ZGD-1), Slovenian tasavallan virallinen lehti nro 42/2006 (sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna nrolla 22/19 – ZPosS).

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu:

EE: Tilintarkastusyhteisön osakkeiden edustamista äänistä enemmistön on oltava valantehneillä tilintarkastajilla, jotka ovat ETAn jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa ja jotka ovat hankkineet pätevyytensä ETAn jäsenvaltiossa, tai tilintarkastusyhteisöillä. Tilintarkastusyhteisöä lain nojalla edustavista henkilöistä vähintään kolmen neljäsosan on täytynyt hankkia pätevyytensä jossakin ETAn jäsenvaltiossa.

Toimenpiteet:

EE: Laki tilintarkastajien toiminnasta (Audiitortegevuse seadus) 76–77 §.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

BE: Vaatimuksena on Belgiaan sijoittautuminen. Ammatinharjoittamisen ja siihen liittyvien asiakirjojen ja kirjeenvaihdon säilyttämisen on tapahduttava Belgiassa, ja sijoittautuneella yrityksellä on oltava vähintään yksi hallinto- tai johtohenkilö, joka on hyväksytty toimimaan tilintarkastajana.

FI: Vähintään yhdellä suomalaisen osakeyhtiön ja sellaisten yhtiöiden, joilla on velvollisuus suorittaa tilintarkastus, tilintarkastajalla on oltava asuinpaikka ETA-valtiossa. Tilintarkastajan on oltava paikallisesti hyväksytty tilintarkastaja tai paikallisesti hyväksytty tilintarkastusyhteisö.

HR: Tilintarkastuspalveluja voivat tarjota ainoastaan Kroatiaan sijoittautuneet oikeushenkilöt tai Kroatiassa asuvat luonnolliset henkilöt.

IT: Luonnollisten henkilöiden suorittamien tilintarkastuspalvelujen tarjoaminen edellyttää asuinpaikkaa Italiassa.

LT: Tilintarkastuspalvelujen tarjoaminen edellyttää sijoittautumista ETA-valtioon.

SE: Ainoastaan Ruotsissa hyväksytyt tilintarkastajat ja Ruotsissa rekisteröidyt tilintarkastusyrietykset voivat tarjota lakisääteisiä tilintarkastuksia koskevia palveluja. Asuinpaikkaa ETA-valtiossa edellytetään. Nimikkeitä ”hyväksytty tilintarkastaja” ja ”valtuutettu tilintarkastaja” saavat käyttää ainoastaan tilintarkastajat, joille on annettu hyväksyntä tai valtuutus Ruotsissa. Sellaisten taloudellisten yhteenliittymien ja tiettyjen muiden yritysten tilintarkastajilla, jotka eivät ole hyväksytyjä tai valtuutettuja kirjanpitäjiä, on oltava asuinpaikka ETA-valtiossa, jollei hallitus tai hallituksen nimeämä viranomainen muuta salli erityistapauksissa.

Toimenpiteet:

BE: Laki yritystilintarkastajien instituutin perustamisesta ja yritystilintarkastajien ammatin julkisen valvonnan järjestämisestä, annettu 22 päivänä heinäkuuta 1953, yhteensovitettu 30 päivänä huhtikuuta 2007. (Laki tilintarkastajista).

FI: Tilintarkastuslaki (459/2007) ja alakohtaiset lait, joissa edellytetään paikallisesti toimiluvan saaneiden tilintarkastajien käyttöä.

HR: Tilintarkastuslaki (OG 146/05, 139/08, 144/12), 3 §.

IT: Asetus 58/1998, 155, 158 ja 161 §,

Tasavallan presidentin asetus 99/1998; ja Asetus 39/2010, 2 §.

LT: Tilintarkastuslaki nro VIII -1227, annettu 15 päivänä kesäkuuta 1999 (uusi toisinto nro X1676, annettu 3 päivänä heinäkuuta 2008).

SE: Revisorslagen (tilintarkastajalaki) (2001:883);

Revisionslag (tilintarkastuslaki) (1999:1079);

Aktiebolagslagen (osakeyhtiölaki) (2005:551);

Lag om ekonomiska föreningar (laki taloudellisista yhteenliittymistä) (2018:672); ja

muut säädökset, joilla säännellään hyväksytyjen tilintarkastajien toimintaa.

- e) Veroneuvontapalvelut (CPC 863, ei sisällä verokysymyksiin liittyviä lainopillista neuvontaa ja edustusta, jotka sisältyvät kohtaan ”lakiasiainpalvelut”)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

AT: Kotimaansa lainsäädännön nojalla pätevyityneiden ulkomaisten veroneuvojien pääomaosuus ja äänioikeus itävaltalaisessa yrityksessä ei saa ylittää 25:tä prosenttia. Palveluntarjoajalla on oltava toimisto tai toimipaikka ETA-valtiossa.

Toimenpiteet:

AT: Wirtschaftstreuhänderberufsgesetz (laki tilintarkastajista ja tilintarkastajan ammatista, BGBl. I Nr. 58/1999), 12, 65, 67 ja 68 (1) 4 §.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

FR: Edellytetään sijoittautumista tai asuinpaikkaa.

Toimenpiteet:

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu:

BG: Veroneuvojilta edellytetään jäsenvaltion kansalaisuutta.

Toimenpiteet:

BG: Kirjanpitolaki;

Laki riippumattomasta tilintarkastuksesta; Luonnollisten henkilöiden tuloverolaki; ja Yritysten tuloverolaki.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

HU: Veroneuvontapalvelujen tarjoaminen edellyttää asuinpaikkaa ETA-valtiossa, kun niitä tarjoaa Unkarin alueella oleskeleva luonnollinen henkilö.

IT: Edellytetään asuinpaikkaa Italiassa.

Toimenpiteet:

HU: Laki verotussäännöistä XCII/2003; ja

Valtiovarainministeriön asetus nro 26/2008 veroneuvontapalvelujen toimiluvista ja rekisteröinnistä.

IT: Asetus 139/2005 ja Laki 248/2006.

- f) Arkkitehti- ja kaupunkisuunnittelupalvelut, tekniset palvelut ja tekniset kokonaispalvelut (CPC 8671, 8672, 8673 ja 8674)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu:

BG: Luonnollisten henkilöiden tarjoamat arkkitehtuuri-, kaupunkisuunnittelu- ja insinööripalvelut edellyttävät asuinpaikkaa ETA-valtiossa tai Sveitsin valaliitossa.

Kansallisesti tai alueellisesti merkittävissä arkkitehtihankkeissa ja teknisissä hankkeissa ulkomaisten sijoittajien on toimittava yhteistyössä paikallisten sijoittajien kanssa tai niiden alihankkijoina (CPC 8671, 8672 ja 8673).

Toimenpiteet:

BG: Aluesuunnittelulaki;

Laki rakennusalan ammattikamarista; ja

Laki hankekehittämisestä ja hankesuunnittelusta vastaavien arkkitehtien ja insinöörien ammattikamarista.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu:

HR: Kroatiassa valtuutetun luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön on validoitava kaikki ulkomaisen arkkitehdin, insinöörin tai kaupunkisuunnitteluarkkitehdin laatimat suunnitelmat tai hankkeet sen tarkastamiseksi, että ne ovat Kroatian lainsäädännön mukaisia (CPC 8671, 8672, 8673 ja 8674).

Toimenpiteet:

HR: Laki fyysisestä suunnittelusta ja rakennustoiminnasta (OG 118/18, 110/19);

Fyysistä suunnittelua koskeva laki (OG 153/13, 39/19).

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa –
Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

CY: Arkkitehti- ja kaupunkisuunnittelupalvelujen, teknisten palvelujen ja teknisten kokonaispalvelujen tarjoamiseen sovelletaan kansalaisuus- ja asuinpaikkavaatimusta (CPC 8671, 8672, 8673 ja 8674).

Toimenpiteet:

CY: Laki 41/1962, sellaisena kuin se on muutettuna; Laki 224/1990, sellaisena kuin se on muutettuna; Laki 29(I)/2001 sellaisena kuin se on muutettuna.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

CZ: Asuinpaikka ETA-valtiossa vaaditaan.

HU: Seuraavien palvelujen tarjoaminen edellyttää asuinpaikkaa ETA-valtiossa, kun niitä tarjoaa Unkarin alueella oleskeleva luonnollinen henkilö: arkkitehtipalvelut, tekniset palvelut (sovelletaan ainoastaan korkeakoulututkinnon suorittaneisiin harjoittelijoihin), tekniset kokonaispalvelut ja maisemasuunnittelupalvelut (CPC 8671, 8672, 8673 ja 8674).

IT: Asuinpaikka tai yrityksen kotipaikka/osoite Italiassa on edellytys ammattirekisteriin merkitsemiselle, mikä on puolestaan vaatimuksena arkkitehtipalvelujen ja teknisten palvelujen tarjoamiselle (CPC 8671, 8672, 8673 ja 8674).

SK: Asuinpaikka ETA-valtiossa on edellytys ammattikamariin merkitsemiselle, mikä on vaatimuksena arkkitehtipalvelujen ja teknisten palvelujen tarjoamiselle (CPC 8671, 8672, 8673 ja 8674).

Toimenpiteet:

CZ: Laki talonrakennuslalla toimivien valtuutettujen arkkitehtien sekä valtuutettujen insinöörien ja teknikkojen ammatin harjoittamisesta nro 360/1992 Kok.

HU: Laki arkkitehtien ja insinöörien ammattikamareista LVIII/1996.

IT: Kuninkaan asetus 2537/1925 arkkitehdin ja insinöörin ammatin sääntelystä, Laki 1395/1923; ja

Tasavallan presidentin asetus (D.P.R.) 328/2001.

SK: Arkkitehti- ja insinöörilaki 138/1992, 3, 15, 15a, 17a ja 18a §.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu:

BE: Arkkitehtipalvelujen tarjoaminen sisältää töiden toteuttamisen valvonnan (CPC 8671 ja 8674). Vastaanottavassa maassa toimiluvan saaneiden ulkomaisten arkkitehtien, jotka haluavat harjoittaa ammattiaan satunnaisesti Belgiassa, on saatava ennakkolupa sen maantieteellisen alueen arkkitehtiliiton neuvostolta, jossa he aikovat harjoittaa toimintaansa.

Toimenpiteet:

BE: Laki arkkitehdin ammattinimikkeen suojaamisesta, annettu 20 päivänä helmikuuta 1939; Laki, annettu 26 päivänä kesäkuuta 1963, jonka nojalla on 16 päivänä joulukuuta 1983 annettu Arkkitehtiliiton kansallisen neuvoston laatimat etiikkaa koskevat määräykset (hyväksytty 18 päivänä huhtikuuta 1985 annetun kuninkaan päätöksen 1 §:llä, Belgian virallinen lehti, 8 päivä toukokuuta 1985).

Varauma nro 3 – Asiantuntijapalvelut (terveydenhuollon ammatit ja farmaseuttisten valmisteiden vähittäismyynti)

Toimiala – osa-ala: Ammatilliset palvelut – lääkäripalvelut (psykologit) ja hammashoitopalvelut; kättilö-, sairaanhoitaja-, fysioterapeutti- sekä avustavan hoitohenkilöstön palvelut; eläinlääkintäpalvelut; farmaseuttisten, lääkinnällisten ja ortopedisten tuotteiden vähittäiskauppa sekä muut farmaseuttien tarjoamat palvelut

Toimialaluokka: CPC 9312, 93191, 932 ja 63211

Varauman tyyppi: Kansallinen kohtelu

Suosituimmuuskohtelu

Ylempi johto ja hallitukset

Paikallinen läsnäolo

Luku/jakso: Sijoitusten vapauttaminen ja Rajat ylittävä palvelukauppa

Kuvaus:

- a) Lääkäri- ja hammashoitopalvelut, kätilö-, sairaanhoitaja-, fysioterapeutti- sekä avustavan hoitohenkilöstön palvelut (CPC 9312 ja 93191)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu:

IT: Psykologien palvelujen tarjoaminen edellyttää Euroopan unionin kansalaisuutta, ulkomaisten ammatinharjoittajien voidaan sallia harjoittaa ammattiaan vastavuoroisuuden perusteella (CPC 9312 osittain).

Toimenpiteet:

IT: Laki psykologin ammatista 56/1989.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

CY: Lääkäri- ja hammashoitopalvelujen, kätilö-, sairaanhoitaja-, fysioterapeutti- ja avustavan hoitohenkilöstön palvelujen (mukaan lukien psykologit) tarjoamiseen sovelletaan Kyproksen kansalaisuus- ja asuinpaikkavaatimusta.

Toimenpiteet:

CY: Laki lääkäreiden rekisteröinnistä (250 luku), sellaisena kuin se on muutettuna;

Laki hammaslääkäreiden rekisteröinnistä (249 luku), sellaisena kuin se on muutettuna;

Laki 75(I)/2013 – jalkahoitajat;

Laki 33(I)/2008, sellaisena kuin se on muutettuna – sairaalafyysikot;

Laki 34(I)/2006, sellaisena kuin se on muutettuna – toimintaterapeutit;

Laki 9(I)/1996, sellaisena kuin se on muutettuna – hammasteknikot;

Laki 68(I)/1995 sellaisena kuin se on muutettuna – psykologit;

Laki 16(I)/1992 sellaisena kuin se on muutettuna – optikot;

Laki 23(I)/2011, sellaisena kuin se on muutettuna – radiologit ja radioterapeutit;

Laki 31(I)/1996, sellaisena kuin se on muutettuna – ravitsemusterapeutit ja ravitsemusasiantuntijat;

Laki 140/1989, sellaisena kuin se on muutettuna – fysioterapeutit; ja

Laki 214/1988, sellaisena kuin se on muutettuna – sairaanhoitajat.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

DE: Lääkäreiden (mukaan luettuina psykologit, psykoterapeutit ja hammaslääkärit) on rekisteröidyttävä alueelliseen lakisääteisen sairausvakuutuksen lääkäri- tai hammaslääkärirekisteriin (kassenärztliche/kassenzahnärztliche Vereinigungen), jos he haluavat hoitaa lakisääteisten sairaskassojen vakuuttamia potilaita.

Kätilöpalvelujen osalta markkinoille pääsy on rajoitettu luonnollisiin henkilöihin. Lääkäri- ja hammashoitopalvelujen osalta on mahdollista luonnollisille henkilöille, toimiluvan saaneille sairaanhoitokeskuksille ja valtuutetuille elimille. Sijoittautumista koskevia vaatimuksia saatetaan soveltaa.

Toimenpiteet:

DE: Bundesärzteordnung (BÄO; lääkäreitä koskeva liittovaltion määräys);

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde (ZHG);

Gesetz über den Beruf der Psychotherapeutin und des Psychotherapeuten (PsychThG; laki psykoterapiapalvelujen tarjoamisesta);

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung (Heilpraktikergesetz);

Gesetz über das Studium und den Beruf von Hebammen (HebG); Bundes-Apothekerordnung; aluetasolla voi olla olemassa kättilöitä koskevaa lisälainsäädäntöä.

Gesetz über die Pflegeberufe (PflBG);

Sozialgesetzbuch Fünftes Buch (SGB V; sosiaaliturvalain V osa) – Lakisääteinen sairausvakuutus.

Aluetaso:

Heilberufekammergesetz des Landes Baden-Württemberg;

Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HKaG) in Bayern;

Berliner Heilberufekammergesetz (BlnHKG);

Hamburgisches Kammergesetz für die Heilberufe (HmbKGGH); Gesetz über die Berufsgerichtsbarkeit der Heilberufe; Hamburgisches Gesetz über die Ausübung des Berufs der Hebamme und des Entbindungspflegers (Hamburgisches Hebammengesetz);

Heilberufsgesetz Brandenburg (HeilBerG);

Bremisches Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz - HeilBerG);

Niedersächsisches Kammergesetz für die Heilberufe (Heilkammergesetz – HKG);

Niedersächsisches Gesetz über die Ausübung des Hebammenberufs (NHebG)
Heilberufsgesetz Mecklenburg-Vorpommern (Heilberufsgesetz M-V – HeilBerG);

Heilberufsgesetz (HeilBG NRW);

Heilberufsgesetz (HeilBG Rheinland-Pfalz);

Gesetz über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/ Ärztinnen, Zahnärzte/ Zahnärztinnen, psychologischen Psychotherapeuten/ Psychotherapeutinnen und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten/psychotherapeutinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz – SHKG);

Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat Sachsen (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG) ja Thüringer Heilberufegesetz.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

FR: Unionin sijoittajille sallitaan muitakin oikeudellisia muotoja, mutta ulkomaiset sijoittajat voivat toimia ainoastaan seuraavissa yhtiömuodoissa: ”société d'exercice liberal” (SEL) ja ”société civile professionnelle” (SCP). Lääketieteellisten, hammaslääketieteellisten ja kättilöpalvelujen tarjoaminen edellyttää Ranskan kansalaisuutta. Ulkomaalaisten pääsy on kuitenkin mahdollista vuosittain vahvistettavien kiintiöiden rajoissa. Lääkäri-, hammaslääkäri- ja kättilöpalvelujen sekä sairaanhoitajapalvelujen osalta SEL à forme anonyme, à responsabilité limitée par actions simplifiée ou en commandite par actions SCP, société coopérative (vain riippumattomille yleis- ja erikoislääkäreille) tai société interprofessionnelle de soins ambulatoires (SISA) -yhtiön kautta ainoastaan monialaisille hoitolaitoksille.

Toimenpiteet:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, Loi n°2011-940 du 10 août 2011 modifiant certaines dispositions de la loi n°2009-879 dite HPST, Loi n°47-1775 portant statut de la coopération; ja Code de la santé publique.

b) Eläinlääkintäpalvelut (CPC 932)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu:

AT: Ainoastaan ETAn jäsenvaltion kansalaiset voivat tarjota eläinlääkintäpalveluja. Kansalaisvaatimuksesta poiketaan muun kuin ETAn jäsenvaltion kansalaisten tapauksessa, jos unioni on tehnyt kyseisen valtion kanssa sopimuksen, jossa määrätään kansallisesta kohtelusta eläinlääkintäpalveluja koskevien sijoitusten ja eläinlääkintäpalveluja koskevan rajat ylittävän kaupan osalta.

ES: Ammattijärjestön jäsenyys on edellytyksenä ammatin harjoittamiselle, ja lisäksi edellytetään Euroopan unionin kansalaisuutta, josta voidaan joustaa kahdenvälisen ammatteja koskevan sopimuksen perusteella.

FR: Eläinlääkintäpalvelujen tarjoaminen edellyttää ETA-valtion kansalaisuutta, mutta kansalaisuusvaatimuksesta voidaan poiketa vastavuoroisuuden periaatetta noudattaen. Eläinlääkintäpalveluja tarjoavien yritysten oikeudellinen muoto on rajoitettu yhtiömuotoihin, jotka ovat SCP (Société civile professionnelle) ja SEL (Société d'exercice libéral). Sovelletaan oikeudellista muotoa koskevia syrjimättömiä vaatimuksia, mutta lupa voidaan tietyin edellytyksin myöntää myös muille oikeudellisille yhtiömuodoille, joista säädetään Ranskan kansallisessa lainsäädännössä tai toisen ETAn jäsenvaltion lainsäädännössä ja joilla on sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka kyseisessä valtiossa.

Toimenpiteet:

AT: Tierärztegesetz (eläinlääkärlaki), BGBl. Nr. 16/1975, §3 (2) (3).

ES: Real Decreto 126/2013, de 22 de febrero, por el que se aprueban los Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española; 62 ja 64 §.

FR: Code rural et de la pêche maritime.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa –
Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

CY: Eläinlääkintäpalvelujen tarjoamiseen sovelletaan kansalaisuus- ja asuinpaikkavaatimusta.

EL: Eläinlääkintäpalvelujen tarjoaminen edellyttää ETA-valtion tai Sveitsin kansalaisuutta.

HR: Ainoastaan oikeushenkilöt ja luonnolliset henkilöt, jotka ovat sijoittautuneet jäsenvaltioon eläinlääkintätoimintaa varten, voivat tarjota rajat ylittäviä eläinlääkintäpalveluja Kroatian tasavallassa. Ainoastaan unionin kansalaiset voivat perustaa eläinlääkärin vastaanoton Kroatian tasavallassa.

HU: ETA-valtion kansalaisuus on edellytys Unkarin eläinlääkärikamarin jäsenyydelle, joka on puolestaan vaatimuksena eläinlääkintäpalvelujen tarjoamiselle.

Toimenpiteet:

CY: Laki 169/1990, sellaisena kuin se on muutettuna.

EL: Presidentin asetus 38/2010, ministeriön päätös 165261/IA/2010 (Kreikan virallinen lehti 2157/B).

HR: Eläinlääkärilaki (OG 83/13, 148/13, 115/18), 3 § (67), 105 ja 121 §.

HU: Laki CXXVII/2012 Unkarin eläinlääkärikamarista ja eläinlääkäripalvelujen tarjoamisen ehdoista.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

CZ: Eläinlääkintäpalvelujen tarjoaminen edellyttää fyysistä läsnäoloa alueella.

IT ja PT: Eläinlääkintäpalvelujen tarjoaminen edellyttää asuinpaikkaa.

PL: Eläinlääkärin ammatin harjoittaminen edellyttää fyysistä oleskelua Puolan alueella.

Euroopan unionin ulkopuolisten maiden kansalaisten on läpäistävä Puolan eläinlääkärikamarien järjestämä puolankielinen koe.

SI: Ainoastaan oikeushenkilöt ja luonnolliset henkilöt, jotka ovat sijoittautuneet jäsenvaltioon eläinlääkintätoimintaa varten, voivat tarjota rajat ylittäviä eläinlääkintäpalveluja Slovenian tasavallassa.

SK: Asuinpaikka ETA-valtiossa on edellytys ammattikamariin merkitsemiselle, mikä on puolestaan vaatimuksena ammatin harjoittamiselle.

Toimenpiteet:

CZ: Laki nro 166/1999 Kok. (Eläinlääkärilaki), 58–63 § sekä 39 §; ja

Laki nro 381/1991 Kok. (Tšekin tasavallan eläinlääkärikamarista), 4 §.

IT: Asetus C.P.S. 233/1946, 7–9 §; ja

Tasavallan presidentin asetus (DPR) 221/1950, 7 §.

PL: Laki eläinlääkäriin ammatista ja eläinlääkärikamareista, annettu 21 päivänä joulukuuta 1990.

PT: Asetus 368/91 (eläinlääkärien ammattialajärjestön säännöstö) alterado p/ Lei 125/2015, 3 set.

SI: Pravilnik o priznavanju poklicnih kvalifikacij veterinarjev (eläinlääkäreiden ammattipätevyyden tunnustamista koskevat säännöt), Uradni list RS, št. (virallinen lehti N:o) 71/2008, 7/2011, 59/2014 in 21/2016, Laki palveluista sisämarkkinoilla, Slovenian tasavallan virallinen lehti N:o 21/2010.

SK: Laki yksityisistä eläinlääkäreistä ja eläinlääkärikamarista 442/2004, 2 §.

- c) Farmaseuttisten valmisteiden, lääkinnällisten tuotteiden ja ortopediatuotteiden vähittäismyynti sekä farmaseuttien tarjoamat muut palvelut (CPC 63211)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Ylempi johto ja hallitukset:

AT: Farmaseuttisten valmisteiden ja tiettyjen lääkinnällisten tuotteiden vähittäismyynti yleisölle on varattu apteekkeille. Apteekkitoiminnan harjoittaminen edellyttää ETAn jäsenvaltion tai Sveitsin valaliiton kansalaisuutta. Apteekin vuokraoikeuden haltijoiden ja apteekin toiminnasta vastaavien henkilöiden on oltava ETAn jäsenvaltion tai Sveitsin valaliiton kansalaisia.

Toimenpiteet:

AT: Apothekengesetz (apteekkilaki), RGeB. Nr. 5/1907, sellaisena kuin se on muutettuna, 3, 4 ja 12 §; Arzneimittelgesetz (lääkelaki), BGeB. Nr. 185/1983, sellaisena kuin se on muutettuna, 57, 59 ja 59a §; ja Medizinproduktegesetz (laki lääkinnällisistä tuotteista), BGeB. Nr. 657/1996, sellaisena kuin se on muutettuna, 99 §.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu:

DE: Ainoastaan luonnolliset henkilöt (proviisorit) voivat hoitaa apteekkia. Muiden maiden kansalaiset tai henkilöt, jotka eivät ole suorittaneet farmasia-alan tutkintoa Saksassa, voivat saada luvan ainoastaan sellaisen apteekin ostamiseen, joka on jo ollut toiminnassa edellisten kolmen vuoden aikana.

FR: Apteekkitoiminnan harjoittaminen edellyttää ETA-maan tai Sveitsin kansalaisuutta.

Ulkomaalaisille proviisoreille voidaan myöntää sijoittautumislupa vuotuisten kiintiöiden puitteissa. Apteekin perustaminen on luvanvaraista, ja kaupallinen läsnäolo, mukaan luettuna farmaseuttisten valmisteiden etämyynti yleisölle tietoyhteiskunnan palvelujen kautta, on toteutettava jossakin kansallisessa lainsäädännössä syrjimättömästi sallituista oikeudellisista muodoista: société d'exercice libéral (SEL) anonyme, par actions simplifiée, à responsabilité limitée unipersonnelle tai pluripersonnelle, en commandite par actions, société en noms collectifs (SNC) tai société à responsabilité limitée (SARL) unipersonnelle tai pluripersonnelle.

Toimenpiteet:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; Saksan apteekkilaki); Bundes-Apothekerordnung;

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG);

Gesetz über Medizinprodukte (MPG);

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV).

FR: Code de la santé publique; ja

Loi 90-1258 du 31 décembre 1990 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, ja Loi 2015-990 du 6 août 2015.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu:

EL: Apteekkitoiminnan harjoittaminen edellyttää Euroopan unionin jäsenvaltion kansalaisuutta.

HU: Apteekkitoiminnan harjoittaminen edellyttää ETA-valtion kansalaisuutta.

LV: Voidakseen alkaa harjoittaa itsenäisesti apteekkitoimintaa ulkomaisen proviisorin tai proviisorin assistentin, joka on saanut koulutuksensa muualla kuin jäsenvaltiossa tai ETAn jäsenvaltiossa, on työskenneltävä vähintään yksi vuosi apteekissa proviisorin valvonnassa ETAn jäsenvaltiossa.

Toimenpiteet:

EL: Laki 5607/1932, sellaisena kuin se on muutettuna laeilla 1963/1991 ja 3918/2011.

HU: Laki XCVIII/2006 luotettavaa ja taloudellisesti toteuttamiskelpoista lääkkeiden ja lääkinnällisten apuvälineiden toimitusta ja lääkkeiden jakelua koskevista yleisistä määräyksistä.

LV: Lääkelaki 38 §.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu:

IT: Ammatin harjoittaminen on sallittua vain rekisteriin merkityille luonnollisille henkilöille ja sellaisen henkilöyhtiön muodossa toimiville oikeushenkilöille, jonka kukin osakas on merkitty apteekkareiden ammattirekisteriin. Merkitseminen apteekkareiden ammattirekisteriin edellyttää jäsenvaltion kansalaisuutta tai asuinpaikkaa sekä ammatinharjoittamista Italiassa. Tarvittavan pätevyyden omaavat ulkomaalaiset voivat ilmoittautua rekisteriin, jos he ovat sellaisen maan kansalaisia, jolla on Italian kanssa erityinen sopimus, jossa ammatin harjoittaminen sallitaan vastavuoroisuuden perusteella (D. Lgs. CPS 233/1946, 7–9 § ja D.P.R. 221/1950, 3 ja 7 kohta). Uusille tai vapaille apteekeille annetaan toimilupa julkisen kilpailun perusteella. Ainoastaan apteekkareiden rekisteriin (”albo”) merkityt jonkin jäsenvaltion kansalaiset voivat osallistua julkiseen kilpailuun.

Toimenpiteet:

IT: Laki 362/1991, 1, 4, 7 ja 9 §,

Asetus C.P.S. 233/1946, 7–9 § ja

Tasavallan presidentin asetus (D.P.R. 221/1950, 3 ja 7 kohta).

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa –
Kansallinen kohtelu:

CY: Kansalaisuusvaatimusta sovelletaan farmaseuttisten valmisteiden, lääkinnällisten tuotteiden ja ortopediatuotteiden sekä farmaseuttien tarjoamien muiden palvelujen tarjoamiseen (CPC 63211).

Toimenpiteet:

CY: Laki farmaseuttisista valmisteista ja myrkyistä (254 luku), sellaisena kuin se on muutettuna.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

BG: Apteekkareilta edellytetään pysyvää asuinpaikkaa.

Toimenpiteet:

BG: Ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskeva laki, 146, 161, 195, 222, 228 §.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

DE, SK: Asuinpaikkavaatimusta sovelletaan apteekkarin toimiluvan saamiseen tai apteekin perustamiseen farmaseuttisten valmisteiden ja tiettyjen lääkinnällisten tuotteiden yleisölle tapahtuvaa vähittäismyyntiä varten.

Toimenpiteet:

DE: Gesetz über das Apothekenwesen (ApoG; Saksan apteekkilaki);

Gesetz über den Verkehr mit Arzneimitteln (AMG);

Gesetz über Medizinprodukte (MPG);

Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten (MPAV).

SK: Laki 362/2011 lääkkeistä ja lääkinnällisistä laitteista 6 § ja

Laki 578/2004 terveydenhuollon palveluntarjoajista, työntekijöistä ja ammattialajärjestöistä.

Varauma nro 4 – Tutkimus- ja kehittämispalvelut

Toimiala – osa-ala: Tutkimus- ja kehittämispalvelut (T&K)

Toimialaluokka: CPC 851 ja 853

Varauman tyyppi: Kansallinen kohtelu

Luku: Sijoitusten vapauttaminen ja Rajat ylittävä palvelukauppa

Hallintotaso: EU/jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

EU: Julkisin varoin rahoitettavia tutkimus- ja kehittämispalveluja (T&K-palvelut), jotka saavat Euroopan unionin rahoitusta Euroopan unionin tasolla, koskevia yksinoikeuksia tai lupia voidaan myöntää ainoastaan unionin jäsenvaltioiden kansalaisille ja sellaisille unionin oikeushenkilöille, joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on unionissa (CPC 851 ja 853).

Julkisin varoin rahoitettavia T&K-palveluja, jotka saavat jäsenvaltion rahoitusta, koskevia yksinoikeuksia tai lupia voidaan myöntää ainoastaan kyseisen jäsenvaltion kansalaisille ja sellaisille kyseisen jäsenvaltion oikeushenkilöille, joiden päätoimipaikka on kyseisessä jäsenvaltiossa (CPC 851 ja 853).

Tämä varauma ei rajoita tämän sopimuksen soveltamista eikä tämän sopimuksen 11.1 artiklan 2 kohdan e ja f alakohdassa tarkoitettujen osapuolen hankintojen tai tukien poissulkemista.

Toimenpiteet:

EU: Kaikki tämänhetkiset ja tulevat Euroopan unionin tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmat, mukaan luettuina Horisontti 2020 -puiteohjelmaan osallistumista koskevat säännöt ja yhteisiä teknologia-aloitteita koskevat asetukset ja Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT) sekä tämänhetkiset ja tulevat kansalliset, alueelliset ja paikalliset tutkimusohjelmat.

Varauma nro 5 – Kiinteistöpalvelut

Toimiala – osa-ala: Kiinteistöpalvelut

Toimialaluokka: CPC 821 ja 822

Varauman tyyppi: Kansallinen kohtelu

Suosituimmuuskohtelu

Paikallinen läsnäolo

Luku: Sijoitusten vapauttaminen ja Rajat ylittävä palvelukauppa

Hallintotaso: EU/jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

CY: Kiinteistöalan palvelujen tarjoamiseen sovelletaan kansalaisuus- ja asuinpaikkavaatimusta.

Toimenpiteet:

CY: Kiinteistönvälittäjälaki 71(1)/2010, sellaisena kuin se on muutettuna.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

CZ: Luonnollisilla henkilöillä on oltava asuinpaikka Tšekissä ja oikeushenkilöiden on oltava sijoittautunut Tšekkiin voidakseen saada toimiluvan kiinteistöalan palvelujen tarjoamista varten.

HR: Kiinteistöalan palvelujen tarjoaminen edellyttää kaupallista läsnäoloa ETA-valtiossa.

PT: Luonnollisilta henkilöiltä edellytetään asuinpaikkaa ETA-valtiossa. Oikeushenkilöiltä edellytetään yrityksen perustamista ETA-valtioon.

Toimenpiteet:

CZ: Laki kaupan alan toimiluvista.

HR: Kiinteistönvälityslaki (OG 107/07 ja 144/12) 2 §.

PT: Asetus 211/2004 (3 ja 25 §), sellaisena kuin se on muutettuna ja uudelleenjulkaistuna asetuksella 69/2011.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

DK: Tanskan alueella toimivan luonnollisen henkilön tarjotessa kiinteistöalan palveluja vain hyväksytty kiinteistönvälittäjä, joka on Tanskan liiketoimintaviranomaisen ylläpitämään kiinteistönvälittäjärekisteriin merkitty luonnollinen henkilö, voi käyttää nimikettä ”kiinteistönvälittäjä”. Laissa edellytetään, että hakijalla on asuinpaikka Tanskassa, Euroopan unionissa, ETAssa tai Sveitsin valaliitossa.

Kiinteistöjen myyntiä koskevaa lakia sovelletaan ainoastaan tarjottaessa kiinteistöalan palveluja kuluttajille. Kiinteistöjen myyntiä koskevaa lakia ei sovelleta kiinteistöjen vuokraukseen (CPC 822).

Toimenpiteet:

DK: Lov om formidling af fast ejendom m.v. lov. nr. 526 af 28.05.2014 (laki kiinteistöjen myynnistä).

Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu:

SI: Slovenia sallii Chilen kansalaisten ja chileläisten yritysten tarjota kiinteistönvälityspalveluja samoin ehdoin ja siinä määrin kuin Chile sallii Slovenian kansalaisten ja slovenialaisten yritysten tarjota kiinteistönvälityspalveluja, kun seuraavat ehdot täyttyvät: oikeus toimia kiinteistönvälittäjänä lähtömaassa, asianmukaisten asiakirjojen toimittaminen siitä, että henkilö ei ole saanut tuomiota rikosasioissa, sekä merkitseminen kiinteistönvälittäjärekisteriin Slovenian toimivaltaisessa ministeriössä.

Toimenpiteet:

SI: Laki kiinteistönvälitystoimistoista.

Varauma nro 6 – Yrityspalvelut

Toimiala – osa-ala:	Liike-elämän palvelut – Vuokraus- tai leasingpalvelut ilman käyttäjää tai kuljettajaa; liikkeenjohdon konsultointipalveluihin liittyvät palvelut; tekniset testaus- ja analysointipalvelut; tieteelliset ja tekniset konsultointipalvelut; maatalouteen liittyvät palvelut; turvallisuuspalvelut; työnvälityspalvelut; käännös- ja tulkkauspalvelut sekä muut liike-elämän palvelut
Toimialaluokka:	ISIC Rev. 3.1 37, CPC 612 osittain, 621 osittain, 625 osittain, 831, 85990 osittain, 86602, 8675, 8676, 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209, 87901, 87902, 87909, 88 ja 893 osittain
Varauman tyyppi:	Kansallinen kohtelu Suosituimmuuskohtelu Ylempi johto ja hallitukset Paikallinen läsnäolo
Luku:	Sijoitusten vapauttaminen ja Rajat ylittävä palvelukauppa
Hallintotaso:	EU/jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

- a) Vuokraus- tai leasingpalvelut ilman kuljettajaa tai käyttäjää (CPC 83103 ja 831)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu:

SE: Ruotsin lipun alla purjehtiminen edellyttää, että määräävä ruotsalaisvaikutus toiminnassa osoitetaan, jos alukseen liittyy ulkomaalaisomistukseen kytkeytyviä etuja. Määrävällä ruotsalaisvaikutuksella tarkoitetaan sitä, että aluksen operointi tapahtuu Ruotsista ja että yli puolet aluksesta on ruotsalaisomistuksessa tai toisen ETA-maan henkilön omistuksessa. Muille ulkomaisille aluksille voidaan myöntää poikkeus tähän sääntöön, jos ruotsalainen oikeushenkilö tekee niistä vuokra- tai leasingvuokrasopimuksen ilman miehistöä (CPC 83103).

Toimenpiteet:

SE: Sjölagen (merilaki) (1994:1009), 1 luvun 1 §.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

SE: Sellaisten vuokraus- ja leasingpalvelujen tarjoajien, joissa autoja tai tiettyjä maastoajoneuvoja (terrängmotorfordon) vuokrataan tai leasingvuokrataan ilman kuljettajaa alle vuoden pituiseksi ajaksi, on nimettävä henkilö, joka on vastuussa muun muassa siitä, että toiminta toteutetaan sovellettavien sääntöjen ja määräysten mukaisesti ja että tieliikenneturvallisuuksääntöjä noudatetaan. Vastuuhenkilön on asuttava ETA-alueella (CPC 831).

Toimenpiteet:

SE: Lag (1998: 492 om biluthyrning (laki autovuokrauksesta).

b) Vuokraus- tai leasingpalvelut ja muut ilmailuun liittyvät liike-elämän palvelut (CPC 83104)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu:

EU: Euroopan unionin lentoliikenteen harjoittajan käyttämien ilma-alusten vuokraukseen tai leasingvuokraukseen ilman miehistöä (dry lease) sovelletaan ilma-alusten rekisteröintivaatimuksia. Dry lease -sopimukseen, jonka osapuolena on Euroopan unionin lentoliikenteen harjoittaja, on sovellettava Euroopan unionin tai kansallisen lentoturvallisuuslainsäädännön vaatimuksia, kuten etukäteishyväksyntää ja muita edellytyksiä, joita sovelletaan kolmannessa maassa rekisteröidyn ilma-aluksen käyttöön. Rekisteröitävän ilma-aluksen voidaan edellyttää olevan joko tietyt kansalaisuusvaatimukset täyttävien luonnollisten henkilöiden tai tietyt osakkuutta ja määräysvaltaa koskevat vaatimukset täyttävien yritysten omistuksessa (CPC 83104).

Jos unionin ulkopuolella toimivat tietokonepohjaisten paikanvarausjärjestelmien (TPJ) tarjoajat eivät myönnä Euroopan unionin lentoliikenteen harjoittajille vastaavaa (eli syrjimätöntä) kohtelua kuin Euroopan unionin TPJ-tarjoajat tarjoavat kolmannen maan lentoliikenteen harjoittajille Euroopan unionissa tai jos Euroopan unionin ulkopuolella toimivat lentoliikenteen harjoittajat eivät myönnä Euroopan unionin TPJ-palvelujen tarjoajille vastaavaa kohtelua kuin Euroopan unionissa toimivat lentoliikenteen harjoittajat myöntävät kolmannen maan TPJ-palvelujen tarjoajille, voidaan toteuttaa toimenpiteitä, jotta Euroopan unionissa toimivat TPJ-palvelujen tarjoajat myöntävät vastaavan syrjivän kohtelun Euroopan unionin ulkopuolella toimiville lentoliikenteen harjoittajille tai Euroopan unionin lentoliikenteen harjoittajat Euroopan unionin ulkopuolella toimiville TPJ-palvelujen tarjoajille.

Toimenpiteet:

EU: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1008/2008¹; ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 80/2009².

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1008/2008, annettu 24 päivänä syyskuuta 2008, lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä (EUVL L 293, 31.10.2008, s. 3).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 80/2009, annettu 14 päivänä tammikuuta 2009, tietokonepohjaisia paikanvarausjärjestelmiä koskevista käytäntesäännöistä ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2299/89 kumoamisesta (EUVL L 35, 4.2.2009, s. 47).

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa –
Kansallinen kohtelu:

BE: Sellaisten luonnollisten henkilöiden omistuksessa olevat yksityiset (siviili-)ilma-alukset, jotka eivät ole ETAn jäsenvaltion kansalaisia, voidaan rekisteröidä ainoastaan, jos kyseisten luonnollisten henkilöiden koti- tai asuinpaikka on ollut Belgiassa keskeytyksettä vähintään yhden vuoden. Sellaisten ulkomaalaisten oikeushenkilöiden omistuksessa olevat yksityiset (siviili-)ilma-alukset, joita ei ole muodostettu ETAn jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, voidaan rekisteröidä ainoastaan, jos kyseisillä oikeushenkilöillä on ollut päätoimipaikka, liiketoimipaikka tai toimisto Belgiassa keskeytyksettä vähintään yhden vuoden (CPC 83104).

Toimenpiteet:

BE: Arrêté Royal du 15 mars 1954 réglementant la navigation aérienne.

c) Liikkeenjohdon konsultointipalvelut – välimies- ja sovittelupalvelut (CPC 86602)

Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

BG: Sovittelupalvelujen tarjoaminen edellyttää pysyvää tai pitkäaikaista oleskelua Bulgarian tasavallassa muilta kuin ETAn jäsenvaltioiden tai Sveitsin valaliiton kansalaisilta.

HU: Sovittelupalvelujen (välimies- ja sovittelupalvelut) harjoittaminen edellyttää oikeusjärjestelmästä vastaavan ministerin lupaa, joka annetaan merkitsemällä rekisteriin ja joka voidaan myöntää ainoastaan luonnollisille henkilöille ja oikeushenkilöille, joilla on asuinpaikka Unkarissa tai jotka ovat sijoittautuneet sinne.

Toimenpiteet:

BG: Sovittelulaki 8 §.

HU: Sovittelulaki LV/2002.

d) Tekniset testaus- ja analysointipalvelut (CPC 8676)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa –
Kansallinen kohtelu:

CY: Kemistien ja biologisten palvelujen tarjoaminen edellyttää jäsenvaltion kansalaisuutta.

FR: Biologin ammatit on varattu luonnollisille henkilöille, joiden on oltava ETA-valtion kansalaisia.

Toimenpiteet:

CY: Vuonna 1988 annettu kemistien rekisteröimistä koskeva laki 157/1988, sellaisena kuin se on muutettuna.

FR: Code de la Santé Publique.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

BG: Teknisten testaus- ja analyysipalvelujen tarjoaminen edellyttää Bulgarian kauppalaan mukaista sijoittautumista ja rekisteröitymistä kaupparekisteriin.

Maantieajoneuvojen teknisen kunnan osoittamiseksi tarvittavien määräaikaistarkastusten suorittamiseksi henkilön on oltava rekisteröity Bulgarian kauppalaan tai voittoa tavoittelemattomia oikeudellisia henkilöitä koskevan lain mukaisesti tai henkilön on oltava rekisteröity muussa ETAn jäsenvaltiossa.

Ilman ja veden koostumuksen ja puhtauden testausta ja analysointia voivat suorittaa ainoastaan Bulgarian ympäristö- ja vesiministeriö tai sen virastot yhteistyössä Bulgarian tiedeakatemian kanssa.

Toimenpiteet:

BG: Laki tuotteiden teknisistä vaatimuksista,

Mittauslaki,

Laki puhtaasta ulkoilmasta ja

Vesilaki ja Määräys N-32 määräaikaistarkastuksista maantieajoneuvojen teknisen kunnon osoittamiseksi.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu, Paikallinen läsnäolo:

IT: Biologeilta, kemisteiltä, agronomeilta ja ”periti agrari” - ammatin harjoittajilta edellytetään ammattirekisteriin merkitsemistä. Kolmannen maan kansalaiset voivat ilmoittautua rekisteriin vastavuoroisuuden perusteella.

Toimenpiteet:

IT: Biologit ja kemistit: Laki biologin ammatista 396/1967; ja Kuninkaan asetus 842/1928 kemistin ammatista.

e) Tieteelliset ja tekniset konsultointipalvelut (CPC 8675)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu, Paikallinen läsnäolo:

IT: Geologirekisteriin merkitseminen, joka on vaatimuksena maanmittarin ja geologin ammatin harjoittamiselle sekä etsintäpalvelujen ja kaivosten toimintaan liittyvien palvelujen jne. tarjoamiselle, edellyttää asuinpaikkaa tai yrityksen kotipaikkaa Italiassa. Lisäksi edellytetään jäsenvaltion kansalaisuutta, mutta ulkomaalaiset voivat ilmoittautua rekisteriin vastavuoroisuuden perusteella.

Toimenpiteet:

IT: Geologit: Laki 112/1963, 2 ja 5 §, D.P.R. 1403/1965, 1 §.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

BG: Kiinteistörekistereihin, maanmittaukseen ja kartografiaan liittyviä tehtäviä suorittavilta luonnollisilta henkilöiltä edellytetään ETAn jäsenvaltion tai Sveitsin valaliiton kansalaisuutta ja asuinpaikkaa jossakin näistä valtioista. Oikeushenkilöiltä edellytetään ETA-valtion tai Sveitsin valaliiton lainsäädännön mukaista rekisteröitymistä kaupparekisteriin.

Toimenpiteet:

BG: Maa- ja kiinteistörekisterilaki ja Maanmittaus- ja kartografialaki.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa –
Kansallinen kohtelu:

CY: Asianomaisten palvelujen tarjoamiseen sovelletaan kansalaisuusvaatimusta.

Toimenpiteet:

CY: Laki 224/1990, sellaisena kuin se on muutettuna.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa –
Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

FR: Etsintä- ja koekaivauspalvelujen tarjoaminen edellyttää sijoittautumista. Vaatimuksesta voidaan poiketa tieteellisten tutkijoiden osalta tutkimusministerin päätöksellä ja ulkoministerin suostumuksella.

Toimenpiteet:

FR: Loi 46-942 du 7 mai 1946 ja décret n°71-360 du 6 mai 1971.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa –
Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

HR: Geologiset, geodeettiset ja kaivostoimintaan liittyvät konsultointipalvelut sekä niihin liittyvät ympäristönsuojelua koskevat konsultointipalvelut voidaan toteuttaa Kroatian alueella vain yhdessä kroatialaisten oikeushenkilöiden kanssa tai niiden kautta.

Toimenpiteet:

HR: Määräys vaatimuksista, jotka koskevat oikeushenkilöille annettavaa lupaa toteuttaa ammatillisia ympäristönsuojelutoimia (OG No.57/10) 32–35 §.

f) Maatalouteen liittyvät palvelut (CPC 88 osittain)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa –
Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu, Paikallinen läsnäolo:

IT: Biologeilta, kemisteiltä, agronomeilta ja ”periti agrari” - ammatin harjoittajilta edellytetään ammattirekisteriin merkitsemistä. Kolmannen maan kansalaiset voivat ilmoittautua rekisteriin vastavuoroisuuden perusteella.

Toimenpiteet:

IT: Biologit ja kemistit: Laki biologin ammatista 396/1967; ja Kuninkaan asetus 842/1928 kemistin ammatista.

Sijoitusten vapauttaminen – Suosituimmuuskohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Suosituimmuuskohtelu:

PT: Biologin, kemistin ja agronomin ammatit on varattu luonnollisille henkilöille. Kolmansien maiden kansalaisiin sovelletaan vastavuoroisuusjärjestelmää insinöörien ja koneinsinöörien osalta (ja kansalaisuutta ei edellytetä). Biologien osalta ei edellytetä kansalaisuutta eikä vastavuoroisuutta.

Toimenpiteet:

PT: Asetus 119/92 alterado p/ Lei 123/2015, 2 set. (Ordem Engenheiros);

Laki 47/2011 alterado p/ Lei 157/2015, 17 set. (Ordem dos Engenheiros Técnicos); ja

Asetus 183/98 alterado p/ Lei 159/2015, 18 set. (Ordem dos Biólogos).

g) Turvallisuuspalvelut (CPC 87302, 87303, 87304, 87305 ja 87309)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

IT: Turvallisuus- ja vartiointipalvelujen tarjoamiseen ja arvoesineiden kuljettamiseen tarvittavan luvan saaminen edellyttää jäsenvaltion kansalaisuutta ja asuinpaikkaa jäsenvaltiossa.

PT: Ulkomainen palveluntarjoaja ei saa tarjota rajat ylittäviä turvallisuus- ja vartiointipalveluja.

Erikoistunutta henkilöstöä koskee kansalaisuusvaatimus.

Toimenpiteet:

IT: Laki yleisestä turvallisuudesta (TULPS) 773/1931, 133–141 §; ja kuninkaan asetus 635/1940, 257 §.

PT: Laki 34/2013 alterada p/ Lei 46/2019, 16 maio; ja Asetus 273/2013 alterada p/ Portaria 106/2015, 13 abril.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

DK: Turvallisuuspalvelujen tarjoamiseen tarvittavaa lupaa hakeviin luonnollisiin henkilöihin sovelletaan asuinpaikkavaatimusta.

Asuinpaikkavaatimusta sovelletaan myös turvallisuuspalvelujen tarjoamiseen tarvittavaa lupaa hakevien oikeushenkilöiden johtajiin ja johtokunnan jäsenten enemmistöön. Johtajien ja johtokunnan jäsenten asuinpaikkavaatimusta ei kuitenkaan edellytetä siltä osin kuin noudatetaan kansainvälisten sopimusten tai oikeusministeriön antamia määräyksiä.

Toimenpiteet:

DK: Lovbekendtgørelse 2016-01-11 nr. 112 om vagtvirksomhed.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

EE: Vartiointipalvelujen tarjoaminen edellyttää asuinpaikkaa.

Toimenpiteet:

EE: Turvaseadus (turvallisuuslaki), 21 ja 22 §.

h) Työnvälityspalvelut (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206 ja 87209)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu (koskee hallinnon aluetasoa):

BE: Kaikilla Belgian alueilla yrityksen, jonka päätoimipaikka on ETA:n ulkopuolella, on osoitettava, että se tarjoaa työnvälityspalveluja alkuperämaassaan. Vallonian alueella työnvälityspalvelujen tarjoaminen edellyttää tiettyä oikeushenkilötyyppejä (régulièrement constituée sous la forme d'une personne morale ayant une forme commerciale, soit au sens du droit belge, soit en vertu du droit d'un Etat membre ou régie par celui-ci, quelle que soit sa forme juridique). Yrityksen, jonka päätoimipaikka on ETA:n ulkopuolella, on osoitettava, että se täyttää asetuksen ehdot (esimerkiksi oikeushenkilötyyppejä koskevat vaatimukset).

Saksankielisessä yhteisössä yrityksen, jonka päätoimipaikka on ETA:n ulkopuolella, on täytettävä mainitussa asetuksessa asetetut hyväksyntäperusteet (CPC 87202).

Toimenpiteet:

BE: Flanderi: Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling, 8 §:n 3 momentti.

Vallonia: Décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (asetus työvoimanvälitystoimistojen rekisteröinnistä tai hyväksymisestä, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2009), 7 §; ja Arrêté du Gouvernement wallon du 10 décembre 2009 portant exécution du décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (Vallonian hallituksen päätös työvoimanvälitystoimistojen rekisteröinnistä tai hyväksymisestä 3 päivänä huhtikuuta 2009 annetun asetuksen täytäntöönpanosta, annettu 10 päivänä joulukuuta 2009), 4 §.

Saksankielinen yhteisö: Dekret über die Zulassung der Leiharbeitsvermittler und die Überwachung der privaten Arbeitsvermittler / Décret du 11 mai 2009 relatif à l'agrément des agences de travail intérimaire et à la surveillance des agences de placement privées, 6 §.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa –
Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

DE: Tilapäisen työvoiman välitystä koskevan toimiluvan saaminen edellyttää ETAn jäsenvaltion kansalaisuutta tai kaupallista läsnäoloa Euroopan unionissa (tilapäisen työvoiman välitystä koskevan lain (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz) 3 §:n 3–5 momentin nojalla). Liittovaltion työ- ja sosiaaliministeriö voi antaa määräyksen, joka koskee ETA:n ulkopuolisten työntekijöiden rekrytoimista ja palkkaamista tiettyihin ammatteihin, esimerkiksi terveydenhuollon ammatteihin sekä hoito- ja hoiva-ammatteihin. Toimilupa tai sen jatkaminen evätään, jos sellaisten laitosten, laitosten osien tai täydentävien laitosten, jotka eivät sijaitse ETA-alueella, on tarkoitus tuottaa väliaikaista työvoimaa tilapäisen työvoiman välitystä koskevan lain (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz) 3 §:n 2 momentin nojalla.

ES: Ennen toiminnan aloittamista työnvälitystoimistojen on toimitettava valaehtoinen vakuutus, jossa todistetaan voimassa olevan lainsäädännön vaatimusten täyttyminen (CPC 87201 ja 87202).

Toimenpiteet:

DE: Gesetz zur Regelung der Arbeitnehmerüberlassung (AÜG),

Sozialgesetzbuch Drittes Buch (SGB III; sosiaaliturvalain III osa) – Työllisyyden edistäminen;

Verordnung über die Beschäftigung von Ausländerinnen und Ausländern (BeschV; Ulkomaisen työvoiman työllistämistä koskeva asetus).

ES: Real Decreto-ley 8/2014, de 4 de julio, de aprobación de medidas urgentes para el crecimiento, la competitividad y la eficiencia (tramitado como Ley 18/2014, de 15 de octubre).

i) Käännös- ja tulkkauspalvelut (CPC 87905)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu:

BG: Virallista käännöstoimintaa harjoittavilla ulkomaisilla luonnollisilla henkilöillä on oltava pitkäaikainen, pidennetty tai pysyvä oleskelulupa Bulgarian tasavallassa.

Toimenpiteet:

BG: Määräys asiakirjojen laillistamisesta, vahvistamisesta ja kääntämisestä.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu:

CY: Virallisten käännösten ja todistuspalvelujen tarjoaminen edellyttää rekisteröitymistä auktorisoitujen kääntäjien rekisteröintineuvoston auktorisoitujen kääntäjien rekisteriin. Sovelletaan kansalaisuusvaatimusta.

HR: Auktorisoitujen kääntäjien on oltava ETA-valtion kansalaisia.

Toimenpiteet:

CY: Laki virallisten kääntäjien palvelujen rekisteröinnistä ja sääntelystä 2019 (45(I)/2019), sellaisena kuin se on muutettuna.

HR: Asetus vakituisista tuomioistuintulkeista (virallinen lehti 88/2008), 2 §.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

FI: Auktorisoidulla kääntäjällä on oltava asuinpaikka ETA-valtiossa.

Toimenpiteet:

FI: Laki auktorisoiduista kääntäjistä 1231/2007, 2 §:n 1 mom.

- j) Muut yrityspalvelut (CPC 612 osittain, 621 osittain, 625 osittain, 87901, 87902, 88493, 893 osittain, 85990 osittain ja 87909 sekä ISIC 37)

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

SE: Panttilainaamojen osalta sijoittautuminen on pakollista (CPC 87909 osittain).

Toimenpiteet:

SE: Panttilainaamolaki (1995:1000).

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu:

PT: Perintä- ja luottotietopalvelujen tarjoaminen edellyttää jäsenvaltion kansalaisuutta (CPC 87901 ja 87902).

Toimenpiteet:

PT: Laki 49/2004.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

CZ: Huutokauppapalvelut edellyttävät toimilupaa. Toimiluvan saaminen (vapaaehtoisten julkisten huutokauppojen tarjoamista varten) edellyttää yritykseltä yhtiöitymistä Tšekissä ja luonnolliselta henkilöltä oleskelulupaa; lisäksi yrityksen ja luonnollisen henkilön on oltava merkitty Tšekin kaupparekisteriin (CPC 612 osittain, 621 osittain, 625 osittain ja 85990 osittain).

Toimenpiteet:

CZ: Laki nro 455/1991 Kok.,

Laki kaupan alan toimiluvista ja

Laki nro 26/2000 Kok., julkisista huutokaupoista.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

CZ: Ainoastaan hyväksytty pakkausalan yritys voi tarjota pakkausten kierrättämiseen ja hyödyntämiseen liittyviä palveluja, ja sen on oltava muodostettu oikeushenkilönä (CPC 88493 ja ISIC 37).

Toimenpiteet:

CZ: Laki 477/2001 Kok. (pakkauslaki) 16 §.

Varauma nro 7 – Rakennusalan palvelut

Toimiala – osa-ala: Rakennuspalvelut ja niihin liittyvät tekniset palvelut

Toimialaluokka: CPC 51

Varauman tyyppi: Kansallinen kohtelu

Luku: Sijoitusten vapauttaminen; Rajat ylittävä palvelukauppa

Hallintotaso: EU/jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

CY: Kansalaisuusvaatimus.

Toimenpide:

CY: Rakennus- ja teknisten töiden urakoitsijoiden rekisteröintiä ja valvontaa koskeva laki vuodelta 2001 (29 (I)/2001), 15 ja 52 §.

Varauma nro 8 – Jakelupalvelut

Toimiala – osa-ala: Jakelupalvelut – yleiset, tupakan jakelupalvelut

Toimialaluokka: CPC 3546, 621 osittain, 6222, 631 ja 632 osittain

Varauman tyyppi: Kansallinen kohtelu

Paikallinen läsnäolo

Luku: Sijoitusten vapauttaminen; Rajat ylittävä palvelukauppa

Hallintotaso: EU/jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

a) Jakelupalvelut (CPC 3546, 631, 632 (ei kuitenkaan 63211), 63297, 62276 ja 621 osittain)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa –
Kansallinen kohtelu:

CY: Kansalaisuusvaatimusta sovelletaan lääke-edustajien ja -esittelijöiden tarjoamiin
jakelupalveluihin (CPC 62117).

Toimenpiteet:

CY: Laki 74(I) 2020, sellaisena kuin se on muutettuna.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

LT: Pyroteknisten tavaroiden jakelu edellyttää lupaa. Luvan voivat saada ainoastaan Euroopan unionin oikeushenkilöt (CPC 3546).

Toimenpiteet:

LT: Siviilikäyttöön tarkoitettujen pyroteknisten aineiden valvontaa koskeva laki (23. maaliskuuta 2004, nro IX-2074).

- b) Tupakan jakelu (CPC 6222 osittain, 62228, 6310 osittain ja 63108)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu:

ES: Sijoittautumiseen sovelletaan jäsenvaltion kansalaisuutta koskevaa vaatimusta. Ainoastaan luonnolliset henkilöt voivat toimia tupakkakauppiaana. Kukin tupakkakauppia voi saada ainoastaan yhden toimiluvan (CPC 63108).

FR: Kansalaisuusvaatimusta sovelletaan tupakkakaupan pitäjiin (buraliste) (CPC 6222 osittain ja 6310 osittain).

Toimenpiteet:

ES: Laki 14/2013, 27. syyskuuta 2014.

FR: Code général des impôts.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa –
Kansallinen kohtelu:

AT: Luvan myöntämisessä etusijalle asetetaan ETAn jäsenvaltioiden kansalaiset (CPC 63108).

Toimenpiteet:

AT: Tupakkamonopolilaki 1996, 5 ja 27 §.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu:

IT: Tupakan jakelu ja myynti edellyttää toimilupaa. Lupa myönnetään julkisessa menettelyssä. Luvan myöntämiseen sovelletaan taloudellista tarveharkintaa. Pääasialliset arviointiperusteet: väestö ja olemassa olevien myyntipisteiden maantieteellinen tiheys (CPC 6222 osittain ja 6310 osittain).

Toimenpiteet:

IT: Asetus 184/2003

Laki 165/1962

Laki 3/2003

Laki 1293/1957

Laki 907/1942 ja

Tasavallan presidentin asetus (D.P.R.) 1074/1958.

Varauma nro 9 – Koulutuspalvelut

Toimiala – osa-ala: Koulutuspalvelut (yksityisesti rahoitetut)

Toimialaluokka: CPC 921, 922, 923 ja 924

Varauman tyyppi: Kansallinen kohtelu

Ylempi johto ja hallitukset

Paikallinen läsnäolo

Luku: Sijoitusten vapauttaminen; Rajat ylittävä palvelukauppa

Hallintotaso: EU/jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Ylempi johto ja hallitukset:

CY: Yksityisesti rahoitetun koulun omistajien ja enemmistöosakkaiden on oltava jäsenvaltion kansalaisia. Chilen kansalaiset voivat saada (opetus)ministeriltä luvan määrätyn muodon ja edellytysten mukaisesti.

Toimenpiteet:

CY: Yksityiskouluja koskeva laki vuodelta 2019 (N. 147(I)/2019), sellaisena kuin se on muutettuna, Korkeakoululaki vuodelta 1996 (nro 67(I)/1996), sellaisena kuin se on muutettuna, ja yksityisiä yliopistoja koskeva laki (perustaminen, toiminta ja valvonta) vuodelta 2005 (nro 109(I)/2005), sellaisena kuin se on muutettuna.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

BG: Ainoastaan hyväksytyt bulgarialaiset yritykset (vaatimuksena kaupallinen läsnäolo) voivat tarjota yksityisesti rahoitettuja perus- ja keskiasteen koulutuspalveluja. Ulkomaalaisomisteisia bulgarialaisia lastentarhoja ja kouluja voidaan perustaa tai niitä voidaan muuttaa sellaisten bulgarialaisten ja ulkomaisten järjestöjen, yhtiöiden tai yritysten taikka luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden pyynnöstä, jotka on rekisteröity asianmukaisesti Bulgariassa, koulutus- ja tiedeministerin aloitteesta annettavalla ministerineuvoston päätöksellä. Ulkomaalaisomistuksessa olevia lastentarhoja ja kouluja voidaan perustaa tai niitä voidaan muuttaa ulkomaisten oikeushenkilöiden pyynnöstä kansainvälisten sopimusten ja yleissopimusten sekä edellä mainittujen säännösten mukaisesti. Ulkomaiset korkeakoulut eivät voi perustaa tytäryrityksiä Bulgarian alueelle. Ulkomaiset korkea-asteen oppilaitokset voivat avata tiedekuntia, osastoja, instituutteja ja oppilaitoksia Bulgariassa ainoastaan bulgarialaisten korkean asteen koulujen organisaation yhteyteen ja yhteistyössä niiden kanssa (CPC 921 ja 922).

Toimenpiteet:

BG: Esi- ja kouluopetusta koskeva laki ja

Laki korkea-asteen koulutuksesta, lisäsäännösten 4 kohta.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

SI: Vain slovenialaiset luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt voivat perustaa yksityisesti rahoitettuja perusasteen oppilaitoksia. Palveluntarjoajan on perustettava sääntömääräinen kotipaikka tai sivuliike (CPC 921).

Toimenpiteet:

SI: Laki koulutuksen järjestämisestä ja rahoituksesta (Slovenian tasavallan virallinen lehti nro 12/1996) ja sen tarkistukset, 40 §.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

CZ ja SK: Yksityisesti rahoitetun korkeakoulun toimintaa koskevan valtion hyväksynnän hakeminen edellyttää sijoittautumista jäsenvaltioon. Tätä varausta ei sovelleta keskiasteen koulutuksen jälkeisiin teknisiin ja ammatillisiin koulutuspalveluihin (CPC 92310).

Toimenpiteet:

CZ: Laki nro 111/1998, Kok. (laki korkea-asteen koulutuksesta), 39 §, ja

Laki nro 561/2004 Kok. esiasteen, perusasteen, keskiasteen, korkea-asteen ja muusta koulutuksesta (koulutuslaki).

SK: Laki nro 131 yliopistoista, annettu 21 päivänä helmikuuta 2002.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Ylempi johto ja hallitukset sekä Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

EL: Yksityisesti rahoitettujen perus- ja keskiasteen oppilaitosten omistajien, hallituksen jäsenten enemmistön ja opettajien on oltava jäsenvaltion kansalaisia (CPC 921 ja 922). Yliopistotason koulutusta saavat tarjota ainoastaan laitokset, jotka ovat täysin itsehallinnollisia julkisoikeudellisia oikeushenkilöitä. Laissa 3696/2008 sallitaan kuitenkin, että Euroopan unionin toimijat (luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt) voivat perustaa yksityisiä korkea-asteen oppilaitoksia, joiden myöntämiä todistuksia ei tunnusteta yliopistotutkintotodistuksia vastaaviksi todistuksiksi (CPC 923).

Toimenpiteet:

EL: Lait 682/1977, 284/1968 ja 2545/1940, presidentin asetus 211/1994, sellaisena kuin se on muutettuna

presidentin asetuksella 394/1997, Helleenien tasavallan perustuslaki, 16 §:n 5 mom., ja laki 3549/2007.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu:

FR: Yksityisesti rahoitetussa oppilaitoksessa opettaminen edellyttää jäsenvaltion kansalaisuutta (CPC 921, 922 ja 923). Chilen kansalaiset voivat kuitenkin saada asianomaisilta toimivaltaisilta viranomaisilta luvan opettaa perus-, keski- tai korkea-asteen oppilaitoksissa. Chilen kansalaiset voivat myös saada asianomaisilta toimivaltaisilta viranomaisilta luvan perustaa ja pitää yllä perus-, keski- tai korkea-asteen oppilaitoksia. Tällaiset luvat myönnetään harkinnanvaraisesti.

Toimenpiteet:

FR: Code de l'éducation.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu:

MT: Palveluntarjoajat, jotka haluavat tarjota yksityisesti rahoitettuja korkeakoulutuspalveluja tai aikuiskoulutuspalveluja, tarvitsevat koulutus- ja työllisyysministeriön toimiluvan. Päätös toimiluvan myöntämisestä voi olla harkinnanvarainen (CPC 923 ja 924).

Toimenpiteet:

MT: Oikeudellinen huomautus 296/2012.

Varauma nro 10 – Ympäristöpalvelut

Toimiala – osa-ala: Ympäristöpalvelut – käytettyjen paristojen ja akkujen, vanhojen autojen sekä sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittely ja kierrätys; ilman laadun ja ilmaston suojeleminen (poistokaasujen puhdistuspalvelut)

Toimialaluokka: CPC 9402 osittain ja 9404

Varauman tyyppi: Paikallinen läsnäolo

Luku: Rajat ylittävä palvelukauppa

Hallintotaso: EU/jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

SE: Vain Ruotsiin sijoittautuneille yhteisöille tai yhteisöille, joiden päätoimipaikka on Ruotsissa, voidaan antaa hyväksyntä pako- ja poistokaasupäästöjen valvontapalvelujen tarjoamiseen (CPC 9404).

SK: Käytettyjen paristojen ja akkujen, jätteöljyjen, vanhojen autojen ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittely ja kierrätys edellyttävät yrityksen perustamista ETA-alueelle (asuinpaikkavaatimus) (CPC 9402 osittain).

Toimenpiteet:

SE: Ajoneuvolaki (2002:574).

SK: Jätelaki 79/2015.

Varauma nro 11 – Terveystenhoolto- ja sosiaalipalvelut

Toimiala – osa-ala: Terveystenhoolto- ja sosiaalipalvelut

Toimialaluokka: CPC 931 ja 933

Varauman tyyppi: Kansallinen kohtelu

Luku: Sijoitusten vapauttaminen ja Rajat ylittävä palvelukauppa

Hallintotaso: EU/jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu:

FR: Sairaala- ja sairaankuljetuspalvelujen, hoitolaitosten palvelujen (muiden kuin sairaalapalvelujen) ja sosiaalipalvelujen osalta tarvitaan lupa johtotehtävissä toimimiseen. Lupamenettelyssä otetaan huomioon paikallisten johtajien saatavuus.

Toimenpiteet:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, Loi n°2011-940 du 10 août 2011 modifiant certaines dispositions de la loi n°2009-879 dite HPST, Loi n°47-1775 portant statut de la coopération; ja Code de la santé publique.

Varauma nro 12 – Matkailu ja siihen liittyvät palvelut

Toimiala – osa-ala: Matkailu ja matkailuun liittyvät palvelut – hotellit, ravintolat ja ravitsemispalvelut; matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien palvelut (matkanjohtajien palvelut mukaan luettuina); matkailijoiden opastuspalvelut

Toimialaluokka: CPC 641, 642, 643, 7471 ja 7472

Varauman tyyppi: Kansallinen kohtelu

Ylempi johto ja hallitukset

Paikallinen läsnäolo

Luku: Sijoitusten vapauttaminen; Rajat ylittävä palvelukauppa

Hallintotaso: EU/jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Ylempi johto ja hallitukset sekä Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu:

BG: Sijoittautuessaan Bulgarian alueelle matkanjärjestäjien ja matkatoimistojen palveluja voi tarjota ETA-valtioon sijoittautunut henkilö, jos tämä henkilö esittää jäljennöksen asiakirjasta, jolla todistetaan oikeus harjoittaa mainittua toimintaa, sekä rahoituslaitoksen tai vakuutuksenantajan laatiman todistuksen tai muun asiakirjan, joka sisältää tiedot voimassa olevasta vakuutuksesta, joka kattaa kyseisen henkilön vastuun vahingoista, joita saattaa aiheutua ammatillisten velvollisuuksien tuottamuksellisen täyttämättä jättämisen tuloksena. Ulkomaisten johtajien määrä ei saa ylittää Bulgarian kansalaisuutta olevien johtajien määrää, jos julkisen (valtiollisen tai kunnallisen) pääoman osuus bulgarialaisessa yrityksessä on enemmän kuin 50 prosenttia. Matkailijoiden opastuspalvelujen tarjoajilta edellytetään ETA-valtion kansalaisuutta (CPC 641, 642, 643, 7471 ja 7472).

Toimenpiteet:

BG: Matkailulaki 61, 113 ja 146 §.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

CY: Matkailualan yrityksen ja matkatoimiston perustamista ja toimintaa koskeva toimilupa myönnetään vain Euroopan unionin luonnollisille henkilöille ja oikeushenkilöille. Sama koskee olemassa olevan yrityksen tai toimiston toimiluvan uusimista. Muuhun jäsenvaltioon sijoittautuneita yrityksiä lukuun ottamatta ulkomaiset yritykset eivät voi tarjota Kyproksen tasavallassa järjestelmällisesti ja pysyvästi edellä mainitun lain 3 §:ssä tarkoitettuja toimintoja, jollei niitä edusta paikallinen yritys. Matkailijoiden opastuspalvelujen ja matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien palvelujen tarjoaminen edellyttää jäsenvaltion kansalaisuutta (CPC 7471 ja 7472).

Toimenpiteet:

CY: Matkailua, matkatoimistoja ja matkaoppaita koskeva laki 1995 (laki 41(I)/1995, sellaisena kuin sen on muutettuna).

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu:

EL: Kolmansien maiden kansalaisten on saatava Kreikan matkailuministeriön jonkin matkailuopaskoulun myöntämä tutkintotodistus, jotta heillä olisi oikeus harjoittaa ammattia. Poikkeuksellisesti kolmansien maiden kansalaisille voidaan edellä mainituista säännöksistä poiketen tiettyjen tarkasti määriteltyjen edellytysten täytyessä myöntää oikeus harjoittaa ammattia väliaikaisesti (enintään vuoden ajan), jos kyseiselle kielelle ei vahvistetusti ei ole tarjolla matkailuopasta.

Toimenpiteet:

EL: Presidentin asetus 38/2010, ministeriön päätös 165261/IA/2010 (Kreikan virallinen lehti 2157/B), laki 4403/2016, 50 §, ja laki 4582/2018, 47 § (Kreikan virallinen lehti 208/A).

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu:

ES (koskee myös hallinnon aluetasoa): Matkailijoiden opastuspalvelujen tarjoaminen edellyttää jäsenvaltion kansalaisuutta (CPC 7472).

HR: Kotitalouksissa ja maaseutumatkailussa tarjottavissa majoitus- ja ravitsemispalveluissa edellytetään ETA-valtion kansalaisuutta (CPC 641, 642, 643, 7471 ja 7472).

Toimenpiteet:

ES: Andalusia: Decreto 8/2015, de 20 de enero, Regulador de guías de turismo de Andalucía;

Aragonia: Decreto 21/2015, de 24 de febrero, Reglamento de Guías de turismo de Aragón;

Cantabria: Decreto 51/2001, de 24 de julio, Article 4, por el que se modifica el Decreto 32/1997, de 25 de abril, por el que se aprueba el reglamento para el ejercicio de actividades turísticoinformativas privadas;

Kastilia ja León: Decreto 25/2000, de 10 de febrero, por el que se modifica el Decreto 101/1995, de 25 de mayo, por el que se regula la profesión de guía de turismo de la Comunidad Autónoma de Castilla y León;

Kastilia-La Mancha: Decreto 86/2006, de 17 de julio, de Ordenación de las Profesiones Turísticas;

Katalonia: Decreto Legislativo 3/2010, de 5 de octubre, para la adecuación de normas con rango de ley a la Directiva 2006/123/CE, del Parlamento y del Consejo, de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior, 88 §;

Madridin itsehallintoalue: Decreto 84/2006, de 26 de octubre del Consejo de Gobierno, por el que se modifica el Decreto 47/1996, de 28 de marzo;

Valencian itsehallintoalue: Decreto 90/2010, de 21 de mayo, del Consell, por el que se modifica el reglamento regulador de la profesión de guía de turismo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, aprobado por el Decreto 62/1996, de 25 de marzo, del Consell;

Extremadura: Decreto 37/2015, de 17 de marzo;

Galicia: Decreto 42/2001, de 1 de febrero, de Refundición en materia de agencias de viajes, guías de turismo y turismo activo;

Baleaarit: Decreto 136/2000, de 22 de septiembre, por el cual se modifica el Decreto 112/1996, de 21 de junio, por el que se regula la habilitación de guía turístico en las Islas Baleares;

Kanariansaaret: Decreto 13/2010, de 11 de febrero, por el que se regula el acceso y ejercicio de la profesión de guía de turismo en la Comunidad Autónoma de Canarias, 5 §;

La Rioja: Decreto 14/2001, de 4 de marzo, Reglamento de desarrollo de la Ley de Turismo de La Rioja;

Navarra: Decreto Foral 288/2004, de 23 de agosto; Reglamento para actividad de empresas de turismo activo y cultural de Navarra;

Asturia: Decreto 59/2007, de 24 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guía de Turismo en el Principado de Asturias; ja

Murcia: Decreto n.º 37/2011, de 8 de abril, por el que se modifican diversos decretos en materia de turismo para su adaptación a la ley 11/1997, de 12 de diciembre, de turismo de la Región de Murcia tras su modificación por la ley 12/2009, de 11 de diciembre, por la que se modifican diversas leyes para su adaptación a la directiva 2006/123/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior.

HR: Laki hotelli- ja ravintola-alasta (OG 138/06, 152/08, 43/09, 88/10 ja 50/12) ja laki matkailupalvelujen tarjoamisesta (OG nro 68/07 ja 88/10).

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu:

HU: Matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien palvelujen sekä matkailijoiden opastuspalvelujen rajatylittävä tarjoaminen edellyttää Unkarin elinkeinolupaviraston myöntämää toimilupaa.

Toimilupa voidaan myöntää yksinomaan ETA-valtioiden kansalaisille ja oikeushenkilöille, joiden kotipaikka on ETA-alueella (CPC 7471 ja 7472).

IT (koskee myös hallinnon aluetasoa): Euroopan unionin ulkopuolisista maista tulevien matkaoppaiden on saatava alueelta erityinen toimilupa ammattimaisena matkaoppaana toimimiseen. Jäsenvaltioista tulevat matkaoppaat voivat toimia vapaasti ilman tällaista lupaa. Toimilupa myönnetään matkaoppaille, jotka voivat osoittaa tarvittavan pätevyyden ja tietämyksen (CPC 7472).

Toimenpiteet:

HU: Kauppalaki CLXIV, 2005, ja hallituksen asetus nro 213/1996 (XII.23.) matkojen järjestämisestä ja matkatoimistojen toiminnasta.

IT: Laki 135/2001, 7.5 ja 6 § ja laki 40/2007 (DL 7/2007).

Varauma nro 13 – Virkistys-, kulttuuri- ja urheilupalvelut

Toimiala – osa-ala: Virkistyspalvelut; muut urheiluun liittyvät palvelut

Toimialaluokka: CPC 962 ja CPC 96419 osittain

Varauman tyyppi: Kansallinen kohtelu

Ylempi johto ja hallitukset

Luku: Sijoitusten vapauttaminen; Rajat ylittävä palvelukauppa

Hallintotaso: EU/jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

a) Uutiset ja uutistoimistot (CPC 962)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Ylempi johto ja hallitukset:

CY: Ainoastaan Kyproksen tai EU:n kansalaiset tai Kyproksen tai EU:n kansalaisten hallinnoimat oikeushenkilöt voivat perustaa ja hallinnoida uutistoimistoja tai niiden alatoimistoja Kyproksessa.

Toimenpiteet:

CY: Lehdistolaki (N.145/89), sellaisena kuin se on muutettuna.

b) Muut urheiluun liittyvät palvelut (CPC 96419)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Ylempi johto ja hallitukset sekä Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu:

AT (koskee hallinnon aluetasoa): Hiihtokoulujen toiminnasta ja vuoristo-oppaiden palveluista säädetään osavaltioiden (Bundesländer) lainsäädännössä. Näiden palvelujen tarjoaminen saattaa edellyttää ETAn jäsenvaltion kansalaisuutta. Yritysten saatetaan edellyttää nimittävän toimitusjohtajan, joka on ETAn jäsenvaltion kansalainen.

Toimenpiteet:

AT: Kärntner Schischulgesetz, LGBL. Nr. 53/97;

Kärntner Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr. 25/98;

NÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr. 5710,

OÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr. 93/1997,

Salzburger Schischul- und Snowboardschulgesetz, LGBL. Nr. 83/89,

Salzburger Bergführergesetz, LGBL. Nr. 76/81,

Steiermärkisches Schischulgesetz, LGBL. Nr. 58/97;

Steiermärkisches Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr. 53/76;

Tiroler Schischulgesetz, LGBL. Nr. 15/95;

Tiroler Bergsportführergesetz, LGBL. Nr. 7/98;

Vorarlberger Schischulgesetz, LGBL. Nr. 55/02, 4 §. 2 mom. a kohta;

Vorarlberger Bergführergesetz, LGBL. Nr. 54/02; ja

Wien: Gesetz über die Unterweisung in Wintersportarten, LGBL. Nr. 37/02.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa –
Kansallinen kohtelu:

CY: Kansalaisuusvaatimusta sovelletaan tanssikoulun perustamiseen ja sitä edellytetään
liikunnanohjaajilta.

Toimenpiteet:

CY: Laki 65(I)/1997 sellaisena kuin se on muutettuna; ja

laki 17(I) /1995 sellaisena kuin se on muutettuna.

Varauma nro 14 – Liikennepalvelut ja liikenteen liitännäispalvelut

Toimiala – osa-ala:	Liikennepalvelut – kalastus ja vesiliikennepalvelut – kaikki muu kaupallinen toiminta, joka suoritetaan aluksella; vesiliikennepalvelut ja vesiliikenteen liitännäispalvelut; rautatieliikennepalvelut ja rautatieliikenteen liitännäispalvelut; maantieliikennepalvelut ja maantieliikenteen liitännäispalvelut; ilmaliikennepalvelujen liitännäispalvelut
Toimialaluokka:	ISIC Rev. 3.1 0501 ja 0502 sekä CPC 5133, 5223, 711, 712, 721, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749, 7461, 7469, 83103, 86751, 86754, 8730 ja 882
Varauman tyyppi:	Kansallinen kohtelu Suosituimmuuskohtelu Ylempi johto ja hallitukset Paikallinen läsnäolo
Luku:	Sijoitusten vapauttaminen; Rajat ylittävä palvelukauppa
Hallintotaso:	EU/jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

- a) Meriliikennepalvelut ja meriliikenteen liitännäispalvelut. Kaikki muu kaupallinen toiminta, joka suoritetaan aluksella (ISIC Rev. 3.1 0501 ja 0502 sekä CPC 5133, 5223, 721, 742 osittain, 745, 74540, 74520, 74590 ja 882)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Ylempi johto ja hallitukset: Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu:

BG: Vesirakennustekniikkaan ja vedenalaisiin rakennustöihin, kivennäisten ja muiden epäorgaanisten luonnonvarojen etsintään ja louhintaan, luotsaukseen, polttoainetäydennyksiin, jätteiden, veden ja öljyn sekoitusten ja muun vastaavan vastaanottamiseen liittyvä kuljettaminen ja muu toiminta, joka suoritetaan aluksilla sisäisillä aluevesillä ja Bulgarian aluemerellä, on sallittua vain Bulgarian tai muun jäsenvaltion lipun alla purjehtiville aluksille.

Tukipalveluihin sovelletaan kansalaisuusvaatimusta. Aluksen päällikön ja konemestarin on oltava ETAn jäsenvaltion tai Sveitsin valaliiton kansalaisia. (ISIC Rev. 3.1 0501 ja 0502 sekä CPC 5133, 5223, 721, 74520, 74540, 74590 ja 882).

Toimenpiteet:

BG: Kauppamerenkulkua koskeva säännöstö, Bulgarian tasavallan laki merialueista, sisävesiväylistä ja satamista, Määräys bulgarialaisia liikenteenharjoittajia koskevista ehdoista ja valintajärjestyksestä kansainvälisten yleissopimusten mukaisessa henkilö- ja tavaraliikenteessä; ja Määräys 3 miehittämättömien alusten huoltamisesta.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

DK: Luotsauspalvelujen tarjoajat voivat tarjota luotsauspalveluja Tanskassa vain, jos niiden kotipaikka on ETA-alueella ja ne ovat Tanskan viranomaisten rekisteröimiä ja hyväksymiä Tanskan luotsauslain mukaisesti (CPC 74520).

Toimenpiteet:

DK: Tanskan luotsauslaki, 18 §.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu:

DE (koskee myös hallinnon aluetasoa): Aluksen, joka ei kuulu jäsenvaltion kansalaiselle, käyttäminen Saksan liittovaltion vesiväylillä muihin kuin kuljetuspalveluihin ja kuljetuksen liitännäispalveluihin edellyttää erityistä lupaa. Euroopan unionin ulkopuolisille aluksille voidaan myöntää poikkeus ainoastaan, jos Euroopan unionin aluksia ei ole saatavissa tai jos niitä on saatavissa epäedullisin ehdoin taikka vastavuoroisuuteen perustuen. Poikkeuksia Chilen lipun alla purjehtiville aluksille voidaan myöntää vastavuoroisuuden perusteella (KüSchVO, 2 §:n 3 mom.). Kaikkia luotsauslain soveltamisalaan kuuluvia toimintoja säännellään, ja hyväksyntä voidaan myöntää ainoastaan ETA-valtioiden tai Sveitsin valaliiton kansalaisille. Luotsauspalvelujen tarjoaminen ja toiminta on rajoitettu viranomaisiin tai niiden nimeämiin yrityksiin.

Alusten vuokrauksen tai leasingvuokrauksen (käyttäjien kanssa tai ilman) ja muiden kuin merialusten ilman käyttäjiä tapahtuvan vuokrauksen tai leasingvuokrauksen osalta voidaan rajoittaa sellaisten sopimusten tekemistä, jotka koskevat tavarakuljetuksia ulkomaan lipun alla purjehtivilla aluksilla tai tällaisten alusten vuokrausta, riippuen Saksan tai muun jäsenvaltion lipun alla purjehtivien alusten saatavuudesta.

Paikallisten ja ulkomaalaisten välisiä liiketoimia talousalueen sisällä voidaan rajoittaa (vesiliikenne, vesiliikenteen tukipalvelut, alusten vuokraus, ilman käyttäjiä olevien alusten leasingpalvelut (CPC 721, 745, 83103, 86751, 86754 ja 8730)), jos ne liittyvät

- i) sellaisten sisävesialusten vuokraamiseen, joita ei ole rekisteröity talousalueelle;
- ii) tavarakuljetuksiin tällaisilla sisävesialuksilla;
- iii) tällaisilla sisävesialuksilla suoritettaviin hinauspalveluihin.

Toimenpiteet:

DE: Gesetz über das Flaggenrecht der Seeschiffe und die Flaggenführung der Binnenschiffe (Flaggenrechtsgesetz; lippusuojalaki);

Verordnung über die Küstenschifffahrt (KüSchV);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Binnenschifffahrt (Binnenschifffahrtsaufgabengesetz – BinSchAufgG);

Verordnung über Befähigungszeugnisse in der Binnenschifffahrt
(Binnenschifferpatentverordnung – BinSchPatentV);

Gesetz über das Seelotswesen (Seelotsgesetz – SeeLG);

Gesetz über die Aufgaben des Bundes auf dem Gebiet der Seeschifffahrt (Seeaufgabengesetz – SeeAufgG); ja

Verordnung zur Eigensicherung von Seeschiffen zur Abwehr äußerer Gefahren (See-Eigensicherungsverordnung – SeeEigensichV).

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu:

FI: Suomen meriväylillä tarjottavat meriliikenteen tukipalvelut varataan Suomen, muun Euroopan unionin jäsenvaltion tai Norjan lipun alla purjehtiville aluksille (CPC 745).

Toimenpiteet:

FI: Merilaki (674/1994) ja

Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (122/1919) 4 §.

b) Rautatieliikenne ja rautatieliikenteen liitännäispalvelut (CPC 711 ja 743)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa –
Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

BG: Ainoastaan jonkin jäsenvaltion kansalaiset voivat tarjota rautatieliikennepalveluja tai rautatieliikenteen tukipalveluja Bulgariassa. Talouden toimijoiksi rekisteröidyille rautatieliikenteen harjoittajille henkilö- ja tavaraliikenteen harjoittamista koskevan toimiluvan myöntää liikenneministeriö (CPC 711 ja 743).

Toimenpiteet:

BG: Toimenpiteet: BG: 37, 48.

c) Maantieliikenne ja maantieliikenteen liitännäispalvelut (CPC 712, 7121, 7122, 71222 ja 7123)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

AT (koskee myös suosituimmuuskohtelua): Henkilö- ja tavaraliikenteen osalta yksinoikeuksia tai lupia voidaan myöntää ainoastaan sellaisille ETA-sopimuspuolten kansalaisille ja Euroopan unionin oikeushenkilöille, joiden päätoimipaikka on Itävallassa. Toimiluvat myönnetään syrjimättömin ehdoin vastavuoroisuuteen perustuen (CPC 712).

Toimenpiteet:

AT: Güterbeförderungsgesetz (tavaraliikennelaki), BGBl. Nr. 593/1995; 5 §;

Gelegenheitsverkehrsgesetz (laki satunnaisesta liikenteestä), BGBl. Nr. 112/1996; 6 §; ja

Kraftfahrliniengesetz (linja-autoliikennelaki), BGBl. I Nr. 203/1999, sellaisena kuin se on muutettuna, 7 ja 8 §.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu:

EL: Maanteiden tavaraliikenteen harjoittajat: maanteiden tavaraliikenteen tarjoaminen edellyttää kreikkalaista toimilupaa. Toimiluvat myönnetään syrjimättömin ehdoin vastavuoroisuuteen perustuen (CPC 7123).

Toimenpiteet:

EL: Maanteiden tavaraliikenteen harjoittajien toimiluvat: Kreikan laki 3887/2010 (Kreikan virallinen lehti A' 174), sellaisena kuin se on muutettuna lain 4038/2012 5 §:llä (Kreikan virallinen lehti A' 14).

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

CZ: Edellytyksenä on yhtiön perustaminen Tšekkiin.

Toimenpiteet:

CZ: Laki nro 111/1994; Kok. maantieliikenne.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa –
Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu:

SE: Maantieliikenteen harjoittaminen edellyttää ruotsalaista toimilupaa. Taksiluvan saaminen edellyttää, että yritys on nimennyt luonnollisen henkilön toimimaan liikenteestä vastaavana henkilönä (käytännössä asuinpaikkavaatimus – ks. Ruotsin sijoittautumismuotoja koskeva varauma).

Muun maantieliikenteen harjoittamiseksi saatavaan toimilupaan vaaditaan, että yritys on sijoittautunut Euroopan unioniin, sillä on yksikkö Ruotsissa ja se on nimennyt liikenteestä vastaavaksi henkilöksi henkilön, joka asuu Euroopan unionin alueella.

Toimenpiteet:

SE: Yrkestrafiklag (2012:210) (ammattiliikennelaki);

Yrkestrafikförordning (2012:237) (ammattiliikenneasetus);

Taxitrafiklag (2012:211) (taksiliikennelaki); ja

Taxitrafikförordning (2012:238) (taksiliikenneasetus).

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

SK: Taksilupa ja lupa taksin lähetyspalvelujen harjoittamiseen voidaan myöntää henkilölle, jolla on asuin- tai sijoittautumispaikka Slovakian tasavallassa tai jossakin muussa ETA-valtiossa.

Toimenpiteet:

SK: Maantieliikennelaki nro 56/2012 Kok.

d) Ilmaliikennepalvelujen liitännäispalvelut

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu:

EU: Maahuolintapalvelujen osalta voidaan edellyttää sijoittautumista Euroopan unionin alueelle. Vastavuoroisuutta edellytetään.

Toimenpiteet:

EU: Neuvoston direktiivi 96/67/EY¹, annettu 15 päivänä lokakuuta 1996.

BE (koskee myös hallinnon aluetasoa): Maahuolintapalvelujen tarjoaminen edellyttää vastavuoroisuutta.

Toimenpiteet:

BE: Arrêté Royal du 6 novembre 2010 réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale à l'aéroport de Bruxelles-National, 18 §;

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toegang tot de grondaafhandelingsmarkt op de Vlaamse regionale luchthavens, 14 §; ja

Arrêté du Gouvernement wallon réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale aux aéroports relevant de la Région wallonne, 14 §.

¹ Neuvoston direktiivi 96/67/EY, annettu 15 päivänä lokakuuta 1996, pääsystä maahuolinnan markkinoille yhteisön lentoasemilla (EYVL L 272, 25.10.1996, s. 36).

- e) Kaikkien liikennemuotojen tukipalvelut (CPC 748 osittain)

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

EU (koskee myös hallinnon aluetasoa), Tulliselvityspalveluja voivat tarjota vain Euroopan unionin alueella asuvat henkilöt tai Euroopan unioniin sijoittautuneet oikeushenkilöt.

Toimenpiteet:

EU: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 952/2013¹.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 952/2013, annettu 9 päivänä lokakuuta 2013, unionin tullikoodeksista (EUVL L 269, 10.10.2013, s. 1).

f) Yhdistettyjen liikennepalvelujen tarjoaminen

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

EU (koskee myös hallinnon aluetasoa), pois lukien FI: Vain EU:n jäsenvaltioon perustetut kuljetusyrietykset, jotka täyttävät ammattiin ja EU:n jäsenvaltioiden välisille tavarankuljetusmarkkinoille pääsyn edellytykset, voivat EU:n jäsenvaltioiden välisen yhdistetyn kuljetuksen yhteydessä toteuttaa maantiekuljetuksen alku- tai loppuosuudet, jotka muodostavat erottamattoman osan yhdistettyä kuljetusta ja joihin saattaa sisältyä rajan ylittäminen. Sovelletaan kaikkiin kuljetusmuotoihin vaikuttavia rajoituksia.

Voidaan toteuttaa tarvittavia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että yhdistettyihin kuljetuksiin käytettävien maantieajoneuvojen ajoneuvoveroja alennetaan tai että ne palautetaan.

Toimenpiteet:

EU: Neuvoston direktiivi 1992/106/ETY¹.

¹ Neuvoston direktiivi 92/106/ETY, annettu 7 päivänä joulukuuta 1992, tietynlaisia jäsenvaltioiden välisiä tavaroiden yhdistettyjä kuljetuksia koskevista yhteisistä säännöistä (EYVL L 368, 17.12.1992, s. 38).

Varauma nro 15 – Kaivostoiminta ja energiaan liittyvä toiminta

Toimiala – osa-ala:	Energiatuotantoon liittyvä kaivostoiminta ja louhinta; metallimalmien louhinta ja muu kaivostoiminta; energiaan liittyvä toiminta: sähkön, kaasun, höyryn ja kuuman veden tuotanto, siirto ja jakelu omaan lukuun; polttoaineiden putkijohtokuljetukset; putkijohtoja pitkin kuljetettujen polttoaineiden varastointipalvelut; ja energian jakeluun liittyvät palvelut
Toimialaluokka:	ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, 13, 14 ja 40 sekä CPC 5115, 63297, 713, 742 osittain, 8675, 883 ja 887
Varauman tyyppi:	Kansallinen kohtelu Ylempi johto ja hallitukset Paikallinen läsnäolo
Luku:	Sijoitusten vapauttaminen; Rajat ylittävä palvelukauppa
Hallintotaso:	EU/jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

- a) Kaivostoiminta ja louhinta (ISIC Rev. 3.1 10, 11 ja 12 sekä CPC 5115, 7131, 8675, 883)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu:

BG: Bulgarian tasavallan alueella, mannerjalustassa ja Mustanmeren talousvyöhykkeellä maanalaisten luonnonvarojen etsimiseksi ja tutkimiseksi toteutettavat toimet edellyttävät lupaa, kun taas louhintaa ja hyödyntämistä koskevat toimet edellyttävät maanalaisia luonnonvaroja koskevan lain mukaisesti myönnettyä toimilupaa.

Veroetuuskohteluun oikeuttaville lainkäyttöalueille (offshore-alueet) rekisteröidyt yritykset tai niihin suoraan tai epäsuorasti yhteydessä olevat yritykset eivät saa osallistua avoimiin menettelyihin, joissa myönnetään lupia tai toimilupia luonnonvarojen etsimisen, tutkimiseen tai louhintaan, mukaan lukien uraani- ja toriummalmit, eivätkä ne saa toimia jo myönnetyn luvan tai toimiluvan perusteella, koska tällaiset toimet on kielletty, mukaan lukien mahdollisuus tällaisen tutkinnan tuloksena löydetyn esiintymän maantieteellisen tai taloudellisen hyödyntämisen rekisteröintiin.

Uraanimalmin louhinta on lopetettu ministerineuvoston 20 päivänä elokuuta 1992 antamalla asetuksella nro 163.

Toriummalmin etsintään ja louhintaan sovelletaan yleisiä lupa- ja toimilupajärjestelyjä. Toriummalmin etsintä- ja louhintalupia koskevat päätökset annetaan syrjimättömästi ja tapauskohtaisesti.

Bulgarian tasavallan kansalliskokouksen 18 päivänä tammikuuta 2012 antaman päätöksen (vahvistettu 14 päivänä kesäkuuta 2012) mukaan hydraulisen murtamisen menetelmän eli frakkauksen käyttäminen öljyn ja kaasun etsimiseen, tutkimiseen tai hyödyntämiseen on kiellettyä parlamentin päätöksellä.

Liuskekaasun etsiminen ja hyödyntäminen on kiellettyä (ISIC 10, 11, 12, 13 ja 14).

Toimenpiteet:

BG: Laki maanalaisista luonnonvaroista,

Toimilupalaki,

Laki yksityistämisestä ja yksityistämisen jälkeisestä valvonnasta,

Laki ydinenergian turvallisesta käytöstä, Bulgarian tasavallan kansalliskokouksen 18 päivänä tammikuuta 2012 antama päätös; Laki talous- ja rahoitussuhteista veroetuuskohteluun oikeuttaville lainkäyttöalueille rekisteröityjen yritysten, niiden määräysvallassa olevien henkilöiden ja niiden todellisten omistajien ja edunsaajien kanssa; ja Laki maanalaisista luonnonvaroista.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu:

CY: Ministerineuvosto voi kieltäytyä myöntämästä toimilupaa hiilivetyjen etsinnän, hyödyntämisen ja jalostuksen alalla yhteisölle, joka on Chilen tai Chilen kansalaisten tosiasiallisessa määräysvallassa. Mikään yhteisö ei saa ilman ministerineuvoston ennakkolupaa päätyä Chilen tai Chilen kansalaisen suoraan tai epäsuoraan määräysvaltaan sen jälkeen, kun sille on myönnetty toimilupa. Ministerineuvosto voi kieltäytyä myöntämästä lupaa sellaiselle yhteisölle, joka on tosiasiallisesti Chilen tai Chilen kansalaisen määräysvallassa, jos Chile ei myönnä Kyproksen tasavallan tai jäsenvaltioiden yhteisöille hiilivetyjen etsintään, tutkimiseen ja hyödyntämiseen pääsyn ja niiden harjoittamisen osalta vastaavaa kohtelua kuin Kyproksen tasavalta tai jäsenvaltiot myöntävät Chilen yhteisöille (ISIC Rev 3.1 1110).

Toimenpiteet:

CY: Laki hiilivetyjen etsinnästä, louhinnasta ja hyödyntämisestä vuodelta 2007 (laki 4(I)/2007), sellaisena kuin se on muutettuna.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

SK: Kaivos- ja geologinen toiminta edellyttää yhtiön perustamista ETA-valtiossa (ei sivuliikkeitä). Luonnonvarojen suojelusta ja hyödyntämisestä annetun Slovakian lain 44/1988 soveltamisalaan kuuluvia kaivos- ja etsintätoimia säännellään syrjimättömällä tavalla muun muassa sellaisten julkisten toimenpiteiden avulla, joilla pyritään varmistamaan luonnonvarojen ja ympäristön säilyminen ja suojelu, kuten tiettyjen kaivosteknologioiden salliminen tai kieltäminen. Selvyyden vuoksi todetaan, että tällaisiin toimenpiteisiin kuuluvat syanidiliuotuksen käytön kieltäminen mineraalien käsittelyssä tai jalostuksessa, vaatimus erityisluvasta, kun kyseessä on öljyn ja kaasun etsinnässä, tutkimisessa ja hyödyntämisessä käytettävä frakkaus, sekä edellytys paikallisella kansanäänestyksellä annetusta ennakkohyväksynnästä ydinalan ja radioaktiivisten mineraalivarojen tapauksessa. Tämä ei lisää voimassa olevan toimenpiteen poikkeavia näkökohtia, joiden osalta varauma tehdään. (ISIC 10, 1112, 13 ja 14 sekä CPC 5115, 7131, 8675 ja 883).

Toimenpiteet

SK: Laki kaivostoiminnasta, räjähteistä ja valtion kaivannaistoiminnan hallinnosta 51/1988 ja Laki geologisesta toiminnasta 569/2007, Laki luonnonvarojen suojelusta ja hyödyntämisestä 44/1988.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

FI: Mineraalivarojen etsintään ja hyödyntämiseen sovelletaan lupavaatimuksia, ja ydinaineiden louhinnan osalta luvan myöntää valtioneuvosto. Kaivosaluelunastuslupan myöntää valtioneuvosto. Lupa voidaan myöntää ETA-valtiossa asuvalle luonnolliselle henkilölle tai ETA-valtioon sijoittautuneelle oikeushenkilölle. (ISIC Rev. 3.1 120 sekä CPC 5115, 883 ja 8675).

IE: Irlannissa toimivien etsintä- ja kaivosyhtiöiden on oltava siellä kaupallisesti läsnä. Mineraalien etsimisen edellytyksenä on, että työtä suoritettaessa yritykset (irlantilaiset tai ulkomaiset) käyttävät asiamiehen tai Irlannissa asuvan etsinnästä vastaavan päällikön palveluja. Kaivostoiminnan osalta vaaditaan, että kaivostoimintaa koskeva valtion vuokrasopimus tai toimilupa on Irlannissa perustetulla yrityksellä. Tällaisen yrityksen omistamissuhteille ei ole asetettu rajoituksia (ISIC Rev. 3.1 10, 13 ja 14 sekä CPC 883).

LT: Kaikki Liettuan maanalaiset mineraalivarat (energia-, metalli-, teollisuus- ja rakennusmineraalit) ovat valtion yksinomaisessa omistuksessa. Lupa geologiseen tutkimukseen tai mineraalivarojen hyödyntämiseen voidaan myöntää vain luonnolliselle henkilölle, joka asuu EU:ssa tai ETA-valtiossa tai oikeushenkilölle, joka on sijoittautunut EU:hun tai ETA-valtioon.

Toimenpiteet

FI: Kaivoslaki 621/2011; ja

Ydinenergialaki (990/1987).

IE: Minerals Development Acts 1940–2017 (lait mineraalien hyödyntämisestä vuosilta 1940–2017); ja Suunnittelulait ja Ympäristöasetukset.

LT: Liettuan tasavallan perustuslaki, 1992, viimeisin muutos nro XIII-2004, 21 päivänä maaliskuuta 2019, Maanpinnan alla tapahtuvaa toimintaa koskeva laki nro I-1034 vuodelta 1995, sellaisena kuin se on muutettuna lailla nro IX-243, 10 päivänä huhtikuuta 2001, viimeisin muutos nro XII-2308, 14 päivänä huhtikuuta 2016.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

SI: Mineraalivarojen etsintä ja hyödyntäminen, mukaan luettuina säännellyt kaivostoiminnan palvelut, edellyttävät sijoittautumista ETA-valtioon, Sveitsin valaliittoon tai OECD:n jäsenvaltioon taikka kyseisten valtioiden ja maiden kansalaisuutta (ISIC Rev. 3.1 10, ISIC Rev. 3.1 11, ISIC Rev. 3.1 12, ISIC Rev. 3.1 13 ja ISIC Rev. 3.1 14 sekä CPC 883 ja 8675).

Toimenpiteet

SI: Kaivoslaki 2014.

- b) Sähkön, kaasun, höyryn ja kuuman veden tuotanto, siirto ja jakelu omaan lukuun; polttoaineiden putkijohtokuljetukset; putkijohtoja pitkin kuljetettujen polttoaineiden varastointipalvelut; energian jakelupalvelut (ISIC Rev. 3.1 40 ja 401 sekä CPC 63297, 713, 742 osittain, 74220 ja 887)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Ylempi johto ja hallitukset sekä Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

AT: Lupa kaasun kuljetukseen myönnetään ainoastaan ETAn jäsenvaltioiden kansalaisille, joilla on kotipaikka ETA-valtiossa. Yritysten ja henkilöyhtiöiden toimipaikan on oltava ETA-valtiossa. Verkon haltijoiden on nimitettävä toimitusjohtaja ja verkon toiminnan teknisestä valvonnasta vastaava tekninen johtaja, joiden on molempien oltava ETAn jäsenvaltion kansalaisia. Toimilupa tasevastaavan harjoittamaa toimintaa varten myönnetään ainoastaan Itävallan kansalaisille tai toisen EU:n jäsenvaltion tai ETA-valtion kansalaisille.

Toimivaltainen viranomainen voi poiketa kansalaisuus- ja kotipaikkavaatimuksesta, jos verkon toiminnan katsotaan olevan yleisen edun mukaista.

Muun kuin kaasun ja veden kuljetukseen sovelletaan seuraavaa:

- i) lupa myönnetään ainoastaan sellaisille luonnollisille henkilöille, jotka ovat ETA-valtion kansalaisia ja joilla on kotipaikka Itävallassa; ja

- ii) yritysten ja henkilöyhtiöiden toimipaikan on oltava Itävallassa. Sovelletaan taloudellista tarveharkintaa tai tehdään etuja koskeva testi. Rajatylittävät putkijohdot eivät saa vaarantaa Itävallan turvallisuusetuja ja sen asemaa puolueettomana maana. Yritysten ja henkilöyhtiöiden on nimitettävä toimitusjohtaja, jonka on oltava ETAn jäsenvaltion kansalainen. Toimivaltainen viranomainen voi poiketa kansalaisuus- ja toimipaikkavaatimuksesta, jos putkijohdon toiminnan katsotaan olevan kansallisen taloudellisen edun mukaista (CPC 713).

Toimenpiteet:

AT: Rohrleitungsgesetz (putkijohtokuljetuksia koskeva laki), BGBl. Nr. 411/1975, sellaisena kuin se on muutettuna, 5 ja 15§;

Gaswirtschaftsgesetz 2011 (laki kaasuyhtiöistä), BGBl. I Nr. 107/2011, sellaisena kuin se on muutettuna, 43, 44, 90 ja 93 §.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Ylempi johto ja hallitukset sekä Rajat ylittävä palvelukauppa – (koskee vain hallinnon aluetasoa) Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

AT: Lupa sähkön siirtoon ja jakeluun myönnetään ainoastaan ETAn jäsenvaltioiden kansalaisille, joilla on kotipaikka ETAn jäsenvaltiossa. Jos operaattori nimittää toimitusjohtajan tai vuokraajan, kotipaikkavaatimuksesta luovutaan.

Oikeushenkilöiden (yritysten) ja henkilöyhtiöiden toimipaikan on oltava ETA-valtiossa. Niiden on nimitettävä toimitusjohtaja tai vuokraaja, joiden on molempien oltava ETA-valtion kansalaisia, joilla on kotipaikka ETAn jäsenvaltiossa.

Toimivaltainen viranomainen voi olla soveltamatta kotipaikkaa ja kansalaisuutta koskevia vaatimuksia, jos verkon toiminnan katsotaan olevan yleisen edun mukaista (ISIC Rev. 3.1 40 ja CPC 887).

Toimenpiteet:

AT: Burgenländisches Elektrizitätswesengesetz 2006, LGBl. Nr. 59/2006, sellaisena kuin se on muutettuna;

Niederösterreichisches Elektrizitätswesengesetz, LGBl. Nr. 7800/2005, sellaisena kuin se on muutettuna;

Oberösterreichisches Elektrizitätswirtschafts- und – organisationsgesetz 2006), LGBl. Nr. 1/2006, sellaisena kuin se on muutettuna;

Salzburger Landeselektrizitätsgesetz 1999 (LEG), LGBl. Nr. 75/1999, sellaisena kuin se on muutettuna;

Tiroler Elektrizitätsgesetz 2012 – TEG 2012, LGBl. Nr. 134/2011, sellaisena kuin se on muutettuna;

Vorarlberger Elektrizitätswirtschaftsgesetz, LGBl. Nr. 59/2003, sellaisena kuin se on muutettuna;

Wiener Elektrizitätswirtschaftsgesetz 2005 – WEIWG 2005, LGBl. Nr. 46/2005, sellaisena kuin se on muutettuna;

Steiermärkisches Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz (EIWOG), LGBl. Nr. 70/2005, sellaisena kuin se on muutettuna;

Kärntner Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz (ElWOG), LGBl. Nr. 24/2006, sellaisena kuin se on muutettuna.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

CZ: Sähkön tuotanto, siirto, jakelu ja kauppa ja muut sähkömarkkinatoimijoiden toiminnot sekä kaasun tuotanto, siirto, jakelu, varastointi ja kauppa sekä lämmön tuotanto ja jakelu edellyttävät lupaa. Tällainen lupa voidaan myöntää ainoastaan luonnolliselle henkilölle, jolla on oleskelulupa, tai Euroopan unionin alueelle sijoittautuneelle oikeushenkilölle. (ISIC Rev. 3.1 40 sekä CPC 7131, 63297, 742 ja 887).

LT: Sähkön siirtoa, jakelua, toimitusta yleisölle ja sähkön kaupan järjestämistä koskevia lupia voidaan myöntää ainoastaan Liettuaan sijoittautuneille oikeushenkilöille tai Liettuaan sijoittautuneille ulkomaisten oikeushenkilöiden sivuliikkeille tai muille Liettuaan sijoittautuneille muiden jäsenvaltioiden organisaatioille. Lupia sähkön tuottamiseen, sähköntuotantokapasiteetin kehittämiseen ja suoran linjan rakentamiseen voidaan myöntää henkilöille, joilla on asuinpaikka Liettuaassa, tai Liettuaan sijoittautuneille oikeushenkilöille tai Liettuaan sijoittautuneille muiden jäsenvaltioiden oikeushenkilöiden sivuliikkeille tai muille Liettuaan sijoittautuneille muiden jäsenvaltioiden organisaatioille. Tätä varaumaa ei sovelleta vastikkeellisiin tai sopimusperusteisiin sähkön siirtoa ja jakelua koskeviin konsultointipalveluihin (ISIC Rev. 3.1 401 ja CPC 887).

Polttoaineiden tapauksessa sijoittautuminen on pakollista. Polttoaineiden siirtoa, jakelua ja varastointia sekä maakaasun nesteyttämistä koskeva lupa voidaan myöntää ainoastaan Liettuaan sijoittautuneille oikeushenkilöille tai Liettuaan sijoittautuneille muiden jäsenvaltioiden oikeushenkilöiden tai muiden organisaatioiden sivuliikkeille (tytäryrityksille).

Tätä varaumaa ei sovelleta vastikkeellisiin tai sopimusperusteisiin polttoaineiden siirtoa ja jakelua koskeviin konsultointipalveluihin (CPC 713 ja 887).

PL: Energialain mukaan seuraaviin toimintoihin tarvitaan lupa:

- i) polttoaineiden tai energian tuotanto, lukuun ottamatta seuraavia: kiinteiden tai kaasumaisten polttoaineiden tuotanto; sähkön tuotanto sähkölähteistä, joiden kokonaiskapasiteetti on enintään 50 MW ja jotka eivät ole uusiutuvia energialähteitä; sähkön ja lämmön yhteistuotanto lähteistä, joiden kokonaiskapasiteetti on enintään 5 MW ja jotka eivät ole uusiutuvia energialähteitä; lämmön tuotanto lähteistä, joiden kokonaiskapasiteetti on enintään 5 MW;
- ii) kaasumaisten polttoaineiden varastointi varastointilaitoksiin, maakaasun nesteyttäminen ja nesteytetyn kaasun uudelleen kaasuunnuttaminen nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksissa sekä nestemäisten polttoaineiden varastointi, lukuun ottamatta seuraavia: nestemäisen kaasun paikallinen varastointi laitoksiin, joiden kapasiteetti on pienempi kuin 1 MJ/s, ja nestemäisten polttoaineiden varastointi vähittäiskaupassa;

- iii) polttoaineiden tai energian siirto ja jakelu, lukuun ottamatta seuraavia: kaasumaisten polttoaineiden jakelu verkoissa, joiden kapasiteetti on vähemmän kuin 1 MJ/s, ja lämmön siirto tai jakelu, jos asiakkaiden tilaama kokonaiskapasiteetti ei ylitä 5:ttä MW;
- iv) polttoaineiden tai energian kauppa, lukuun ottamatta seuraavia: kiinteiden polttoaineiden kauppa; sähkön kauppa käyttämällä laitoksia, joiden jännite on alhaisempi kuin 1 kV ja jotka asiakas omistaa; kaasumaisten polttoaineiden kauppa, jos vuotuisen liikevaihdon arvo ei ylitä 100 000:ta euroa; nestemäisen kaasun kauppa, jos vuotuisen liikevaihdon arvo ei ylitä 10 000:ta euroa; ja kaasumaisten polttoaineiden ja sähkön kauppa, joka tapahtuu tavarapörsseissä sellaisten meklariyritysten välityksellä, jotka välittävät hyödykkeitä 26 päivänä lokakuuta 2000 annetun hyödykepörssilain perusteella, sekä lämmön kauppa, jos asiakkaiden tilaama kokonaiskapasiteetti ei ylitä 5:ttä MW. Liikevaihtoa koskevia rajoituksia ei sovelleta kaasumaisten polttoaineiden eikä nestemäisen kaasun tukkukaupan palveluihin eikä pullotetun kaasun vähittäiskaupan palveluihin.

Toimivaltainen viranomainen voi myöntää luvan vain sellaiselle hakijalle, jonka liiketoiminnan rekisteröity kotipaikka tai asuinpaikka on ETAn jäsenvaltiossa tai Sveitsin valaliitossa (ISIC Rev. 3.1 040 sekä CPC 63297, 74220 ja 887).

Toimenpiteet:

CZ: Laki nro 458/2000 Kok. liiketoimintaedellytyksistä ja julkishallinnosta energia-aloilla (energialaki).

LT: Liettuan tasavallan maakaasulaki nro VIII-1973, annettu 10 päivänä lokakuuta 2000, sellaisena kuin se on muutettuna lailla nro XI-1564, 1 päivänä elokuuta 2011, viimeisin muutos nro XIII-3140, 25 päivänä kesäkuuta 2020; Sähköä koskeva Liettuan tasavallan laki nro VIII-1881, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2000, sellaisena kuin se on muutettuna 7 päivänä helmikuuta 2012 annetulla lailla, viimeisin muutos nro XIII-3336, 20 päivänä lokakuuta 2020; Laki nro XIII-306 välttämättömistä toimenpiteistä kolmansien maiden muiden kuin turvallisten ydinvoimalaitosten aiheuttamilta uhkilta suojautumiseksi, annettu 20 päivänä huhtikuuta 2017, viimeisin muutos nro XIII-2705, 19 päivänä joulukuuta 2019; Liettuan tasavallan uusiutuvia energialähteitä koskeva laki nro XI-1375, annettu 12 päivänä toukokuuta 2011.

PL: Energialaki, annettu 10 päivänä huhtikuuta 1997, 32 ja 33 §.

Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo:

SI: Sähkön ja maakaasun tuotanto, kauppa, toimitukset loppukäyttäjille sekä sähkön ja maakaasun siirto ja jakelu edellyttävät sijoittautumista Euroopan unioniin (ISIC Rev. 3.1 4010 ja 4020 sekä CPC 7131 ja 887).

Toimenpiteet:

SI: Energetski zakon 2014 (energialaki), Slovenian tasavallan virallinen lehti nro 17/2014; kaivoslaki 2014.

Varauma nro 16 – Maatalous, kalastus ja valmistus

Toimiala – osa-ala:	Maatalous, riistatalous, metsätalous; kotieläintalous ja porotalous, kalastus ja vesiviljely; julkaiseminen, painaminen ja tallenteiden jäljentäminen
Toimialaluokka:	ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531, 050, 0501, 0502, 221, 222, 323 ja 324 sekä CPC 881, 882 ja 88442
Varauman tyyppi:	Kansallinen kohtelu Suosituimmuuskohtelu Suoritevaatimukset Ylempi johto ja hallitukset Paikallinen läsnäolo
Luku:	Sijoitusten vapauttaminen; Rajat ylittävä palvelukauppa
Hallintotaso:	EU/jäsenvaltio (jollei toisin mainita)

Kuvaus:

- a) Maatalous, riistatalous ja metsätalous (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015 ja 1531 sekä CPC 881)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu:

IE: Ulkomailla asuvat tarvitsevat luvan myllytoimintaa varten (ISIC Rev. 3.1 1531).

Toimenpiteet:

IE: Agriculture Produce (Cereals) Act, 1933 (maataloustuotantolaki (vilja) vuodelta 1933).

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu:

FI: Ainoastaan poronhoitoalueella asuvat ETAn jäsenvaltion kansalaiset voivat omistaa poroja ja harjoittaa porotaloutta. Yksinoikeuksia voidaan myöntää.

FR: Maatalousosuuskunnan jäsenyys tai sen johtajana toimiminen edellyttää ennakkolupaa (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014 ja 015).

SE: Ainoastaan saamelaiset voivat olla paliskunnan osakkaita ja harjoittaa poronhoitoa.

Toimenpiteet:

FI: Poronhoitolaki (848/1990) 1 luvun 4 §, ja Suomen liittymissopimuksen pöytäkirja N:o 3.

FR: Code rural et de la pêche maritime.

SE: Poronhoitolaki (1971:437) 1 §.

b) Kalastus ja vesiviljely (ISIC Rev. 3.1 050, 0501 ja 0502 sekä CPC 882)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu:

FR: Ranskan lipun alla purjehtivalle ranskalaiselle alukselle voidaan myöntää kalastuslupa, tai sen voidaan sallia kalastavan kansallisten kiintiöiden perusteella ainoastaan, jos sillä on tosiasiallinen taloudellinen yhteys Ranskan alueeseen ja aluksen toimintaa ohjataan ja valvotaan Ranskan alueella sijaitsevasta pysyvästä toimipaikasta (ISIC Rev. 3.1 050 ja CPC 882).

Toimenpiteet:

FR: Code rural et de la pêche maritime.

- c) Valmistus – Julkaiseminen, painaminen ja tallenteiden jäljentäminen (ISIC Rev. 3.1 221, 222, 323 ja 324 sekä CPC 88442)

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa: Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

LV: Ainoastaan Latviassa muodostetut oikeushenkilöt ja latvialaiset luonnolliset henkilöt voivat perustaa ja kustantaa joukkotiedotusvälineitä. Sivuliikkeitä ei sallita (CPC 88442).

Toimenpiteet:

LV: Laki lehdistöstä ja muista joukkotiedotusvälineistä, 8 §.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Paikallinen läsnäolo, Suosituimmuuskohtelu:

DE: Kaikkien julkisesti levitettävien tai painettavien sanomalehtien, aikakauslehtien ja -julkaisujen on ilmoitettava selkeästi ”vastaava päätoimittaja” (luonnollisen henkilön täydellinen nimi ja osoite). Vastaavan päätoimittajan saatetaan edellyttää asuvan pysyvästi Saksassa, Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai ETA-valtiossa. Aluehallinnon toimivaltainen viranomais voi myöntää poikkeuksia (ISIC Rev. 3.1 22).

Toimenpiteet:

DE:

Aluetaso:

Gesetz über die Presse Baden-Württemberg (LPG BW);

Bayerisches Pressegesetz (BayPrG);

Berliner Pressegesetz (BlnPrG);

Brandenburgisches Landespressegesetz (BbgPG);

Gesetz über die Presse Bremen (BrPrG);

Hamburgisches Pressegesetz;

Hessisches Pressegesetz (HPresseG);

Landespressegesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LPrG M-V);

Niedersächsisches Pressegesetz (NPresseG);

Pressegesetz für das Land Nordrhein-Westfalen (Landespressegesetz NRW);

Landesmediengesetz (LMG) Rheinland-Pfalz;

Saarländisches Mediengesetz (SMG);

Sächsisches Gesetz über die Presse (SächsPresseG);

Pressegesetz für das Land Sachsen-Anhalt (Landespressegesetz);

Gesetz über die Presse Schleswig-Holstein (PressG SH);

Thüringer Pressegesetz (TPG).

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu, Suosituimmuuskohtelu:

IT: Italia sallii Chilen kansalaisten ja chileläisten yritysten harjoittaa näitä toimintoja samoin ehdoin ja siinä määrin kuin Chile sallii Italian kansalaisten ja italialaisten yritysten harjoittaa näitä toimintoja. Italia sallii chileläisten sijoittajien omistaa enemmän kuin 49 prosenttia italialaisen kustannusyhtiön pääomasta ja äänioikeuksista samoin ehdoin ja siinä määrin kuin Chile sallii italialaisten sijoittajien omistaa enemmän kuin 49 prosenttia chileläisen kustannusyhtiön pääomasta ja äänioikeuksista (ISIC Rev. 3.1 221 ja 222).

Toimenpiteet:

IT: Laki 416/1981, 1 § (ja myöhemmät muutokset).

Sijoitusten vapauttaminen – Ylempi johto ja hallitukset:

PL: Sanoma- ja aikakauslehtien päätoimittajaan sovelletaan kansalaisuusvaatimusta (ISIC Rev. 3.1 221 ja 222).

Toimenpiteet:

PL: Lehdistölaki, annettu 26 päivänä tammikuuta 1984, Puolan virallinen lehti nro 5, kohta 24, sekä myöhemmät muutokset.

Sijoitusten vapauttaminen – Kansallinen kohtelu ja Rajat ylittävä palvelukauppa – Kansallinen kohtelu, Paikallinen läsnäolo:

SE: Luonnollisten henkilöiden, jotka omistavat Ruotsissa painettavia ja julkaistavia aikakauslehtiä, on asuttava Ruotsissa tai oltava ETAn jäsenvaltion kansalaisia. Jos tällaisten aikakauslehtien omistajat ovat oikeushenkilöitä, niiden on oltava sijoittautuneita ETA-alueelle. Ruotsissa painettavilla ja julkaistavilla aikakauslehdillä sekä teknisillä tallenteilla on oltava vastaava päätoimittaja, jolla on oltava kotipaikka Ruotsissa (ISIC Rev. 3.1 22 ja CPC 88442).

Toimenpiteet:

SE: Lehdistönvapauslaki (1949:105),

Sananvapausperustuslaki (1991: 1469) ja

Laki lehdistönvapauslakia ja sananvapausperustuslakia koskevista määräyksistä (1991: 1559).

CHILEN LUETTELO

1. ”Kuvauksessa” esitetään sen toimenpiteen ei-sitova yleinen kuvaus, jonka osalta merkintä tehdään.
2. Tämän sopimuksen 10.11 ja 11.8 artiklan mukaisesti sopimuksen artikloja, jotka on yksilöity merkinnän osassa ”Asianomaiset velvoitteet”, ei sovelleta lain, määräyksen tai muun toimenpiteen vaatimustenvastaisiin osiin, jotka on yksilöity kyseisen merkinnän osassa ”Toimenpiteet”.

Toimiala: Kaikki

Osa-ala:

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (sijoittaminen)

Hallintotaso: Keskushallinto

Toimenpiteet: Asetus 1.939, Virallinen lehti, 10. marraskuuta 1977, Valtion omaisuuden hankintaa, hallinnointia ja luovuttamista koskevat säännöt, I osasto (Decreto Ley 1.939, Diario Oficial, noviembre 10, 1977, Normas sobre adquisición, administración y disposición de bienes del Estado, Título I)

Ulkoasiainministeriön laintasoinen asetus (D.F.L.) 4, Virallinen lehti, 10. marraskuuta 1967 (Decreto con Fuerza de Ley (D.F.L.) 4 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, noviembre 10, 1967)

Kuvaus:

Sijoittaminen

Chile voi luovuttaa valtion maan omistuksen tai sitä koskevat muut oikeudet ainoastaan chileläisille luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille, paitsi jos sovelletaan asiaa koskevia lakisääteisiä poikkeuksia, kuten asetusta 1.939 (Decreto Ley 1.939). Tässä yhteydessä ”valtion maalla” tarkoitetaan valtion omistamaa maata 10 kilometriin saakka rajasta ja viiteen kilometriin saakka rantaviivasta mitattuna korkeanveden rajasta.

Kiinteää omaisuutta, joka sijaitsee ulkoasiainministeriön vuoden 1967 laintasoisessa asetuksessa D.F.L. 4 (D.F.L. 4 del Ministerio de Relaciones Exteriores, 1967) rajavyöhykealueeksi julistetulla alueella, eivät saa ostaa omaisuutena eivätkä missään muussakaan muodossa 1) luonnolliset henkilöt, jotka ovat naapurimaan kansalaisia, 2) oikeushenkilöt, joiden päätoimipaikka on naapurimaassa, 3) oikeushenkilöt, joiden pääomasta vähintään 40 prosenttia on sellaisten luonnollisten henkilöiden omistuksessa, jotka ovat naapurimaan kansalaisia, tai 4) oikeushenkilöt, jotka ovat tällaisten luonnollisten henkilöiden tosiasiallisessa määräysvallassa. Riippumatta siitä, mitä edellä määrätään, tätä rajoitusta ei saa soveltaa, jos kansalliseen etuun perustuvassa asetuksessa (Decreto Supremo) myönnetään poikkeus.

Toimiala: Kaikki

Osa-ala:

Asianomaiset velvoitteet: Suoritevaatimukset (sijoittaminen)

Hallintotaso: Keskushallinto

Toimenpiteet: Työ- ja sosiaaliministeriön laintasoinen asetus (D.F.L.) 1, Virallinen lehti, 24. tammikuuta 1994, Työlaki, johdanto-osa, I osa, III luku (D.F.L. 1 del Ministerio del Trabajo y Previsión Social, Diario Oficial, enero 24, 1994, Código del Trabajo, Título Preliminar, Libro I, Capítulo III)

Kuvaus:

Sijoittaminen

Saman työnantajan palveluksessa työskentelevistä työntekijöistä vähintään 85 prosentin on oltava chileläisiä luonnollisia henkilöitä tai ulkomaalaisia, jotka ovat asuneet enemmän kuin viisi vuotta Chilessä. Tätä sääntöä sovelletaan työnantajiin, joilla on työsopimussuhteessa (contrato de trabajo¹) enemmän kuin 25 työntekijää. Määräystä ei sovelleta teknisiin asiantuntijoihin, sellaisena kuin työvoimayksikkö (Dirección del Trabajo) on ne määritellyt.

Työntekijäksi katsotaan luonnollinen henkilö, joka tarjoaa aineettomia tai aineellisia palveluja alisteisessa tai riippuvuussuhteessa työsopimuksen mukaisesti.

¹ Selkeyden vuoksi todetaan, että työsopimus (contrato de trabajo) ei ole pakollinen rajat ylittävien palvelujen tarjoamiseksi.

Toimiala: Viestintä

Osa-ala:

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (sijoittaminen ja rajat ylittävä palvelukauppa)

Suosituimmuuskohtelu (sijoittaminen ja rajat ylittävä palvelukauppa)

Suoritevaatimukset (sijoittaminen)

Ylempi johto ja hallitukset (sijoittaminen)

Paikallinen läsnäolo (rajat ylittävä palvelukauppa)

Hallintotaso: Keskushallinto

Toimenpiteet: Laki 18.838, Virallinen lehti, 30. syyskuuta 1989, Kansallinen televisioneuvosto, I, II ja III osasto (Ley 18.838, Diario Oficial, septiembre 30, 1989, Consejo Nacional de Televisión, Títulos I, II y III)

Laki 18.168, Virallinen lehti, 2. lokakuuta 1982, Yleinen viestintälaki, I, II ja III osasto (Ley 18.168, Diario Oficial, octubre 2, 1982, Ley General de Telecomunicaciones, Títulos I, II y III)

Laki 19.733, Virallinen lehti, 4. kesäkuuta 2001, Mielipiteen, tiedottamisen ja journalismin harjoittamisen vapautta koskeva laki, I ja III osasto (Ley 19.733, Diario Oficial, junio 4, 2001, Ley sobre las Libertades de Opinión e Información y Ejercicio del Periodismo, Títulos I y III)

Kuvaus:

Sijoittaminen ja rajat ylittävä palvelukauppa

Sosiaalisen viestintävälineen (esimerkiksi väline, joka lähettää säännöllisesti ääntä, tekstiä tai kuvia, tai kansallinen uutistoimisto) omistajalla on luonnollisen henkilön tapauksessa oltava kotipaikka Chilessä ja oikeushenkilön tapauksessa sen on oltava perustettu siten, että sillä on Chilessä kotipaikka tai edustusto, joka on valtuutettu toimimaan Chilen alueella.

Ainoastaan Chilen kansalaiset voivat toimia tällaisen oikeushenkilön toimitusjohtajana, hallinnoijana tai oikeudellisena edustajana.

Henkilön, jolla on toimilupa tarjota a) yleisiä telepalveluja, b) välillisiä telepalveluja, joita tarjotaan telepalveluille tätä tarkoitusta varten perustettujen laitosten ja verkostojen kautta, ja c) ääniradiolähetyksiä, on oltava oikeushenkilö, joka on perustettu Chilessä ja jolla on kotipaikka Chilessä.

Ainoastaan Chilen kansalaiset voivat toimia tällaisen oikeushenkilön toimitusjohtajana, johtajana, hallinnoijana tai oikeudellisena edustajana.

Julkisen yleisradiotoiminnan hallituksessa voi olla ulkomaalaisia, jos he eivät ole enemmistönä.

Sosiaalisen viestintävälineen oikeudellisessa vastuussa olevan johtajan ja hänen sijaisensa on oltava chileläinen, jonka koti- ja asuinpaikka on Chilessä, paitsi jos sosiaalinen viestintäväline käyttää muuta kieltä kuin espanjaa.

Sellaisten oikeushenkilöiden, joiden pääomasta yli 10 prosenttia on ulkomaalaisten hallussa, pyytämä julkisia yleisradiolähetyksiä koskeva toimilupa on myönnettävä ainoastaan, jos etukäteen toimitetaan näyttö siitä, että kyseisille hakijoille Chilessä myönnettäviä oikeuksia ja velvollisuuksia vastaavat oikeudet ja velvollisuudet myönnetään Chilen kansalaisille niiden alkuperämaassa.

Kansallinen televisioneuvosto (Consejo Nacional de Televisión) voi vaatia yleisesti, että julkisten (avoimien) televisiokanavien kautta lähetettyjen ohjelmien sisällöstä 40 prosenttia on tuotettu Chilessä.

Toimiala: Energia

Osa-ala:

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (sijoittaminen)

Suoritevaatimukset (sijoittaminen)

Hallintotaso: Keskushallinto

Toimenpiteet: Chilen tasavallan poliittinen perustuslaki, III luku (Constitución Política de la República de Chile, Capítulo III)

Laki 18.097, Virallinen lehti, 21. tammikuuta 1982, Kaivostoimilupia koskeva perustuslakia täydentävä laki, I, II ja III osasto (Ley 18.097, Diario Oficial, enero 21, 1982, Orgánica Constitucional sobre Concesiones Mineras, Títulos I, II y III)

Laki 18.248, Virallinen lehti, 14. lokakuuta 1983, Kaivoslaki, I ja II osasto (Ley 18.248, Diario Oficial, octubre 14, 1983, Código de Minería, Títulos I y II)

Laki 16.319, Virallinen lehti, 23. lokakuuta 1965, Laki Chilen ydinenergiakomission perustamisesta, I, II ja III osasto (Ley 16.319, Diario Oficial, octubre 23, 1965, Crea la Comisión Chilena de Energía Nuclear, Títulos I, II y III)

Kuvaus:

Sijoittaminen

Nestemäisten tai kaasumaisten hiilivetyjen, minkä tahansa kansallisen lainkäyttövallan alaisten merenalueiden esiintymien ja minkä tahansa kokonaan tai osittain kansallisen turvallisuuden kannalta tärkeillä louhinta-alueilla, jotka luokitellaan yksinomaan laissa, olevien esiintymien etsintä, hyödyntäminen ja käsittely (beneficio) voivat edellyttää hallinnollisia lupia tai erityisiä toimenpidesopimuksia sellaisten vaatimusten ja ehtojen mukaisesti, jotka määritellään kussakin tapauksessa asetuksella. Selvyyden vuoksi todetaan, että käsitteeseen käsittely (beneficio) ei sisälly tässä kohdassa mainittujen energiamateriaalien varastointi, kuljetus tai jalostus.

Ydinenergian tuotantoa rauhanomaisiin tarkoituksiin voi harjoittaa vain Chilen ydinenergiakomissio (Comisión Chilena de Energía Nuclear) tai kyseinen komissio yhdessä kolmansien osapuolten kanssa tämän myöntämän luvan nojalla. Jos mainittu komissio myöntää tällaisen luvan, se voi määrittää luvan ehdot.

Toimiala: Louhinta

Osa-ala:

Asianomaiset velvoitteet: Kansallinen kohtelu (sijoittaminen)

Suoritevaatimukset (sijoittaminen)

Hallintotaso: Keskushallinto

Toimenpiteet: Chilen tasavallan poliittinen perustuslaki, III luku (Constitución Política de la República de Chile, Capítulo III)

Laki 18.097, Virallinen lehti, 21. tammikuuta 1982, Kaivostoimilupia koskeva perustuslakia täydentävä laki, I, II ja III osasto (Ley 18.097, Diario Oficial, enero 21, 1982, Orgánica Constitucional sobre Concesiones Mineras, Títulos I, II y III)

Laki 18.248, Virallinen lehti, 14. lokakuuta 1983, Kaivoslaki, I ja III osasto (Ley 18.248, Diario Oficial, octubre 14, 1983, Código de Minería, Títulos I y III)

Laki 16.319, Virallinen lehti, 23. lokakuuta 1965, Laki Chilen ydinenergiakomission perustamisesta, I, II ja III osasto (Ley 16.319, Diario Oficial, octubre 23, 1965, Crea la Comisión Chilena de Energía Nuclear, Títulos I, II y III)

Kuvaus:

Sijoittaminen

Litiumin, minkä tahansa kansallisen lainkäyttövallan alaisten merenalueiden esiintymien ja minkä tahansa kokonaan tai osittain kansallisen turvallisuuden kannalta tärkeillä louhinta-alueilla, jotka luokitellaan yksinomaan laissa, olevien esiintymien etsintä, hyödyntäminen ja käsittely (beneficio) voivat edellyttää hallinnollisia lupia tai erityisiä toimenpidesopimuksia sellaisten vaatimusten ja ehtojen mukaisesti, jotka määritellään kussakin tapauksessa asetuksella.

Chilellä on mineraalituotteiden osalta oikeus ensimmäiseen markkinahintaiseen tarjoukseen ja ehtojen määrittämiseen, jos ne sisältävät merkittäviä määriä toriumia ja uraania.

Selkeyden vuoksi todetaan, että Chile voi vaatia tuottajia erottamaan louhintatuotteista seuraavien osuudet:

- a) nestemäiset tai kaasumaiset hiilivedyt;

- b) litium;
- c) mitkä tahansa kansallisen lainkäyttövallan alaiset merialueiden esiintymät; ja
- d) tällaisissa louhintatuotteissa suurina määrinä esiintyvät mitkä tahansa kokonaan tai osittain kansallisen turvallisuuden kannalta tärkeillä louhinta-alueilla, jotka luokitellaan yksinomaan laissa, sijaitsevat esiintymät, jotka voidaan erottaa taloudellisesti ja teknisesti valtiolle toimitettavaksi tai valtion puolesta myytäväksi. Tällöin ”erottamisella taloudellisesti ja teknisesti” tarkoitetaan, että kustannukset, jotka aiheutuvat a, b ja c alakohdassa tarkoitettujen neljän aineen talteen ottamisesta luotettavalla teknisellä prosessilla ja niiden kaupallistamisesta ja toimittamisesta, ovat alhaisemmat kuin niiden kaupallinen arvo.

Selkeyden vuoksi todetaan, että menettelyt hallinnollisten lupien myöntämiseksi ja toimenpidesopimusten tekemiseksi, jos niitä sovelletaan, eivät sinänsä tarkoita ulkomaisten sijoittajien syrjivää kohtelua. Jos Chile kuitenkin päättää hyödyntää jotain edellä mainituista louhintaresursseista kilpailutusmenettelyllä, jossa sijoittajille myönnetään toimilupa tai niiden kanssa tehdään erityinen toimenpidesopimus, päätös perustuu ainoastaan kilpailutetun, avoimen ja syrjimättömän tarjouskilpailumenettelyn ehtoihin.

Jos sopimuksen tai toimiluvan ehdoista ei muuta johdu, sopimuksella tai toimiluvalla kokonaan tai osittain tehty oikeuksien siirto tai luovuttaminen ei ole riippuvainen oikeuksien hankkijan kansalaisuudesta.

Kun on kyse louhituista luonnossa esiintyvistä ydinmateriaaleista ja litiumista ja niiden rikasteista, johdannaisista tai yhdisteistä, vain Chilen ydinenergiakomissio (Comisión Chilena de Energía Nuclear) tai sen myöntämän luvan nojalla toimivat osapuolet voivat toteuttaa oikeustoimia tai olla oikeustoimen osapuoli.

Toimiala:	Kalastus
Osa-ala:	Vesiviljely
Asianomaiset velvoitteet:	Kansallinen kohtelu (sijoittaminen)
Hallintotaso:	Keskushallinto
Toimenpiteet:	Asetus 430, vuoden 1989 lain 18.892 konsolidoitu, yhteensovitettu ja systemaattisesti järjestetty teksti ja sen muutokset, Kalastus- ja vesiviljelyalan yleislaki, Virallinen lehti, 21. tammikuuta 1992, I ja VI osasto (Decreto 430 fija el texto refundido, coordinado y sistematizado de la ley N° 18.892, de 1989 y sus modificaciones, Ley General de Pesca y Acuicultura Ley 18.892, Diario Oficial, enero 21, 1992, Títulos I y VI)
Kuvaus:	Sijoittaminen Vain chileläiset luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, jotka on perustettu Chilen lainsäädännön mukaisesti, sekä ulkomaalaiset, jotka asuvat maassa pysyvästi, voivat saada luvan tai toimiluvan vesiviljelyn harjoittamiseen.

Toimiala:	Kalastus ja siihen liittyvä toiminta
Osa-ala:	
Asianomaiset velvoitteet:	Kansallinen kohtelu (sijoittaminen ja rajat ylittävä palvelukauppa) Suosituimmuuskohtelu (sijoittaminen ja rajat ylittävä palvelukauppa) Ylempi johto ja hallitukset (sijoittaminen) Paikallinen läsnäolo (rajat ylittävä palvelukauppa)
Hallintotaso:	Keskushallinto
Toimenpiteet:	Asetus 430, vuoden 1989 lain 18.892 konsolidoitu, yhteensovitettu ja systemaattisesti järjestetty teksti ja sen muutokset, Kalastus- ja vesiviljelyalan yleislaki, Virallinen lehti, 21. tammikuuta 1992, I, III, IV ja IX osasto (Decreto 430 fija el texto refundido, coordinado y sistematizado de la ley N° 18.892, de 1989 y sus modificaciones, Ley General de Pesca y Acuicultura, diario oficial, enero 21, 1992, Títulos I, III, IV y IX)

Asetus 2.222, Virallinen lehti, 31. toukokuuta 1978, Merenkulkulaki, I ja II osasto (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, mayo 31, 1978, Ley de Navegación, Títulos I y II)

Kuvaus:

Sijoittaminen ja rajat ylittävä palvelukauppa

Vain chileläiset luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, jotka on perustettu Chilen lainsäädännön mukaisesti, sekä ulkomaalaiset henkilöt, jotka asuvat maassa pysyvästi, voivat saada luvan pyytää hydrobiologisia lajeja.

Vain chileläisillä aluksilla on lupa kalastaa Chilen sisävesillä, aluevesillä ja talousvyöhykkeellä. ”Chileläiset alukset” määritellään merenkulkulaissa (Ley de Navegación). Teollisen pyyntikalastuksen harjoittaminen edellyttää aluksen rekisteröimistä Chilessä ennakolta.

Vain chileläiset luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt voivat rekisteröidä aluksen Chilessä. Oikeushenkilön on oltava perustettu Chilessä ja sen ensisijaisen kotipaikan ja tosiasiallisen toimipaikan on oltava Chilessä. Toimitusjohtajan, johtajan ja valtaosan päälliköistä ja hallinnoijista on oltava chileläisiä luonnollisia henkilöitä. Lisäksi chileläisten luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden hallussa on oltava yli 50 prosenttia sen osakepääomasta. Tällöin oikeushenkilön, jolla on omistusosuus toisesta aluksen omistavasta oikeushenkilöstä, on täytettävä kaikki edellä mainitut vaatimukset.

Osuuskunta (comunidad) voi rekisteröidä aluksen, jos 1) valtaosa yhteisomistajista on chileläisiä, joiden koti- ja asuinpaikka on Chilessä, 2) hallinnoijat ovat chileläisiä luonnollisia henkilöitä ja 3) valtaosa osuuskuntaan (comunidad) liittyvistä äänioikeuksista kuuluu chileläisille luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille. Tällöin oikeushenkilön, jolla on omistusosuus aluksen omistavasta osuuskunnasta (comunidad), on oltava kaikkien edellä mainittujen vaatimusten mukainen.

Ennen 30. kesäkuuta 1991 Chilessä rekisteröidyn kalastusaluksen omistajaan (luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö) ei sovelleta edellä mainittua kansalaisuutta koskevaa vaatimusta.

Tapauksissa, joissa toinen valtio on myöntänyt chileläisille aluksille vastavuoroisen luvan, meriviranomaisten nimenomaisesti valtuuttamat kalastusalukset voidaan laissa suotujen valtuuksien mukaisesti vapauttaa edellä mainituista vaatimuksista samanlaisin ehdoin kuin kyseinen valtio noudattaa chileläisten alusten kohdalla.

Pienimuotoisen kalastustoiminnan (pesca artesanal) harjoittaminen edellyttää rekisteröintiä pienimuotoisen kalastuksen rekisteriin (Registro de Pesca Artesanal). Pienimuotoisen kalastustoiminnan (pesca artesanal) rekisteröintiin myönnetään lupa ainoastaan chileläisille luonnollisille henkilöille sekä ulkomaisille luonnollisille henkilöille, jotka asuvat maassa pysyvästi, tai edellä mainittujen henkilöiden muodostamille chileläisille oikeushenkilöille.

Toimiala:	Erikoistuneet palvelut
Osa-ala:	Tulliasioitsijat (agentes de aduana) ja tulliasiamiehet (despachadores de aduana)
Asianomaiset velvoitteet:	Kansallinen kohtelu (rajat ylittävä palvelukauppa) Paikallinen läsnäolo (rajat ylittävä palvelukauppa)
Hallintotaso:	Keskushallinto
Toimenpiteet:	Valtiovarainministeriön laintasoinen asetus (D.F.L.) 30, Virallinen lehti, 13. huhtikuuta 1983, IV osa (D.F.L. 30 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, abril 13, 1983, Libro IV) Valtiovarainministeriön laintasoinen asetus (D.F.L.) 2, 1998 (D.F.L. 2 del Ministerio de Hacienda, 1998)
Kuvaus:	Rajat ylittävä palvelukauppa Vain chileläiset luonnolliset henkilöt, joilla on asuinpaikka Chilessä, voivat toimia tulliasiamiehinä (despachadores de aduana) tai tulliasioitsijoina (agentes de aduana) Chilen alueella.

Toimiala:	Tutkinta- ja turvallisuuspalvelut
Osa-ala:	Vartiointipalvelut
Asianomaiset velvoitteet:	Kansallinen kohtelu (rajat ylittävä palvelukauppa)
Hallintotaso:	Keskushallinto
Toimenpiteet:	Sisäministeriön asetus 1.773, Virallinen lehti, 14. marraskuuta 1994 (Decreto 1.773 del Ministerio del Interior, Diario Oficial, noviembre 14, 1994)
Kuvaus:	Rajat ylittävä palvelukauppa Vain Chilen kansalaiset ja Chilessä pysyvästi asuvat voivat tarjota yksityisten vartijoiden palveluja.

Toimiala:	Yrityspalvelut
Osa-ala:	Tutkimuspalvelut
Asianomaiset velvoitteet:	Kansallinen kohtelu (rajat ylittävä palvelukauppa)
Hallintotaso:	Keskushallinto
Toimenpiteet:	Puolustusministeriön asetus 711, Virallinen lehti, 15. lokakuuta 1975 (Decreto Supremo 711 del Ministerio de Defensa Nacional, Diario Oficial, octubre 15, 1975)
Kuvaus:	Rajat ylittävä palvelukauppa

Ulkomaisten luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden, jotka aikovat tehdä tutkimusta Chilen 200 mailin merialueella, on toimitettava asiaa koskeva pyyntö kuusi kuukautta etukäteen Chilen armeijan hydrografiselle laitokselle (Instituto Hidrográfico de la Armada de Chile) ja noudatettava vastaavassa säädöksessä vahvistettuja vaatimuksia. Chileläisten luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden on toimitettava asiaa koskeva pyyntö kolme kuukautta etukäteen Chilen armeijan hydrografiselle laitokselle (Instituto Hidrográfico de la Armada de Chile) ja noudatettava vastaavassa säädöksessä vahvistettuja vaatimuksia.

Toimiala:	Yrityspalvelut
Osa-ala:	Tutkimuspalvelut
Asianomaiset velvoitteet:	Kansallinen kohtelu (rajat ylittävä palvelukauppa)
Hallintotaso:	Keskushallinto
Toimenpiteet:	Talous-, kehitys- ja jälleenrakennusministeriön laintasoinen asetus (D.F.L.) 11, Virallinen lehti, 5. joulukuuta 1968 (D.F.L. 11 del Ministerio de Economía, Fomento y Reconstrucción, Diario Oficial, diciembre 5, 1968) Ulkoasiainministeriön asetus 559, Virallinen lehti, 24. tammikuuta 1968 (Decreto 559 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, enero 24, 1968) Ulkoasiainministeriön laintasoinen asetus (D.F.L.) 83, Virallinen lehti, 27. maaliskuuta 1979 (D.F.L. 83 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, marzo 27, 1979) Ulkoasiainministeriön asetus 1166, Virallinen lehti, 20. heinäkuuta 1999 (Decreto Supremo 1166 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, julio 20, 1999)

Kuvaus:

Rajat ylittävä palvelukauppa

Ulkomaisia oikeushenkilöitä edustavien luonnollisten henkilöiden ja ulkomailla asuvien luonnollisten henkilöiden, jotka aikovat tehdä tieteellisiä tai teknisiä tutkimuksia tai harjoittaa vuorikiipeilyä Chilen rajaan ulottuvilla alueilla, on haettava asianmukaista lupaa kyseisten luonnollisten henkilöiden kotimaassa sijaitsevasta Chilen konsulaatista. Chilen konsuli lähettää hakemuksen suoraan valtion rajoista vastaavaan kansalliseen virastoon (Dirección Nacional de Fronteras y Límites del Estado). Virasto voi määrätä, että yksi tai useampi chileläinen luonnollinen henkilö, joka työskentelee asiaan liittyvällä alalla, osallistuvat tutkimusmatkaan voidakseen tutustua tutkimukseen.

Valtion rajoista vastaavan kansallisen viraston operatiivinen osasto (Departamento de Operaciones de la Dirección Nacional de Fronteras y Límites del Estado) tekee päätöksen sellaisen maantieteellisen tai tieteellisen tutkimuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä, jonka ulkomainen oikeushenkilö tai luonnollinen henkilö aikoo toteuttaa Chilessä. Valtion rajoista vastaava kansallinen virasto (Dirección Nacional de Fronteras y Límites del Estado) hyväksyy kaikki tieteelliset ja tekniset tutkimukset sekä vuorikiipeilyn, joita ulkomailla toimivat ulkomaiset oikeushenkilöt tai ulkomailla asuvat luonnolliset henkilöt aikovat tehdä Chilen rajaan ulottuvilla alueilla, ja valvovat niitä.

Toimiala:	Yrityspalvelut
Osa-ala:	Yhteiskuntatieteiden tutkimus
Asianomaiset velvoitteet:	Kansallinen kohtelu (rajat ylittävä palvelukauppa)
Hallintotaso:	Keskushallinto
Toimenpiteet:	Laki 17.288, Virallinen lehti, 4. helmikuuta 1970, V osasto (Ley 17.288, Diario Oficial, febrero 4, 1970, Título V) Opetusministeriön asetus 484, Virallinen lehti, 2. huhtikuuta 1991 (Decreto Supremo 484 del Ministerio de Educación, Diario Oficial, abril 2, 1991)
Kuvaus:	Rajat ylittävä palvelukauppa Ulkomaisten oikeushenkilöiden ja luonnollisten henkilöiden, jotka aikovat tehdä antropologisia, arkeologisia tai paleontologisia kaivauksia, tutkimuksia tai kokeita tai kerätä antropologista, arkeologista tai paleontologista materiaalia, on haettava lupaa kansalliselta muistomerkkien neuvostolta (Consejo de Monumentos Nacionales). Luvan saamiseksi tutkimuksesta vastaavan henkilön on tultava luotettavasta tiedelaitoksesta ja tehtävä yhteistyötä valtion omistaman chileläisen tiedelaitoksen tai chileläisen yliopiston kanssa.

Tällainen lupa voidaan myöntää 1) chileläisille tutkijoille, joilla on asianmukainen tiedetausta arkeologian, antropologian tai paleontologian alalla ja tarvittaessa asianmukaiset todisteet siitä ja jotka ovat käynnistäneet tutkimushankkeen, jolla on asianmukainen institutionaalinen rahoitus ja 2) ulkomaisille tutkijoille edellyttäen, että he tulevat luotettavasta tiedelaitoksesta ja tekevät yhteistyötä valtion omistaman chileläisen tiedelaitoksen tai chileläisen yliopiston kanssa. Kansallisen muistomerkkien neuvoston (Consejo de Monumentos Nacionales) hyväksymillä museojohtajilla ja -kuraattoreilla, ammattimaisilla arkeologeilla, antropologeilla tai paleontologeilla, tapauksen mukaan, sekä Chilen arkeologiyhdistyksen (Sociedad Chilena de Arqueología) jäsenillä on valtuudet tehdä kulttuuriperintöön liittyvää suojelutyötä. Suojelutyöhön sisältyy arkeologisten, antropologisten tai paleontologisten artefaktien tai erittäin uhanalaisten lajien kiireellinen säilyttäminen.

Toimiala:	Yrityspalvelut
Osa-ala:	Painaminen, julkaiseminen ja niihin liittyvä toiminta
Asianomaiset velvoitteet:	Kansallinen kohtelu (sijoittaminen)
	Suosituimmuuskohtelu (sijoittaminen)
	Ylempi johto ja hallitukset (sijoittaminen)
Hallintotaso:	Keskushallinto
Toimenpiteet:	Laki 19.733, Virallinen lehti, 4. kesäkuuta 2001, Mielipiteen, tiedottamisen ja journalismin harjoittamisen vapautta koskeva laki, I ja III osasto (Ley 19.733, Diario Oficial, junio 4, 2001, Ley sobre las Libertades de Opinión e Información y Ejercicio del Periodismo, Títulos I y III)

Kuvaus:

Sijoittaminen

Sosiaalisen viestintävälineen (esimerkiksi sanomalehti, aikakauslehti tai säännöllisesti julkaistava artikkeli, jonka julkaisuosoite on Chilessä, tai kansallinen uutistoimisto) omistajalla on luonnollisen henkilön tapauksessa oltava kotipaikka Chilessä ja oikeushenkilön tapauksessa sen on oltava perustettu siten, että sillä on Chilessä kotipaikka tai edustusto, joka on valtuutettu toimimaan Chilen alueella.

Ainoastaan Chilen kansalaiset voivat toimia edellä kuvatun oikeushenkilön toimitusjohtajana, hallinnoijana tai oikeudellisena edustajana.

Oikeudellisessa vastuussa olevan johtajan ja hänen sijaisensa on oltava Chilen kansalainen, jonka koti- ja asuinpaikka on Chilessä. Chilen kansalaisuutta ei vaadita, jos sosiaalinen viestintäväline käyttää muuta kieltä kuin espanjaa.

Toimiala:	Ammatilliset palvelut
Osa-ala:	Laskentatoimen, tilintarkastus-, kirjanpito- ja veroneuvontapalvelut
Asianomaiset velvoitteet:	Kansallinen kohtelu (rajat ylittävä palvelukauppa) Paikallinen läsnäolo (rajat ylittävä palvelukauppa)
Hallintotaso:	Keskushallinto
Toimenpiteet:	Laki 18.046, Virallinen lehti, 22. lokakuuta 1981, Yhtiölaki, V osasto (Ley 18.046, Diario Oficial, octubre 22, 1981, Ley de Sociedades Anónimas, Título V) Valtiovarainministeriön asetus 702, Virallinen lehti, 6. heinäkuuta 2012, Yhtiölaki (Decreto Supremo 702 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, julio 6, 2012, Reglamento de Sociedades Anónimas) Asetus 1.097, Virallinen lehti, 25. heinäkuuta 1975, I, II, III ja IV osasto (Decreto Ley 1.097, Diario Oficial, julio 25, 1975, Títulos I, II, III y IV)

Asetus 3.538, Virallinen lehti, 23. joulukuuta 1980, I, II, III ja IV osasto (Decreto Ley 3.538, Diario Oficial, diciembre 23, 1980, Títulos I, II, III y IV)

Pankkien ja rahoituslaitosten valvontalaitoksen yleiskirje 2.714, 6. lokakuuta 1992, ja yleiskirje 1, 17. tammikuuta 1989, päivitetyn kokoelman 19 luku, Ulkopuolisia tilintarkastajia koskevat vaatimukset (Circular 2.714, octubre 6, 1992; Circular 1, enero 17, 1989; Capítulo 19 de la Recopilación Actualizada de Normas de la Superintendencia de Bancos e Instituciones Financieras sobre Auditores Externos)

Arvopaperien ja vakuutusten valvontalaitoksen yleiskirje 327, 29. kesäkuuta 1983, ja yleiskirje 350, 21. lokakuuta 1983 (Circular 327, junio 29, 1983 y Circular 350, octubre 21, 1983, de la Superintendencia de Valores y Seguros)

Kuvaus:

Rajat ylittävä palvelukauppa

Rahoituslaitosten ulkopuoliset tilintarkastajat on rekisteröitävä rahoitusmarkkinakomission (Comisión para el Mercado Financiero) ylläpitämään ulkopuolisten tilintarkastajien rekisteriin. Kyseiseen rekisteriin voidaan kirjata ainoastaan chileläiset oikeushenkilöt, jotka ovat laillisesti perustettuja henkilöyhtiöitä (sociedades de personas) tai järjestöjä (asociaciones), joiden päätoimiala on tilintarkastus.

Toimiala:	Ammatilliset palvelut
Osa-ala:	Lakiasiaainpalvelut
Asianomaiset velvoitteet:	Kansallinen kohtelu (rajat ylittävä palvelukauppa)
	Paikallinen läsnäolo (rajat ylittävä palvelukauppa)
Hallintotaso:	Keskushallinto
Toimenpiteet:	Tuomioistuimia koskeva perustuslakia täydentävä laki, XV osasto, Virallinen lehti, 9. heinäkuuta 1943 (Código Orgánico de Tribunales, Título XV, Diario Oficial, julio 9, 1943)
	Sisäministeriön asetus 110, Virallinen lehti, 20. maaliskuuta 1979 (Decreto 110 del Ministerio de Justicia, Diario Oficial, marzo 20, 1979)
	Laki 18.120, Virallinen lehti, 18. toukokuuta 1982 (Ley 18.120, Diario Oficial, mayo 18, 1982)

Kuvaus:

Rajat ylittävä palvelukauppa

Vain sellaiset Chilen ja ulkomaiden kansalaiset, joiden asuinpaikka on Chilessä ja jotka ovat saaneet päätökseen oikeustieteen opintonsa Chilessä, voivat harjoittaa juristin (abogados) ammattia.

Vain sellaisilla juristeilla (abogados), joilla on asianmukainen pätevyys harjoittaa juristin ammattia, on valtuudet esiintyä oikeudenkäyntiasiamiehenä chileläisissä tuomioistuimissa.

Mitään näistä toimenpiteistä ei sovelleta ulkomaisiin oikeudellisiin neuvonantajiin, jotka harjoittavat kansainvälistä oikeutta tai toisen osapuolen oikeutta tai niihin liittyvää neuvontaa.

Toimiala:	Ammatilliset, tekniset ja erikoistuneet palvelut
Osa-ala:	Oikeudenkäytön liitännäispalvelut
Asianomaiset velvoitteet:	Kansallinen kohtelu (rajat ylittävä palvelukauppa) Paikallinen läsnäolo (rajat ylittävä palvelukauppa)
Hallintotaso:	Keskushallinto
Toimenpiteet:	Tuomioistuimia koskeva perustuslakia täydentävä laki, XI ja XII osasto, Virallinen lehti, 9. heinäkuuta 1943 (Código Orgánico de Tribunales, Títulos XI y XII, Diario Oficial, julio 9, 1943) Kiinteistöjen hallintarekisteriä koskeva laki, I, II ja III osasto, Virallinen lehti, 24. kesäkuuta 1857 (Reglamento del Registro Conservador de Bienes Raíces, Títulos I, II y III, Diario Oficial, junio 24, 1857) Laki 18.118, Virallinen lehti, 22. toukokuuta 1982, I osasto (Ley 18.118, Diario Oficial, mayo 22, 1982, Título I) Talous-, kehitys- ja jälleenrakennusministeriön asetus 197, Virallinen lehti, 8. elokuuta 1985 (Decreto 197 del Ministerio de Economía, Fomento y Reconstrucción, Diario Oficial, agosto 8, 1985)

Laki 18.175, Virallinen lehti, 28. lokakuuta 1982, III osasto (Ley 18.175, Diario Oficial, octubre 28, 1982, Título III)

Kuvaus:

Rajat ylittävä palvelukauppa

Oikeusavustajien (auxiliares de la administración de justicia) asuinpaikan on oltava sillä paikkakunnalla tai siinä kaupungissa, jossa he tarjoavat palvelujaan tuomioistuimelle.

Julkisten oikeusavustajien (defensores públicos), julkisten notaarien (notarios públicos) ja takavarikoidun omaisuuden hoitajien (conservadores) on oltava chileläisiä luonnollisia henkilöitä ja heidän on täytettävä samat vaatimukset kuin on asetettu tuomareille.

Arkistonhoitajien (archiveros), julkisten oikeusavustajien (defensores públicos) ja sovittelijoiden (arbitros de derecho) on oltava juristeja (abogados) ja siten Chilen tai ulkomaiden kansalaisia, joiden asuinpaikka on Chilessä ja jotka ovat suorittaneet kaikki oikeustieteen opintonsa Chilessä. Toisen osapuolen juristit voivat avustaa sovittelussa, jos kyseessä on toisen osapuolen lainsäädäntö tai kansainvälinen oikeus ja yksityiset osapuolet sitä vaativat.

Vain äänioikeutetut chileläiset luonnolliset henkilöt ja Chilessä pysyvästi asuvat äänioikeutetut ulkomaiset luonnolliset henkilöt voivat toimia kirjaajina (receptores judiciales) tai tuomioistuinasianajajina (procuradores del número).

Vain chileläiset luonnolliset henkilöt ja Chilessä pysyvästi asuvat ulkomaiset luonnolliset henkilöt tai chileläiset oikeushenkilöt voivat toimia julkisena huutokaupanpitäjänä (martilleros públicos).

Konkurssipesän hoitajilla (síndicos de quiebra) on oltava Chilen valtion hyväksymän yliopiston, ammattioppilaitoksen tai teknisen oppilaitoksen myöntämä ammatillinen tai tekninen pätevyys. Konkurssipesän hoitajilla on oltava vähintään kolmen vuoden kokemus kaupan, talouden tai oikeuden alalta.

Toimiala:	Liikenne
Osa-ala:	Vesiliikennepalvelut ja merenkulku
Asianomaiset velvoitteet:	Suosituimmuuskohtelu (sijoittaminen ja rajat ylittävä palvelukauppa)
Hallintotaso:	Keskushallinto
Toimenpiteet:	Asetus 3.059, Virallinen lehti, 22. joulukuuta 1979, Kauppalaivaston edistämistä koskeva laki, I ja II osasto (Decreto Ley 3.059, Diario Oficial, 22 de diciembre de 1979, Ley de Fomento a la Marina Mercante, Títulos I y II) Asetus 237, Virallinen lehti, 25. heinäkuuta 2001, asetus 3.059, I ja II osasto (Decreto Supremo 237, Diario Oficial, julio 25, 2001, Reglamento del Decreto Ley 3.059, Títulos I y II) Kauppalaki, III osa, I, IV ja V osasto (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V)

Kuvaus:

Sijoittaminen ja rajat ylittävä palvelukauppa

Syöttöliikennepalvelut on varattu kansallisille aluksille, kun rahtia liikutetaan kahden chileläisen sataman välillä.

Chileen ja Chilestä pois suuntautuvaan kansainväliseen merirahtiliikenteeseen sovelletaan vastavuoroisuuden periaatetta.

Siinä tapauksessa, että Chile hyväksyy vastavuoroisuuteen liittyvistä syistä rahtia koskevan varauman, jota sovelletaan kansainvälisiin rahtikuljetuksiin Chilen ja kolmannen maan välillä, varauman kohteena oleva rahti kuljetetaan Chilen lipun alla purjehtivilla aluksilla tai aluksilla, jotka katsotaan chileläisiksi aluksiksi.

Toimiala:	Liikenne
Osa-ala:	Vesiliikennepalvelut ja merenkulku
Asianomaiset velvoitteet:	Kansallinen kohtelu (sijoittaminen ja rajat ylittävä palvelukauppa) Suosituimmuuskohtelu (sijoittaminen ja rajat ylittävä palvelukauppa) Ylempi johto ja hallitukset (sijoittaminen) Paikallinen läsnäolo (rajat ylittävä palvelukauppa)
Hallintotaso:	Keskushallinto
Toimenpiteet:	Asetus 2.222, Virallinen lehti, 31. toukokuuta 1978, Merenkulkulaki, I, II, III, IV ja V osasto (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, mayo 31, 1978, Ley de Navegación, Títulos I, II, III, IV y V) Kauppalaki, III osa, I, IV ja V osasto (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V)

Kuvaus:

Sijoittaminen ja rajat ylittävä palvelukauppa

Vain chileläiset luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt voivat rekisteröidä aluksen Chilessä. Oikeushenkilön on oltava perustettu Chilessä, sen ensisijaisen kotipaikan ja tosiasiallisen toimipaikan on oltava Chilessä. Lisäksi chileläisten luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden hallussa on oltava yli 50 prosenttia sen pääomasta. Tällöin oikeushenkilön, jolla on omistusosuus toisesta aluksen omistavasta oikeushenkilöstä, on oltava kaikkien edellä mainittujen vaatimusten mukainen. Toimitusjohtajan, johtajan ja valtaosan päälliköistä ja hallinnoijista on oltava chileläisiä luonnollisia henkilöitä.

Osuuskunta (comunidad) voi rekisteröidä aluksen, jos 1) valtaosa yhteisomistajista on chileläisiä, joiden koti- ja asuinpaikka on Chilessä, 2) hallinnoijat ovat chileläisiä ja 3) valtaosa osuuskuntaan liittyvistä äänioikeuksista kuuluu chileläisille luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille. Tällöin oikeushenkilön, jolla on omistusosuus aluksen omistavasta osuuskunnasta (comunidad), on oltava kaikkien edellä mainittujen vaatimusten mukainen, jotta se voidaan katsoa chileläiseksi.

Ulkomaisten luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden omistamat erikoisalukset voidaan rekisteröidä Chileen, jos mainitut henkilöt täyttävät seuraavat vaatimukset: 1) niillä on kotipaikka Chilessä; 2) niiden päätoimipaikka on Chilessä; tai 3) ne harjoittavat pysyvästi ammatillista tai kaupallista toimintaa Chilessä.

Erikoisalukset ovat aluksia, joita käytetään palveluihin, operaatioihin tai erityistarkoituksiin ja joilla on erityisiä ominaisuuksia, kuten hinaajat, ruoppaajat, tiede- ja huvialukset. Tässä yhteydessä erikoisaluksella ei tarkoiteta kalastusalusta.

Merenkulkuviranomainen voi myöntää paremman kohtelun vastavuoroisuusperiaatteen perusteella.

Toimiala:	Liikenne
Osa-ala:	Vesiliikennepalvelut ja merenkulku
Asianomaiset velvoitteet:	Kansallinen kohtelu (rajat ylittävä palvelukauppa) Suosituimmuuskohtelu (rajat ylittävä palvelukauppa) Paikallinen läsnäolo (rajat ylittävä palvelukauppa)
Hallintotaso:	Keskushallinto
Toimenpiteet:	Asetus 2.222, Virallinen lehti, 31. toukokuuta 1978, Merenkulkulaki, I, II, III, IV ja V osasto (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, 31 mayo de 1978, Ley de Navegación, Títulos I, II, III, IV y V) Asetus 153, Virallinen lehti, 11. maaliskuuta 1966, Meri-, joki- ja järviolusten henkilökunnan rekisteröintiä koskeva yleislaki (Decreto Supremo 153, Diario Oficial, 11 marzo de 1966, Aprueba el Reglamento General de Matrícula del Personal de Gente de Mar, Fluvial y Lacustre) Kauppalaki, III osa, I, IV ja V osasto (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V)

Kuvaus:

Rajat ylittävä palvelukauppa

Ulkomaisten alusten on käytettävä luotsi-, ankkuroimis- ja satamaluotsipalveluja, jos merenkulkuviranomaiset sitä vaativat. Chilen satamissa tehtävissä hinaus- tai muissa vastaavissa toimissa saa käyttää ainoastaan Chilen lipun alla purjehtivia hinaajia.

Kapteenien on oltava Chilen kansalaisia, ja heidän on saatava siihen asianomaisen viranomaisen hyväksyntä. Chileläisten alusten päällystön jäsenten on oltava chileläisiä luonnollisia henkilöitä, ja heidän on rekisteröidyttävä päällystörekisteriin (Registro de oficiales). Chileläisten alusten miehistön jäsenten on oltava chileläisiä, heillä on oltava merenkulkuviranomaisen (Autoridad Marítima) myöntämä lupa ja heidän on rekisteröidyttävä asiaan kuuluvaan rekisteriin. Ulkomaan myöntämä ammattinimike tai lupa voidaan katsoa päteväksi päällystön tehtävien hoitamiseen chileläisellä aluksella meriviranomaisen johtajan antaman perustellun päätöksen (resolución fundada) mukaisesti.

Alusten kapteenien (patrón de nave) on oltava Chilen kansalaisia. Aluksen kapteeni on luonnollinen henkilö, jolla on meriviranomaisen johtajan myöntämän vastaavan nimikkeen nojalla valtuudet harjoittaa komentoa pienillä aluksilla tai tietyillä isommilla erikoisaluksilla.

Kalastusaluksen kapteenien (patrones de pesca), koneenkäyttäjien (mecánicos-motoristas), koneenhoitajien (motoristas), merikalastajien (marineros pescadores), pienimuotoista kalastusta harjoittavien kalastajien (pescadores), teollisuuden tai merikaupan teknisten toimihenkilöiden tai työntekijöiden ja kalastusaluksilla tai tehdasaluksilla teollisia tai yleisiä palveluja tarjoavien miehistön jäsenten on oltava Chilen kansalaisia. Myös ulkomaalaisilla, joiden kotipaikka on Chilessä, on lupa hoitaa kyseisiä tehtäviä, jos alusten liikennöitsijät (armadores) sitä pyytävät välttämättömyytenä tällaisen työn alkujärjestelyjen vuoksi.

Jotta alus voi purjehtia Chilen lipun alla, aluksen kapteenin (patrón de nave), sen päällystön ja miehistön on oltava Chilen kansalaisia. Jos se on kuitenkin välttämätöntä, merialue- ja kauppalaivastovirasto (Dirección General del Territorio Marítimo y de Marina Mercante) voi antaa perustellun päätöksen (resolución fundada) nojalla väliaikaisen luvan palkata ulkomaista henkilöstöä, pois lukien kapteeni, jonka on aina oltava Chilen kansalainen.

Vain chileläisillä luonnollisilla henkilöillä ja oikeushenkilöillä on lupa tarjota Chilessä multimodaalikuljetuspalveluja.

Toimiala:	Liikenne
Osa-ala:	Vesiliikennepalvelut ja merenkulku
Asianomaiset velvoitteet:	Kansallinen kohtelu (sijoittaminen ja rajat ylittävä palvelukauppa) Ylempi johto ja hallitukset (sijoittaminen) Paikallinen läsnäolo (rajat ylittävä palvelukauppa)
Hallintotaso:	Keskushallinto
Toimenpiteet:	Kauppalaki, III osa, I, IV ja V osasto (Código de Comercio, Libro III, Títulos I, IV y V) Asetus 2.222, Virallinen lehti, 31. toukokuuta 1978, Merenkululaki, I, II ja IV osasto (Decreto Ley 2.222, Diario Oficial, mayo 31, 1978, Ley de Navegación, Títulos I, II y IV) Työ- ja sosiaaliministeriön asetus 90, Virallinen lehti, 21. tammikuuta 2000 (Decreto 90 del Ministerio de Trabajo y Previsión Social, Diario Oficial, enero 21, 2000)

Työ- ja sosiaaliministeriön asetus 49, 16. heinäkuuta 1999 (Decreto 49 del Ministerio de Trabajo y Previsión Social, Diario Oficial, julio 16, 1999)

Työlaki, I osa, II osasto, III luku, 2 kohta (Código del Trabajo, Libro I, Título II, Capítulo III, párrafo 2)

Kuvaus:

Sijoittaminen ja rajat ylittävä palvelukauppa

Laiva-asiamiesten tai aluksen liikennöitsijöiden, omistajien tai kapteenien edustajien on oltava chileläisiä, riippumatta siitä, ovatko ne luonnollisia henkilöitä vai oikeushenkilöitä.

Luonnollisten henkilöiden suorittamat ahtaus- ja telakkatyöt on varattu chileläisille, jotka asianomainen viranomainen on akkreditoinut asianmukaisesti suorittamaan tällaiset työt ja jotka ovat perustaneet toimiston Chileen. Jos nämä työt suorittaa oikeushenkilö, sen on oltava laillisesti perustettu Chilessä ja sen päätoimipaikan on oltava Chilessä. Toimitusjohtajan, hallinnoijien, johtajien ja päälliköiden on oltava chileläisiä. Yrityksen pääomasta yli 50 prosentin on oltava chileläisten luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden hallussa. Tällaisten yritysten on nimettävä yksi tai useampi valtuutettu edustaja, jotka voivat toimia niiden edustajina ja joiden on oltava Chilen kansalaisia.

Myös kaikkien niiden, jotka purkavat tai jälleenlaivaavat rahdin tai ylipäättään käyttävät Chilen sisä- tai saarisatamia etenkin kalasaaliiden purkamiseen tai aluksella käsittelyyn, on oltava chileläisiä luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä.

Toimiala:	Liikenne
Osa-ala:	Maaliikenne
Asianomaiset velvoitteet:	Kansallinen kohtelu (rajat ylittävä palvelukauppa) Suosituimmuuskohtelu (rajat ylittävä palvelukauppa) Paikallinen läsnäolo (rajat ylittävä palvelukauppa)
Hallintotaso:	Keskushallinto
Toimenpiteet:	Liikenne- ja televiestintäministeriön asetus 212, Virallinen lehti, 21. marraskuuta 1992 (Decreto Supremo 212 del Ministerio de Transportes y Telecomunicaciones, Diario Oficial, noviembre 21, 1992) Liikenne- ja televiestintäministeriön asetus 163, Virallinen lehti, 4. tammikuuta 1985 (Decreto 163 del Ministerio de Transportes y Telecomunicaciones, Diario Oficial, enero 4, 1985) Ulkoasiainministeriön asetus 257, Virallinen lehti, 17. lokakuuta 1991 (Decreto Supremo 257 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, octubre 17, 1991)

Kuvaus:

Rajat ylittävä palvelukauppa

Ulkomaiset luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, joilla on pätevyys tarjota kansainvälisiä liikennepalveluja Chilen alueella, eivät voi tarjota paikallisia liikennepalveluja tai osallistua millään tavalla tällaisiin toimintoihin Chilen alueella.

Vain yrityksillä, joilla on tosiasiallinen ja ensisijainen kotipaikka Chilessä ja jotka on perustettu Chilen, Argentiinan, Bolivian, Brasilian, Perun, Uruguayn tai Paraguayn lainsäädännön mukaisesti, on lupa tarjota kansainvälisiä maaliikennepalveluja Chilen ja Argentiinan, Bolivian, Brasilian, Perun, Uruguayn tai Paraguayn välillä.

Lisäksi jotta ulkomainen oikeushenkilö voi saada kansainvälistä maaliikennettä koskevan luvan, yli 50 prosenttia yrityksen pääomasta ja tosiasiallisesta määräysvallasta on oltava Chilen, Argentiinan, Bolivian, Brasilian, Perun, Uruguayn tai Paraguayn kansalaisten hallussa.

Toimiala:	Liikenne
Osa-ala:	Maaliikenne
Asianomaiset velvoitteet:	Suosituimmuuskohtelu (rajat ylittävä palvelukauppa)
Hallintotaso:	Keskushallinto
Toimenpiteet:	Laki 18.290, Virallinen lehti, 7. helmikuuta 1984, IV osasto (Ley 18.290, Diario Oficial, febrero 7, 1984, Título IV) Ulkoasiainministeriön asetus 485, Virallinen lehti, 7. syyskuuta 1960, Geneven tieliikennesopimus (Decreto Supremo 485 del Ministerio de Relaciones Exteriores, Diario Oficial, septiembre 7, 1960, Convención de Ginebra)
Kuvaus:	Rajat ylittävä palvelukauppa Ulkomaisilla rekisterikilvillä varustettujen moottoriajoneuvojen, jotka saapuvat Chileen väliaikaisesti, on Genevessä 19. syyskuuta 1949 tehdyn tieliikennettä koskevan yleissopimuksen (Geneven tieliikennesopimus) määräysten nojalla voitava liikennöidä vapaasti koko Chilen alueella sopimuksessa vahvistetun ajan, edellyttäen että ne noudattavat Chilen laissa asetettuja vaatimuksia.

Voimassa olevan kansainvälisen ajokortin tai vieraan valtion Geneven tieliikennesopimuksen mukaisesti antaman todistuksen haltijat voivat ajaa missä tahansa Chilen alueella. Ulkomaisilla rekisterikilvillä varustetun ajoneuvon kuljettajan, jolla on kansainvälinen ajokortti, on viranomaisten pyynnöstä esitettävä asiakirjat, jotka todistavat sekä ajoneuvon liikennekelpoisuuden että hänen omien henkilökohtaisten asiakirjojensa käytön ja voimassaolon.